

ISSN 0137-8015

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

W y d a w n i c t w o   U r z ę d u   P a t e n t o w e g o
P o l s k i e j   R z e c z y p o s p o l i t e j   L u d o w e j

Nr 23 (285)   Warszawa 1984

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int. Cl.³ i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21 XII 1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int. Cl.³,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia, dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lub wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie zgłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl.³ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26, ust. 3 u.o.w.). Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach na adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt. 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy podaje do wiadomości konta w NBP

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
opłaty za skargi i odwołania
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 77 rozdz. 7811
§ 43 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw,
§ 44 - wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe
3. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie konto: 1052-2583-139-32 - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty podano na trzeciej stronie okładki.

Egzemplarze pojedyncze można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składu w sierpniu 1984 r. Ark. wyd. 11,08, ark. druk. 10,0.
Papier druk. V kl. 63 g, 61X86. Nakład 2810+25 egz.

Cena 200 zł

INDEKS 35326

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 08.11.1984 r.

Nr 23 (285) Rok XII

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce

I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01B
F15B

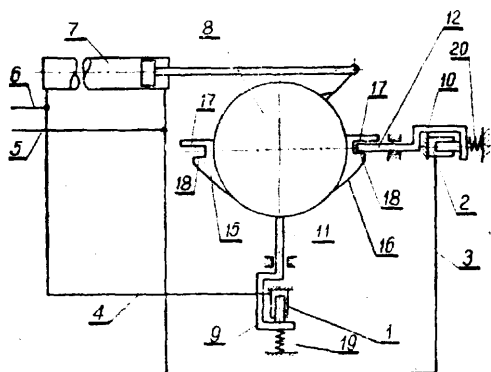
P.245619 T

04.01.1984

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Bogusław Koczorowski, Stefan Byśko, Piotr Węciewicz).

Układ hydraulicznego sterowania
mechanicznej blokady
mechanizmu obrotu pługa obracalnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu (prostego w budowie i łatwego w eksploatacji). Do obrotowej części (8) pługa przymocowane są przestawialne dwa zaczepy (15 i 16) z wrębami, w których w skrajnych roboczych pozycjach części obrotowej (8), pod działaniem sprężyny (19) lub (20) utrzymywany jest jeden z dwóch zębów (11 i 12), stanowiących zakończenie dwóch elementów ryglujących (9 i 10) napędzanych każdy jednym z dwóch hydraulicznych cylindrów nurnikowych (1 i 2), których nurniki w wyniku zasilenia cieczą działają w kierunku przeciwnym do kierunku działania sił sprężyn (11 i 20) a przestrzeń robocza każdego z cylindrów (1 i 2) połączona jest odpowiednio przewodem (3 i 4) z odpowiednim przewodem (5 i 6) układu zasilania hydraulicznego siłownika (7) napędzającego część obrotową (8) pługa. (1 zastrzeżenie)

A01B
B60D

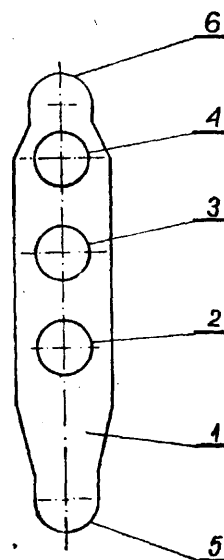
P. 245622 T

04.01.1984

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Adam Dubowski).

Górny mostek do łączenia maszyn rolniczych
z szybkosprzęgiem ciągnika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania mostka o budowie zapewniającej niezawodność operacji łączenia oraz możliwość łączenia maszyn z dwoma kategoriami szybkosprzęgu klasy 20 kN i klasy 30 kN. Górny mostek składa się z korpusu stalowego (1) i przelotowych otworów mocujących (2, 3 i 4) tak rozmieszczonych, że ich rozstaw odpowiada rozstawowi standardowemu na koźle maszyny, a koniec korpusu (1) zakończony jest powierzchnią cylindryczną (5 i 6), przy czym odległość osi cylindrycznej od otworów (2, 3 i 4) równa jest różnicy wysokości stojaka maszyny standardowej i wysokości stojaka maszyny przewidzianej do współpracy z szybkosprzęgiem. (1 zastrzeżenie)

A01B
F15B

P. 245623 T

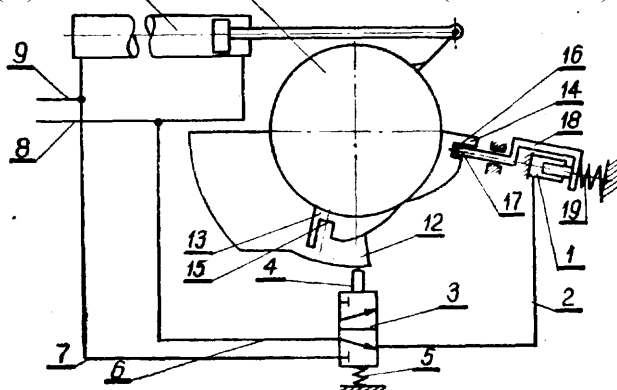
04.01.1984

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Bogusław Koczorowski, Piotr Węciewicz,» Stefan Byśko).

Układ hydraulicznego napędu i sterowania zatrasku ustalającego blokady mechanizmu obrotu **pluga** obracalnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu prostego w budowie i eksploatacji.

Do **obrotowej** części (11) pluga przymocowany jest element najlepiej krzywka (12) lub sprężyste odchylny pręt sterujący **dwupołożeniowym**, trzydrogowym rozdzielaczem hydraulicznym (3), przy czym jedna droga tego rozdzielacza połączona jest przewodem (2) z hydraulicznym nurnikowym cylindrem (1), napędzającym element **blokujący** (18) wyposażony w ząb (17) wsuwany we wręby (15 i 16) dwóch zaczepów (13, 14) mocowanych do części obrotowej (11), a dwie drogi tego rozdzielacza (3) połączone są przewodami (6 i 7) każda jednym z dwóch przewodów (8 i 9) hydraulicznego siłownika (10) napędu obrotu części obrotowej (11). (1 zastrzeżenie)

A01D

P. 245575 T

03.01.1984

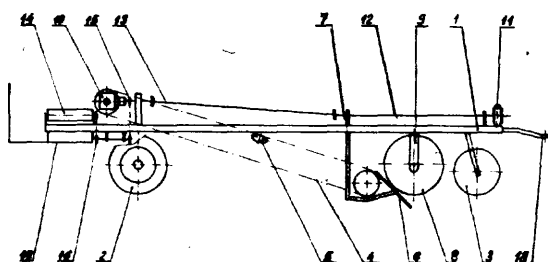
Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa, Skierniewice, Polska (Zygmunt Michalak).

Kopaczka do cebul tulipanów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kopaczki umożliwiającej zbiór cebuli tulipanów.

Maszyna zawiera ramę (1) podpartą na dwóch jezdnych kołach (2) i dwóch kołach kopiujących (3), wzdłużny przenośnik prętowy (4), cztery lemiesz (6), z których każdy ograniczony jest dwoma tarczowymi krojami oraz przenośnik poprzeczny (14).

Napęd przenośnika (4) realizowany jest od wałka przekładnika mocy ciągnika poprzez wałki (12, 13) i przekładnię kątową (10). Przenośnik (4) wyposażony jest w otrzaskacz (5). (1 zastrzeżenie)

A01K

P. 245590 T

03.01.1984

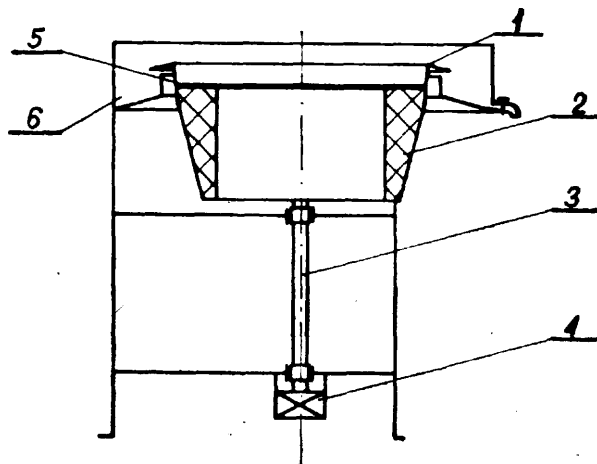
Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Stefan Nachyla).

Sposób i urządzenia do **osuszania** odsklepin woskowych z miodu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szybkiego i skutecznego osuszania odsklepin woskowych z miodu.

Sposób polega na tym, że odsklepiny umieszcza się w naczyniu o gładkich ściankach, a następnie **poddaje** się wirowaniu z dużą prędkością obrotową.

W urządzeniu według wynalazku wirnik (1) stanowi naczynie na odsklepiny (2) korzystnie w kształcie odwróconego stożka o małej zbieżności i jest zamknięty od góry wpuszczaną pokrywą (5) z obrzeżem, mającym otwory. (3 zastrzeżenia)

A01N
C07D

P. 240541

11.02.1983

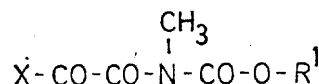
Pierwszeństwo: 13.02.1982 - RFN (nr P 32 05 1956)

Bayer AG, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

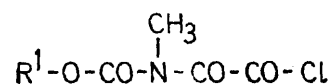
Środek szkodnikobójczy
oraz sposób wytwarzania estrów arylowych
kwasu **N-oksalilo-N-metylokarbaminowego**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **opracowania** środka szkodnikobójczego, zwłaszcza owadobójczego, roztoczobójczego i nicieniobójczego.

Środek szkodnikobójczy zawierający sunstancję czynną, znane nośniki i/lub związki powierzchniowo czynne, charakteryzuje się tym, że jako substancję czynną zawiera estry arylowe kwasu **N-oksalilo-N-metylokarbaminowego** o wzorze 1, w którym X oznacza ewentualnie podstawioną grupę alkoksylową, **alkeno**ksylową, alkinoksyloową, alkilotio, aryloksylową i arylotio lub oznacza grupę **-NR³R⁴**, w której R³ i R⁴ oznaczają atomy wodoru, rodniki alkilowe, alkenylowe, alkinylowe, cykloalkilowe, cykloalkenylowe i aryłowe, przy czym rodniki te mogą być podstawione a R³ i R⁴

WZÓR 1

WZÓR 2

w podanym zakresie znaczeń mogą mieć takie same lub różne znaczenia lub razem z atomem azotu, z którym są związane mogą tworzyć pierścień heterocykliczny i R^1 oznacza rodnik aryłowy ewentualnie podstawiony.

Sposób według wynalazku polega na tym, że estry aryłowe kwasu **N-chlorooksalilo-N-metylokarbamino-**we o wzorze 2, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z nukleofilami o wzorze HX, w którym X ma wyżej podane znaczenie, ewentualnie w środowisku rozcieńczalnika i/lub ewentualnie wobec zasady. (2 zastrzeżenia)

A01N
C07D

P. 240571

14.02.1983

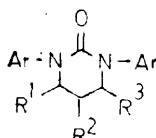
Pierwszeństwo: 16.02.1982 - Japonia (nr 57-22109)

Nihon Tokushu Noyaku Seizo K.K., Tokio, Japonia.

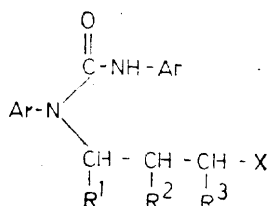
Środek chwastobójczy oraz sposób wytwarzania podstawionych rodnikiem metylowym pochodnych **czterowodoro-2-pyrimidynonu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka skutecznie zwalczającego niepożądane chwasty w uprawach bawełny i ryżu.

Środek chwastobójczy zawierający substancję czynną, znane nośniki i/lub związki powierzchniowo czynne, charakteryzuje się tym, że zawiera jako substancję czynną podstawione rodnikiem metylowym pochodne **czterowodoro-2-pyrimidynonu** o wzorze 1, w

WZÓR 1

WZÓR 2

którym każdy z Ar (niezależnie od siebie oznacza rodnik aryłowy, ewentualnie jedno- lub wielopodstawiony jednym lub kilkoma podstawnikami, którymi są atomy chlorowców, rodniki alkilowe o 1-6 atomach węgla, grupy alikoksyłowe o 1-6 atomach węgla, grupy alkilotio o 1-6 atomach węgla, grupy nitrowe, fenoksyłowe i trójfluorometyłowe i R^1 , R^2 i R^3 niezależnie od siebie oznaczają atomy wodoru lub rodniki metylowe z warunkiem, że co najmniej jeden z podstawników R^1 , R^2 i R^3 jest rodnikiem metylowym.

Sposób wytwarzania podstawionym rodnikiem metylowym pochodnych **czterowodoro-2-pyrimidynonu** o wzorze 1, w którym wszystkie podstawniki mają wyżej podane znaczenie, polega na tym, że związki o wzorze 2, w którym Ar, R^1 , R^2 , R^3 mają wyżej podane znaczenie, a X oznacza atom chlorowca, poddaje się reakcji z wodorotlenkiem metalu alkalicznego o wzorze MOH, w którym M oznacza atom metalu alkalicznego, ewentualnie w środowisku rozpuszczalnika lub rozcieńczalnika. (2 zastrzeżenia)

A01N
C07C

P. 240657

18.02.1983

Pierwszeństwo: 20.02.1982 - RFN (nr P 32 06 235.4)

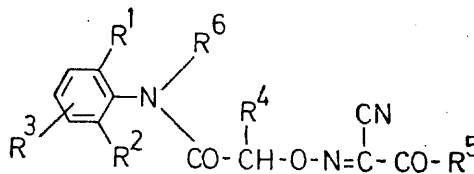
Bayer AG, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek szkodnikobójczy oraz sposób wytwarzania podstawionych oksiminoacetanilidów

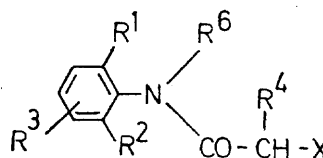
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka **szkodnikobójczego**, zwłaszcza grzybobójczego.

Środek szkodnikobójczy zawierający substancję czynną, znane nośniki i/lub związki **powierzchniowe**, charakteryzuje się tym, że zawiera jako substancję czynną podstawione **oksiminoacetanilidy** o wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik alkilowy, grupę **alkoksyłową** lub atom chlorowca, R^2 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, atom chlorowca lub grupę trójfluorometyłową, R^3 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy lub atom chlorowca, R^4 oznacza atom wodoru lub rodnik metylowy, R^5 oznacza grupę **alkoksyłową**, aminową, grupę o wzorze $-NH-CO-NH-R^6$, w w którym R^7 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy lub cykloalkilowy ewentualnie podstawiony grupą cyjanową, akoksyłową lub **alkoksykarbonyłową** i R^6 oznacza rodnik **alkinyłowy**, **alkoksyalkilowy**, **chlorowcoalkoksyalkilowy**, **cyjanoalkoksyalkilowy**, **cykloalkoksyalkilowy**, **alkenoksyalkilowy**, **alkinoksyalkilowy**, **alkilotioalkilowy**, **alkilokarbonyloalkilowy**, **alkoksykarbonyloalkilowy**, **alkilotioalkilowy**, **alkilokarbonyloalkilowy**, ponadto grupę aminokarbonyloalkilową, przy czym grupa aminowa może być podstawiona rodnikami alkilowymi, które razem z atomem azotu mogą tworzyć pierścień heterocykliczny, ponadto oznacza 5- lub 6-członowy rodnik **heterocykloalkilowy** połączony przez C lub N, który może zawierać do 3 atomów azotu i do 2 atomów tlenu lub do 2 atomów tlenu lub do 2 atomów azotu i 1 atomu tlenu, rodnik **bicykloheterocykloalkilowy** zawierający do 4 atomów azotu, przy czym rodniki heterocykliczne mogą być podstawione rodnikiem alkilowym lub grupą ketonową, ponadto oznacza uwodorniony rodnik **furanowy** ewentualnie podstawiony rodnikami alkilowymi, lub oznacza rodnik o wzorze 7, w którym R^5 ma wyżej podane znaczenie i R^8 oznacza atom wodoru, rodnik metylowy lub **etyłowy**.

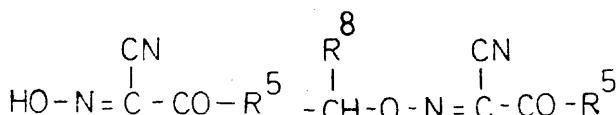
Sposób wytwarzania podstawionych oksiminoacetanilidów o wzorze 1, w którym wszystkie podstawniki mają wyżej podane znaczenie, polega na tym, że podstawiony **acetanilid** o wzorze 2, w którym R^1 , R^2 , R^3 i R^6 mają wyżej podane znaczenie a X oznacza atom chloru, bromu, jodu lub grupę **sulfonyloksyłową**, poddaje się reakcji z pochodną kwasu **2-cyano-2-oksiminooctowego** o wzorze 3, w którym R^5 ma wyżej podane znaczenie, ewentualnie w środowisku rozcieńczalnika w postaci soli metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych, lub wobec akceptora protonu. (2 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 2

WZÓR 7

ACIN

P. 245371

27.12.1983

Pierwszeństwo: 27.12.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 453 557)

Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki (Machael P. Prisbylla).

Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy, składający się z obojętnej nośnika oraz substancji czynnej, charakteryzuje się tym, że jako czynną substancję zawiera nowy związek trój-N-fosfonometyloglicyny albo cztero-N-fosfonometyloglicyny z czterowartościową cyną, przy czym stosunek kationu cynowego do anionu N-fosfonometyloglicynowego w tych związkach wynosi od około 1:1 do około 1:6.

Środek według wynalazku, stosowany po wejściu roślin, działa silnie chwastobójczo, zwłaszcza na chwasty trawiaste. Środek ten może też być stosowany do regulowania wzrostu roślin. (3 zastrzeżenia)

A01N
C05G

P. 245976

31.01.1984

Pierwszeństwo: 31.01.1983 - Węgry (nr 312/83)

Termeloszovetkezetek Eretekésito Beszerzo es Szolgaltato k.v. Orszagos Kozpontia, Budapest, i Bacska Mezogazdasagi Termeloszovetkezeti, Vaskut, Węgry.

Środek do intensyfikacji uprawy roślin
i sposób intensyfikacji uprawy roślin

Środek intensyfikujący uprawę roślin zawiera karboksymetylocelulozę o stopniu eteryfikacji 60–80% i ciężarze cząsteczkowym $1-5 \times 10^5$, korzystnie w postaci roztworu, i ewentualnie substancję powierzchniowo czynną w ilości 5–10% wagowych w stosunku do ciężaru karboksymetylocelulozy sodowej i/lub substancję regulującą wzrost roślin i/lub mikroelementy.

Stale lub ciekłe podłoże (środowisko) używane w uprawie, korzystnie glebę, nasiona, środki ochrony roślin lub same rośliny traktuje się środkiem według wynalazku w dawce 3×10^{-3} - 5,0 kg/t, substancja czynna - podłoże. Działanie środków ochrony roślin można poprawić przez dodanie do ciekłych preparatów do ochrony roślin środka według wynalazku w dawce 5–100 kg/t przed ich użyciem. Środek według wynalazku jest substancją obojętną i tworzącą jednolitą mieszaninę ze zwykłe stosowanymi środkami ochrony roślin. (9 zastrzeżeń)

A22B

P. 245485 T

29.12.1983

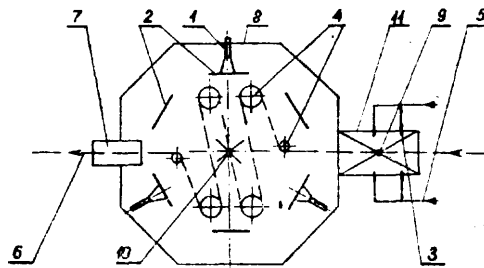
Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Zbigniew Dotawski, Józef Grochowicz, Marek Eliaszczyk).

Sposób oparzania drobiu
i urządzenie do stosowania tego sposobu

Celem wynalazku jest wyeliminowanie wody z procesu oparzania.

Sposób polega na tym, że drób nawilża się roztworem soli o stężeniu od 0,1 do 5% wagowych, po czym poddaje się go w czasie od 5 do 180 s. działaniu mikrofal.

Urządzenie stanowi komora (8), w której umieszczone są końcówki falowodów (1) i reflektory (2), oraz rolki prowadzące (4), na których podwieszony jest przenośnik (6) ze strzemionami, oraz komora nawilżania (11), wyposażona w dysze (3) i przewody doprowadzające (5) solankę. (3 zastrzeżenia)

A22B

P. 245509 T

30.12.1983

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Jan Szarc, Leon Demianiuk).

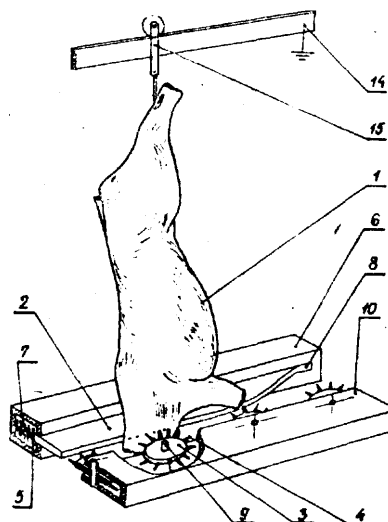
Urządzenie do elektrostymulacji tusz mięsnych,
zwłaszcza wołowych

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji urządzenia zapewniającej ciągły kontakt elektryczny tuszy z elektrodą aktywną w trakcie trwania procesu elektrostymulacji oraz redukującej niekontrolowane ruchy, tuszy pod wpływem przepływu prądu.

Urządzenie wyposażone jest w dolnej części w zespół elektrod aktywnych, składający się z osadzonej sprężystości poziomej szyny (2) oraz z usytuowanego przeciwnie do kierunku przemieszczania tusz (1) zestawu tarczowych rotorów (3) mających na obwodzie elektrody igłowe (4).

Rotory (3) osadzone są beznapędowo na pionowych osiach (9) usytuowanych w co najmniej jednej płaszczyźnie w obsadzie (10) i wystają częścią swoich obwodów z otwartej części skrzyni obsady (10). W górnej części urządzenie wyposażone jest w elektrodę bierną (14), która stanowi odcinek toru jezdnego transportera (15), na którym podwieszają się za cięgna Achillesa elektrostymulowaną tuszę (1).

(4 zastrzeżenia)

A41H
D05B

P. 241858

06.05.1983

Michał Kropidłowski, Łódź, Polska (Michał Kropidłowski).

Sposób wytwarzania skórzanych wyrobów konfekcyjnych z kawałków skóry

Sposób polega na tym, że ze skórzanych odpadów technologicznych wykrawa się jednakowe elementy geometryczne, które mają jednakowy, symetryczny kształt; elementy układa się stycznie do ich krawędzi, na podkładzie z płótna, które wykonane jest z tworzywa sztucznego, następnie tak ułożony biał skórzany prasuje się w odpowiednio wysokiej temperaturze, powodując przyklejenie się elementów geometrycznych do podkładu i zszywa się maszynowo wzdłuż wszystkich krawędzi szerokim ozdobnym ścięgiem, za pomocą nitki z tworzywa sztucznego po czym powtórnie się go prasuje, powodując sklejenie się szwów ze skórą i podkładem. (1 zastrzeżenie)

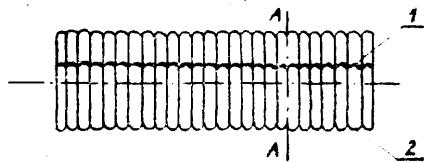
A61F P. 241710 26.04.1983

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Dziewiarskiego, Łódź, Polska (Czesław Okrojek, Bogumił Swiderski, Andrzej Nawrocki, Ewa Maciejewska, Krzysztof Raczynski, Zdzisław Sachara, Jan Moll).

Proteza naczyń krwionośnych

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji protezy nie wymagającej stosowania procesu uszczelniania.

Proteza naczyń krwionośnych w postaci dzianej rurki prostej lub rozwidłonej ma skarbkowaną powierzchnię (2), tworzącą harmonijkę, i utworz jest spłotem kolumnkowym z barwną linią orientującą (1). (1 zastrzeżenie)

A61K P. 241625 T 25.04.1983

Zdzisław Soroczyński, Wałbrzych, Polska (Zdzisław Soroczyński).

Emulsja do przywracania siwym włosom naturalnej barwy, wzmacniająca cebulki włosowe, zapobiegająca powstawaniu łupieżu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania emulsji do przywracania siwym włosom naturalnej barwy, zapobiegającej powstawaniu łupieżu, wzmacniającej cebulki włosowe.

Emulsję sporządza się z następujących składników: woda - 80 części wagowych, bromek heksadecylo-trójmetyloamoniowy - 0,2 części wagowych, alkohol cetylowy - 2 części wagowe, olej parafinowy - 6 części wagowych, octan ołowiawy - 2 części wagowe, gliceryna - 2 części wagowe, siarka - 2 części wagowe, alkohol etylowy - 5 części wagowych, olejek zapachowy - 0,8 części wagowych. <1 zastrzeżenie)

A61N
G08C

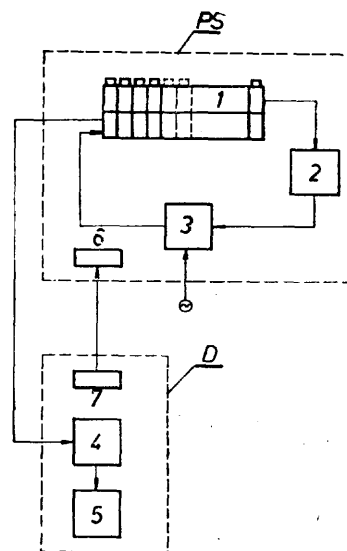
P. 241731

29.04.1983

Zakłady Naprawcze Sprzętu Medycznego, Koszalin, Polska (Wiesław Zinka, Waldemar Wasiluk).

Układ zdalnego sterowania diatermią

Celem wynalazku jest wyeliminowanie negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego na organizm osoby obsługującej diatermię.

Układ składa się z zespołu przełączników (1) wielosekcyjnych, usytuowanych w oddzielnym pulpicie sterowniczym (PS), mających pierwsze sekcje połączone poprzez monowibrator (2) z zasilaczem (3), który jest połączony z drugimi sekcjami przełączników (1). Każda z drugich sekcji jest połączona z przekątnikiem (4), sprzężonym z odpowiednim od-czepem transformatora sieciowego mocy (5) diatermii (D). (1 zastrzeżenie)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D P. 241638 25.04.1983

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Andrzej L. Dawidowicz, Jadwiga Skubiszewska, Roman Lebeda).

Sposób otrzymywania wypełnień grafityzowanych, szczególnie do chromatografii

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu pozwalającego na uzyskiwanie wypełnień grafityzowanych na powierzchniach twardych nośników.

Sposób charakteryzuje się tym, że szkło o kontrolowanej porowatości poddaje się wygrzewaniu w tem-

peraturze 870—970 K przez okres 1—200 godzin, następnie poddaje zwęglaniu w autoklawie z alkoholem w temperaturze 770 K, po czym tak uzyskany preparat grafitowy po uprzednim wyczyszczeniu poddaje ekstrakcji dwumetyloformamidem, a następnie eterem dwuetylowym. (1 zastrzeżenie)

B01D

P. 246117

07.02.1984

Kombinat Metalurgiczny - Huta Katowice, Zakłady Koksoownicze im. Powstańców Śląskich, Zdzieszowice, Polska (Alfred Tramer, Franciszek Wanecki, Stanisław Zbrojkiewicz).

Sposób jednoczesnego oczyszczania gazu z siarkowodoru i amoniaku

Celem wynalazku jest **opracowanie** sposobu pozwalającego na łatwą regulację procesu odsiarczania oraz zmniejszenie zapotrzebowania czynników technologicznych.

Sposób oczyszczania gazu, zwłaszcza koksowniczego, z siarkowodoru i amoniaku metodą absorpcyjną, polega na wzbogaceniu w amoniak gazu odsiarczanego za pomocą wodnego roztworu **amoniaku** poprzez zraszanie go w chłodnicy bezpośredniego działania roztworem uzyskanym w procesie oczyszczania tego gazu z amoniaku.

W układzie technologicznym oczyszczania gazu wyposażonym kolejno w chłodnicę bezpośredniego działania, chłodnicę pośredniego działania, siarkowodorowy aparat absorpcyjny, oraz amoniakalny aparat absorpcyjny, roztwór uzyskiwany w amoniakalnym aparacie absorpcyjnym wprowadza się do obiegu wodnego zraszania chłodnicy bezpośredniego działania. W sposobie według wynalazku korzystne jest zraszanie amoniakalnego aparatu absorpcyjnego uwolnionymi od składników lotnych kondensatami wykroplonymi w chłodnicy pośredniego działania.

(2 zastrzeżenia)

B01F

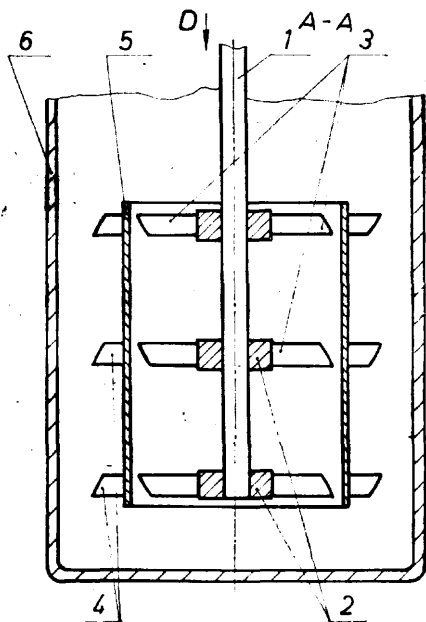
P. 241658

25.04.1983

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Wiesław Wójcik).

Mieszadło do cieczy, **zwłaszcza** farmaceutycznych

Celem wynalazku jest **opracowanie** mieszadła o zmniejszonej energochłonności i zwiększonej sprawności.

Mieszadło według wynalazku charakteryzuje się tym, że na wale napędowym (1) **ma** osadzone nieruchomo jedną lub więcej tulejek (2), na których osadzono promieniście, pod kątem 10—45° do osi wału, równomiernie na obwodzie łopatki (3), przynajmniej po trzy na każdej tulejce. Końce łopatek (3) **położone** dalej od osi podtrzymują cylindryczną, cienkościenną rurę (5) umieszczoną centralnie do wału napędowego (1), a na zewnętrznej powierzchni rury (5) naprzeciw znajdujących się wewnątrz jej łopatek (3) umieszczono łopatki (4) skierowane do płaszczyzny obrotu pod kątem przeciwnym niż łopatki (3), przy czym mieszadło **pracuje** w cylindrycznym naczyniu (6).

(1 zastrzeżenie)

B01J

P. 241701

29.04.1983

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Zbigniew Sztabert, Tomasz Stopiński, Michał Komar, Jacek Mikulski, Roman Nabiałek, Jerzy Jaworowicz, Bogdan Szyller, Józef Kula).

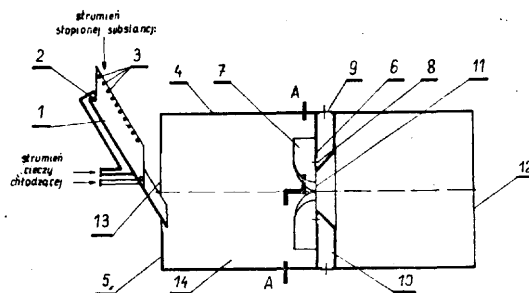
Sposób i urządzenie do granulacji cieczą chłodzącą stopionej substancji

Przedmiotem wynalazku jest sposób granulacji stopionej substancji cieczą chłodzącą i urządzenie do stosowania tego sposobu, mających zastosowanie zwłaszcza do granulacji w wodzie substancji częściowo w niej rozpuszczalnych, takich jak szkliwo sodowe.

Sposób według wynalazku polega na wprowadzeniu granulowanej substancji w postaci strugi do cieczy chłodzącej poruszającej się w przestrzeni granulacyjnej ograniczonej obracającymi się ścianami, przy czym zestalające się granule są okresowo unoszone oraz opuszczane w cieczy chłodzącej aż do wystudzenia, a następnie z niej usuwane.

Urządzenie według wynalazku stanowi bęben obrotowy (4) obracający się wokół osi wzdłużnej. Bęben wyposażony jest w czołową (5) i tylną (6) przegrodę pierścieniową, pomiędzy którymi znajduje się komora granulacyjna (14), a w czołowej przegrodzie pierścieniowej (5) usytuowana jest rynna kierująca (1) połączona poprzez otwór wlotowy (13) z komorą granulacyjną (14), zaś na tylnej przegrodzie pierścieniowej (6) rozmieszczone są promieniowo łapy wygarniające (7), natomiast w osi tylnej przegrody (6) znajduje się otwór przesypowy (11). Bęben obrotowy (4) przechylny jest w kierunku otworu wylotowego (12), który usytuowany jest za tylną przegrodą pierścieniową (6).

(5 zastrzeżeń)

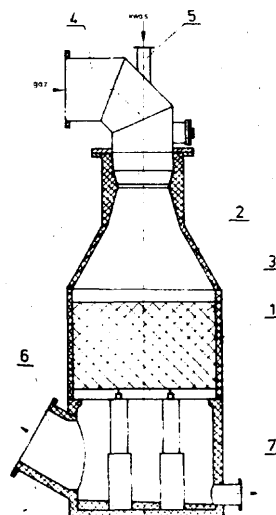

B01J
C01B

P. 245482 T

29.12.1983

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów „CHEMADEX”, Kraków, Polska (Marian Surowiec, Maria Grygierczyk, Anna Szembak).

Absorber współprądowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie modyfikacji konstrukcji absorbera współprądowego, wyposażonego w dyszę Venturiego, stosowanego głównie do absorpcji SO_3 i H_2O w kwasie siarkowym.

Absorber zawiera dyszę Venturiego (2) osadzoną szczelnie na cylindrycznej obudowie (1) i skierowaną swoim wylotem na wypełnienie ceramiczne (3) umieszczone w obudowie (1).

Dysza Venturiego (2) stanowi urządzenie zraszające absorbera, a zarazem pierwszy stopień absorpcji.

(1 zastrzeżenie)

B05B
A01G

P. 245655 T

10.01.1984

Adam Goreglad, Tomasz Pogorzelec, Waldemar Królak, Warszawa, Polska (Adam Goreglad, Tomasz Pogorzelec, Waldemar Królak).

dysza do zraszania upraw roślinnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej dyszy, która w przypadku zaniku ciśnienia w rurociągu przeciwdziałałaby wyciekowi z niej wody.

Dysza charakteryzuje się tym, że kierownica (6) ze wewnętrznego strumienia jest osadzona suwliwie w górnej części (1) korpusu za pośrednictwem skrzydełkowej wkładki (11), a na koniec słupka tej kierownicy (6) ma gwint (8), na który jest wkręcony zawór (9) dociskany sprężyną rozprężną (14) do gniazda (10) usytuowanego współśrodkowo do króćca gwintowanego (5) dolnej części (2) korpusu.

(2 zastrzeżenia)

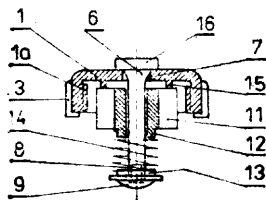

Fig. 1

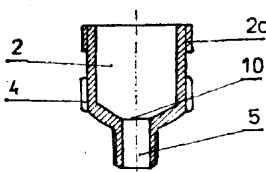

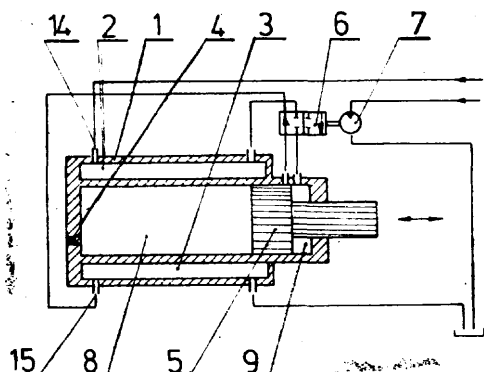
Fig. 2

B06B
E21C

P. 240638 T

16.02.1983

Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt-Hapeko”, Katowice, Polska (Artur Drzymała, Zygmunt Biniarz, Piotr Kozlik).

Hydrauliczne urządzenie wibracyjno-udarowe

Hydrauliczne urządzenie według wynalazku ma wokół cylindra (1) dwie komory akumulacyjne (2) i (3), a króciec zasilający (14) oraz króciec odpływowy (15) znajdują się w ścianie cylindra w przestrzeni podtłokowej (9). W korpusie rozdzielacza (6) osadzona jest tuleja z wycięciami w osi króćca odpływowego (15) oraz czop z wycięciami w osi króćca zasilającego (14) i wycięciami w osi króćca odpływowego (15).

(1 zastrzeżenie)

B07B

P. 246666

14.03.1984

Pierwszeństwo: 18.03.1983 - Austria (nr A 961/83)

Friedrich Klaus Rumpfmayr, Altmünster, Austria.

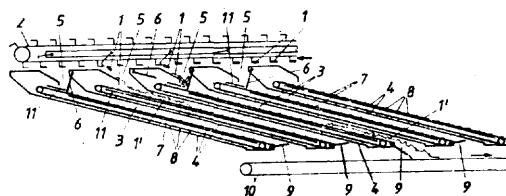
Urządzenie do sortowania i gromadzenia drobnicy, zwłaszcza tarcicy

Celem wynalazku jest opracowanie urządzenia umożliwiającego szybkie i niezawodne wysortowywanie dowolnie wielu asortymentów przy stosunkowo małych kosztach konstrukcji.

Urządzenie do sortowania i gromadzenia drobnicy, zwłaszcza tarcicy (1), złożone jest z szeregu komór zbiorczych (3), które mają pochylone do dołu przenośniki prowadzące (4) i urządzenie magazynowe uruchamiane w zależności od ich napełnienia. Nad komorami zbiorczymi (3) przebiega w przybliżeniu poziomy przenośnik sortujący (2), z którego materiał jest wysortowywany do komór zbiorczych (3). Pod komorami zbiorczymi (3) umieszczony jest w przybliżeniu poziomy przenośnik odbiorczy (10) dla odtransportowywania zebranych asortymentów.

Aby uzyskać szybkie i niezawodne sortowanie dowolnie wielu asortymentów kanałowe komory zbiorcze są otwarte od strony przenośnika sortującego (2) do komory wstępnej (5), a przenośnik prowadzący (4) ma kąt pochylecia mniejszy niż naturalny kąt sterty drobnicy. Urządzenia magazynowe przyporządkowane komórkom zbiorczym (3) zawierają przy tym przenośniki zbiorcze (7), które spadający materiał układają w stos wzdłuż przenośników prowadzących (4) w warstwie (1') w przybliżeniu równomiernej.

(5 zastrzeżeń)

B08B

P. 241797

03.05.1983

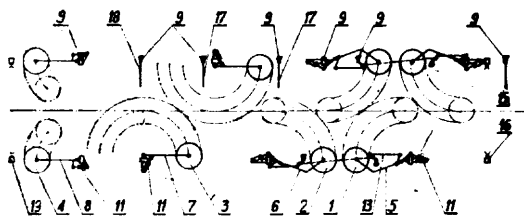
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Oczyszczania Miast, Łódź, Polska (Zdzisław Wrześniewski, Józef Wolniarski).

Myjnia do mycia pojazdów z przyczepami, zwłaszcza zestawów tramwajowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie mycia zestawów powierzchni pionowych pojazdów z przyczepami, zwłaszcza zestawów tramwajowych, bez konieczności ich rozczepiania.

Myjnia składa się z trzech zespołów myjących, z których pierwszy tworzą szczotki myjące (1 i 2) osadzone na sprzężonych ze sobą układem cięgowym wysięgnikach (5 i 6), drugi - tworzą szczotki (3) osadzone na wysięgnikach (7), trzeci - szczotki (4) osadzone na wysięgnikach (8). Szczotki pierwszego zespołu myją przód pojazdu, boki pojazdu i przyczepy oraz tył przyczepy ale tylko powyżej sprzęgu.

Szczotki drugiego zespołu myją tył pojazdu i przód przyczepy również powyżej sprzęgu. Szczotki trzeciego zespołu myją na całej wysokości boki pojazdu i przyczepy łącznie ze skośnymi powierzchniami przodu pojazdu i tyłu przyczepy. (2 zastrzeżenia)

B21C

P. 241868

07.05.1983

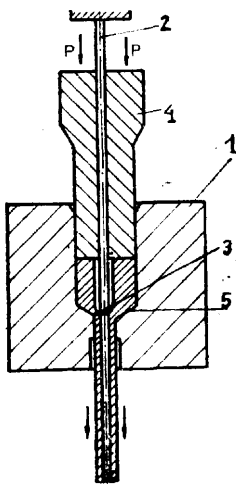
Brunon Kiona, Poznań, Polska (Brunon Kiona).

Sposób i urządzenie do wytwarzania dysz

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania dysz o gładkim kalibrowanym otworze wewnętrznym.

Sposób polega na wyciskaniu wstępniaka w postaci pręta z otworem, którego średnica jest od 3 do 7 razy mniejsza od jego długości, na półwyrob z otworem o średnicy 10 do 700 razy mniejszej od długości otworu, a następnie półwyrob dzieli się na odcinki równe długości dyszy i obrabia się jej kształt zewnętrzny. Wyciskanie wstępniaka odbywa się w matrycy (1) z gardzielą (5) i oczkiem (3), która zamykana jest przez dwa stemple - wyciskający (4) i igłowy (2) napędzane niezależnie, przy czym stempel igłowy (2) wyprzedza stempel wyciskający (4) i jest zainstalowany współosiowo i suwliwie wewnątrz niego.

(5 zastrzeżeń)

B21D

P. 244349

28.1

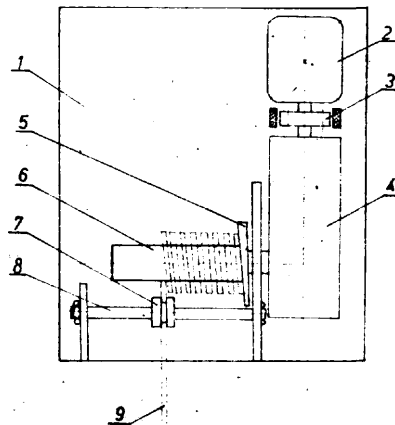
Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Budostal-4”, Dąbrowa Górnicza, Polska (Jerzy Niziołek, Stefan Samulski, Jan Kubica, Zdzisław Niewiadomski, Czesław Staszewski, Wiesław Woronowicz).

Sposób i urządzenie do wytwarzania kołnierzy i pierścieni do rur kołnierzowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia odpadów, materiałowych przy wytwarzaniu kołnierzy i pierścieni do rur kołnierzowych.

Sposób wytwarzania kołnierzy i pierścieni według wynalazku polega na tym, że płaskownik zwłaszcza stalowy o przekroju zbliżonym do przekroju poprzecznego kołnierza lub pierścienia zwija się w kształt kołnierza lub pierścienia, a następnie łączy się ich końce i ewentualnie poddaje obróbce w znany sposób.

Urządzenie do wytwarzania kołnierzy i pierścieni według wynalazku składa się z wału (6), o średnicy równej wewnętrznej średnicy kołnierza lub pierścienia, do nawijania płaskownika (9), na którym to wału (6) jest umieszczona tarcza zabierakowa (5) oraz z osi (8), ewentualnie nagwintowanej, umocowanej na stałe w korpusie (1). Na osi (8) jest umieszczona rolka prowadząca (7). Wał (6) jest napędzany silnikiem elektrycznym (2) przez sprzęgło (3) korzystnie z hamulcem i reduktor (4). (2 zastrzeżenia)

B21D
B26D

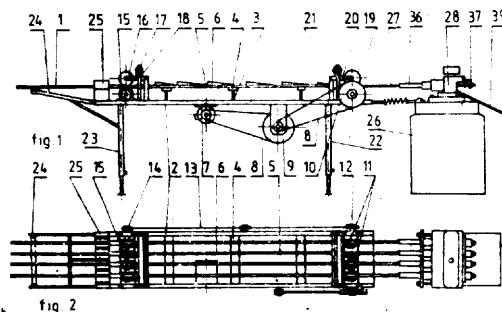
P. 245616 T

05.01.1984

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Pułtusk, Polska (Czesław Zalewski, Wiesław Warda, Zdzisław Olszewski, Mariusz Kownacki, Tadeusz Kilianczyk, Eugeniusz Markowski).

Urządzenie do cięcia prętów stalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie masowej produkcji krótkich odcinków prętów stalowych dzięki przystosowaniu do tego celu młota mechanicznego.

Część tnąca urządzenia składa się z korpusu (28) osadzonego na podstawie (26) młota. W korpusie ślizga się pionowo wahadłowym ruchem stemple przymocowane do bijaka młota mechanicznego. Pod stemplem podsuwane są przez tuleje (36) pręty (1), które są cięte na odcinki o długości ograniczone zderzakiem (37). Posuw kilku prętów naraz do cięcia odbywa się na ramie (2). Pręty są dociskane odpowiednią siłą przez krążki dociskowe (16) i (19) do rolek (15) i (11) poruszanych przez silnik elektryczny (7). Szybkość posuwu prętów (1) jest zsynchronizowana z szybkością pracy stempla na skutek odpowiedniego doboru średnic kół pasowych (9) i (10) między silnikiem (7) i rolkami (11) i (15) oraz dzięki możliwemu poślizgowi prętów (1), w tych rolkach. (6 zastrzeżeń)

B21H

P. 241623

23.04.1983

Zakłady Urządzeń Chemicznych „Metalchem”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Janusz Przybyła, Zygmunt Goździewicz, Andrzej Szal, Ryszard Zub, Andrzej Mączyński).

Sposób wytłaczania żeber na rurach bimetalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego trwałe połączenie rury zewnętrznej z rurą wewnętrzną w ściśle ustalonym położeniu końców rur oraz wprowadzenie do rury zewnętrznej koniecznych naprężeń ściskających.

Sposób wytłaczania żeber na rurach bimetalowych, w którym do rury zewnętrznej wprowadzane jest wstępne naprężenie ściskające, charakteryzuje się tym, że podwyższa się chropowatość końców rury wewnętrznej, a po umieszczeniu rury wewnętrznej w rurze zewnętrznej zaciska się końce rury zewnętrznej na odcinkach rury wewnętrznej o podwyższonej chropowatości z jednoczesnym przemieszczeniem osiowym części odkształconej objętości materiału rury zewnętrznej o wielkości odpowiadającej wprowadzeniu do materiału rury naprężeń ściskających o żądanej wielkości. Z tak przygotowanej rury wytłacza się żebra. Korzystne jest, gdy przynajmniej jeden z końców rury zewnętrznej formowany jest w czasie zaciskania stożkowo. (2 zastrzeżenia)

D21H

P. 241862

06.05.1983

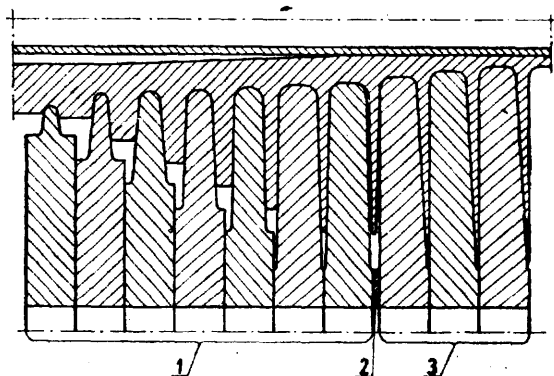
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jan Richtert, Antoni Pasierb, Stanisław Nowak, Zdzisław Urbanik, Jacek Gocał, Kazimierz Świątkowski, Jan Osika, Bogusław Pająk, Marek Krzyżanowski, Władysław Kozak).

Sposób walcowania rur poprzecznie żebrowanych oraz narzędzie do walcowania rur poprzecznie żebrowanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia jakości rur poprzecznie żebrowanych oraz zwiększenia trwałości narzędzi do walcowania tych rur.

Sposób walcowania rur poprzecznie żebrowanych polega na poddaniu żebra obustronnie zbieżnego, ukształtowanego znanym sposobem, miejscowemu wydłużeniu swobodnemu, a następnie kształtowaniu żebra płaskobieżnego walcowaniem zagłębiającym. Narzędzie do walcowania rur poprzecznie żebrowanych jest osadzone między znanym zespołem krążków symetrycznych (1) obustronnie zbieżnych a zespołem krążków niesymetrycznych (3) pierścienia dystansowego (2) o grubości równej 1,3—1,8 połowy szerokości prześwitu utworzonego w części wierzchołkowej między dwoma ostatnimi krążkami zespołu krążków symetrycznych (1) obustronnie zbieżnych.

Sposób walcowania rur poprzecznie żebrowanych i narzędzie do walcowania rur poprzecznie żebrowanych, zwłaszcza bimetalowych znajduje zastosowanie w budowie wymienników ciepła o różnym przeznaczeniu. (3 zastrzeżenia)

B21J

P. 245696 T

13.01.1984

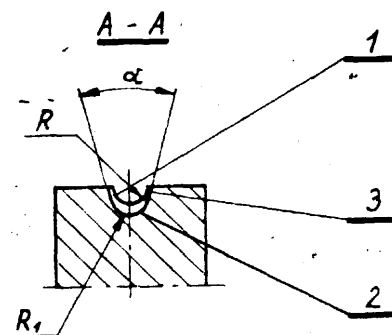
Zakłady Materiałów Lampowych „Polam”, Warszawa, Polska (Ludwik Czarnocki, Zygmunt Bublewicz, Wiesław Libiszowski, Waldemar Napiórkowski, Jerzy Romaniuk, Eugeniusz Zawadzki).

Kowadło kuźnicze

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kowadła o budowie umożliwiającej uproszczenie technologii wykonania kowadła przy zachowaniu niezmiennych parametrów kucia.

Kowadło kuźnicze z węgla wolframu ma walcowy profil powierzchni roboczej i wykonany takim samym lub w przybliżeniu takim samym promieniem profil (2) powierzchni wejściowej i wyjściowej. Powierzchnia wejściowa i wyjściowa ma fazę wykonaną pod kątem $\alpha = 30-50^\circ$ i jest pochyłona względem powierzchni (1) roboczej o kąt $\beta = 6-12^\circ$.

Kowadło służy do kucia prętów w kowarkach rotacyjnych. (1 zastrzeżenie)

B22C

P. 245230 T

19.12.1983

Wyższa Szkoła Inżynierska im. Kazimierza Pułaskiego, Radom, Polska (Leonard Kowalczyk).

Sposób wykonywania kształtowych otworów o małych przekrojach,

w procesie odlewania metalu, zwłaszcza żeliwa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskiwania w procesie odlewania otworów o średnicy poniżej 1 mm.

Sposób wykonywania kształtowych otworów o małych przekrojach w procesie odlewania metalu, zwłaszcza żeliwa, polegający na stosowaniu form odlewniczych wyposażonych we wkładki lub rdzenie odwzorowujące kształt otworów, charakteryzuje się tym, że stosuje się formy z wkładkami lub rdzeniami z materiału o dużej żarotrwłości i nie powodującego zmian fizykochemicznych, zwłaszcza na powierzchni odlewu, przy czym korzystne są wkładki lub rdzenie wykonane z grafitu. (2 zastrzeżenia)

B22D

P. 241616

22.04.1983

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Zbigniew Piłkowski).

Maszyna do odlewania pod niskim ciśnieniem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania maszyny niskociśnieniowej, umożliwiającej przeprowadzenie w niej rafinacji ciekłych stopów aluminium.

Przewód zasilający (3) maszyny niskociśnieniowej wyposażony jest w filtr (4), usytuowany najkorzystniej u wlotu przewodu. Wypełnienie filtra (4) stanowi substancja stała o temperaturze topnienia wyższej od temperatury ciekłego stopu aluminium, nierozkładająca się i nieparująca w tej temperaturze, rozdzielona do ziarnistości 5-7 ram, korzystnie z dodatkiem fluorku sodowego jako substancji modyfikującej. Fluorek sodowy związany jest z materiałem wypełniającym za pomocą spoiwa, przykładowo szkła

B23K

P. 245349 T

23.12.1983

Spółdzielnia Pracy Rękodzieła Artystycznego „Juwelina”, Poznań, Polska (Zbigniew Michalski, Marian Wojtkowiak, Mieczysław Kleczewski, Jerzy Woroch).

Palnik gazowy do lutowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania palnika gazowego do lutowania, zwłaszcza do spalania gazu o dużej zawartości azotu, odznaczającego się wysoką wydajnością cieplną i skupionym kształtem płomienia. Palnik według wynalazku ma korpus (1) o kształcie walca, w którym wykonany jest osiowy, przelotowy powietrzny kanał (6) zakończony duszą (7).

Korpus (1) składa się z tylnej części (2), w której wkręcony jest regulacyjny wkręt (10), przy końcu którego w korpusie (1) wykonany jest promieniowy otwór (12) wlotu sprężonego powietrza, ze środkowej części (3), w której wykonane są gazowa komora (5) w postaci wybrania na obwodzie korpusu (1) oraz podłużne otwory (9) równoległe do osi i z przedniej części (4) o mniejszej średnicy. Na korpus (1) nałożona jest obudowa (15) w postaci tulei częściowo nagwintowanej, na którą nakręcony jest pierścień (21) z wybranem (22), do którego mają ujście promieniowe otwory przechodzące przez korpus (1) i obudowę (15). Na końcu obudowy (15) nakręcony jest zapalacz (24) w postaci tulei z kołnierzem (25). W zapalczu (24) wykonane są promieniowe otwory (26), a w kołnierzu (25) wykonane są otwory równoległe do osi.

(2 zastrzeżenia)

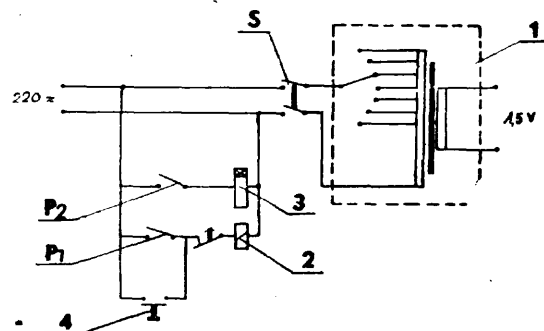
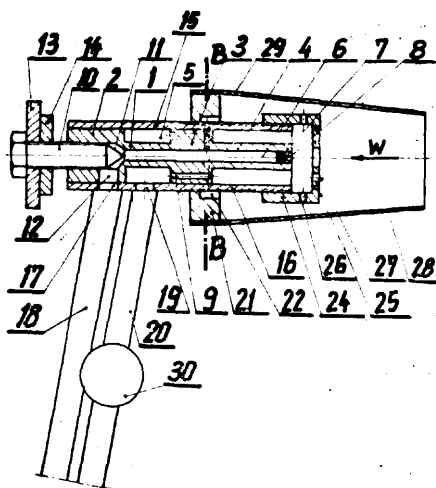

fig.1

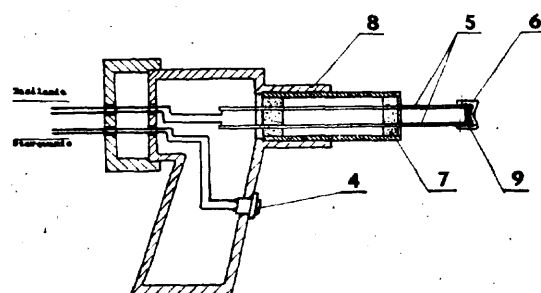

fig.2

B23Q

P. 241630

25.04.1983

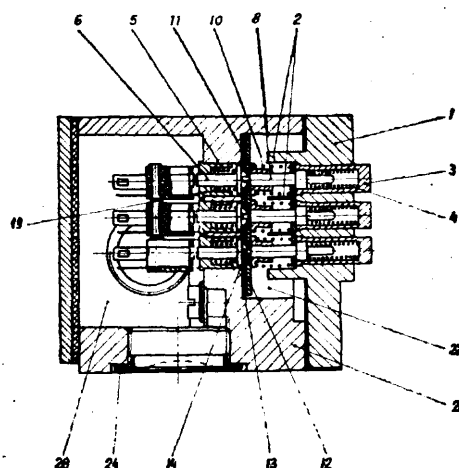
Fabryka Obrabiarek „Mechanicy”, Pruszków, Polska (Waldemar Dąbek, Stanisław Walczak, Jarosław Kruszek).

Łącznik drogowy rzędowy

Przedmiotem wynalazku jest łącznik drogowy rzędowy przeznaczony do przekazywania sygnałów informacyjnych o osiągnięciu przez zespół posuwowy obrabiarki określonego położenia, znajdujący między innymi zastosowanie jako łącznik krańcowy awaryjny lub bazowy.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania łącznika cechującego się trwałością i wysoką pewnością działania.

Łącznik ma osadzoną na korpusie (26), przednią pokrywę (1) wyposażoną w wypęty prowadzące (2), w której osadzone są suwliwie odpowiednio ukształtowane do tych wypęty popychacze główne (3), wewnątrz których osadzone są sprężyny (4) mające napiecie wstępne o wartości przewyższającej sumę sił sprężyn (5), oddziałujących na końcowe popychacze (6) i sił sprężyn wewnętrznych popychaczy (7) mi-

B23K

P. 245530 T

30.12.1983

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 2, Wrocław, Polska (Stanisław Kraczek, Edward Ramotowski, Krzysztof Rowicki, Bogdan Wojciechowicz, Jerzy Okoniewski, Marek Winkowski).

Urządzenie do lutowania lutem miękkim

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania jednolitych punktów lutowanych oraz podwyższenia jakości połączeń i zmniejszenia czasochłonności łączenia elementów.

Urządzenie składające się z transformatora zasilającego, układ sterujący i pistoletu lutującego, w którym poprzez wkładki izolacyjne umieszczone są dwie elektrody, charakteryzuje się tym, że elektrody (5) umocowane w obudowie (8) są zwarte za pomocą kanталowej końcówki (6) wzmocnionej ceramiczną wkładką (9), natomiast układ sterujący jest wyposażony w czasowy przekaźnik (3, P₁, P₂) załączający napięcie zasilające na żądany czas. Urządzenie ma zastosowanie do seryjnego wykonywania jednego typu lutu, a zwłaszcza do punktowego lutowania elementów miedzianych, np. siatek ekranujących.

(1 zastrzeżenie)

królaćników tak, że **włączenie** odpowiednich mikro-**łącników** odbywa się bez oderwania się popychaczy środkowych (8) od zabezpieczających je spinek, napiętych sprężynami powrotnymi (10), opartymi o kołnierze tulejek oporowych (11) dociskanych do płytki końcowej (12) leżącej na grupowej uszczelce (13), która zaopatrzona jest w wycięcia obejmujące czopiki (14) stykające się bezpośrednio z kołnierzami oporowymi popychaczy końcowych (6). (1 zastrzeżenie)

B23Q

P. 241676

26.04.1983

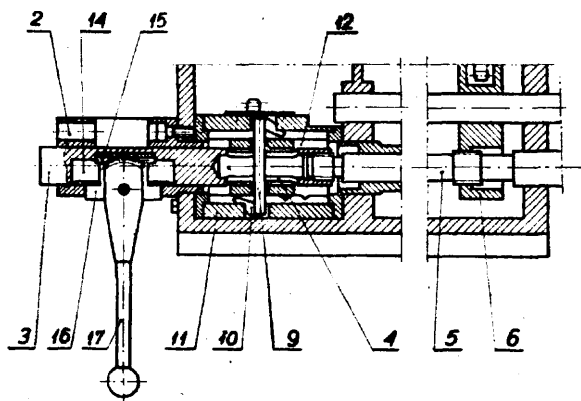
Jarocińska Fabryka Obrabiarek „Ponar-Jafo”, Jarocin, Polska (Jan Gołda, Zdzisław Regulski).

Mechanizm przełączający sterowania skrzynek przekładniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zwanego i pewnego w działaniu mechanizmu przełączającego sterowanie skrzynek przekładniowych.

Mechanizm zawiera umieszczony współosiowo względem wałka sterującego (3) korpus (11), w którym wykonane są wycięcia (12) prowadzące widelki oraz rowki śrubowe (10), w których przemieszczać się mogą końce kołka (9) umieszczonego w kanałkach widelki oraz w kanałku (4) wałka sterującego (3).

(2 zastrzeżenia)

B24B

P. 245524 T

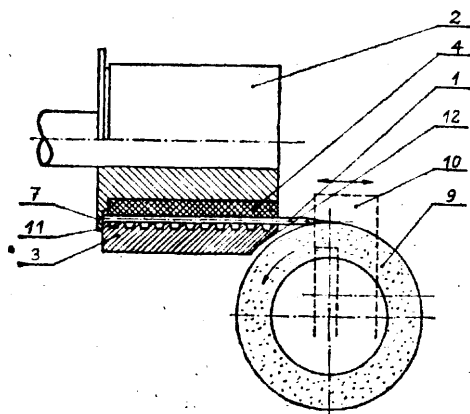
30.12.1983

Ryszard Fajfer, Poznań, Polska (Ryszard Fajfer).

Urządzenie do szlifowania końcówek wałków

Celem wynalazku jest opracowanie **prostej** konstrukcji urządzenia o dużej wydajności szlifowania.

Urządzenie zawiera poziomy bęben podający (2) umieszczony w segmencie pierścienia (3), którego promień średnicy wewnętrznej jest większy od promienia średnicy bębna podającego (2) co najmniej o średnicę szlifowanych wałków (1), przy czym bęben podający (2) ma na jednym końcu kołnierz oporowy (7),

zaś **długość** bębna podającego (2) jest zbliżona do szerokości segmentu pierścienia (3). Ponadto w pobliżu szczeliny, między **czołowymi** powierzchniami bębna podającego (2) i segmentu pierścienia (3), znajduje się co najmniej jedna tarcza szlifierska (9), (10), korzystnie o poziomej osi obrotu. Bęben podający (2) wykonuje ruch obrotowo-nawrotny. (8 zastrzeżeń)

B27B

P. 245487 T

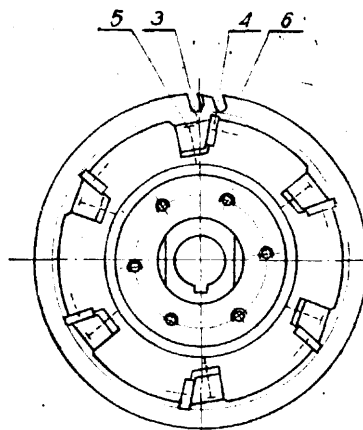
29.12.1983

Instytut Technologii Drewna, Poznań, Polska (Jerzy Krysiński, Eugeniusz Michalski, Marek Przybył).

Głowica pilująco-rozdrabniająca do drewna i tworzyw drzewnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji głowicy wyposażonej w elementy rozdrabniające wielostrzowe z ostrzami w co najmniej dwóch płaszczyznach.

Głowicę stanowi piła tarczowa płaska z nakładkami z węglików spiekanych. Na korpusie głowicy znajduje się co najmniej jedno gniazdo o krawędziach prostoliniowych i o ścianie stanowiącej płaszczyznę oporową dla płytki rozdrabniającej (4). Ściana jest pochylona w kierunku przeciwnym do kierunku obrotu głowicy rozdrabniającej. Wewnątrz gniazda zamontowana jest płytka wielostrzowa (4) tak, iż częścią płaszczyzny równoległej do roboczej płaszczyzny natarcia przylega do ściany oporowej gniazda. Kąt natarcia zamocowanej **wielostrzowej** płytki (4) jest mniejszy od zera. Płytka rozdrabniająca (4) jest wielostrzowa, z ostrzami w dwóch równoległych do siebie płaszczyznach, z których jedna jest płaszczyzną natarcia. Wszystkie potencjał Π za płytki rozdrabniającej (4) mają kąt równy $\frac{\pi}{2}$. (2 zastrzeżenia)

B27C

P. 241692

27.04.1983

Fabryka Maszyn do Drewna „Gomad”, Gorzów Wielkopolski, Polska (Walenty Bienko, Zygmunt Stachowiak, Michał Machnikowski).

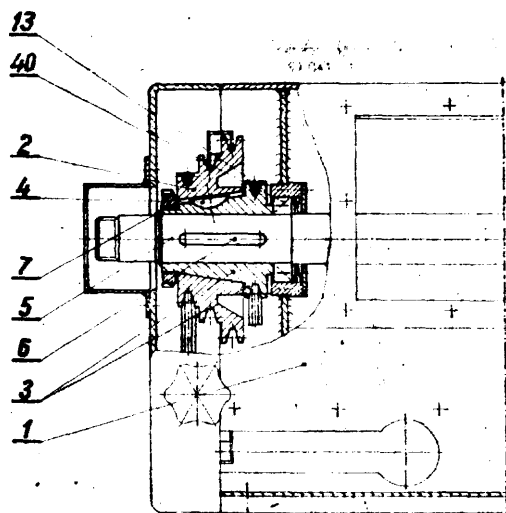
Tokarka kłowo-tarczowa do drewna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy tokarki kłowo-tarczowej do drewna, nadającej się do mechanicznego toczenia precyzyjnych elementów, w której zmianę prędkości obrotu, jak i założenie pasów klinowych uzyskuje się bez demontażu wrzeciennika i skrzyni posuwów i w której nie występuje grzanie się silnika na biegu pod obciążeniem.

Tokarka kłowo-tarczowa do drewna charakteryzuje się tym, że koła pasowe (2) napędu wrzeciona (5) i koła pasowe (3) napędu posuwu usytuowane są z lewej strony gniazda łożyska lewego (40) na stożkowych piastach (3). Mechanizm posuwu usytuowany

jest w obudowie (1) tokarki między kołami pasowymi napędu wrzeciona (5) a urządzeniem kopiującym, z którym połączony jest paskiem klinowym (13) przenoszącym napęd z koła pasowego (2) napędu wrzeciona (5) na koło pasowe mechanizmu posuwu, a dalej na koło łańcuchowe urządzenia kopiującego poprzez łańcuch łączący koło łańcuchowe mechanizmu posuwu z kołem łańcuchowym urządzenia kopiującego.

(3 zastrzeżenia)

B28C
E04D

P. 241702

29.04.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Antoni Ostromecki).

Sposób wytwarzania pokryw dachowych i okładzin

Celem wynalazku jest zmniejszenie masy i zwiększenie szczelności struktury pokrycia.

Sposób polega na tym, że przygotowuje się mieszankę cementową z dodatkiem mikrokruszywa o maksymalnej frakcji do 0,2 mm, zwłaszcza popiołu lotnego i gliny ceglarskiej, zarabiając wodą z dodatkiem hydrofobowym. Z mieszanki tej formuje się elementy drobnowymiarowe pokryw dachowych i okładzin.

(3 zastrzeżenia)

B28C
E04D

P. 241703

29.04.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Antoni Ostromecki).

Sposób wytwarzania pokryw dachowych i okładzin zbrojonych

Celem wynalazku jest wyeliminowanie konieczności stosowania azbestu oraz zmniejszenie masy wyrobów.

Sposób polega na tym, że przygotowuje się mieszankę cementową z dodatkiem mikrokruszywa o maksymalnej frakcji do 0,2 mm i następnie tak przygotowaną mieszankę betonową zbroi się włóknami z tworzywa sztucznego, korzystnie ukształtowanymi w postaci siatki lub drutami metalowymi, zabezpieczonymi powierzchniowo przed korozją.

(6 zastrzeżeń)

B29H

P. 241796

03.05.1983

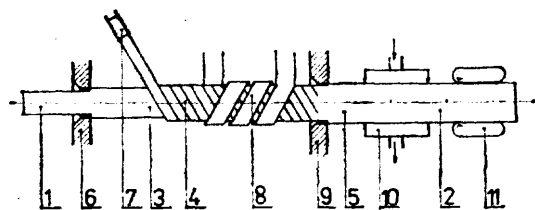
Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Bydgoszcz, Polska (Kazimierz Samselski, Stefan Gramza, Adam Sienkiewicz).

Sposób wytwarzania węży

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania węży o zwiększonej równomierności stopnia zwulkanizowania poszczególnych warstw gumowych oraz skrócenia procesu wulkanizacji.

Sposób według wynalazku polega na tym, że poruszany ruchem ciągłym rdzeń metalowy (1) z osadzonym na nim w stanie niewulkanizowanym węzem (2), po nałożeniu zewnętrznej warstwy gumowej (5), skierowany zostaje do urządzenia wulkanizacyjnego (10), w którym przeprowadza się wulkanizację wewnętrznej warstwy gumowej (3) za pomocą energii cieplnej przekazywanej przez ogrzany indukcyjnie rdzeń (1) oraz zewnętrznej warstwy gumowej (5) za pomocą energii cieplnej przekazywanej przez ogrzany czynnik znajdujący się w urządzeniu wulkanizacyjnym (10), przy czym wulkanizacja obydwu warstw odbywa się równocześnie.

(2 zastrzeżenia)

B60C

P. 241693

27.04.1983

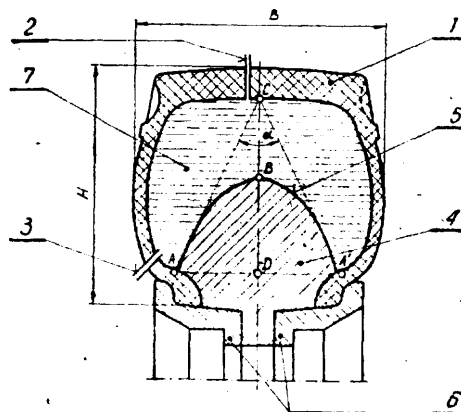
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Oponiarskiego „Stomil”, Poznań, Polska (Władysław Wąsowicz, Leonard Szelażek).

Opona z rdzeniem z materiału poliuretanowego, częściowo wypełniającego jej wnętrze

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji opony odpornej na skutki uszkodzeń mechanicznych.

Opona charakteryzuje się tym, że jej wnętrze jest częściowo wypełnione elastycznym materiałem poliuretanowym stanowiącym rdzeń (7), który ma pierścieniową komorę (5) zwężającą się w kierunku szczytu opony (1). Maksymalna szerokość komory (5) odpowiada podstawie rdzenia (7), a maksymalna głębokość (DB) komory (5) jest mniejsza od 80% wysokości rdzenia (7).

(5 zastrzeżeń)

B63A

P. 241848

05.05.1983

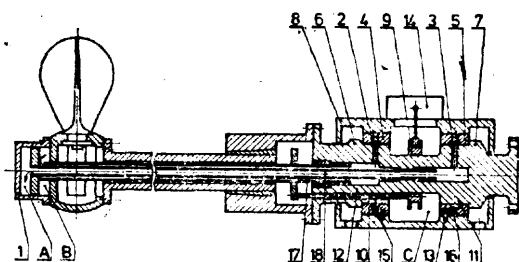
Zakłady Mechaniczne im. Gen. Karola Świerczewskiego, Elbląg, Polska (Lechosław Rutkowiak, Tomasz Pietrzak, Marian Kołodziejczyk, Zdzisław Lefelbajn).

Okrętowa śruba nastawna z samoczynnym wybieraniem luzu osiowego w ułożyskowaniu zespołu rozrządu cieczy roboczej na wale serwowymotoru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego wybierania luzu osiowego w ułożyskowaniu zespołu rozrządu cieczy roboczej na wale serwowymotoru okrętowej śruby nastawnej.

Na czopach (10) i (11) osadzone panewki (4) i (5) podtrzymujące obudowę (8) zespołu rozrządu, przy czym panewkę (4) osadzono nieruchomo w obudowie (8), a panewka (5) ma ograniczoną swobodę przesuwu osiowego względem obudowy (8). Ciśnienie cieczy roboczej panujące w przestrzeni (C) zapewnia oddalenie panewek (4) i (5) od siebie w taki sposób, że zostanie zlikwidowany luz pomiędzy czołowymi powierzchniami zewnętrznymi panewek (4) i (5) i kołnierzami (6) i (7).

Podanie cieczy roboczej do komory (A) siłownika odbywa się przez otwór (16), otwór (3) i kanał (18). Ciecz robocza do komory (B) podawana jest otworem (15), otworem (2) i kanałem (17). (2 zastrzeżenia)

B63B

P. 241376

07.04.1983

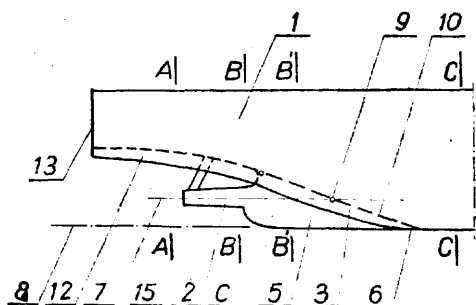
Stocznia Gdańska im. Lenina, Gdańsk, Polska (Jerzy Boguszewski, Jerzy Połubiński).

Rufa półtunelowa obiektu pływającego z napędem jednośrubowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie osiągnięcia dużej koncentracji wyporu na rufie przy dobrych właściwościach oporowych i manewrowych oraz równoczesnym złagodzeniem obwodowej niejednorodności pola prędkości wody w kregu śruby.

Rufa ma jeden półtunel główny (12) oraz dwa półtunele boczne (3) usytuowane symetrycznie względem płaszczyzny symetrii statku i ograniczające z dwóch stron część środkową (5) kadłuba. Kształt wszystkich półtuneli jest zbliżony do kształtu sklepienia walcowego. Przed łóżyskiem (2) pochwy wału śrubowego, od strony dziobu, sklepienia półtuneli bocznych (3) przechodzą płynnie w jedno sklepienie półtunelu głównego (12) ciągnącego się do zarysu nawisu rufowego (13). Rozwiązanie przydatne jest szczególnie dla statków o dużej pełnotliwości części rufowej.

(2 zastrzeżenia)

B64D
B65D

P. 241639

25.04.1983

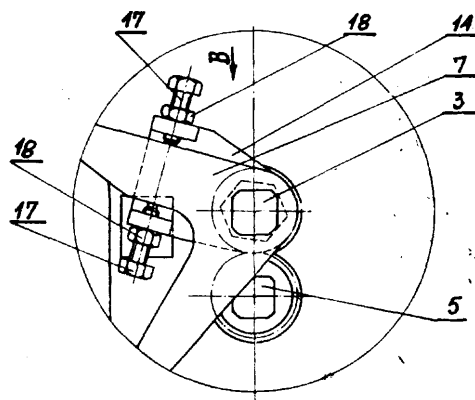
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL - Świdnik”, Świdnik, Polska (Andrzej Bryzek).

Dozownik materiałów sypkich, zwłaszcza do rozsiewaczy tarczowych zamocowanych na śmigłowcu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej regulację położenia względem siebie obu kłap dozownika oraz zapewniającej blokadę kłapy dolnej.

Dozownik według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest wyposażony w zabierak (14) osadzony za pomocą kształtowego otworu w wybraniu piasty koła zębatego. Boczna powierzchnia zabieraka jest zaopatrzona w wypęty usytuowane naprzeciwległe. Wypęty tymi zabierak (14) jest mocowany za pomocą śrub (17) do dźwigni dwuramiennych (7) lub do płytki oporowej, która jest przytwierdzona na stałe do gardzieli.

Odległość między wypętami zabieraka (14) jest o ok. 30% większa od szerokości płytki oporowej i szerokości dźwigni (7) w miejscu mocowania zabieraka. (2 zastrzeżenia)

B65B
F42B

P. 247103

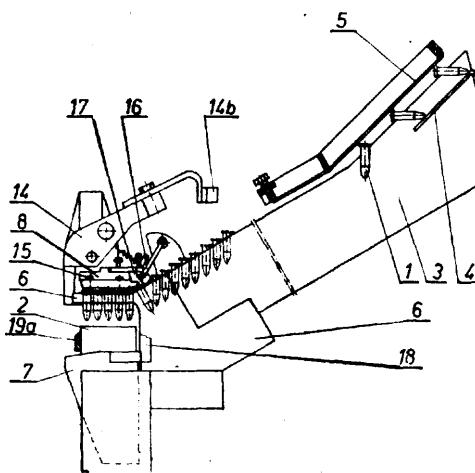
04.04.1984

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Erg”, Jasło, Polska (Edward Niezgoda, Edward Cyran, Stanisław Michalik, Józef Sienawski, Adam Frąckowiak, Jan Kołodziej).

Dozownik naboju sportowych do kaset opakowaniowych

Celem wynalazku jest zapewnienie przyjmowania przez naboje zawsze jednakowego położenia na pochylni i w końcówce dozownika.

Dozownik charakteryzuje się tym, że ma w końcówce (6) trójkątne wycięcia w grzbietach zeber (3), pionowo przestawne osadzenie płytki (8) oporowej

i przegubowy mechanizm (16) **oddzielania nabo** (1) w końcówce (6) od kolejnej ich porcji **na** pochylni. Pochylnia zaś wyposażona jest w ograniczniki (4) głębokości szczelin w **górnej**, wlotowej części oraz w strunową osłonę (5) w środkowej części pochylni.
(2 zastrzeżenia)

B65G

P. 241656

25.04.1983

Elektrownia Łaziska, Łaziska Górne, Polska (Klemens Scierski, Gustaw Grechuta, Bernard Bartkowiak, Sebastian Pejm, Grzegorz Gawlik).

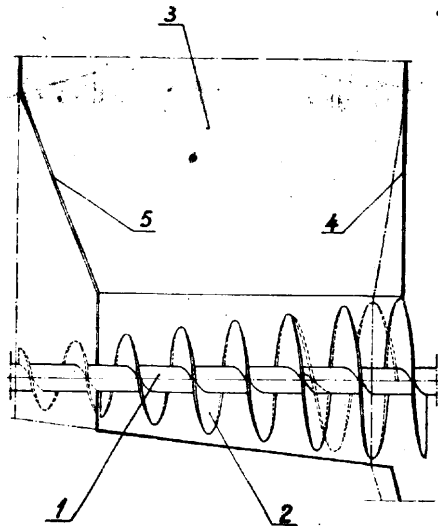
Podajnik śrubowy równomiernego spływu, zwłaszcza pod zbiorniki pojemnościowe węgla

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** umożliwienia równomiernego spływu węgla ze zbiornika z całego przekroju części wylotowej leja tego zbiornika.

Podajnik śrubowy składa się z wału poziomego (1) z taśmą (2) z blachy, nawiniętą **szerszym** bokiem promieniowo do osi wału (1), która zwiększa swą szerokość w kierunku podawania węgla.

Przyrost powierzchni **nośnej** podajnika jest proporcjonalny na długości podajnika będącego bezpośrednio pod częścią wylotową leja zsypanego (3). Przy boku na wypływie (4) zbieżnym do środka leja (3) ostateczny zwój pad częścią wylotową leja (3) oprócz zwiększonej powierzchni ma również zwiększony skok.

(1 zastrzeżenie)

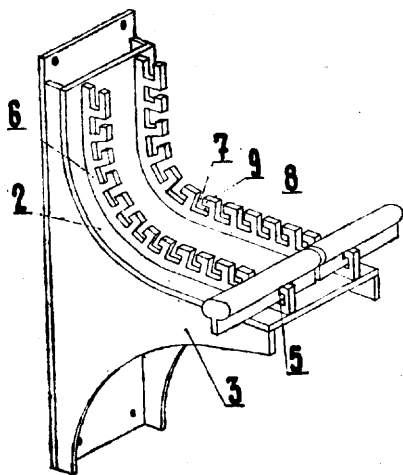

B65G

P. 241672

26.04.1983

Kopalnia Węgla Kamiennego „Jankowice”, Rybnik - Boguszowice, Polska (Marian Sala, Hubert Kaspe-rek, Adam Kluger, Józef Dzierżęga).

Zsuwnia zsypana w zbiornikach węgla

Celem wynalazku jest opracowanie trwałej, prostej i łatwej w naprawie konstrukcji **zsuwni**, służącej do wyhamowania strugi **urobku** podczas napełniania zbiorników węgla.

Zsuwnia zawiera szereg prostych segmentów, złożonych z kształtowników o przekroju szynowym bez stopki, z otworami (5), umieszczonych jeden za drugim i połączonych na styk za pomocą klinów, w zaciskach (6) uchwyty (2) osadzonych na wspornikach (3). Segmenty ułożone są wzdłuż linii spiralnej o zmiennym kącie nachylenia, regulowanym stosunkiem wysokości zamocowania ich końców do ich długości.
(4 zastrzeżenia)

B65H

P. 241596

22.04.1983

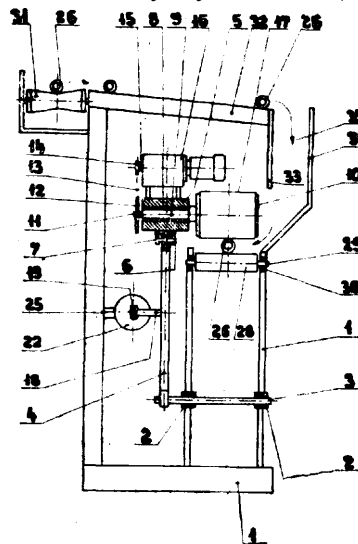
Wolbromskie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Wolbrom, Polska (Ryszard Osuch, Bogdan Głanowski, Kazimierz Kur).

Urządzenie do zwijania wężu

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** mechanicznego podawania odcinków wężu do wrzeciona zwijającego.

Urządzenie ma belkę (5) w której **ułożyskowane** są bębny (10) z taśmą napędową (17). Jeden z bębnow (10) otrzymuje napęd od motoreduktora (16), przy czym belka (5) usytuowana jest wahliwie na ramionach (4), z których jedno otrzymuje ruch wahliwy od siłownika (22), natomiast taśma napędowa (17) jest usytuowana równolegle do rolek samotokowych (28) osadzonych w wycięciach stołu.

Urządzenie ma zastosowanie do zwijania wężu **tkaninowego** w odcinkach prostych produkowanych na rdzeniach sztywnych.
(1 zastrzeżenie)

B66B
G01P

P. 241798

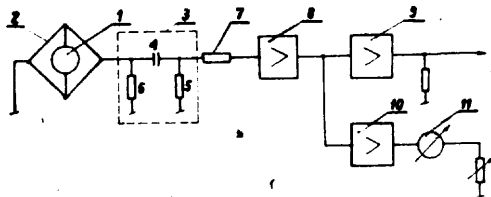
03.05.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa „Komag”, Gliwice, Polska (Tadeusz Byrczek, Zygmunt Haas).

Układ do pomiaru przyspieszeń i opóźnień liniowych lub kątowych maszyny wyciągowej

Układ zawiera sprzęgnięty z napędem maszyny wyciągowej tachogenerator (1), zasilający poprzez układ różniczkujący (3) i wzmacniacze (8, 9, 10) układ automatycznej regulacji napędu i pomiarowy przyrząd (11) do odczytu wielkości przyspieszeń i opóźnień ruchu. Układ różniczkujący (3) ma człon różniczkujący prędkość narastania napięcia i człon różniczkujący prędkość opadania napięcia **tachogenera** (1). Człon różniczkujący prędkość narastania napięcia składa się z pojemności (4) połączonej szeregowo z rezystorem (5).

Człon różniczkujący prędkość opadania napięcia składa się z rezystora (6) i pojemności (4), stanowiącej również element członu różniczkującego prędkość narastania napięcia, a połączonego równoległe do tej pojemności (4) i rezystora (5). (2 zastrzeżenia)

B66C

P. 241674

26.04.1983

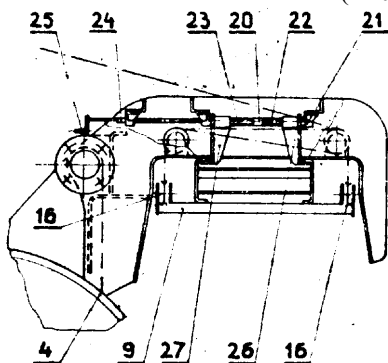
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 223177

Stocznia im. Komuny Paryskiej, Gdynia, Polska (Henryk Wiśniewski, Stanisław Nazaruk).

Urządzenie do podnoszenia i obracania dwuprzęsłowego trapu

Celem wynalazku jest umożliwienie obrócenia dwuprzęsłowego trapu za pomocą jednego żurawika.

Urządzenie do podnoszenia i obracania dwuprzęsłowego trapu, składające się z żurawika i wysięgników, w jednym z których umieszczony jest sterujący mechanizm, charakteryzuje się tym, że w drugim wysięgniku zamocowany jest spinający mechanizm (11), który składa się z pociągowej śruby (20) z osadzonymi na niej przesuwne szczękami (26) i (27). (2 zastrzeżenia)

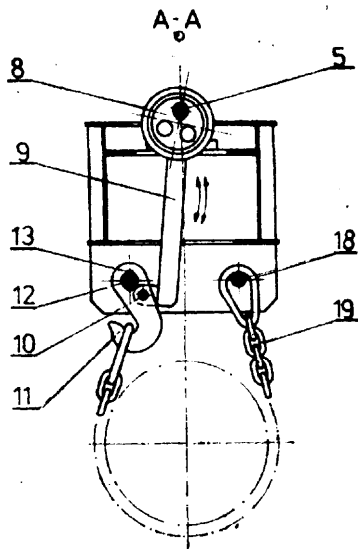

B66C

P. 241774

04.05.1983

Biuro Projektów i Kompletacji Dostaw Maszyn i Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt-Hapeko”, Katowice, Polska (Artur Drzemała).

Trawers» łańcuchowa

Celem wynalazku jest zwiększenie sprawności trawersy oraz uproszczenie jej konstrukcji.

Trawersa łańcuchowa ma mimośród (8) osadzony na wale (5), a na mimośrodku (8) osadzony jest obrotowo wodzik (9) połączony sworzniem (10) z hakiem (11), przymocowanym do wału (12) przy pomocy dwóch wpustów (13). (1 zastrzeżenie)

B66D

P. 241801

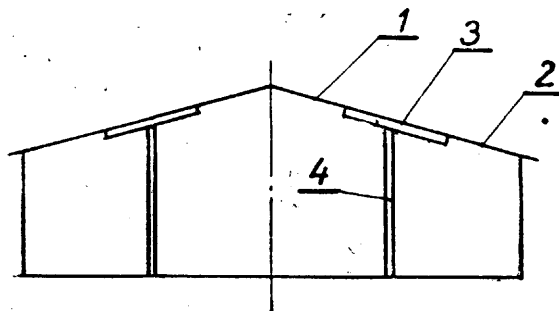
03.05.1983

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Michał Rudnicki, Zdzisław Czelný).

Zbiornik cylindryczny dla cieczy o osi pionowej

Celem wynalazku jest opracowanie zbiornika o zmniejszonym ciężarze dachu w stosunku do znanych rozwiązań.

Zbiornik pionowy, cylindryczny dla cieczy ma pokrywę (1) o kształcie stożkowym, podpartą belkami (3) równoległymi do pobocznic tego stożka, ustawionymi na pionowych słupach (4) umieszczonych wewnątrz zbiornika. (1 zastrzeżenie)

B66D

P. 241853

06.05.1983

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Michał Rudnicki, Zdzisław Czelný).

Zbiornik cylindryczny, pionowy dla cieczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zbiornika o zmniejszonym ciężarze konstrukcji dachowej.

Zbiornik cylindryczny pionowy o dużej pojemności dla cieczy, z pokrywą w kształcie kopuły podpartej ułożonymi promieniście krokiewiami i pierścieniem

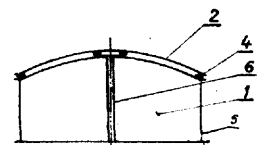

Fig. 1

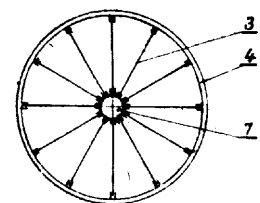
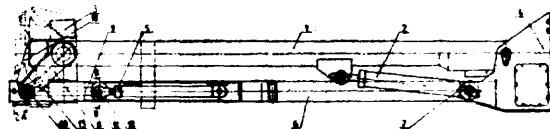

Fig. 2

nośnym przymocowanym do **pobocznic** zbiornika, charakteryzuje się **tym**, że ma słup pionowy (6) **u-mieszczony** w osi zbiornika (1), podpierający krokwie (3) w miejscu ich połączenia przegubowego (7).
(1 zastrzeżenie)

B66F

P. 247832

23.05.1984

Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Łabędy”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych, Gliwice, Polska (Czesław Ochwat, Stanisław Drzensła).

Układ wsporczy z obrotnicą umieszczony na środku **transportowym**, zwłaszcza do podnoszenia wyposażenia roboczego

Celem wynalazku jest opracowanie układu niezawodnego w działaniu i mającego małą wysokość.

Układ ma ramę wsporczą (1) umocowaną przegubowo na podstawie (4). Przegubowo w uchu (7) podstawy (4) są umocowane również belka (6) i siłownik hydrauliczny (2), który z drugiej strony umocowany

jest przegubowo do ramy wsporczej (1). We wnętrzu belki (6) w **górnym** jej położeniu jest umieszczony siłownik hydrauliczny (5), **który** z jednej strony umocowany jest do belki (6) a z drugiej strony połączony jest z łącznikiem (9) za pomocą sworznia (11), na którym są umieszczone dwie rolki (12) przemieszczające się w belce (6). Drugim końcem łącznik (9) jest połączony z dźwigniami (13) umocowanymi do obrotnicy (3). Na wale umieszczonym w górnej części ramy wsporczej (1), na zewnątrz obrotnicy (3) są osadzone dwa ramiona (8), które z drugiej strony umieszczone są przegubowo na belce (6). Na ramionach (8) umieszczone są zderzaki (18), które opierają się o końce ramion (10) utwierdzonych na obrotnicy (3). Rozwiązanie to jest zaopatrzone w **układzie** zwalniania blokady w siłownik hydrauliczny, włączający wyłącznik elektryczny, który uruchamia zawór sterujący ruchem wysuwu tłoczyska siłownika (5)., / (4 zastrzeżenia)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C01B

P. 241741

02.05.1983

Instytut Przemysłu Wiązających Materiałów Budowlanych, Opole, Polska (Bronisław Weryński, Anna Lewandowska-Kanas, Krystyna Rajczyk.).

Sposób otrzymywania samorozpadowego spieku metodą suchą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii procesu umożliwiającej wyeliminowanie stosowania czynnika redukcyjnego.

Sposób otrzymywania samorozpadowego spieku do wytwarzania tlenku glinowego metodą suchą polega na tym, że w warunkach atmosfery od utleniającej do lekko redukcyjnej bez konieczności wprowadzania wraz z mieszaniną surowcową węgla lub innych dodatków redukcyjnych otrzymuje się samorozpadowy spiek o **dużym** stopniu rozdrobnienia, zawierający głównie takie fazy jak γ (gamma) C_2S i łatwo ługujące się gliniany wapniowe.
(3 zastrzeżenia)

Sposób otrzymywania rozpuszczalników produktów **węglowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia technologii procesu.

Sposób otrzymywania rozpuszczalnych produktów węglowych na drodze chemicznej przemiany surowca węglowego za pomocą rozpuszczalników organicznych, polega na tym, że rozdrobiony węgiel poddaje się działaniu alkoholu lub kompozycji alkoholi ewentualnie w mieszaninie z innymi rozpuszczalnikami organicznymi i dodatkiem wodorotlenku sodu lub potasu w warunkach nadkrytycznych w stosunku do użytego rozpuszczalnika, przy czym fazę nadkrytyczną rozpręża się ekspansyjnie w temperaturze niższej od krytycznej i wyższej od temperatury wrzenia rozpuszczalnika.
(1 zastrzeżenie)

C01B

P. 246593

09.03.1984

Instytut Chemii Fizycznej PAN, Warszawa, Polska (Dariusz Ziolkowski, Bartłomiej Legawiec, Janusz Terlecki, Ryszard Świtalski, Eugeniusz **Fładro**, Jerzy Woźniakowski, Andrzej Listwan).

Sposób i urządzenie do wytwarzania gazów zawierających dwutlenek siarki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania gazów zawierających dwutlenek siarki zwłaszcza o dużym stężeniu.

Sposób według wynalazku polega na kontaktowaniu surowca siarkonośnego z gazowym czynnikiem utleniającym w komorze reakcyjnej, przy czym rozdrobiony surowiec wprowadza się do cylindrycznej komory reakcyjnej stycznie do jej powierzchni w strumieniu wirującym gazowego czynnika utleniającego przepływającego z prędkością nie mniejszą od 15 m/s.

Urządzenie według wynalazku ma zwrotną komorę reakcyjną (10), utworzoną w cylindrycznym korpusie (1), zamkniętą z jednej strony ścianą (3) a z drugiej strony obudową (4) kanału odprowadzającego (9). W ścianie obudowy (4) znajduje się usytuowany w osi komory (10) redukcyjny otwór (5) łączący komorę reakcyjną (10) z kanałem odprowadzającym (9). W ścianie cylindrycznego korpusu (1) jest umieszczony

C01B

P. 241751

03.05.1983

Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa, Polska (Piotr D. Sałbut, Jan **Bimer**).

Sposób solubilizacji węgla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania efektywnego procesu konwersji surowca węglowego do formy rozpuszczalnej.

Sposób solubilizacji węgla na drodze jego chemicznej przemiany **za** pomocą rozpuszczalników organicznych, polega na tym, że rozdrobiony węgiel poddaje się działaniu **alkoholu**, korzystnie alkoholu metylowego, w obecności mieszaniny węglanu sodowego lub potasowego i tlenku lub wodorotlenku wapniowego w warunkach nadkrytycznych w stosunku do alkoholu.
(1 zastrzeżenie)

C01B

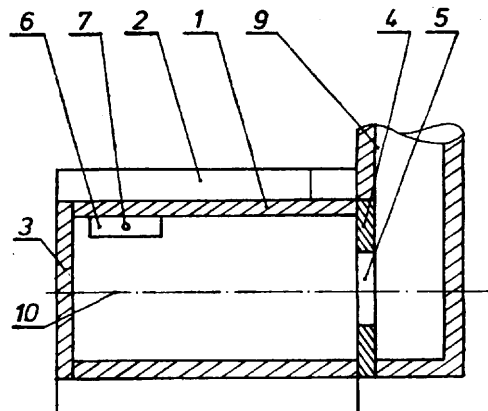
P. 241752

03.05.1984

Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa, Polska (Jan Bimer, Piotr D. Sałbut).

zespół dysz (6) do doprowadzania czynnika utleniającego, wewnątrz których to dysz (6) są umieszczone dysze (7) do rozpylania surowca siarkonośnego, przy czym osie dysz (6) znajdują się w płaszczyznach nachylonych pod kątem nie większym od 30° w stosunku do płaszczyzny ściany (3) zamykającej komorę (10).

Rozwiązanie nadaje się do zastosowania w przemyśle chemicznym, np. w procesie wytwarzania kwasu siarkowego, siarczanu hydroksyloaminy, w produkcji barwników i półproduktów organicznych, w przemyśle papierniczym. (15 zastrzeżeń)

C01F
B01J

P. 245468 T

29.12.1983

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jerzy Fijał, Stanisław Olkiewicz).

Sposób otrzymywania adsorbentów montmorillonitowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej technologii procesu nie wymagającej stosowania podwyższonych temperatur ani agresywnego środowiska.

Sposób otrzymywania adsorbentów montmorillonitowych polega na tym, że kompleksowe polikationy syntetyzuje się przez datowanie wodnego roztworu, zawierającego jony OH^- i F^- do wodnego roztworu AlCl_3 , przy czym relacja pomiędzy sumą jonów OH^- i F^- a ilością jonów Al^{+3} kształtuje się w granicach 2,0–2,5, natomiast stosunek jonów OH^- do jonów F^- nie może być mniejszy niż 1,5, a szybkość dotowania roztworu zawierającego jony OH^- i F^- do roztworu AlCl_3 wynosi 18 ml/godzinę. (1 zastrzeżenie)

C02F

P. 241810

04.05.1983

Stanisław Kościelski, Łódź, Polska (Stanisław Kościelski).

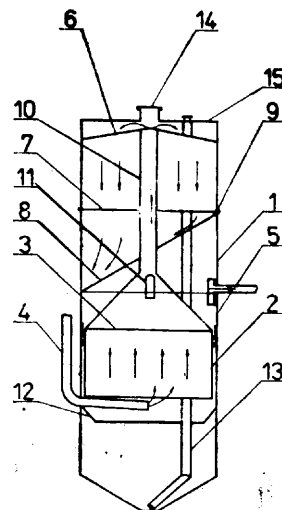
Urządzenie do biologicznego oczyszczania ścieków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia zapewniającego całkowite usunięcie rozkładalnych biologicznie związków organicznych ze ścieków.

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do biologicznego oczyszczania ścieków, drogą anaerobowego i aerobowego rozkładu związków organicznych stanowiących zanieczyszczenia ścieków. Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że w pionowym korpusie (1) jest umieszczona dodatkowo perforowana przegroda (3). Pod komorą (2) jest usytuowany wylot przewodu (4) doprowadzającego ścieki, zaś nad nią wlot przewodu (5), odprowadzającego ścieki oczyszczone. Nadto nad komorą (2) są umieszczone trzy przegrody (6, 7 i 8), z których dwie pierw-

sze od góry (6 i 7) są perforowane, a między nimi znajduje się złoże biologiczne. Natomiast trzecia przegroda (8) jest zbieżna w kierunku ściany korpusu, przy czym jej dolna krawędź tworzy ze ścianą korpusu (1) szczelinę. Dodatkowo komora (2) jest zaopatrzona w pionowy przewód (10), którego wylot jest usytuowany nad górną przegrodą (6), zaś we wlocie tego przewodu (10) jest umieszczona pompa tłocząca (11). Pod komorą (2) jest usytuowany stożkowy pierścien (12), którego zewnętrzna krawędź przylega do ściany korpusu (1).

Na obwodzie korpusu (1), pod drugą przegrodą (7) znajduje się szereg nawiewnych otworów (9), zaś w pokrywie korpusu (1) jest umieszczony wentylator (14). (3 zastrzeżenia)

C02F

P. 241824

05.05.1983

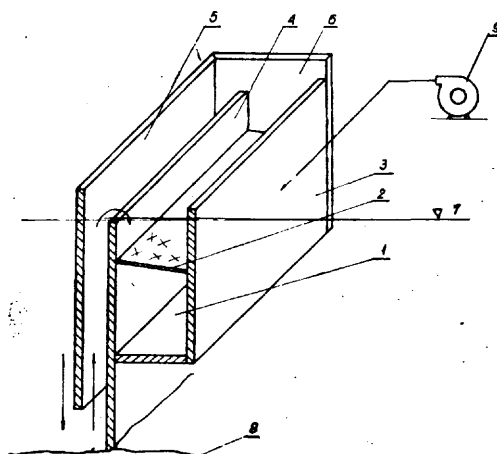
Instytut Przemysłu Mleczarskiego, Warszawa, Polska (Jerzy Klepacki, Julian Majkowski, Olgierd Losman).

Urządzenie do napowietrzania

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do napowietrzania wody w rzekach, jeziorach i ścieków w oczyszczalniach biologicznych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia prostego w budowie, taniego w eksploatacji i niezawodnego w użyciu, niezależnie od pory roku.

Urządzenie ma kształt prostokątnej skrzyni (1) o trzech poprzecznych, równoległych ścianach pionowych, z których środkowa (4) i tylna (3) połączone są podwójnym dnem. Dno górne (2) wykonane jest w postaci perforowanego sita fluidyzacyjnego. Ściany przednia (5) i środkowa (4) tworzą kanał napływowy cieczy. Ściana przednia (5) i tylna (3) wystają ponad

lustro cieczy (7). Ściana środkowa (4) zanurzona jest poniżej lustra cieczy (7). W części dolnej ściana przednia (5) nie sięga dna (8) zbiornika. Natomiast ściana środkowa (4), w płytkich zbiornikach, może sięgać dna (8).

Urządzenie według wynalazku może być stosowane na różnych cieczach wodnych, przy czym może ono przegradzać cieć wodny częściowo lub całkowicie.
(1 zastrzeżenie)

C03C

P. 241749

27.04.1983

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Jerzy Łobarzewski, Andrzej Dawidowicz).

Sposób modyfikacji powierzchni szkielek o kontrolowanej porowatości

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie sorbenta o zwiększonej zdolności rozdzielczej.

Sposób modyfikacji szkielek o kontrolowanej porowatości polegający na chemicznym wiązaniu faz, charakteryzuje się tym, że szkło wygrzewa się w temperaturze 870-970 K przez okres 2-100 godzin, a następnie hydroksyluje się w wannie ultradźwiękowej, mieszając z 0,2-0,5 N ługiem przez okres 1-1,5 godziny i odmywa wodą do pH=7, po czym wysuszony nośnik poddaje się reakcjom wiązania, najpierw z łącznikiem afinantu, a następnie z samym afinantem.
(1 zastrzeżenie)

C04B

P. 241794

03.05.1983

Cementownia „Odra”, Opole, Polska (Zdzisław Łukowicz, Anna Deracka-Grzymek, Jan Deja, Marek Gawlicki, Jan Małolepszy, Wojciech Roszczynialski, Tadeusz Jurowicz, Józef Strzelecki, Stanisław Bogdan, Antoni Moździerz).

Sposób upłynniania szlamu surowcowego do produkcji klinkieru cementowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu zapewniającego wysoki stopień upłynnienia szlamu surowcowego do produkcji klinkieru cementowego.

W sposobie według wynalazku do szlamu surowcowego cementu dodaje się upłynniający dodatek w postaci żużla posodowego pochodzącego z odsiarczania surowki żelaza metodą zasadową, przy czym wymieniony żużel dodaje się w ilości od 0,2 do 5% wagowych w stosunku do ciężaru surowca cementowego w stanie suchym. Przed użyciem żużel posodowy poddaje się Składowaniu przez okres od 2 do 3 miesięcy, a następnie poddaje się go procesowi separacji magnetycznej.
(2 zastrzeżenia)

C04B

P. 241803

05.05.1983

Cementownia „Odra”, Opole, Polska (Anna Deracka-Grzymek, Marek Gawlicki, Zdzisław Łukowicz, Grażyna Paszkiewicz, Wojciech Roszczynialski, Józef Klemens, Jan Małolepszy).

Sposób przyspieszenia syntezy klinkieru cementowego

W sposobie według wynalazku do namiaru surowcowego wprowadzanego do pieca cementowego dodaje się w charakterze mineralizatora żużel posodowy powstający przy odsiarczaniu surowki żelaza metodą zasadową, w ilości od 0,2 do 5% wagowych w stosunku do ciężaru namiaru surowcowego. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 241659

26.04.1983

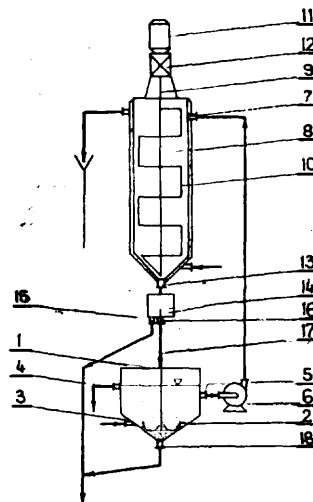
Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Zakłady Azotowe im. P. Findera, Chorzów, Polska (Jerzy Synowicz, Krystian Pacuła, Stefan Wióczyk, Edward Bednarski, Roman Czaja, Czesław Grabiński).

Ciągły sposób krystalizacji kwasu adypinowego i instalacja do wykonywania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania kryształów kwasu adypinowego o odpowiednim uziarnieniu.

Ciągły sposób krystalizacji kwasu adypinowego drogą przeponowego schładzania jego roztworów charakteryzuje się tym, że gorący roztwór kwasu adypinowego wprowadza się do dolnej strefy zbiornika zawierającego schłodzoną zawieszinę krystaliczną tego kwasu. Jednocześnie pompuje się zawieszinę pobieraną w górnej części tego zbiornika do górnej części skrobakowego przeponowego wymiennika ciepła. Wypływającą z dołu wymiennika mieszaninę rozdziela się na dwa strumienie. Jeden odprowadza się do oddzielenia kryształów a drugi do zbiornika zasilanego gorącym roztworem kwasu adypinowego, powodując wydzielanie głównej masy krystalicznej na znajdujących się w nim kryształach.

Instalacja do prowadzenia ciągłej krystalizacji kwasu adypinowego składa się ze zbiornika (1) zawiesziny krystalicznej, zasilanego gorącym roztworem kwasu, umieszczonego powyżej skrobakowego przeponowego wymiennika ciepła (8), z pompy cyrkulacyjnej (6) podającej zawieszinę krystaliczną z górnej części zbiornika (1) zawiesziny do górnej części wymiennika (18), zbiornika rozdzielczego (17), umieszczonego między zbiornikiem (1) zawiesziny i wymiennikiem ciepła (8).
(3 zastrzeżenia)

C07C

P. 241680

28.04.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Maria Bukowska, Jan Prejzner, Krzysztof Jarowicki, Stefan Kwiatkowski, Bogusław Zieliński).

Sposób wytwarzania estrów kwasu 3-oksobutanowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania estrów kwasu 3-oksobutanowego w procesie przebiegającym w łagodnych warunkach i z dużą wydajnością.

Sposób wytwarzania estrów kwasu 3-oksobutanowego, polega na tym, że etenon poddaje się dimeryzacji w środowisku rozpuszczalnika organicznego w temperaturze od -50 do 20°C w obecności 1,2-dimetyloaminoetanu jako katalizatora stosując katalizator rozpuszczony w rozpuszczalniku organicznym w ilości 0,001-1,0g na dm³ rozpuszczalnika, a następnie powstający surowy 4-metyleno-2-oksetanon poddaje się reakcji z alkoholem alicyklicznym o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym o 1-15 atomach węgla z 5- lub 6-czło-

nowym alkoholem **karbocyklicznym**, alkoholem nie-syconym o 3—15 atomach węgla zawierającym jedno, dwa lub trzy wiązania **podwójne** lub z alkoholem nie-nasyconym o 3—6 atomach węgla zawierającym **wiązanie potrójne** i wyodrębnia produkt przez destylację. Estry kwasu **3-oksobutanowego** stanowią ważne pół-produkty w chemii związków **biologicznie** czynnych, barwników, polimerów specjalnych zastosowań, konserwantów żywności oraz środków fotochemicznych. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 241681

28.04.1983

Politechnika **Warszawska**, Warszawa, Polska (Krzy-sztof Jarowski, Stefan **Kwiatkowski**, Bogusław Zie-lński).

Sposób wytwarzania **4-metyleno-2-oksetanonu**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania spo-sobu wytwarzania **4-metyleno-2-oksetanonu** z zastoso-waniem katalizatora aminowego.

Sposób wytwarzania 4-metyleno-2-oksetanonu przez dimeryzację etenonu wobec katalizatora aminowego lub jego soli w rozpuszczalniku organicznym w temperatu-rze od -50°C do 20°C , w którym stosuje się kataliza-tor **rozpuszczony** w rozpuszczalniku organicznym w ilości 0,001—1,0 g na dm^3 rozpuszczalnika. **4-metyleno-2-oksetanon** stanowi ważny **półprodukt** do otrzymywa-nia związków biologicznie czynnych, barwników, poli-merów specjalnych zastosowań, konserwantów żywności oraz środków fotochemicznych. (5 zastrzeżeń)

C07C

P. 241820

04.05.1983

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, **Kędzierzyn-Koźle**, Polska (Grażyna Kęsicka, Stanisław Trybula, **Albin Szociak**, Adam Mazur, Teodor Bek, Je-rzy Marszycki, Grzegorz Herzog, Stanisław Bał, Jani-na Kroszke, Jan Nowak, Jadwiga Urbańczyk, Karol Kosibór).

Sposób oczyszczania antracenu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania spo-sobu oczyszczania antracenu, umożliwiającego zmniej-szenie kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

Oczyszczanie **antracenu** na drodze ekstrakcyjnego usuwania zanieczyszczeń w postaci fenantrenu i karba-zolu prowadzi się dwustopniowo, w temperaturze $60-130^{\circ}\text{C}$, przy użyciu jako ekstrahenta węglanu propy-lenu, sumarycznie w ilości 200—500% wagowych w sto-sunku do surowego antracenu wyjściowego, parzy czym w pierwszym stopniu ekstrakcji stosuje się mieszan-kę rozpuszczalnikową składającą się z 40—100% wa-gowych węglanu propylenu świeżego i 0—60% wago-nych węglanu (propylenu nawrotowego z II stopnia poprzedniego etapu ekstrakcji. Do I stopnia ekstrak-cji zawraca się wykrystalizowany osad z **przesączu** po I stopniu ekstrakcji, natomiast w II stopniu eks-trakcji poddaje się obróbce świeżym węglanem pro-pylenu **osad** oddzielony od przesączu po I stopniu eks-trakcji. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 245588 T

02.01.1984

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wro-cław, Polska (Romuald **Bogoczek**, Joanna Surowiec).

Sposób rozdziału produktów hydrolizy kwasu **3,5-dwuchloro-4-hydroksybenzoesowego**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wydzielania kwa-su galusowego i pirogalolu, dwóch głównych składni-ków roztworu wodnego otrzymanego w wyniku zasa-dowej hydrolizy kwasu **3,5-dwuchloro-4-hydroksyben-zoesowego**.

Sposób **według** wynalazku polega na tym, że roztwór pohydrolityczny, po uprzednim ustaleniu

jego pH w zakresie od 7,0 do 9,0 kwasem mineralnym lub zasadą, bądź za pomocą wielkocząsteczkowego po-likwasu lub polizasady, odparowuje się do sucha pod **zmniejszonym** ciśnieniem, a następnie ekstrahuje niż-szymi alkoholami alifatycznymi od **C₁** do C₃, a po od-dzieleniu osadu, **rozpuszczalnik** odparowuje się uzy-skując pirogalol, natomiast osad pozostały po ekstrak-cji rozpuszcza się w wodzie, zakwasza kwasem mine-ralnym lub wielkocząsteczkowym polikwasem do uzyskania pH roztworu w zakresie od 1 do 3 i odpa-rowuje się do **sucha** pod zmniejszonym ciśnieniem, a następnie ekstrahuje **alkoholami** alifatycznymi od **C₁** do **C₃**, a po **oddzieleniu** osadu, rozpuszczalnik odpa-rowuje się uzyskując kwas galusowy. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 245633 T

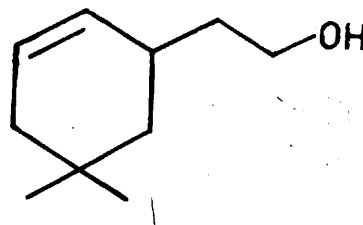
05.01.1984

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stani-sław **Lochyński**, Czesław Wawirzeńczyk, Mirosław Wal-kowicz).

Sposób wytwarzania nowego **2-(5,5-dimetylo-2-cykloheksen-1-ylo)** etanolu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania spo-sobu wytwarzania nowego alkoholu przeznaczonego jako półprodukt w syntezie substancji zapachowych przydatnych w przemyśle perfumeryjnym i spożyw-czym.

Sposób wytwarzania 2-(5,5-dimetylo-2-cykloheksen-1-ylo) etanolu o wzorze 1, polega na reakcji redukcji wodorkiem litowoglinowym **5,5-dimetylo-2-cyklohek-sen-1-ylooctanu** etylu. (1 zastrzeżenie)

C07C

P. 245634 T

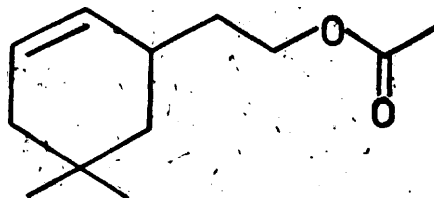
05.01.1984

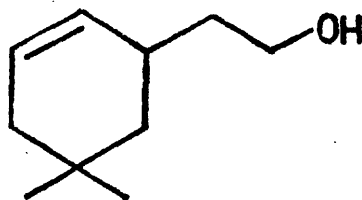
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stani-sław **Lochyński**, Czesław **Wawirzeńczyk**, Mirosław Wal-kowicz, Józef Góra).

Sposób wytwarzania nowego octanu **2-(5,6-dimetylo-2-cykloheksen-1-ylo)** etylu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania spo-sobu wytwarzania nowego związku o średnio inten-sywnym, przyjemnym zapachu **owocowo-kwiatowym**, przeznaczonego do stosowania w przemyśle pertume-ryjnym i spożywczym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że naj-pierw **5,5-dimetylo-2-cykloheksen-1-ylooctan** etylu re-dukuje się wodorkiem **litowoglinowym** otrzymując **2-(5,5-dimetylo-2-cykloheksen-1-ylo)** etanol o wzorze 2, który podaje się reakcji estryfikacji chlorkiem ace-tylu wobec bezwodnej pirydyny, otrzymuje octan 2 (**5,5-dimetylo-2-cykloheksen 1-ylo**) etylu o wzorze 1. (1 zastrzeżenie)

2

C87D P. 240734 23.02.1983

Pierwszeństwo: 24.02.1982 - W. Brytania (nr 8205453)

Zyma SA, Nyon, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowego α -monohydratu
(+)-katechiny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowej odmiany 'krystalicznej' (+)-katechiny, a mianowicie nowego α -monohydratu.

Sposób ten polega na tym, że roztwór wodny przesycony **jedynie** w odniesieniu do α -monohydratu (+)-katechiny, zaszczenia się kryształami α -monohydratu (+)-katechiny i pozostawia do krystalizacji a następnie oddziela się wykrystalizowany α -monohydrat (+)-katechiny. Otrzymany α -monohydrat różni się od znanych odmian (+)-katechiny większą **odpornością** na działanie wilgoci i światła, dzięki czemu jest korzystniejszym **składnikiem** środków leczniczych.

(6 zastrzeżeń)

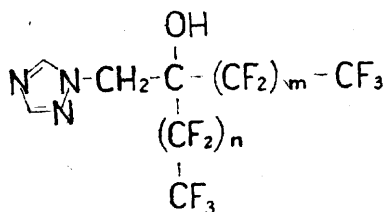
C07D P. 245929 27.01.1984
A01N

Pierwszeństwo: 29.01.1983 - W. Brytania (nr 8302498)

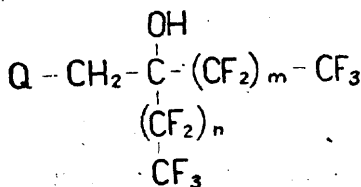
Pfizer Corporation, Colon, Republika Panama z siedzibą w Brukseli, Belgia (Kenneth Richardson, Peter J. Whittle).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych triazolu
i środek **przeciwwgrzybowy**

Sposób wytwarzania nowych pochodnych triazolu o wzorze 1, w którym **m** oznacza 0, 1, 2, 3 lub 4 i **n** oznacza 0, 1, 2, 3 lub 4, lub ich dopuszczalnych farmakologicznie lub dopuszczalnych do stosowania w rolnictwie **sol** polega na **podaniu** 1, 2, 4-triazolu lub

Wzór 1

Wzór 2

jego zasadowej soli reakcji ze związkiem o wzorze 2, w którym **Q** oznacza grupę odszczepialną, **a m i n** mają wyżej podane znaczenie, i ewentualnym przekształceniu otrzymanego związku w dopuszczalną farmakologicznie lub dopuszczalną do stosowania w rolnictwie **sól**.

Nowe pochodne triazolu o wzorze 1 i ich sole mają aktywność **przeciwwgrzybową** i są **użyteczne** w leczeniu zakażeń grzybowych u zwierząt i u ludzi i jako roślinne środki **grzybobójcze** w mieszaninie z dopuszczalnymi w rolnictwie nośnikiem lub rozcieńczalnikiem.

(8 zastrzeżeń)

C07D P. 245930 27.01.1984
A01N

Pierwszeństwo: 29.01.1983 - W. Brytania (nr 8302500)

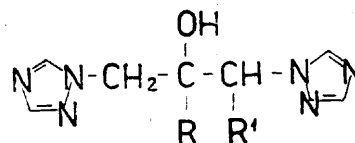
Pfizer Corporation, Colon, Republika Panama z siedzibą w Brukseli, Belgia (Kenneth Richardson, Peter J. Whittle).

Sposób **wytwarzania** nowych pochodnych triazolu
i środek **przeciwwgrzybowy**

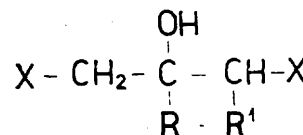
Sposób wytwarzania nowych pochodnych triazolu o wzorze 1, w którym **R** oznacza grupę **C₁-C₅-perfluoroalkilową**, a **R¹** oznacza **atom wodoru** lub grupę metylową, lub ich dopuszczalnych farmakologicznie lub dopuszczalnych do stosowania w rolnictwie **soli** polega na poddaniu 1, 2, 4-triazolu lub jego zasadowej soli reakcji ze związkiem o wzorze 2, w którym **X** oznacza grupę odszczepialną a **R i R¹** mają wyżej podane znaczenie, i ewentualnym przekształceniu otrzymanego związku w dopuszczalną farmakologicznie lub dopuszczalną do stosowania w rolnictwie **sól**.

Nowe pochodne triazolu o wzorze 1 i ich sole mają aktywność **przeciwwgrzybową** i są **użyteczne** w leczeniu zakażeń **grzybowych** u zwierząt i u ludzi i jako roślinne środki **grzybobójcze** w mieszaninie z dopuszczalnym w rolnictwie nośnikiem lub rozcieńczalnikiem.

(14 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

C07F P. 241637 24.04.1983

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, Polska
Jacek Guliński, Bogdan Marciniec).

Sposób wytwarzania organoalkoksylanów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania organoalkoksylanów przy zastosowaniu nowego typu katalizatora zawierającego **ruten** (III).

Sposób wytwarzania organoalkoksylanów o ogólnym wzorze **R¹(R²)₂SiCH₂CHR³(CH₂)_mY₂**, w którym **R¹** oznacza grupę alkoksylową, alkilową lub arylową, **R²** oznacza grupę alkoksylową, **R³** oznacza atom wodoru lub grupę metylową, natomiast **m** oznacza liczbę całkowitą równą 0, 3, 4, 5, 6, 7 lub 8, a **Y** oznacza grupę **karboksylową**, **arylową**, **trialkylsilylową**, **trialkoksylsilylową** lub atom wodoru, w reakcji ad-

dycji związków o ogólnym wzorze $R^1(R^2)_2SiH$, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie do zawierających wiązanie podwójne związków o ogólnym wzorze $CH_2=CR^3(CH_2)_mY$, w którym R^3 , m i Y mają wyżej podane znaczenie, charakteryzuje się tym, że reakcję addycji prowadzi się wobec zawierającego ruten (III) katalizatora o ogólnym wzorze $RuX_3(PR^4)_nZ_p$ (w którym X oznacza atom chlorowca lub grupę acetyloacetonianową, R^4 - grupę alkilową lub arylową, n przyjmuje wartości 0, 2 lub 3, Z oznacza cząsteczkę metanolu, etanolu lub dimetyloketonu, a p przyjmuje wartości 0 lub 1. Cały proces prowadzi się w atmosferze powietrza lub gazu obojętnego oraz w środowisku samych reagentów. Związki wytwarzane sposobem według wynalazku znajdują zastosowanie jako monomery krzemoorganiczne oraz promotory adhezji.

(1 zastrzeżenie)

C07F

P. 241745

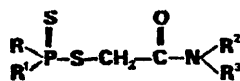
02.05.1982

Polska Akademia Nauk, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych, Łódź, Polska (Jan Michalski, Andrzej Łopusiński, Marek Potrzebowski).

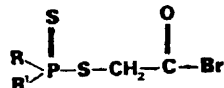
Sposób wytwarzania amidów kwasu
S-/dialkoksytiofosforylo/tioglikolowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego i wydajnego sposobu wytwarzania amidów kwasu S-/dialkoksytiofosforylo/tioglikolowego, znajdujących zastosowanie jako pestycydy i akarycydy. Sposób wytwarzania amidów kwasu S-[dialkoksytiofosforylo]tioglikolowego o wzorze ogólnym 1, w którym R i R^1 są jednakowe lub różne i oznaczają grupę alkoksylową o 1—5 atomach węgla, a R^2 i R^3 są jednakowe lub różne i oznaczają grupę alkilową o 1—6 atomach węgla, grupę arylową, pirydylową i oksydietylenową, polega na tym, że na bromek kwasu S-[dialkoksytiofosforylo]tioglikolowego o wzorze 2, w którym R i R^1 mają wyżej podane znaczenie działa się aminą o wzorze 3, w którym R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obecności aminy trzeciorzędowej o wzorze 4, w którym R^4 , R^5 i R^6 są jednakowe lub różne i oznaczają grupę alkilową o 1-6 atomach węgla lub grupę arylową, w środowisku rozpuszczalnika aprotowego, w temperaturze od -20 do 15°C, korzystnie od -3 do 5°C.

(2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

C07F
A01N

P. 245968

1984

Pierwszeństwo: 01.02.1983 - Francja (nr 8301727)
13.10.1983 - Francja (nr 8316 93)

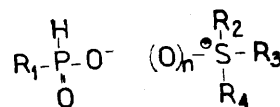
Rhone - Poulenc Agrochimie, Lyon, Francja (Guy Lacroix, Claude Anding, Andrée Viricel).

Sposób wytwarzania nowej soli pochodnej
fosforoorganicznej oraz środek grzybobójczy
zawierający tę sól

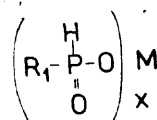
Sposób wytwarzania soli pochodnej fosforoorganicznej o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom

wodoru, grupę hydroksylową, niższą grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, ewentualnie podstawioną atomem chlorowca, grupą hydroksylową lub hydroksyaminową, ewentualnie podstawioną grupę fenylołą lub rodnik OR_5 , w którym R_5 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, R_2 i R_3 jednakowe lub różne oznaczają grupę alkilową o 1—5 atomach węgla lub ewentualnie podstawioną grupę fenylołą, albo R_2 i R_3 razem tworzą grupę $-CH_2/m$, w której m oznacza liczbę 4 lub 5, R_4 oznacza grupę alkilową o 1—18 atomach węgla, ewentualnie podstawioną, grupę alkenylołą o 2—18 atomach węgla lub ewentualnie podstawioną grupę benzylołą lub fenylołą, zaś n oznacza liczbę 0 lub 1, polega na tym, że w środowisku wodnym prowadzi się reakcję związku o wzorze 2, w którym R_1 ma wyżej podane znaczenie, M oznacza atom wodoru lub atom metalu dającego nierozpuszczalne sole, zwłaszcza metalu ziem alkalicznych a x oznacza wartościowość M , ze związkiem o wzorze ogólnym 3, w którym R_2 , R_3 , R_4 i n mają wyżej podane znaczenie, Y oznacza atom chlorowca lub grupę siarczanową; zaś z oznacza wartościowość grupy Y . Otrzymane związki o wzorze 1 stanowią substancję czynną środka grzybobójczego zawierającego też nośnik i/lub rozcieńczalnik i ewentualnie substancje pomocnicze.

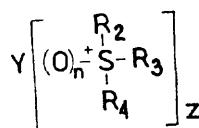
(5 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

C07H

P. 241664

27.04.1982

Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfar”, Warszawa, Polska (Marek Biedrzycki, Piotr Chmielnicki, Halina Dahlig, Wiesław Drzewiński, Jerzy Szymański, Witold Szmigielski, Mieczysław Wawrzyniewicz, Joanna Zarnecka).

Sposób wyodrębniania cyklicznego 11, 12-węglanu
erytromycyny A

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wydajnego sposobu wyodrębniania cyklicznego 11,12-węglanu erytromycyny A w postaci produktu o dużej czystości stosowanego w lecznictwie.

Sposób wyodrębniania cyklicznego 11,12-węglanu erytromycyny A z roztworu reakcyjnego po transestryfikacji węglanu alkilenu erytromycyną polega na zastosowaniu glikolu alkilenowego, zwłaszcza etylenowego lub propylenowego jako czynnika azeotropującego w celu usunięcia rozpuszczalnika organicznego, przeważnie toluenu.

(3 zastrzeżenia)

C07H

P. 243307

04.08.1983

Pierwszeństwo: 04.08.1982 - Węgry (nr 2506/82)

MTA Központi Kémiai Kutató Intézet, Budapest, Węgry, Akademie der Wissenschaften der DDR

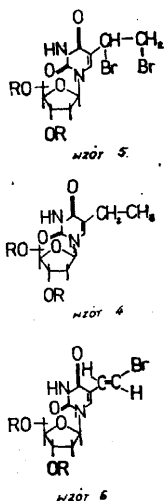
Forchungszentrum für Molekularbiologie und Medizin
Zentralinstitut für Molekularbiologie, Berlin, NRD
(Anna Szabolcs, László Ötvös, János Sági, Helga
Tüdös, Zoltán Rátónyi, Tibor Gál, Lajos Vörösházy,
Iván Daróczy, Dieter Barwoli, Jürgen Reefschlager,
Hellmut Just).

Sposób wytwarzania
5-(E)-(2-bromowinylo)-2'-dezoksyurydyny
i jej nowych pochodnych

Sposób wytwarzania 5-(E)-(2-bromowinylo)-2'-dezo-
ksyurydyny i jej nowych pochodnych o ogólnym
wzorze 6, w którym R oznacza grupę alkanoilową
o 1—8 atomach węgla, niepodstawioną grupę ben-
zoilową lub grupę benzoilową podstawioną w poło-
żeniu - para rodnikiem alkilowym o 1—4 atomach
węgla lub chlorowcem, polega na tym, że 3', 5'-**dwu-**
-O-acylo-5-etylo-2'-dezoksyurydynę o ogólnym wzorze 4, w którym R ma wyżej podane znaczenie, wprowadza się w reakcję z elementarnym bromem, a następnie otrzymaną pochodną dwubromową o ogólnym wzorze 5, w którym R ma wyżej podane znaczenie, ewentualnie po jej wyodrębnieniu poddaje się dehydrohalogenacji i ewentualnie odcylokuje się.

Otrzymane związki znajdują zastosowanie w lec-
nictwie jako środki przeciw wirusowe.

(3 zastrzeżenia)

C08F
C08B

P. 245474 T

29.12.1983

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Wiesław Dzie-
dziela, Małgorzata Lemańska).

Sposób otrzymywania
reaktywnych proszków celulozowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania
technologii procesu umożliwiającej wyeliminowanie
z procesu środowiska **alkalicznego** i podwyższonej
temperatury, zapewniając zmniejszenie prawdopo-
dobieństwa rozkładu monomeru.

Sposób otrzymywania reaktywnych proszków celu-
lozowych zawierających chemicznie związane grupy
metylowe połączone z atomami azotu, drogą przy-
łączenia do celulozy lub jej pochodnych **N-metylo-**
akrylamidu lub **N-metylolometakrylamidu**, polega na
tym, że sproszkowany materiał celulozowy nasycą się
1—60% wodnym roztworem **N-metyloakrylamidu**
lub **N-metylolometakrylamidu**, po czym suszy się do
zawartości wilgoci **1—30%** i **napromieniowuje** dawką
promieniowania jonizującego wynoszącą **1—50 kGy**.

(1 zastrzeżenie)

C08G

P. 241454

11.04.1983

Pierwszeństwo :16.04.1982 - ZSRR (nr 3425175)

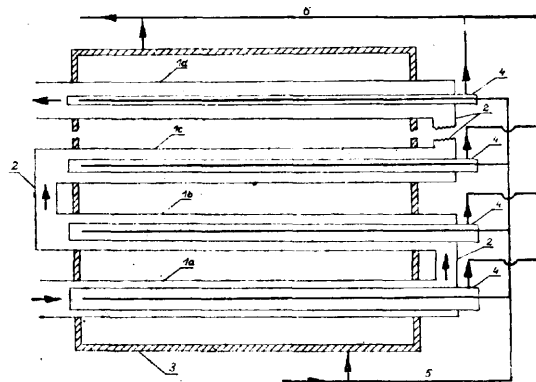
Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska
(Vladimir Mikhailovich Demkin, Andrzej Cybulski,

Hipolit Dobrowolski, Petr Sergeevich Ivanov, Danuta
M. Yanovna Filippenko, Leonid Nikolaevich Sedov).

Ciągły sposób wytwarzania poliestrów
i urządzenie do wytwarzania poliestrów

Ciągły sposób wytwarzania poliestrów przez reakcję
związków monoepoksydowych i bezwodników kwa-
sów **dwukarboksylowych** w obecności katalizatorów
i związków mających ruchome atomy węgla, charak-
teryzuje się tym, że reakcję do momentu osiągnięcia
stopnia przereagowania monomerów **45—80%** prowa-
dzi się przepuszczając strumień uprzednio mieszanych
substancji z szybkości 0,01 do 0,5 m/s przez strefę
reakcyjną, przy czym prędkość liniowa strumienia
zmniejsza się wzdłuż strefy reakcyjnej dwu- lub
piętnastokrotnie w porównaniu z wartością początko-
wą, po czym mieszaninę reakcyjną utrzymuje się w
temperaturze **70—250°C** przy ciśnieniu **3—50 kg/cm²**
($3 \times 0,980665 \times 10^{-1}—50 \times 0,980665 \times 10^{-1}$ MPa) aż do za-
kończenia reakcji.

Urządzenie do wytwarzania poliestrów w postaci
reaktora rurowego, którego zewnętrzne powierzchnie
rur znajdują się w kontakcie z nośnikiem ciepła, wy-
posażone jest w rury reakcyjne (1a), (1b), (1c), (1d)
połączone szeregowo za pomocą króćców (2) i są
umieszczone we wspólnym płaszczu hermetycznym (3).
Wewnątrz rur reakcyjnych usytuowane są dodatkowo
rurowe elementy (4) służące jako wymienniki ciepła.
Do odprowadzania nośnika ciepła z urządzenia służy
przewód (6), a do doprowadzania nośnika ciepła
przewód (5).

C08G

P. 241626

25.04.1983

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Pol-
ska (Halina Jelin-Lipska, Jerzy Zakrzewski, Sylwester
Chybowski, Zofia Raczyńska, Wiesław Sidorczuk).

Sposób modyfikacji
żywicy poliaminoamidoepichlorohydrynowej
amoniakiem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania sta-
bilnego roztworu modyfikowanej amoniakiem żywicy
poliaminoamidoepichlorohydrynowej o podwyższonej
zawartości substancji aktywnej do **10—30%** i obniżo-
nym pH **8—9**, pozbawionej zapachu amoniaku, ma-
jącej zastosowanie jako środek retencyjny w prze-
myśle papierniczym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że ży-
wicę poliaminoamidoepichlorohydrynową otrzymaną
z poliaminoamidu i epichlorohydryny wziętej w sto-
sunku wagowym do 50% roztworu poliaminoamidu
0,20—0,33 ogrzewa się aż do uzyskania lepkości od
100 do 160 mPa.s, następnie żywicę schładza się do
temperatury poniżej 40°C, po czym dodaje się do niej
steżoną wodę amoniakalną w stosunku wagowym do
50% poliaminoamidu nie mniejszym niż 1,5 w przeli-
czeniu na 25% wodę amoniakalną, mieszaninę reak-
cyjną ogrzewa się do temperatury **40—100°C** i utrzy-
muje w niej w ciągu **0—5** godzin, a po zakończeniu
procesu modyfikacji wodę i nadmiar amoniaku od-
destylowuje się do zawartości substancji aktywnej w
gotowym produkcie **15—30%**.

(1 zastrzeżenie)

C08G
A61K

P. 242769

30.06.1983

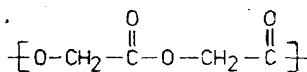
Pierwszeństwo: 01.07.1982 - St. Zjedn. Am. (nr 394347)

American Gyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

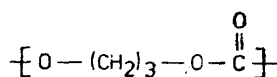
Artykuły chirurgiczne z syntetycznego kopolimeru i sposób ich wytwarzania

Sposób wytwarzania artykułów chirurgicznych z syntetycznego resorbującego się kopolimeru otrzymanego na drodze **kopolimeryzacji glikolidu** z 1,3-dioksanonem-2, przy czym kombinacja monomerów jest w zasadzie całkowicie spolimeryzowana przed dodaniem drugiego monomeru, charakteryzuje się tym, że przeprowadza się zasadniczo całkowitą polimeryzację tej kombinacji w obecności dwufunkcyjnego inicjatora w temperaturze około 180°C, podwyższa się temperaturę do mniej więcej **temperatury topnienia poliglikolidu** i dodaje się glikolid, w wyniku czego otrzymuje się kopolimer trójblokowy zawierający w pewnym stosunku jednostki o wzorze 1, jako bloki końcowe, oraz jednostki o wzorze 2, jako blok środkowy.

Sposób według wynalazku **znajduje** szczególnie korzystne zastosowanie w wytwarzaniu **resorbujących się** nici chirurgicznych z włókna pojedynczego i innych artykułów chirurgicznych. (8 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

C08J
C08G

P. 241627

25.04.1983

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Halina **Jelin-Lipska**, Jerzy Zakrzewski, Sylwester Chybowski, Zofia Raczyńska, Wiesław Sidorczuk).

Sposób utylizacji podżelowanych 10% roztworów żywicy **poliaminoamidoepichlorohydrynowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu utylizacji podżelowanych, nieprzydatnych do użycia roztworów żywicy poliaminoamidoepichlorohydrynowych, umożliwiające uzyskanie produktu nie wykazującego tendencji do zmiany lepkości i pH w czasie przechowywania.

Sposób według wynalazku polega na dodaniu stężonej wody **amoniakalnej** do 10% roztworu żywicy poliaminoamidoepichlorohydrynowej o lepkości powyżej 50 mPa.s, otrzymanej z **poliaminoamidu** wytworzonego na drodze kondensacji alifatycznych nasyconych kwasów dwukarboksylowych **C₃—C₁₀** i polialkilenamin zawierających dwie pierwszorzędne grupy aminowe i co najmniej jedną drugorzędną grupę aminową **oraz** grupy alkilenowe **C₂—C₄** i z epichlorohydryny, w stosunku wagowym 25% wody amoniakalnej do 10% roztworu żywicy poliaminoamidoepichlorohydrynowej nie mniejszym niż 0,3. Mieszaninę reakcyjną ogrzewa się do temperatury **75—100°C** i utrzymuje w niej w ciągu **0—2** godzin, po czym nadmiar nieprzereagowanego amoniaku oddestylowuje się do uzyskania suchej masy 15-30%. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 241597

22.04.1983

Wolbromskie Zakłady Przemysłu Gumowego „**Stomil**”, Wolbrom, Polska (Zbigniew Goncerz, Aleksander **Filipek**, Stanisław Skubera, Stanisław Kur, Zdzisław Krężel).

Sposób wykonania gum **olejo- i ozonoodpornych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania gum olejoodpornych przeznaczonych na wyroby pracujące w trudnych warunkach atmosferycznych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że do wytwarzania **przedmieszki** olejo- i ozonoodpornej stosuje się kauczuk o zawartości nitrylu kwasu **akrylowego 18—22%** dając na 100 części kauczuku **10—30** części kopolimeru chlorku winylu z octanem winylu o zawartości chloru **52—49%** i lepkości dynamicznej **Höppera 52—49,9**, oraz **30—65** części sadzy **piecowej**, przy czym kopolimer chlorku winylu z octanu winylu jest homogenizowany z kauczukiem w mieszance w obecności sadzy. (1 zastrzeżenie)

C08L

P. 241646

25.04.1983

Instytut Technologii Nafty, Kraków, Polska, Zakłady Konfekcji Technicznej „Gumownia”, Trzebinia, Polska (Eugeniusz Wolański, Franciszek Jargus, Alina Jaśko, Edward Siemba, Janusz Rzewski).

Sposób wytwarzania plastizoli **polichlorowinylowych**

Sposób wytwarzania plastizoli polichlorowinylowych polega na zastosowaniu jako rozcieńczalnika frakcji wydestylowanej z ropy naftowej o zakresie wrzenia **300 do 400°C**, którą miesza się ze zmiekczacami **pierwszorzędownymi** lub **drugorzędownymi** w ilości **1—40%** wagowych w przeliczeniu na użyte **zmiekczacze**, po czym do otrzymanej mieszaniny wprowadza się polichlorek winylu. (2 zastrzeżenia)

C08L

P. 241647

25.04.1983

Instytut Technologii Nafty, Kraków, Polska (Alina Bolek, Teresa Szczurek, Alicja **Ślusarczyk**, Wojciech Zieleniewski, Janusz Ciepicha, Tadeusz Stokłosa).

Sposób wytwarzania asfaltu modyfikowanego polipropylenem ataktycznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania asfaltu charakteryzującego się korzystnymi właściwościami termoplastycznymi oraz dobrą przyczepnością i siłą wiązania.

Sposób wytwarzania asfaltu modyfikowanego polipropylenem ataktycznym polega na **tym**, że mieszaninę zawierającą: polipropylen ataktyczny w ilości 1 do 30% wagowych oraz asfalt naftowy w ilości 70 do 99% wagowych utlenia się powietrzem lub innym gazem, zawierającym tlen, w temperaturze **140—320°C** w czasie nie krótszym niż 3 godziny. (4 zastrzeżenia)

C08L
C08K

P. 241652

25.04.1983

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakład **Remontowo-Montażowy**, Lublin, Polska (Spiro Gągańczowski, Włodzimierz **Majewski**, Marek Ciarkowski, Andrzej **Chmielewski**).

Sposób utwardzania nienasyconych żywicy poliestrowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu utwardzania nienasyconych żywicy poliestrowych, zwłaszcza żywicy będących **składnikiem** kitu używanego do wykładzin chemoodpornych.

Sposób utwardzania nienasyconych żywicy poliestrowych zawierających inicjator nadtlenny lub wodo-

ronadtlenkowy oraz aktyuator, polega na tym, że jako współutwardzacz stosuje się mieszaninę kwasu na nośniku mączki mineralnej w ilości **0,3—0,8** części wagowych oraz płatkowego proszku aluminiowego w ilości 2-15 części wagowych na 100 części wagowych żywicy. (3 zastrzeżenia)

C09B

F. 245606 T

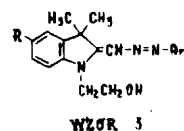
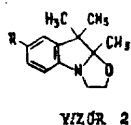
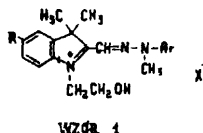
03.01.1984

Uniwersytet Łódzki Instytut Chemii, Łódź, Polska (Romuald Bartnik, Stanisław Leśniak, Grzegorz Młost, Tadeusz Zieliński).

Sposób wytwarzania nowych barwników kationowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowych barwników kationowych barwiących włókna **poliakrylonitrylowe**, poliestrowe, poliamidowe, wełną oraz skórę na kolory od żółtego do niebieskiego.

Sposób wytwarzania nowych barwników kationowych o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę nitrową, Ar oznacza fenyl, naftyl, difenyl, azobenzyl lub tiazolil, ewentualnie podstawione grupami takimi, jak **alkil**, **alkoksyl**, **halogen**, grupa nitrowa, aminowa, alkilo- lub **dialkiloaminowa**, N-alkilo-N-hydroksyalkiloaminowa, cyanoalkiloaminowa lub **di-cyanoalkilo-aminowa**, a X⁻ oznacza anion taki, jak Cl⁻, Br⁻, HSO₄⁻, CH₃SO₄⁻, ZnCl₃⁻, ZnBr₃⁻, BF₄⁻, ClO₄⁻ polega na tym, że poddaje się kondensacji związek o ogólnym wzorze 2, w którym R ma wyżej **podane** znaczenie, z solą diazoniową o ogólnym wzorze ArN₂⁺Y⁻, w którym Ar ma wyżej podane znaczenie, a Y⁻ oznacza anion taki, jak halogen, BF₄⁻, ClO₄⁻, HSO₄⁻, a uzyskany związek o ogólnym wzorze 3, w którym symbole mają wyżej podane znaczenie, poddaje się metylowaniu, po czym ewentualnie wysala się uzyskany barwnik. (3 zastrzeżenia)

C09B

P. 245607 T

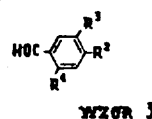
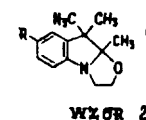
03.01.1984

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Romuald Bartnik, Stanisław Leśniak, Grzegorz Młost, Tadeusz Zieliński).

Sposób wytwarzania nowych barwników kationowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowych barwników kationowych, przydatnych do barwienia włókien **poliakrylonitrylowych**, poliestrowych, poliamidowych, wełny i skóry na kolory od żółtego do niebieskiego. Sposób wytwarzania nowych barwników kationowych o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę nitrową, R¹, R² i R³ oznaczają atomy wodoru lub **chlorowca**, albo grupy takie jak: **alkilowa**, **hydro-**

ksylowa, **alkoksylowa**, **nitrowa** lub **dialkiloaminowa**, a X⁻ oznacza anion taki jak: Cl⁻, Br⁻, HSO₄⁻, CH₃SO₄⁻, ZnCl₃⁻, ZnBr₃⁻, BF₄⁻, ClO₄⁻ polega na tym, że poddaje się kondensacji związek o ogólnym wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, w obecności kwasu protonowego lub kwasu Lewisa z aldehydem aromatycznym o ogólnym wzorze 3, w którym symbole mają wyżej podane znaczenie. (1 zastrzeżenie)

C13D

P. 241737

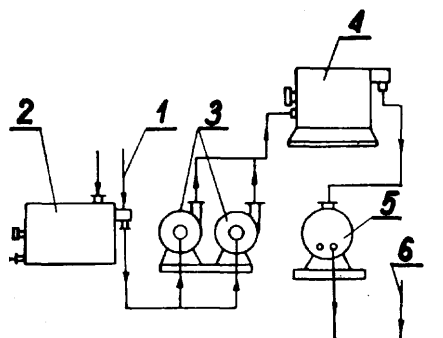
30.04.1983

Cukrownia „Klemensów”, Szczepieszyń, Polska (Stanisław Godzisz, Edward Wylupek).

Sposób oczyszczania soku cukrowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu oczyszczania soku cukrowego zapewniającego właściwe **nawapnienie** soku, jego jasne zabarwienie i dużą **termostabilność** w defekacji głównej przy jednoczesnym zmniejszeniu zużycia wapna.

Sposób oczyszczania soku cukrowego przy wykorzystaniu znanych środków produkcji, charakteryzuje się tym, że do buraczanego soku dyfuzyjnego na wyjściu (1) z defekatora wstępnego (2) dozuje się mleko wapienne w ilości **0,3—0,5%** na ciężar buraków do uzyskania alkaliczności 0,5-0,7% CaO, a następnie sok doprowadza się do zbiornika (4), w którym przy jego wypełnieniu poddaje się intensywnemu mieszaniu w temperaturze **40—45°C** przez okres **35—42** minut, po czym sok po przepompowaniu przez zbiornik buforowy (5) doprowadza się do dalszego oczyszczania według dotychczasowej technologii. (1 zastrzeżenie)

C13F

P. 241736

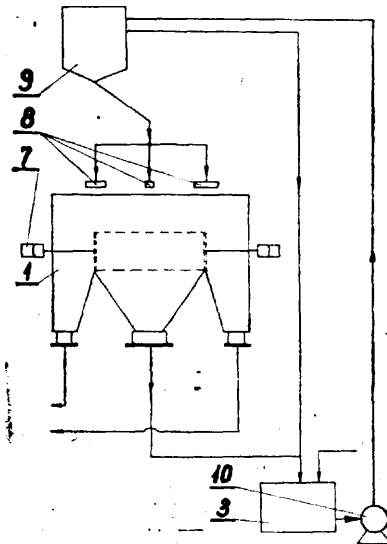
30.04.1983

Cukrownia „Klemensów”, Szczepieszyń, Polska (Edward Wylupek, Stanisław Godzisz, Romuald Derewiecki).

Urządzenie do dozowania mleka wapiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia zapewniającego dużą dokładność dozowania mleka wapiennego przy jednoczesnej łatwej obsłudze i niezawodnej eksploatacji.

Urządzenie do dozowania mleka wapiennego, zawierające dozownik, nad nim zbiornik wyrównawczy, poniżej mieszałkę i pompę tłoczącą mleko wapienne do zbiornika wyrównawczego połączone w całość przewodami rurowymi, charakteryzuje się tym, że dozownik stanowi zbiornik (1), który ma komorę środkową do odprowadzania nadmiaru mleka wapiennego do mieszałki (3) oraz komory boczne kierujące mleko do procesu defekacji, oddzielone u góry od komory środkowej zastawkami elastycznymi, które przez ryny połączone są z siłownikami (7). Nad zbiornikiem (1) naprzeciw każdej zastawki i pośrodku jej długości usytuowana jest dysza (8) połączona ze zbiornikiem wyrównawczym (9). (4 zastrzeżenia)

C21B

P. 241727

29.04.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Jan Sosin, Henryk Orzechowski, Lech Adamkiewicz, Marek Sołowij, Adam Błaż, Jan Pander, Jerzy Góra, Władysław Rybak, Marian Buczma).

Sposób przerobu żużli wtórnych otrzymywanych z pieca szybowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności odzysku metali użytecznych z żużla.

Sposób polegający na tym, że płynny żużel z pieca szybowego kieruje się do pieca elektrycznego, w którym przy dodatku koksu redukuje się metale zawarte w żużlu, charakteryzuje się tym, że łącznie z płynnym żużlem z pieca szybowego wprowadza się do pieca elektrycznego, stałe, miedzi nośne odpady metalurgiczne zawierające 10–60% wagowych części metalicznych. Płynny żużel przerabia się w piecu elektrycznym w trzech porcjach obejmujących kolejno połowę zalewanego żużla i po jednej czwartej, z tym, że przy przerobie pierwszej porcji płynnego żużla do pieca elektrycznego wprowadza się w ilościach wagowych: 4–8% drobnego koksu o ziarnistości do 20 mm, 3–14% węglanu wapnia lub dolomitu oraz do 70% stałych miedzionośnych odpadów metalurgicznych, licząc w stosunku do ilości płynnego żużla, a przy przerobie drugiej porcji płynnego żużla, do pieca elektrycznego wprowadza się w ilościach wagowych: 3–10% drobnego koksu, 0–16% węglanu wapnia lub dolomitu i do 130% stałych miedzionośnych odpadów metalurgicznych licząc w stosunku do ilości drugiej porcji płynnego żużla, natomiast przy przerobie trzeciej porcji płynnego żużla do pieca elektrycznego wprowadza się w ilościach wagowych: 5–

—8% drobnego koksu, 0–12% węglanu wapnia, do 2% karbidu liczone w stosunku do ilości trzeciej porcji żużla, po czym po zakończeniu procesu redukcji, przed spustem metalu a pod koniec ostatniego spustu wyredukowanego żużla, do pieca elektrycznego korzystnie wprowadza się, stałe, gruboziarniste, miedzionośne odpady metalurgiczne i/lub złomy w ilości do 60% wagowych licząc w stosunku do całkowitej ilości płynnego żużla wprowadzanego do pieca elektrycznego. (3 zastrzeżenia)

C21C

P. 247450 T

26.04.1984

Bielska Fabryka Armatur „BEFA”, Bielsko-Biała, Polska (Stanisław Maślanka, Zygmunt Fałęcki, Henryk Tarnawa, Czesław Rudiuk).

Modyfikator żeliwa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania taniego, lecz równocześnie skutecznego modyfikatora żeliwa, o działaniu grafityzującym, znajdującego zastosowanie w procesach otrzymywania wysokojakościowego żeliwa perlitycznego.

Modyfikator według wynalazku składa się z żelazokrzemu „Fe Si 75” o typowym, handlowym składzie chemicznym, czyli zawierającego 72–80% wagowych Si - oraz z dodatku aluminium, o stopniu czystości nie mniejszym niż 97%, w ilości 3–5% wagowych. (4 zastrzeżenia)

C22B

P. 241728

29.04.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Jan Sosin, Henryk Orzechowski, Lech Adamkiewicz, Marek Sołowij, Adam Błaż, Jan Pander, Jerzy Góra, Jan Gawron, Jan Sendal).

Sposób przetopu miedzionośnych odpadów metalurgicznych w piecu szybowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu przetopu miedzionośnych odpadów metalurgicznych w piecu szybowym pozwalającego przetapiać takie odpady jak żużel konwertorowy, żużel z wytopu spiży, żużel z wytopu brązów, żużel z pieca anodowego, zgary miedziowe, zgary mosiężne oraz żużel z pieca szybowego.

Sposób przetopu miedzionośnych odpadów metalurgicznych, polegający na tym, że odpady metalurgiczne wsaduje się do pieca szybowego z dodatkiem koksu, a następnie przetapia się je, charakteryzuje się tym, że dodatkowo wprowadza się do pieca szybowego, w stosunku do całości wsadu, 5–10% wagowych rudy niklowej, 3–20% wagowych węglanu wapnia, 0–25% wagowych galmanów, 0–8% wagowych zespolonych z żelazem złomów metali nieżelaznych, a koks dodaje się w ilości 13–17% wagowych, przy czym do pieca szybowego wprowadza się rudę niklową zawierającą w ilościach wagowych: 0,5–0,9 Ni, około 10% Fe i około 65% krzemionki i galmany o zasadowości 3–5, zawierające 4–6% wagowych cynku, natomiast miedzionośne odpady metalurgiczne wprowadza się do pieca w postaci rozdrobnionej o ziarnach 10–150 mm. (1 zastrzeżenie)

C22B

P. 241729

29.04.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Jan Sosin, Henryk Orzechowski, Lech Adamkiewicz, Marek Sołowij, Adam Błaż, Jan Pander, Jerzy Góra, Władysław Rybak, Marian Buczma).

Sposób przerobu zgarów mosiężnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przerobu zgarów mosiężnych w piecu elektrycznym łukowo-oporowym.

Sposób polegający na tym, że mieszanke wsadową, składającą się ze zgarów mosiężnych, węglanu sodu,

węgla wapnia oraz drobnego koksu, przetapia się w piecu elektrycznym, charakteryzuje się tym, że zgary o podobnym składzie chemicznym rozdziela się na zgary o charakterze kwaśnym i zgary o charakterze zasadowym, po czym każde z nich oddzielnie rozdrabnia się i rozsiewa na frakcje ziarnowe 0—60 mm, 60—150 mm i powyżej 150 mm. Rozdrobnione zgary poddaje się separacji magnetycznej, a następnie frakcje 0—60 mm nawilża się do zawartości 5% wagowych H_2O , a po nawilżeniu do zgarów o charakterze zasadowym dodaje się w ilościach wagowych: około 1% $CaCO_3$, około 1% Na_2CO_3 , 2–5% drobnego koksu oraz 10–30% kwaśnych żużli z procesów hutniczych przemysłu metali nieżelaznych, zawierających w ilościach wagowych do 10% Fe i do 0,1% Pb. Do nawilżonych zgarów o charakterze kwaśnym dodaje się w ilościach wagowych: 7–15% Na_2CO_3 , 7–15% $CaCO_3$ i 2–5% drobnego koksu. Tak przygotowane mieszanki wsadowe przerabia się łącznie lub oddzielnie, wprowadzając je do pieca elektrycznego na całą powierzchnię topu, natomiast zgary o ziarnistości powyżej 150 mm wsaduje się w strefę między elektrodą a ścianą nad otworem spustowym żużla, a zgary o ziarnistości 60–150 mm wsaduje się między dwie elektrody w odstępach czasu około 1 godziny. Około 20 minut po zawsadowaniu zgarów pomiędzy następnymi dwiema elektrodami korzystnie wdmuchuje się przez 5–10 minut gaz obojętny lub mieszaninę gaz palny—powietrze o zawartości 30% wagowych powietrza.

(2 zastrzeżenia)

C22B

P. 247043

02.04.1984

Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzeł Biały”, Piekary Śląskie, Polska (Stanisław Turek, Romuald Opaliński, Tadeusz Pokryszko, Marian Matuszyk, Stanisław Wolff, Józef Steindor, Elżbieta Brzozowska, Piotr Czechowicz, Antoni Koryczan, Eryk Gawelczyk, Ryszard Jurowski, Piotr Smolorz).

Sposób otrzymywania surowego ołowiu w obrotowo-wahadłowym piecu

Celem wynalazku jest skrócenie czasu wytopu, a także obniżenie zużycia koksiku do redukcji związków ołowiu i pyłu węglowego do opalania pieca. Sposób polega na dodatkowym wprowadzeniu do wsadu pieca popiołu po opalaniu kabli energetycznych w ilości 20–50% wagowo. Popiół zawiera 40–75% Pb głównie w postaci metalicznej, 2–6% Al o przewodzie glinu metalicznego, 0,2–4,0% Cu i 20–44,6% resztek częściowo spalonego tworzywa sztucznego. Metaliczny ołów szybko upłynnia wsad utrudniając utlenianie się glinu, który z kolei intensywniej niż inne reduktory redukuje związki ołowiu do metalu.

(1 zastrzeżenie)

C22C

P. 241717

28.04.1983

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Zbigniew Rdzawski, Zbigniew Misiołek, Jan Dąbrowski).

Stop miedzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania składu chemicznego stopu o kolorze **złocisto-żółtym**, o wysokiej odporności na powszechnie spotykane czynniki korozyjne, odporności na tworzenie brudzących, nieestetycznych nalotów oraz o wysokiej odporności a ścieranie, przy jednocześnie bardzo dobrej odkształcalności na gorąco i na zimno, przeznaczonego zwłaszcza na monety, modele oraz galanterię metalową.

Stop według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera w ilościach wagowych: 29–31% cynku, 4,5–5,5% niklu, 0,05–1,0% manganu, resztę stanowi **miedź**.

(1 zastrzeżenie)

C22C

P. 241772

04.05.1983

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Jan Straus, Andrzej Piechal).

Niskostopowa stal na narzędzia do obróbki plastycznej na zimno i/lub na gorąco

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania niskostopowej stali mającej obok znacznej twardości również wysoką udułność.

Niskostopowa stal na narzędzia do obróbki plastycznej na zimno i/lub na gorąco, zawierająca w ilościach wagowych 0,5–0,6% węgla, 2,0–3,0% wolframu, 3,5–4,5% chromu, 1,0–1,5% wanadu, max. 0,7% manganu, max 0,3% krzemu, max. 0,03% siarki, max. 0,03% fosforu, molibden i niob, charakteryzuje się tym, że zawiera 3,0–5,0% molibdenu i max. 0,2% niobu, a stopień wykorzystania pierwiastków węglilotwórczych k zawarty jest w przedziale

$$0,75 \leq k = \frac{C}{C_E} \leq 0,95$$

gdzie: C - oznacza zawartość węgla w stali

$$C_E = \frac{W_o + 1,9 Mo + 5,3 (V + Nb)}{30}$$

przy czym C_E oznacza

zawartość węgla związaną przez pierwiastki węglilotwórcze, a W, Mo, V, Nb - oznacza zawartość w stali w procentach wagowych odpowiednich pierwiastków.

(1 zastrzeżenie)

C23C

P. 241725

29.04.1983

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Jerzy Kwiecień, Witold Pasiak, Czesław Słezak, Marek Babraj, Daniel Gorzkowski, Józef Kozub, Jan Kołpak).

Sposób aluminiowania zanurzeniowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie na drodze aluminiowania zanurzeniowego ciągłej i szczelnej powłoki aluminiowej na całej powierzchni przedmiotów o skomplikowanym kształcie.

Sposób aluminiowania zanurzeniowego wyrobów z żelaza i jego stopów, których powierzchnia oczyszczana jest znanymi metodami, charakteryzuje się tym, że wyroby przed aluminiowaniem zanurza się do roztworu bezwodnika kwasu chromowego o stężeniu 5–50 g/dm³ na okres co najmniej 30 sekund, płucze w wodzie i następnie zwiła w roztworze czterobaru sodu o stężeniu 2–50 g/dm³, podgrzanym korzystnie do temperatury 90°C, a przedmiot wyjęty z roztworu suszy się przed zanurzeniem do kąpieli stopionego aluminium lub jego stopów.

(1 zastrzeżenie)

C23C

P. 241783

04.05.1983

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Jan Straus, Ewa Andrzejewska, Andrzej Piechal).

Sposób chromowania dyfuzyjnego przedmiotów metalowych zwłaszcza ze stali wysokowęglowych i nierdzewnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego uzyskanie na przedmiotach chromowanych **zwartej**, nieprzepuszczalnej i nieporowatej warstwy chromu.

Sposób chromowania dyfuzyjnego przedmiotów metalowych, zwłaszcza ze stali wysokowęglowych i nierdzewnych, polegający na utworzeniu na chromowanym przedmiocie przylegającej do niego warstwy materiału zawierającego chrom, charakteryzuje się tym, że jako źródło chromu stosuje się ściśle przylegającą bezpośrednio do powierzchni obrabianego przedmiotu

zwartą, nieprzepuszczalną i nieporowatą warstwę twardego technicznego chromu, uzyskaną znanymi metodami galwanicznymi lub elektrolitycznymi, przy czym proces dyfuzji **połączony** jest jednocześnie z właściwą obróbką cieplną chromowanego przedmiotu, korzystnie podgrzewaniem do austenitzowania przedmiotów wykonanych ze stali szybkotnącej lub wyżarzaniem po przesycaniu przedmiotów wykonanych ze stali austenicznej. (1 zastrzeżenie)

C25D

P. 241617

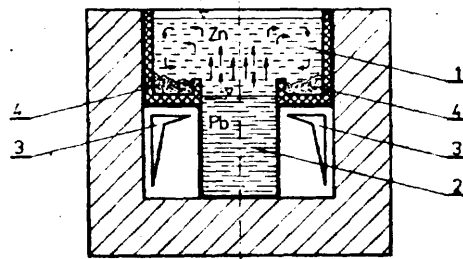
22.04.1983

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska
(Stefan **Wyczółkowski**, Andrzej **Sankowski**).

Sposób ogrzewania kąpieli cynkowej i urządzenie do ogrzewania kąpieli cynkowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ogrzewania kąpieli cynkowej, przeznaczonych do cynkowania ogniowego, przy wyeliminowaniu nieuniknionej dotychczas korozji ścian wanny **cynkowniczej**, wywołanej agresywnym działaniem **ciepłego** cynku na materiał wanny.

Sposób ogrzewania kąpieli cynkowej polega na tym, że **ciepło** przekazuje się z komór grzewczych do wanny

cynkowniczej od dołu, za pośrednictwem **ciepłego** ołowiu, stykającego się bezprzeponowo z kąpielą cynkową.

Urządzenie do ogrzewania kąpieli cynkowej składa się z wanny cynkowniczej (1), wyłożonej od wewnątrz masą ceramiczną, oraz **połączonego** z wanną zbiornika (2) **ciepłego** ołowiu, ogrzewanego ciepłem przekazywanym z komór grzewczych (3). Zbiornik (2) ołowiu otwarty jest od góry i umieszczony bezpośrednio pod otwartą od dołu wanną cynkowniczą (1) tak, że ołów styka się bezprzeponowo z kąpielą cynkową.

(2 zastrzeżenia)

Dział D

WŁÓKIENNICTWO I PAPIERNICTWO

D02G
D01H

P. 241809

04.05.1983

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Wełnianego „Północ”, Łódź, Polska (Jan **Panek**, Bronisław Witoń, Harry **Nikel**, Jan **Opilowski**, Piotr Słubik, Edward Bielski, Wiesław Stasiak).

Sposób wytwarzania przędzy zgrzebnej dwojonej oraz urządzenie do wytwarzania przędzy zgrzebnej dwojonej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego uzyskanie **przędzy** zgrzebnej dwojonej bezpośrednio z kilku niedoprzędów w jednej operacji.

Sposób polega na tym, że każdy punkt przędzący (1) przędzarki obrączkowej zgrzebnej zasila się więcej niż jednym niedoprzędem (2) a **po** przejściu przez aparat rozciągowy (3) rozciągnięte niedoprzędy łączą się i skręca w jednej operacji uzyskując przędzę (4) zgrzebną dwojoną. Procesu tego dokonuje się na zmodernizowanej przędzarce obrączkowej o zmienionym kształcie prowadników (8), jeżaka i rurki ssącej (16) **pneumofila**. (7 zastrzeżeń)

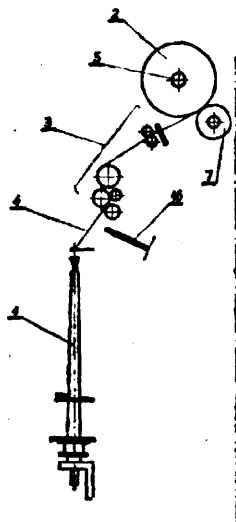

fig. 1

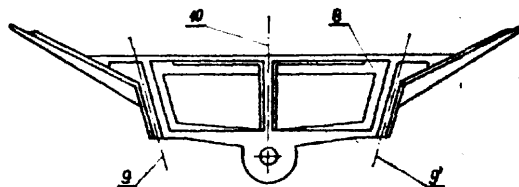

fig. 4

D06N
B32B

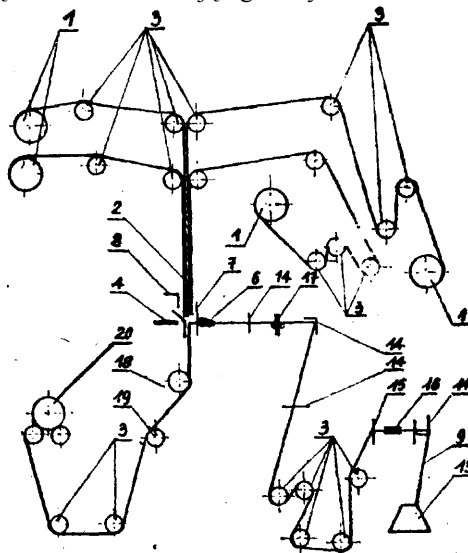
P. 240717

21.02.1983

Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Wigolen”, Częstochowa, Polska (Ryszard **Balas**, Artur **Winczakiewicz**, Wacław Kopera, Elżbieta Wiekiera, Jerzy Chałupka).

Urządzenie do wytwarzania płaskich, wieloskładnikowych wyrobów włókienniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego uzyskanie **wieloskładniko-**

wego wyrobu złożonego z dowolnie zaprogramowanej ilości warstw, równomiernie **połączonych**.

Urządzenie wykonane na zaadaptowanej konstrukcji agregatu np. „Malimo”, składa się z układu odwijająco-napreżającego utworzonego z **napreżających** aparatów (1), układu szyjącego złożonego z oporowych **płytek** (7), igieł podających, suwakowych i zamykających oraz układu wałków urządzenia nawijającego (20).
(2 zastrzeżenia)

D06P

P. 245550 T

02.01.1984

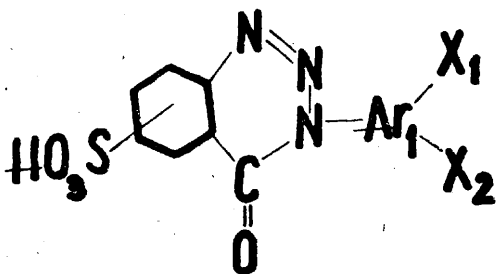
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Andrzej Wawrzyniak, Zdzisława Malinowska-Graboś).

Sposób drukowania wyrobów włókienniczych mieszkankowych **poliamidowo-celulozowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania na wyrobie włókienniczym, mieszkankowym, poliamidowo-celulozowym, dwóch barwników jednocześnie, barwnika kwasowego monoazowego, jednosulfonowego, barwiącego składnik poliamidowy i barwnika pigmentowego **mnoazowego**, barwiącego składnik celulozowy mieszanki włókienniczej.

Sposób drukowania wyrobów włókienniczych mieszkankowych polega na tym, że wyroby poddaje się procesowi drukowania pastą drukarską zawierającą triazon jako składnik czynny o wzorze ogólnym I, w którym -Ar₁ oznacza benzen, naftalen, -Ar₂-NH-Ar₂, -Ar₂-NH-Co-Ar₂, -Ar₂-N=N-Ar₂, -Ar₂-O-Ar₂, -Ar₂-SO₂-Ar₂, -Ar₂-NH-CH₂-Ar₂, w których -Ar₂ oznacza benzen, naftalen, -X₁ i -X₂ oznaczają -H, -Cl, Br, -F, -CN, -Alk, -OAlk, gdzie -Alk oznacza -CH₃, -C₂H₅, -C₃H₇, składnik bierny **hydrofilowy** o wzorze B-Ar-OH, w którym -Ar oznacza naftalen, antracen, karbazol, -Ar-OH oznacza 1-fenilo-3-metylo-5-pirazolon, -B oznacza -SO₃H, -CO-NHAr₂-X₁SO₃H, składnik bierny **hydrofobowy** o wzorze B₁-Ar-OH, w którym -B₁ oznacza -H, -CO-NH-Ar₂-X₁, dyspergator, środek zaszodowy, składnik zagęszczający i ewentualnie **środek kwasotwórczy**. Następnie drukowany wyrób poddaje się suszeniu w temperaturze 60—80°C i procesowi parowania w temperaturze 102—105°C w czasie 5—8 minut lub w temperaturze 115—120°C w czasie 3—5 minut. Po zakończeniu procesu parowania drukowanych wyrobów poddaje się je procesowi wstępnego płukania, prania, ponownie płukania i suszenia.

{2 zastrzeżenia}

D21C

P. 241618

22.04.1983

Instytut **Celulozowo-Papierniczy**, Łódź, Polska (Jan Olszewski, Jarosław Paleniak, Józef Masłosz, Franciszek Piguła).

Sposób wykorzystania w procesie wytwarzania masy **celulozowej** metodą siarczanową ługu odpadkowego z przemysłu chemicznego

Sposób wykorzystania w procesie wytwarzania masy celulozowej metodą siarczanową ługu odpadkowego z przemysłu chemicznego, zawierającego związki sodu i siarki, charakteryzuje się tym, że do ługu białego dodaje się do 25% wagowych ługu odpadkowego z produkcji orto-fenylendwuaminy, który zawiera 5—20% wagowych wodorotlenku sodowego, 10—20% wagowych

tiosiarczanu sodowego, 0,1—1% wagowych siarczynu sodowego, 1—3% wagowych siarczanu sodowego, 0,5—1,5% wagowych siarczku sodowego, 0—0,2% wagowych orto-fenylendwuaminy, resztę stanowi woda.
(1 zastrzeżenie)

D21D

P. 246957

30.03.1984

Pierwszeństwo: 19.04.1983 - W. Brytania (nr 8310494)

Beloit **Walmsley Limited**, Bury, Wielka Brytania (Ashok Kumar Nanda, **Luigi Silveri**, Michael Antony Mc Cool).

Sposób **odbarwiania** włóknistej masy albo zawiesiny oraz urządzenie do odbarwiania włóknistej masy albo zawiesiny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia usuwania z masy włóknistej nie tylko farby, ale także kleju i innych podobnych substancji z wysoką wydajnością.

Sposób odbarwiania włóknistej masy albo zawiesiny polegający na wprowadzaniu do zawiesiny powietrza, którego pęcherze stykają się z cząsteczkami farby i oddzielaniu obciążonych farbą **pęcherzy** powietrza od masy włóknistej charakterystyczny jest tym, że miesza się pęcherze powietrza i zawiesinę razem i w każdym etapie wprowadzania powietrza do zawiesiny, niezależnie od siebie steruje się mieszanym powietrzem z zawiesiną i oddzielaniem obciążonych farbą **pęcherzy** powietrza od zawiesiny.

Urządzenie do stosowania tego sposobu ma układ wprowadzania powietrza do zawiesiny zawierający zespół (37) wlotu powietrza, który jest ustawiony we wlocie zawiesiny **przyprądowo** do komory (31) oddzielania, a także zawiera zespół (41) mieszania ustawiony **poza**prądowo względem wlotu (37) powietrza, a **przyprądowo** w stosunku do komory (31) oddzielania i zawiera również co najmniej jeden układ (39) wytwarzania **turbulentnego** przepływu oraz układ (45) wydalania dla usuwania obciążonej farbą piany z powierzchni zawiesiny i wylot (43) odprowadzający dla czystej już zawiesiny.
(20 zastrzeżeń)

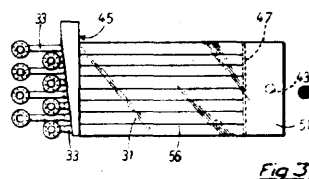

Fig. 3

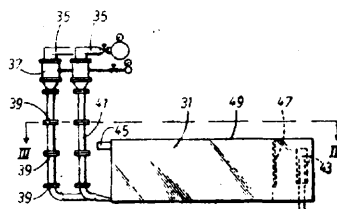

Fig. 4

D21F

P. 246711

16.03.1984

Pierwszeństwo: 17.03.1983 W. Brytania (nr 8307435)

Beloit **Walmsley Limited**, Bury, Wielka Brytania (Bennie **Abraham Arav**).

Urządzenie **do** odwadniania, zwłaszcza masy włóknistej i sposób odwadniania, zwłaszcza masy włóknistej

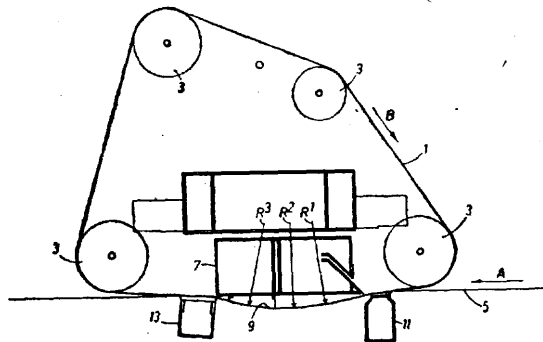
Celem wynalazku jest zwiększenie możliwości **odwadniania** masy włóknistej bez **zmniejszenia** jej korzystnych właściwości formowania papieru.

Urządzenie do odwadniania, zwłaszcza masy włóknistej na maszynie **papierniczej** zawierające obudowę do odsysania mającą czynną powierzchnię (9) stykającą się z poruszającym się sitem formującym (1) maszyny papierniczej, która ma kształt zakrzywiony wypukły, przy czym promień krzywizny czynnej **powierzchni** (9) jest większy na początku niż promień krzywizny na jej końcu. Wypukła zakrzywiona powierzchnia czynna (9) składa się z dwu lub więcej sekcji o stałych promieniach krzywizn różniących się między sobą. Czynna powierzchnia (9) ma trzy dyskretne, **nieciągłe**, zakrzywione sekcje o promieniach R_1 , R_2 , R_3 ; przy czym $R_1 > R_2 > R_3$. Krzywizny są styczne do siebie stanowiąc złożoną krzywiznę składającą się z sekcji o malejącym promieniu zgodnie z kierunkiem przesuwu sita.

Sposób odwadniania masy włóknistej polega na tym, że nakłada się masę włóknistą **po między** górne i dolne sito formujące, przy czym górne sito formujące styka się z czynną powierzchnią, która tworzy część odwróconego pojemnika do odsysania, a wodę z masy włóknistej usuwa się w kierunku do góry, przy zetknięciu się poruszającego się sita formującego maszyny papierniczej z **wypukle** zakrzywioną czynną powierzchnią obudowy odsysania masę włóknistą poddaje się odsysaniu i działaniu ciśnienia, przy czym wartość ciśnienia wywieranego na masę włóknistą wzdłuż długości czynnej powierzchni rośnie z kierunkiem przesuwu sita, wartość ciśnienia w postaci rosnących skończonych przyrostów jest odwrotnie proporcjonalna do promienia krzywizny czynnej powierzchni i zmienia się rosnąco w sposób ciągły pomiędzy **początkowym** i końcowym punktem czynnej powierzchni.

Rozwiązanie według wynalazku znajduje zastosowanie w przemyśle papierniczym przy usuwaniu wody z masy włóknistej w maszynie papierniczej.

{9 zastrzeżeń}

D21F

P. 246712

16.03.1984

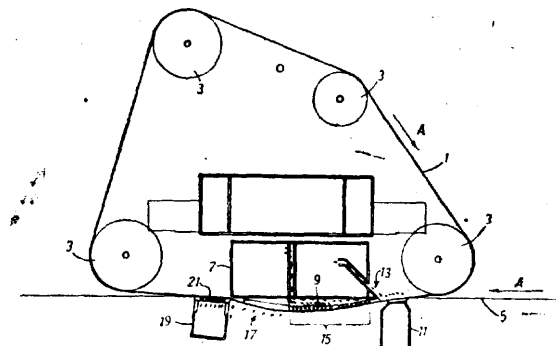
Pierwszeństwo: 17.03.1983 - W. Brytania (nr 8307437)

Beloit Walmsley Limited, Bury, Wielka Brytania (Ronnie Abraham Arav).

Urządzenie do odwadniania zawiesziny **włóknistej** oraz sposób **odwadniania** zawiesziny włóknistej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ekonomicznego odwadniania zawiesziny włóknistej.

Urządzenie do odwadniania zawiesziny włóknistej zawiera obudowę odsysania (7), czynną powierzchnię <9> mającą środki, przez które woda z zawiesziny włóknistej umieszczonej między górnym sitem (1) i dolnym sitem formującym (5) jest usuwana w kierunku do gó-

W celu stworzenia bardziej skutecznych środków odwadniania, czynna powierzchnia (9) składa się z pierwszego otwartego obszaru (15) zawierającego środki, poprzez które woda jest usuwana do góry na drodze odsysania oraz drugiego obszaru (17) umieszczonego za pierwszym obszarem (15), który wypycha wodę ku dołowi. Korzystnie, drugi obszar (17) jest litą powierzchnią. Pierwsza część (15) czynnej powierzchni (9) korzystnie jest zakrzywiona, o promieniu malejącym w kierunku przesuwu zawiesziny.

Sposób odwadniania zawiesziny włóknistej **polega** na tym, że w czasie przesuwu zawiesziny włóknistej wzdłuż pierwszego otwartego obszaru osłony wodę usuwa się w kierunku do góry, natomiast w czasie **przesuwu** zawiesziny włóknistej wzdłuż drugiej części osłony wodę **usuwa** się w kierunku w dół. Na zawieszinę włóknistą wywierany jest nacisk, gdy zawieszina jest przesuwana wzdłuż czynnej powierzchni, przy czym wielkość nacisku zwiększa się zgodnie z przesuwem zawiesziny na długości pierwszego otwartego obszaru czynnej powierzchni proporcjonalnie do promienia czynnej powierzchni, a wodę usuwa się do góry na wejściu osłony przez zetknięcie **dolnego** sita formującego z litą prowadnicą, a następnie wodę usuwa się w dół na wyjściu osłony poprzez przejście dolnego sita formującego wzdłuż osłony przenośnikowej skrzynki odsysania.

Zarówno urządzenie jak i sposób według wynalazku znajdują zastosowanie w przemyśle papierniczym przy odwadnianiu zawiesziny włóknistej. (10 zastrzeżeń)

Dział E

UDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E02B

P. 241735

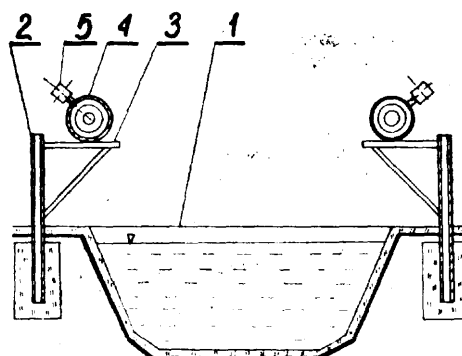
30.04.1983

Cukrownia „Klemensów”, Szczepieszyń, Polska (Jerzy Dziedzicki, Wojciech Czulk, Stanisław Godzisz).

Ziemny zbiornik na wodę

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy ziemnego zbiornika, który umożliwi ponowne użycie wody odprowadzanej z procesu technologicznego.

Ziemny zbiornik na wodę o przekroju odwróconego trapezu, składający się z obudowy i warstwy izolacyjnej oraz mający napływ i odpływ, charakteryzuje się tym, że na brzegach bocznych ścian zbiornika <1> umieszczone są na wspornikach (2) przytwierdzonych

do słupów (3), przewody rurowe (4) o skokowo zmieniającej się średnicy, zaślepione na końcu. Przewody rurowe (4) służą do odprowadzania wody z procesu technologicznego do zbiornika (1) poprzez dysze rozbryzgowe (5) rozmieszczone wzdłuż przewodu rurowego (4). Dysze (5) mają kształt walca z mimośrodową osadzoną rurką (6) a ich wyloty nachylone są pod kątem około 55° do lustra wody w kierunku zbiornika (1). (2 zastrzeżenia)

E04B

P. 241648

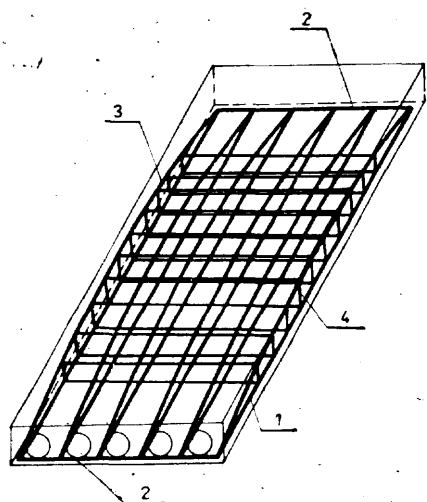
25.04.1983

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Jacek Przybylski).

Płyta stropowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia znacznej oszczędności stali przy produkcji płyt stropowych, eliminując jednocześnie pękanie stropów wzdłuż styków płyt.

Płyta stropowa stosowana w obiektach budownictwa, zwłaszcza mieszkaniowego, zawiera układ prętów stalowych złożony z równoległych par połączonych ze sobą końcami dolnych, prostych prętów (1) i górnych, parabolicznych prętów (3). Końce każdej pary prętów zespolone są z dwoma prętami (2) usytuowanymi na przeciwległych brzegach płyty. Dodatkowe wzmocnienie układu prętów stanowią strzemiiona (4) łączące środkowe odcinki prętów (1) i (3). (1 zastrzeżenie)

E04B

P. 241654

25.04.1983

E04G

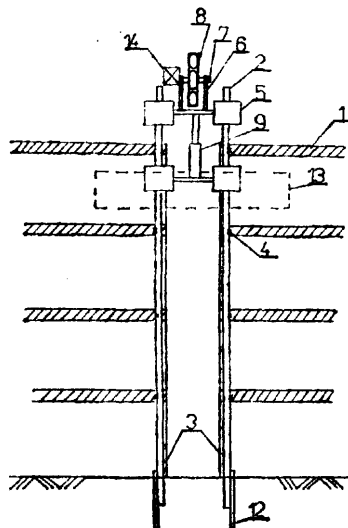
Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Kopalnia Węgla Kamiennego „Manifest Lipcowy”, Jastrzębie Zdrój, Polska (Antoni Motyczka, Henryk Góról, Karol Grzywa, Szczepan Wyra).

Sposób i urządzenie do czyszczenia lub wycinania szczelin dylatacyjnych w budynkach, zwłaszcza mieszkalnych wielokondygnacyjnych

Sposób według wynalazku polega na tym, że szczelinę czyści się łańcuchem, który umieszcza się na dwóch kołach gwieżdźnych, rozmieszczonych po obu stronach budynku.

Urządzenie do stosowania sposobu składa się z prowadnic szynowych (2) umieszczonych z obu stron szczeliny dylatacyjnej (3), zabezpieczonych kotwiami (4), na których to prowadnicach (2) zamontowane są cztery wózki prowadząco-zabezpieczające. (5), w układzie tandem, przy czym na górnym wózku (5) jest

umieszczone koło gwieżdźne (8) z napędem (14), na które jest założony łańcuch. Na łańcuchu są zamocowane noże skrawające proste lub rozwarte. (3 zastrzeżenia)

E04B

P. 241754

03.05.1983

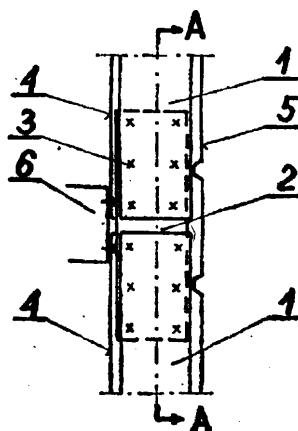
Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Blach „Bistyp”, Legionowo, Polska (Grzegorz Markowiak).

Ściana kasetowa o dużej sztywności

Ściana kasetowa ma wkładki usztywniające (1), wykonane w kształcie litery „Z”, osadzone każdorazowo w dwóch sąsiadujących ze sobą kasetach (4), zaopatrzonych w blachy osłonowe (5) i opartych o słup konstrukcyjny (6).

Kasety (4), otaczające ich wkładki usztywniające (1), są wyposażone w elementy łączące (3) i w łączniki (2), które zmieniają zasadniczo schemat obciążenia kaset (4) z jednoprzęsłowego na wieloprzęsłowy.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie w budownictwie. (1 zastrzeżenie)

E04B

P. 241755

03.05.1983

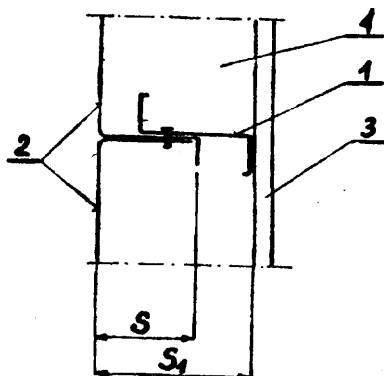
Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Blach „Bistyp”, Legionowo, Polska (Grzegorz Markowiak).

Ściana kasetowa o zwiększonej izolacji cieplnej

Ściana kasetowa ma osadzony każdorazowo w dwóch sąsiadujących ze sobą kasetach (2) profil dodatkowy w postaci wkładki (1) wykonanej w kształcie litery „Z” z blachy stalowej i tworzącej dzięki

temu dużą przestrzeń na materiał izolacyjny (4) o grubości (S₁), przy jednoczesnym zachowaniu stałego kształtu i wymiaru (S) kasek (2) z ich blachą osłonową (3).

Wynalazek może znaleźć zastosowanie w budownictwie. (1 zastrzeżenie)

E04B

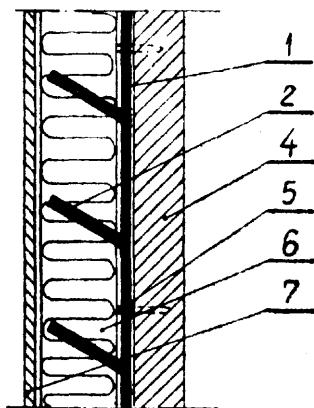
P. 241763

02.05.1983

Przedsiębiorstwo Zagraniczne „Lalmi”, Łódź, Polska (Stanisław Piasecki).

Wielozaczepowy kształtownik do mocowania izolacyjnych materiałów, zwłaszcza w budownictwie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania kształtownika umożliwiającego łatwe i trwałe mocowanie

wanie izolacyjnych materiałów na ścianach budynków. Kształtownik (1) ma zaczepy (2) w formie kolcy odchylonych pod ostrym kątem od kształtownika (1) i zwróconych ostrzem ku górze. Po zamocowaniu na ścianie (4) kształtowników (1) o wymaganej długości, na zaczepy (2) nasadza się termoizolacyjne płyty lub maty (6), a całą powierzchnię zabezpiecza się osłonowym ekranem (7). (1 zastrzeżenie)

E04B
E04G

P. 245658 T

09.01.1984

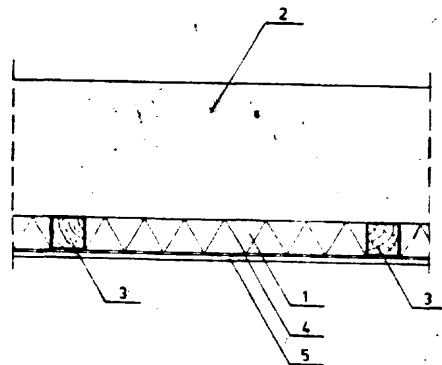
Wyższa Szkoła Inżynierska, Opole, Polska (Aleksander Switoński, Tomasz Dziadek, Józef Szczepanik, Jerzy Lipiński).

Konstrukcja zabezpieczenia przegród budynków przed skutkami przemarzania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zabezpieczenia zapobiegającej kondensacji pary wodnej zarówno na powierzchni jak i w materiale izolacji termicznej.

Konstrukcję tworzą: warstwa materiału ocieplającego (1), ustrój mocujący i wyprawa (5), z tym że po-

między warstwą materiału ocieplającego (1) a wyprawą (5) umieszczony jest ekran paroszczelny (4) wykonany z tworzywa o dużym oporze dyfuzyjnym. (2 zastrzeżenia)

E04C

P. 241704

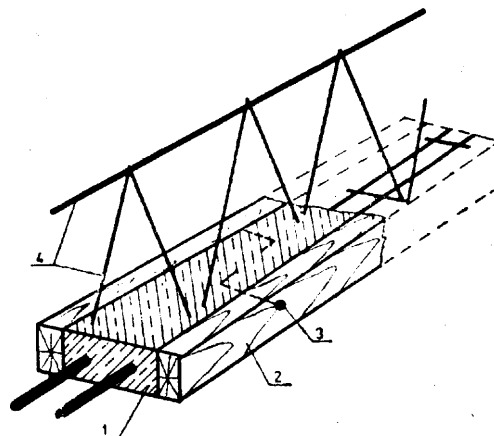
29.04.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zygmunt Michnowski).

Konstrukcyjny element żelbetowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elementu żelbetowego o takiej budowie, która zapewni możliwość dowolnego i łatwego dostosowania jego kształtu do kształtu różnych elementów wypełniających w ich strefie podporowej.

Element ma dolną półkę o przekroju prostokątnym (1) zaopatrzoną w co najmniej jedną listwę (2) korzystnie drewnianą przymocowaną trwale w trakcie jej formowania do co najmniej jednej z jej płaszczyzn. (1 zastrzeżenie)

E04C

P. 241705

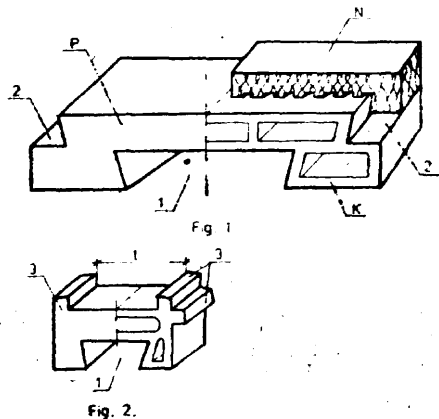
29.04.1983

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zygmunt Michnowski).

Element budowlany do wznoszenia podstawowych elementów konstrukcyjnych i osłonowych ustrojów budowlanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wielofunkcyjnego elementu, możliwego do produkcji w warunkach przyobiętkowych.

Element budowlany z wpustem trapezowym (1) o dłuższej podstawie stanowiącej jego krawędź ma co najmniej jedno naroże zaopatrzone w wycięcie (2), którego krawędzie tworzą kąt zawarty między 30° a 150°, albo ma jedno naroże zaopatrzone w co najmniej jeden wypust (3) o kształcie graniastosłupa prostego, korzystnie o podstawie trapezowej. (3 zastrzeżenia)

E04C
E04B

P. 241747

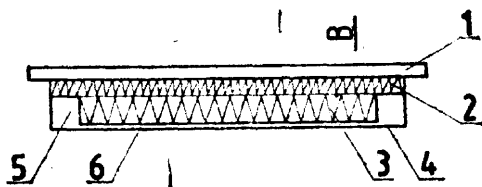
02.05.1983

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt Wrocław”, Wrocław, Polska (Jan Grzegorz).

Prefabrykowany, żelbetowy element ściany osłonowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia żelbetu przy produkcji prefabrykowanych elementów, zwiększając jednocześnie ich **użyteczność**.

Żelbetowa konstrukcyjna warstwa (4) elementu ma żebra (5) znajdujące się na obrzeżach elementu od strony jego środka, a przestrzeń zawarta pomiędzy żebrami (5), podstawową izolacyjną warstwą (2), oraz przepłonową, żelbetową warstwą (6) jest wypełniona izolacyjnym materiałem stanowiącym **dodatkową** izolacyjną warstwę (3). (1 zastrzeżenie)

E21B

P. 247786 T

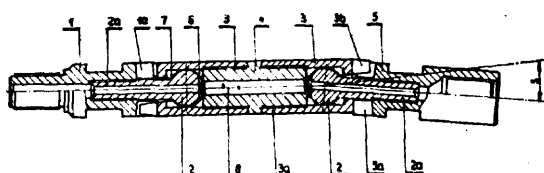
21.05.1984

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Bronisław Dul, Wiesław Galent, Waldemar Burzyński, Edward Baran, Zygmunt Kucwaj, Jan Rawski).

Zwornik przegubowy przewodu wiertniczego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji **zwornika** przewodu wiertniczego umożliwiającej wpisanie się przewodu wiertniczego w krzywiznę otworu eksploatacyjnego oraz doprowadzenie płuczki do narzędzia skrawającego.

Zwornik składa się z dwu przegubów kulowych (2) osadzonych w gniazdach (6,7) w postaci czasz kuli- stych połączonych **łącznikiem** gwintowanym (4) poprzez łączniki zębate (3), które zażebiając się z kłami mufy zwornika (1) oraz czoła zwornika (5) przenoszą moment obrotowy z silnika napędowego na ostrze narzędzia skrawającego. Przeguby kulowe (2) mogą odchy- lać się od osi wzłużnej czoła zwornika (5) jak i mufy zwornika (1) o wielkość połowy kąta wierzchołko-

wego (S) wewnętrznej stożkowej powierzchni uzębienia korpusu łącznika (3). Przez całą długość zwornika w jego osi przechodzi otwór przelotowy (8) dla przepływu płuczki lub wody gorącej. (2 zastrzeżenia)

E21C
E21D

P. 24185

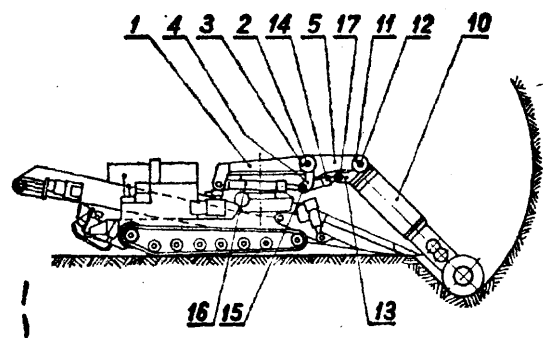
05.05.1983

Jaworznicko-Mikołowskie Zakłady Naprawcze Przemysłu Węglowego, Katowice-Kostuchna, Polska (Kazimierz Dyląg, Włodzimierz Caban, Joachim Trzcionka, Edward Zak, Franciszek Staniczek, Henryk Wróbel).

Kombajn chodnikowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji kombajnu chodnikowego przydatnego zwłaszcza do wykonywania **wyrobisk** chodnikowych w obudowie zamkniętej o profilu kołowym bądź zbli- żonym do kołowego.

Do kołyski (3) połączonej przegubowo poprzez sworznie (2) z obrotnicą (1) zamocowana jest na **szttywno** wstawka dystansowa (5) za pomocą śrub. Wstawka dystansowa (5) wykonana jest w postaci konstrukcji skrzynkowej mającej w **przekroju** podłużnym kształt zbliżony do trapezu i na jednym końcu, od strony obrotnicy (1) ma pierścień do mocowania z kołyską (3) za pomocą śrub, a na drugim końcu wyposażona jest w ucha do przegubowego mocowania wysięgnika (10). Wsięgnik (10) ma ramiona mimośrodowe (13), do których zamocowane są sworzniem (17) siłowniki hydrauliczne (14) osadzone z drugiego końca na wspólnym sworzniu (15) mocującym także siłowniki hydrauliczne (16) sterujące kołyską (3) do ramion **mimo-**środkowych (4) kołyski (3). (4 zastrzeżenia)

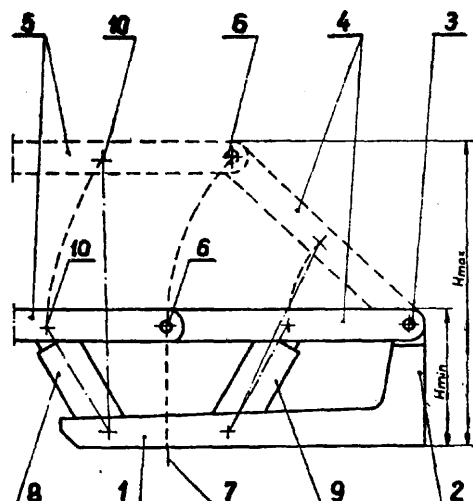

E21D

P. 241620

22.04.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa „Komag”, Gliwice, Polska (Franciszek Podlesny, Jan Fedyszak, Stanisław Romanowicz, Kornel Olender).

Obudowa górnicza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania obudowy górniczej przeznaczonej do niskich pokładów. Obudowa zawiera stropnicę złożoną z dwóch części, z których każda jest podparta stojakami wzajemnie nachylonymi. Spąglica obudowy ma wspornik (2) wznoszący się ku stropowi o wysokości odpowiadającej minimalnej wysokości obudowy. Stropnica składa się z dwóch części (4) i (5) połączonych wzajemnie przegubem (6). Przegub ten jest umieszczony w płaszczyźnie symetrii stojaków (8) i (9) gdy obudowa jest zsunięta na jej minimalną wysokość.

(2 zastrzeżenia)

E21D

P. 241628

25.04.1983

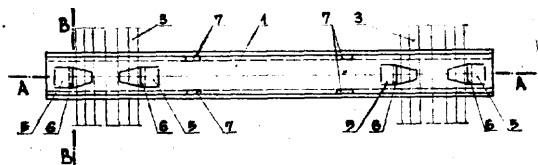
Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Mysłowice, Polska (Franciszek Swierz, Stanisław Chmiel, Michał Swierz).

Górnica okładzina do stalowej obudowy odrzwiowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania okładziny o takiej budowie, aby spełniała ona jednocześnie zadanie okładziny i rozpory stabilizującej odrzwia.

Górnica okładzina do stalowej obudowy odrzwiowej wykonana jest z kształtownika stalowego o profilu ceowym. Wyposażona ona jest w wycięcie nakładane na odrzwia obudowy (3) oraz w wybrzuszenie (5) zakończone zaczepami (6), które odgina się po nałożeniu okładziny na odrzwia. Okładzina (1) ma występy (7) służące do łączenia stalowych siatek.

(1 zastrzeżenie)

E21D

P. 241847

05.05.1983

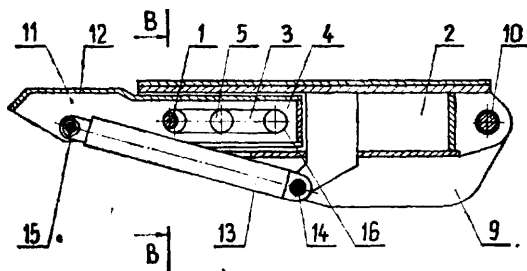
Centrum Mechanizacji Górnictwa „Komag”, Gliwice, Polska (Eugeniusz Górski, Marek Hagel, Stanisław Romanowicz, Franciszek Podleśny, Edward Bochenek, Kornel Olender).

Stropnica wysuwno-wychylna obudowy górniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania stropnicy wysuwno-wychylnej zdolnej do aktywnego oddziaływania na strop w swym położeniach pośrednich względem zasadniczej stropnicy.

Stropnica wysuwno-wychylna (11) ma element oporowy (1), który jest przestawny wzdłuż zasadniczej stropnicy (2), zaś w bocznej ścianie (4) ma wydłużony otwór (3) usytuowany wzdłużnie względem zasadniczej stropnicy (2), przy czym w żebrach zasadniczej stropnicy (2) są otwory rozmieszczone w płaszczyźnie otworu (3).

(2 zastrzeżenia)

E21D

P. 241854

06.05.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa „Komag”, Gliwice, Polska (Ryszard Diederichs, Helmut Sznepka, Ed-

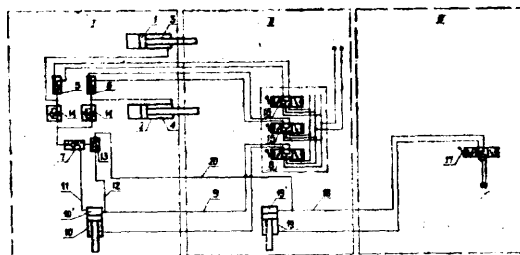
ward Puch, Karol Brachaczek, Edward Cisoń, Franciszek Podleśny).

Układ hydrauliczny obudowy górniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przystosowania znanej górniczej obudowy osłonowej do pracy w ścianach nachylonych.

Miedzy sąsiadującymi sekcjami obudowy usytuowane są siłowniki korekcyjne (1), (2), których przestrzenie nadłokowe (3), (4) połączone są z przestrzenią podłokową (10') siłownika (10) przesuwającego sekcję i przenośnik, przewodem (11), w który wmontowano zawór zwrotny (7). Przestrzenie podłokowe siłowników (10'), (10'') sąsiadujących sekcji są połączone przewodem w który wmontowano zawór alternatywy (13). Siłowniki (1), (2) podtrzymują aktywnie sekcję w czasie jej przesuwania.

(2 zastrzeżenia)

E21F

P. 247672

14.05.1984

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały”, Łaziska Górne, Polska (Stanisław Gałęczyka, Krystian Skupnik, Stanisław Frysz).

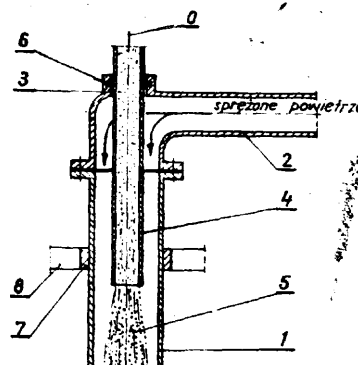
Sposób i rurociąg podsadzkowy do doprowadzenia podsadzki z lotnych pyłów, zwłaszcza pyłów dymnicowych do czynnych wyrobisk eksploatacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie bieżącego podsadzania czynnych wyrobisk eksploatacyjnych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że strugę lotnych pyłów podaje się pod ciśnieniem osiowo do strugi powietrza sprężonego, płynącego rurociągiem podsadzkowym.

Rurociąg podsadzkowy (1) ma od góry zamocowaną do części wlotowej rurę kolankową (2) doprowadzającą sprężone powietrze, w której ścianie wykonany jest otwór (3) z osadzonym za pomocą uszczelnienia (6) króćcem (4) podającym lotne pyły (5) pod ciśnieniem. Króciec (4) jest wprowadzony do wnętrza części wlotowej rurociągu podsadzkowego (1) zawieszono go przez obejmę zaciskową (7) i wspornik (8) w wyrobisku pionowym. Kolano przejściowe łączące odcinek pionowy rurociągu podsadzkowego (1) z jego odcinkiem usytuowanym w podziemnych wyrobiskach korytarzowych wisi swobodnie nad spagiem, przy czym początkowo część odcinka rurociągu podsadzkowego (1) usytuowanego w podziemnych wyrobiskach korytarzowych jest zawieszony pod stropem na bateriach sprężyn.

(7 zastrzeżeń)

Dział F

MECHANIKA; OŚWIECZENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01P
F04D

P. 245477 T

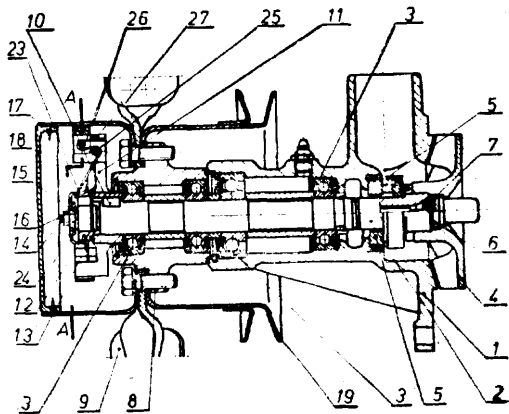
29.12.198;

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Witalis Puczyński, Witold Netter).

Pompa wirowa, zwłaszcza do silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnego regulowania temperatury silnika zimnego po jego rozruchu.

Pompa wirowa zbudowana jest z wałka (2) wydrążonego na całej długości. W wałku tym z luzem jest osadzony popychacz (14), pozostający z jednej strony w stałym styku z trzpieniem czujnika (6), a z przeciwnej strony mający zamontowaną specjalną nakrętkę (15). Na wałku pompy (2) osadzony jest z jednej strony wirnik (4), a z drugiej zabierak (11) z szczękami. Specjalna nakrętka (15) ze szczękami jest połączona sprężyną (23) osadzoną w kołku. Mechanizm zabieraka (11) jest przykryty bębmem (17) z pokrywą (18). (3 zastrzeżenia)

F02M

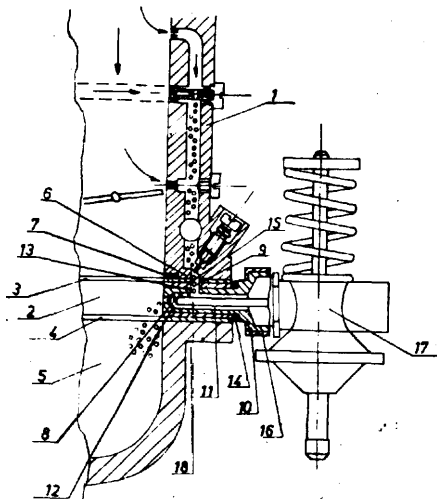
P. 241598

22.04.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Osobowych, Warszawa, Polska (Włodzimierz Laskowski).

Urządzenie zamykające wypływ mieszanki paliwowo-powietrznej z kanału biegu jałowego gaźnika

Celem wynalazku jest opracowanie prostej konstrukcji urządzenia przeznaczonego do współpracy ze

znanyymi oszczędzaczami biegu jałowego, sterowanymi pneumatycznie, elektrycznie lub elektronicznie w funkcji obrotów silnika lub wielkości podciśnienia w przewodzie ssącym silnika oraz otwarcia przepustnicy gazu.

Urządzenie składa się z podkładki dystansowej (2) umieszczonej pomiędzy gaźnikiem (1) i przewodem ssącym (5) oraz króćca (10) wkręconego w podkładkę (2). Kanały (8, 9, 11, 13), doprowadzają mieszankę z gaźnika do przewodu ssącego. Iglica (18) połączona z oszczędzaczem biegu jałowego (17) zamyka wypływ mieszanki w kanale (11), gdy obroty silnika są wyższe od nominalnych obrotów biegu jałowego, a przepustnica gaźnika jest zamknięta. (2 zastrzeżenia)

F02M

P. 241655

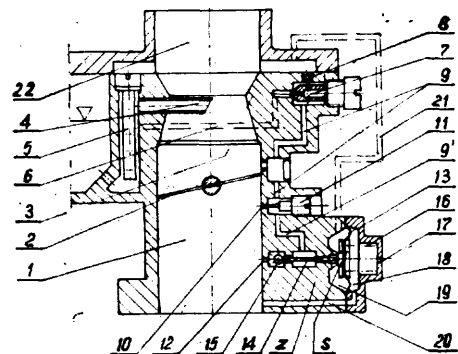
25.04.1983

Fabryka Sprzętu Samochodowego „Polmo”, Łódź, Polska (Bogdan Dryzek, Zbigniew Juran, Edmund Lisiak, Andrzej Pertyński).

Gaźnik do silnika wewnętrznego spalania o zapłonie iskrowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia wypływu paliwa z układu biegu jałowego, bez jego całkowitego odcinania w czasie hamowania silnikiem.

Gaźnik charakteryzuje się tym, że w układzie biegu jałowego przedłużono kanał (9) mieszkankowy kanałem (9') i zakończono go dyszą (12) wychodzącą pod przepustnicą (2) do przełotu (1), która spełnia rolę dodatkowego otworu biegu jałowego. Dysza (12) podczas hamowania silnikiem jest zamykana samoczynnie za pomocą zaworu (Z), umiejscowionego w dolnej części korpusu gaźnika. (2 zastrzeżenia)

F02M

P. 245652 T

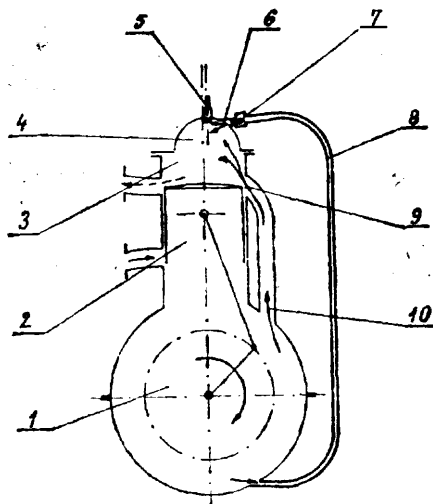
09.01.1984

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Józef Jakubowski, Adam Maślana).

Układ wzbogacania mieszanki paliwowej w strefie zapłonu dwusuwowego silnika spalinowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności zapłonu i jakości procesu spalania.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że do systemu poprzecznego lub zwrotnego przepływu dwusuwowego silnika «spalinowego» zastosowano dodatkowy przepływający kanał (8) doprowadzający mieszankę ze skrzyni korbowej (1) do komory spalania w okolicę świecy zapłonowej (5), przy czym kanał (8) jest wyposażony w odcinający zawór (7). (2 zastrzeżenia)

F04B

P. 241744

02.05.1983

Fabryka Maszyn Budowlanych „Bumar-Hydroma”,
Szczecin, Polska (Władysław Doliński).

Pompa hydrauliczna, wielotłokowa, osiowa

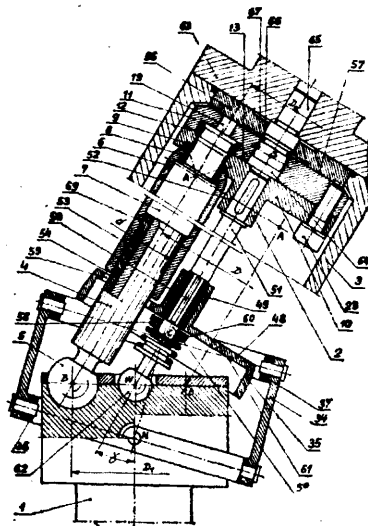
Celem wynalazku jest opracowanie pompy z wychylnym wirnikiem o zwiększonej trwałości zespołu obrotowego.

Pompa charakteryzuje się tym, że tłoki (4), zakończone kulami (5) są osadzone przegubowo bezpośrednio w wale napędowym (1). Tuleje cylindrów hydraulicznych (6), zakończone kulami (8), są osadzone w stożkowych gniazdach (9) dwudzielnego bloku rozdzielczego (2).

Blok rozdzielczy (2) współpracuje z powierzchnią czołową (57) korektora (56) rozrządu oleju, która spełnia ponadto funkcję powierzchni ślizgowej jedyne go łożyska wzdłużnego. Natomiast beczka (67) czopa środkowego (65), wprowadzona do otworu (66) stanowi jedyną podporę ułożyskowania poprzecznego tego bloku rozdzielczego (2). Przenoszenie ruchu obrotowego z wału napędowego (1) na blok rozdzielczy (2) zapewnia zabierak (35), zewnętrznego przegubu Cardana (34), sprzężony wielo wypustem (50) z wałkiem środkowym (51) - z możliwością wzdłużnego przesuwu, nieodzownego w przypadku zmian kąta γ wychylenia.

Plaszczyzna środków (A) kul (8), równoległa do powierzchni czołowej (57), sprawia, że jedynym istotnym obciążeniem bloku rozdzielczego (2) w punkcie (5) jest wypadkowa składowych poprzecznych sił tłokowych, prostopadła do płaszczyzny rysunku.

(12 zastrzeżeń)

F04B
F04D

P. 241816

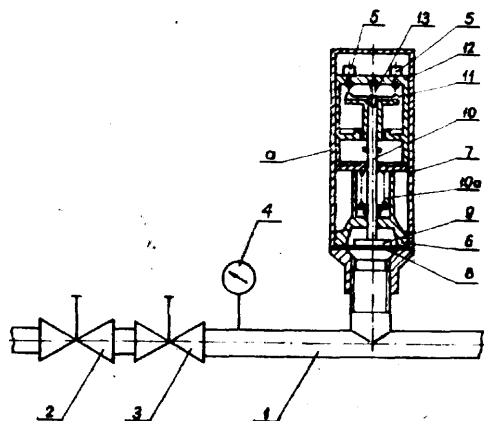
04.05.1983

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, Sanok, Polska (Bolesław Decowski, Stanisław Bednarz, Kazimierz Kowalewicz).

Urządzenie ciśnieniowe do sterowania pompy
z silnikiem hydroforowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia ciśnieniowego do sterowania pompy z silnikiem hydroforowym, zabezpieczającego pompę przed pracą jałową na skutek spadku ciśnienia w rurze wodociągowej (poniżej 40 kPa).

Urządzenie składa się z rury kompensacyjnej (1), przy jednym końcu której znajdują się dławiki (2,3) i manometr (4), natomiast przy drugim końcu znajduje się wyłącznik ciśnieniowy (a) ze stykami (5). (1 zastrzeżenie)

F04B
E21B

P. 245609 T

04.01.1984

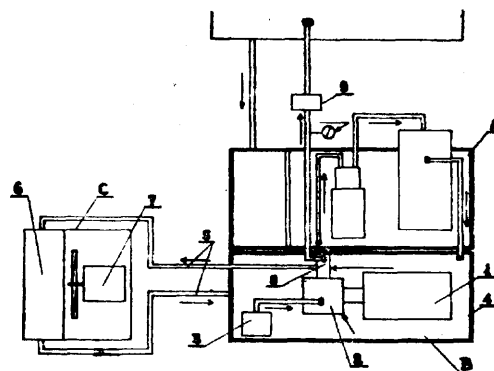
Warszawskie Zakłady Mechaniczne, Warszawa, Polska (Jan Daniłuk, Antoni Prokocki, Marian Kwaśny).

Układ chłodniczo-ciśnieniowy
cieczy smarująco-chłodzącej,

w szczególności do urządzeń przeznaczonych do wiercenia głębokich otworów o małych średnicach

Celem wynalazku jest opracowanie układu zapewniającego odpowiednią temperaturę chłodzenia i odpowiednie ciśnienie cieczy chłodzącej przy wierceniu głębokich otworów.

Układ Składa się z trzech zespołów, zespołu (A) wstępnego filtrowania, ciśnieniowego zespołu (B) oraz chłodzeniowego zespołu (C). Do zespołu (A) dołączony jest zespół (B) składający się z silnika (1) z pompą (2), do której podłączony jest magnetyczny filtr (3). Zespół (B) osadzony jest w szczelnym pojemniku (4) wypełnionym olejem. Pompa (2) połączona jest przewodami (5) z chłodnicą (6) wyposażoną w wentylator (7). Poprzez regulator ciśnienia (8) zespół (B) połączony jest z wyłącznikiem ciśnieniowym (9) zespołu (A). (1 zastrzeżenie)

F04B

P. 247483 T

30.04.1984

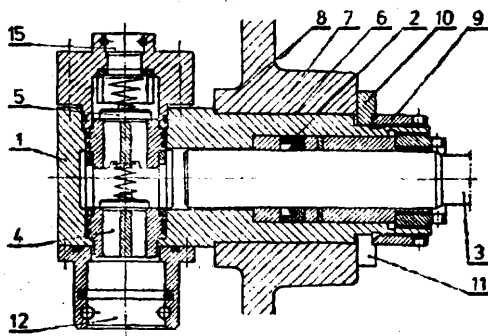
Zabrzańska Fabryka Maszyn Górniczych „Powen”, Zabrze, Polska (Adolf Szczesny, Eugeniusz Rudzki, Reiner Kleinert, Kazimierz Sławek).

Pompa tłokowa

Celem wynalazku jest **opracowanie** takiej konstrukcji pompy, **które** nie wymagałyby stosowania odlewu kadłuba z wysokojakościowego materiału, pozwalałyby na minimalne zużycie materiałów, a **równocześnie** umożliwiałyby szybką wymianę uszczelnień tłoków.

Pompa według **wynalazku** ma **oddzielną** dla każdego tłoka (3) tuleję tłokową (1) z uszczelnieniem (2) oraz kompletne zawory ssące (4) i tłoczące (5). Tłokowa tuleja (1) jest mocowana nakrętką (9) przez podkładkę (10) z wycięciem (11). Każda tłokowa tuleja (1) jest połączona ssącym przewodem z ssącym kolektorem i **tłoczącym** przewodem z tłoczącym kolektorem, przy **czym** przewody mogą być sztywne **lub** elastyczne i zaopatrzone na końcach w kocówki szybkiego mocowania.

Pompa przeznaczona jest do zasilania górniczych obudów ścianowych. (2 zastrzeżenia)

F04C

P. 237585

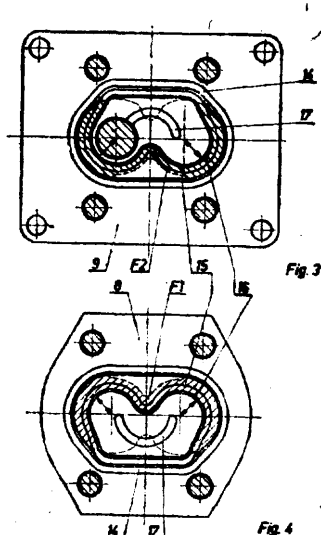
21.07.1982

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Hubert Pietrus, Feliks Banaś, Karol Stróziński).

Pompa lub silnik zębaty hydrauliczny

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie zapewnienia wysokiej sprawności i długotrwałości działania pompy lub silnika hydraulicznego.

Przedmiotem wynalazku jest pompa lub silnik hydrauliczny zębaty z samoczynną **kompensacją** luzu bocznego pomiędzy czołami kół zębatach a **oporowy-**

mi powierzchniami osiowo ruchomych wkładek lub korpusów łożyskujących czopy kół zębatach, za pomocą płynu roboczego pod wysokim ciśnieniem, działającego na powierzchnie tworzące tzw. pola kompensacji (F1, F2), które są tego samego kształtu lecz o różnej wielkości, przy czym **różnicowanie** wielkości tych pól osiągnięta jest poprzez **zmianę** odległości położenia od osi kół zębatach wewnętrznego obrysu danego pola leżącego w pobliżu **czopów** kół zębatach. (1 zastrzeżenie)

F04D
F16N

P. 239092

18.11.1982

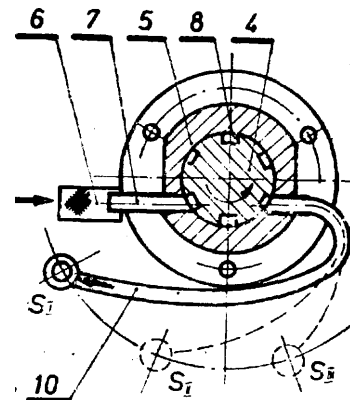
Zakład Techniki Próźniowej, Koszalin, Polska (Paweł Murawski).

Sposób i urządzenie do smarowania pompy próżniowej, obrotowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zadowalającego smarowania pompy przy wysokich **ciśnieniach** ssania.

Sposób według wynalazku polega na doprowadzeniu **oleju** do wnętrza komory pompy w miejscach, w których **położenie** zmienia się stosownie do wielkości próżni roboczej określonej średnią **wielkością** ciśnienia na wlocie występującego podczas ciągłej pracy pompy.

Urządzenie według wynalazku składa się z tarczy (5) osadzonej na stożkowej końcówce (4) wirnika (2). W końcówce (4) wykonane są rowki (8), do których olej doprowadzany jest przewodem (7) ze zbiornika a odprowadzany drugim przewodem (10) i doprowadzany do dyszy. (2 zastrzeżenia)

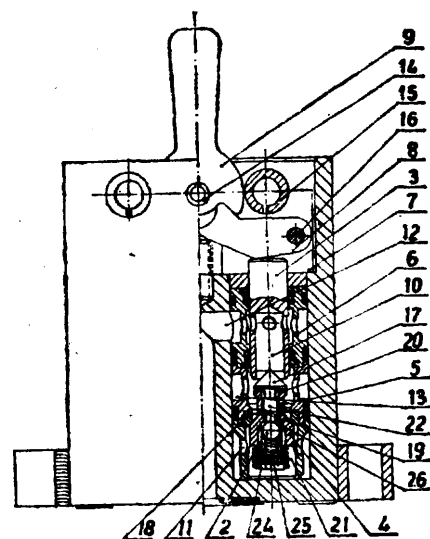

F15B

P. 241619

22.04.1983

Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG, Gliwice, Polska (Władysław Wolek, Ludwik Mrozowski).

Rozdzielacz zaworowy dwustopniowy

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji rozdzielacza **zapewniającej** dodatkowy mały przepływ medium hydraulicznego z kanału zasilającego do odbiornika.

Rozdzielacz, zawierający dwa współosiowe suwaki, charakteryzuje się tym, że suwak zaworowy (2) zaworu zasilającego, odcinającego źródło zasilania od odbiornika, ma tulejkę (21), wewnątrz której wbudowane jest gniazdo (26), do którego dociskana jest za pomocą sprężyny (25) kulka (24). Ponad kulką umieszczony jest trzpień (22), współdziałający z wewnętrzną, cylindryczną powierzchnią tulejki (21), zakończony stożkiem (17), którego podstawa opiera się o czołową powierzchnię (20) tulejki (21). W tulejce (21) wykonany jest wąski otwór (19), mający połączenie z odbiornikiem. (1 zastrzeżenie)

F16B

P. 245510 T

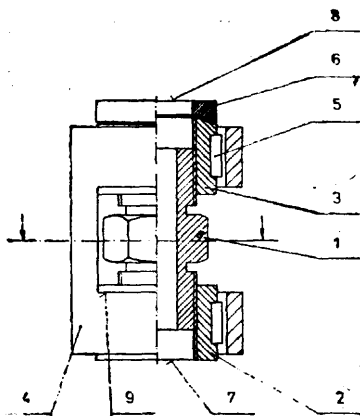
30.12.1983

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Józef Jezierski, Marian Pałczyński, Andrzej Urbański).

Element nastawny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji **mechanizmu** zapewniającej nastawianie wzajemnego położenia dwóch powierzchni o wielkości rzędu setnych części milimetra z dużą niezawodnością.

Element **nastawny** zawiera tuleję wewnętrzną (1) z obustronnym gwintem i w części środkowej mającą wykonany łeb do nakładania klucza. Na części gwintu wane nakręcone są tuleja dolna (2) i tuleja górna (3) połączone z tuleją zewnętrzną (4) za pomocą wpustów (5). Tuleja zewnętrzna (4) ma wykonane wycięcie (9) umożliwiające pokręcanie tulei wewnętrznej (1). (2 zastrzeżenia)

F16H

P. 245413 T

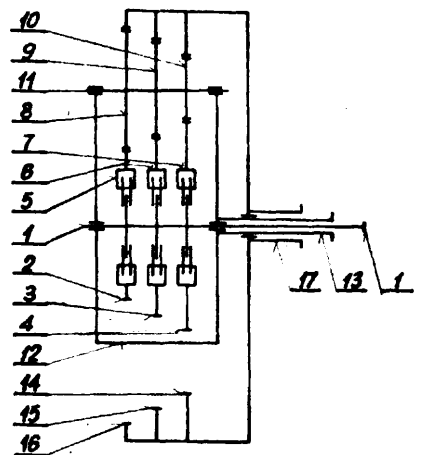
28.12.1983

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Miroslaw Woźniak, Włodzimierz Wawszczak).

Przekładnia obiegowa

Celem wynalazku jest zmniejszenie gabarytów i zwiększenie sprawności **przekładni**.

Przekładnia obiegowa, której wały mają wspólną oś geometryczną charakteryzuje się tym, że na jednym z wałów napędowych (1) są osadzone **trzy** koła zębate (2, 3 i 4), połączone z wałem (1) za pośrednictwem sprzęgieł elektromagnetycznych (5, 6 i 7), współpracujące z trzema kołami satelitowymi (8, 9 i 10) osadzonymi na wałku (11) umieszczonym w jarmie (12) złączonym z drugim wałem napędowym (13). Koła satelitowe (8, 9 i 10) współpracują z trzema kołami (14, 15 i 16) o uzębieniu wewnętrznym, złączonymi z wałem napędzanym (17). Koła (14, 15 i 16) o uzębieniu wewnętrznym są połączone z jarmem (12) za pośrednictwem sprzęgieł elektromagnetycznych. (2 zastrzeżenia)

F16J

P. 241721

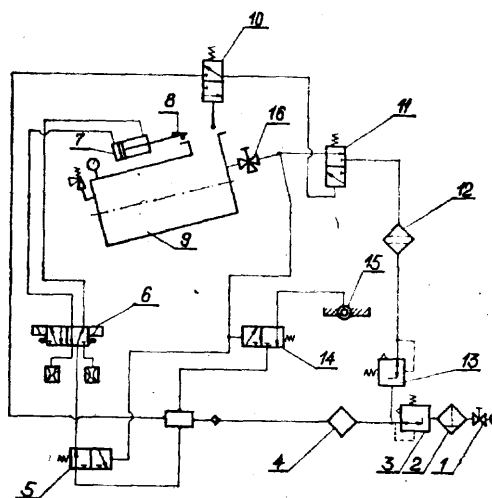
28.04.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy **Maszyn** dla Przetwórstwa Płodów Rolnych, Pleszew, Polska (Czesław Grygiel, Janusz Oleksy).

Układ zamykania i uszczelniania zbiornika ciśnieniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji układu o zwiększonej szczelności, łatwej w obsłudze i niezawodnej w działaniu.

Układ zawiera elastyczną uszczelkę (15) rurkową, umieszczoną między pokrywą (8) zbiornika ciśnieniowego (9) a powierzchnią uszczelnienia zbiornika. (1 zastrzeżenie)

F16L

P. 245517 T

30.12.1983

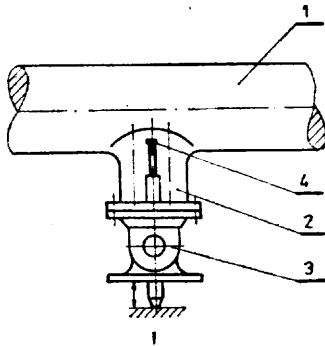
Kombinat Budownictwa Ogólnego „GOP-Południe”, Tychy, Polska (Olech Folszyny, Marek Niesyto).

Sposób dokonywania wcięć podłączeniowych do czynnych rurociągów będących pod ciśnieniem roboczym

Sposób polega na tym, że w miejscu wcięcia na rurociąg czynny (1) przykładają się króciec (2) z kołnierzem, trasując jego kształt po linii **przenikania** z rurociągiem czynnym (1), po którym przesuwając szablon wierci się wstępnie otwory na głębokość pełnego odwzorowania kształtu wiertła miejsce przy miejscu, następnie po rurociągu czynnym (1) zostaje przyspawany króciec (2), przez który pogłębia się ko-

lejno otwory na wylot, zaślepiając je kołkami. **Króciec** (2) uzbraja się w zasuwę (3), a część rurociągu czynnego (1), wyznaczoną owierceniem - w uchwyt (4) do **mocowania** cylindra hydraulicznego.

(1 zastrzeżenie)

F16M

P. 245490 T

30.12.1983

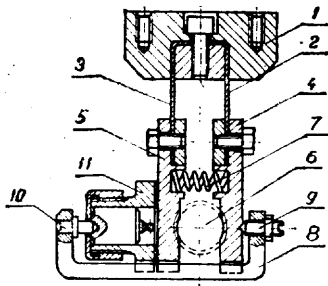
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Grzegorz Siwiński, Stanisław Sucharzewski, Eugeniusz Mrowca, Leszek Kwapisz).

Przekładnia śrubowa

Przekładnia śrubowa, wyposażona w dzieloną nakrętkę, charakteryzuje się tym, że obie części nakrętki (4, 5), są przymocowane za pomocą sprężyn płaskich (2 i 3) z elementem napędzanym (1), przy czym między obu częściami nakrętki (4 i 5) jest umieszczona sprężyna śrubowa (7).

Ponadto z obu częściami nakrętki (4 i 5) jest połączona przesuwnie obejma (8) w kształcie litery U, na której końcach są zderzaki (9 i 10), przy czym jeden ze zderzaków (9) regulowany jest oparty o jedną część nakrętki (4), zaś drugi zderzak (10) jest oparty o czoło tłoka siłownika (11) złączonego z częścią nakrętki (5).

(1 zastrzeżenie)

F16P
D01G

P. 241649

25.04.1983

Lubuska Fabryka Zgrzeblarek Bawełnianych „Polmotex-Falubaz”, Zielona Góra, Polska (Kazimierz Stawkowski, Ryszard Lipiec, Zbigniew Kurek, Zenon Książkiewicz).

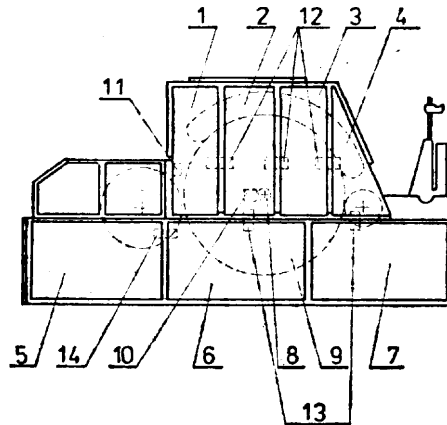
Zgrzeblarka lub inna maszyna włókiennicza z elektromechanicznym układem blokady osłon

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia zgrzeblarki przed otwarciem osłon w czasie ruchu maszyny oraz **uniemożliwienia** włączenia maszyny, gdy którakolwiek osłona objęta układem jest otwarta.

W zgrzeblarce według wynalazku przy wale (8) głównego bębna (9) zamontowany jest czujnik obrotów (10), który połączony jest z elektromagnetycznym zamkiem (11) umieszczonym przy górnej, lewej osłonie (1). Na styku między górną, lewą osłoną (1) i górną, środkową osłoną (2), jak również między górną, środkową osłoną (2) i górną, prawą osłoną (3), oraz między górną, prawą osłoną (3) i górną, boczną osłoną (4) zamontowane są górne, **trzymająco-blokujące** zam-

ki (12). Między górną, środkową osłoną (2) i dolną, środkową osłoną (6) oraz górną, boczną osłoną (4) i dolną, prawą osłoną (7) zamontowane są dolne, **trzymająco-blokujące** zamki (13). Natomiast między dolną, środkową osłoną (6) i dolną, lewą osłoną (5) umieszczony jest boczny, **trzymająco-blokujący** zamek (14). Otwieranie osłon jest możliwe tylko po całkowitym ustaniu ruchu maszyny i może odbywać się tylko w ustalonej kolejności. Zamykanie osłon odbywa się w kolejności odwrotnej.

(3 zastrzeżenia)

F23D
F24C

P. 241629

25.04.1983

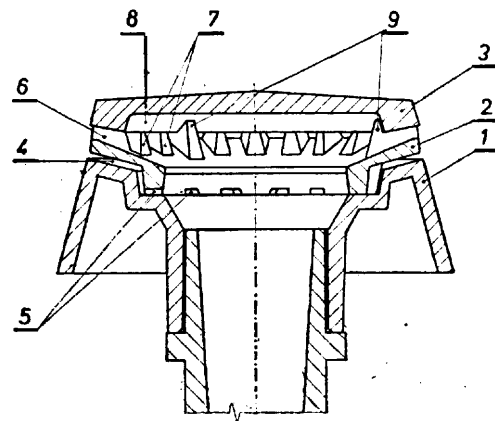
Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Mieczysław Najman, Henryk Mizeriski, Krzysztof Zawadzki, Radosław Kałużyński).

Głowica palnika gazowego, zwłaszcza do kuchni i kucharek gazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ustalania kołpaka w palnikach gazowych nie powodującego nierównomierności rozkładu temperatur w obszarze spalania.

Głowica charakteryzuje się tym, że kołpak (3) ustalony jest na pierścieniu **stabilizacyjnym** (2) za pomocą trzech lub więcej występów (9) uformowanych z zębów uzębienia (7) tworzących między sobą kanały płomieniowe (6) i wchodzących we wgłębienie (8) kołpaka (3).

(1 zastrzeżenie)

F23D

P. 241696

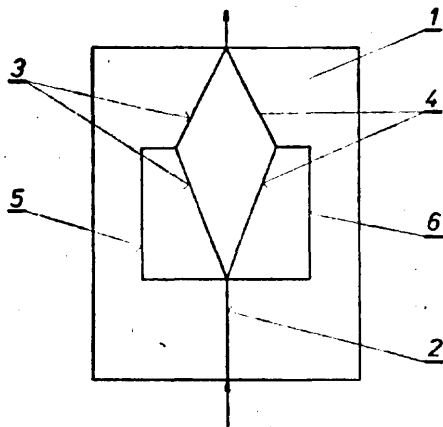
29.04.1983

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Bronisław Krzywiec, Marian Nabozny, Jarosław Krzywiec, Tadeusz Pawlik).

Strumieniowy palnik gazowy

Celem wynalazku jest opracowanie prostej konstrukcji palnika zapewniającej bardzo **dokładne** zmieszanie gazu z powietrzem.

Strumieniowy palnik gazowy zawiera usytuowany w korpusie (1) układ kanałów, z których kanał główny (2) jest połączony ze stanowiącymi jego odgałęzienia dwoma kanałami (3 i 4), połączonymi na ich wylocie, przy czym każdy z kanałów - odgałęzień (3 i 4), pomiędzy kanałem głównym (2) i ich wylotem, ma odgałęzienie sprzężenia zwrotnego (5) lub (6), połączone z rozgałęzieniem kanału głównego (2).
(1 zastrzeżenie)

F23K

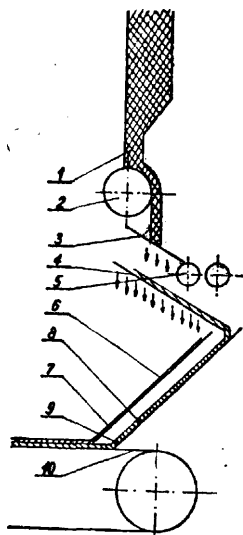
P. 241711

27.04.1983

Józef Prajsnar, Gorlice, Polska (Józef Prajsnar).

Sposób zasilania miałem węglowym kotłów z rusztem mechanicznym

Celem wynalazku jest zmniejszenie strat węgla występujących podczas spalania mialu węglowego w kotłach z rusztem mechanicznym.

Sposób zasilania miałem węglowym kotłów polega na sortowaniu mialu za zasobnikami (1) na co najmniej dwie wielkości i dostarczaniu na ruszt (10) warstwami, przy czym warstwa (9) najwyższa ma największy wymiar, a warstwa (6) najniższa ma najmniejszy wymiar.
(2 zastrzeżenia)

F24F
A62C

P. 245437 T

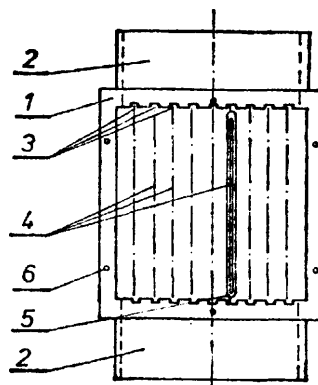
30.12.1983

Kombinat Instalacji Sanitarnych Budownictwa „Warszawa”, Warszawa, Polska (Konrad Michalski, Czesław Dobijański).

Tłumik ognia w instalacji wentylacyjnej

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie opracowania takiej konstrukcji tłumika ognia, która zainstalowana w przewodzie wentylacyjnym zabezpieczałaby całkowicie przed **rozprzestrzenianiem** się ognia poprzez zamknięcie przewodu w przypadku powstania zagrożenia pożarowego.

Tłumik ma obudowę skrzynkową, zawierającą wewnątrz pakiet wkładek (4), czułych na wzrost temperatury. **Wkładki** (4) stanowią płytki z odpowiednio dobranego pod względem termicznym materiału, które są umieszczone w odizolowanych torebkach (5) szczelnie **zamkniętych**, rozmieszczonych równoległe do siebie w przygotowanych w obudowie prowadnicach (3) w postaci rowków. Cała obudowa jest usytuowana w przewodzie wentylacyjnym i połączona z nim przy pomocy współosiowych króćców zewnętrznych.
(3 zastrzeżenia)

F26B

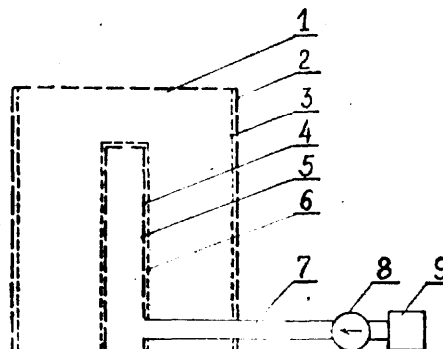
P. 241770

02.05.1983

Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji, Wrocław, Polska (Józef Baranowski).

Przenośna suszarnia nasion, zwłaszcza zbóż

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania suszarni o lekkiej konstrukcji, oraz zapewniającej wysoką efektywność suszenia.

Przenośna suszarnia nasion ma zbiornik (1) w kształcie walca wykonany z odpornej na korozję siatki (2), wyłożony od wewnątrz przewiewną tkaniną (3) osadzony w osi zbiornika **komin** (4) o wysokości mniejszej niż wysokość zbiornika (1), wykonany z odpornej na korozję siatki (5) o okach mniejszych niż oka siatki (2), obłożony z zewnątrz przewiewną tkaniną (6). Do dolnej części **kolina** (4) przyłączona jest rura (7), doprowadzająca ogrzane powietrze tłoczone przez wentylator (8) z nagrzewnicy (9).
(1 zastrzeżenie)

F27D
F27B

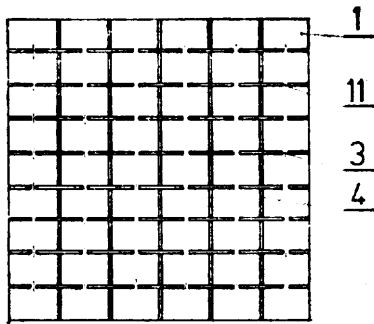
P. 241845

05.05.1983

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprohut”, Gliwice, Polska (Stanisław Zakrawacz, Rajmund Klos).

Chłodnica ściany pieca, zwłaszcza lukowego

Wynalazek rozwiązuje **problem** wyeliminowania wewnętrznych naprężeń, deformacji i **uproszczenia** konstrukcji chłodnicy.

Chłodnica składa się z szeregu pionowych rurowych segmentów (1) zamkniętych z góry i z dołu. Segmenty (1) usytuowane są obok siebie tworząc od strony wnętrza pieca jednolitą powierzchnię, a każde sąsiednie segmenty (1) połączone są wystającymi poziomymi łącznikami (3) mającymi szczeliny dylatacyjne (11) i wystającymi pionowymi łącznikami (4). Każde następne sąsiednie segmenty (1) łączą się na przemian w dolnej i w górnej części przelotami (5) wody. (1 zastrzeżenie)

F28D

P. 241715

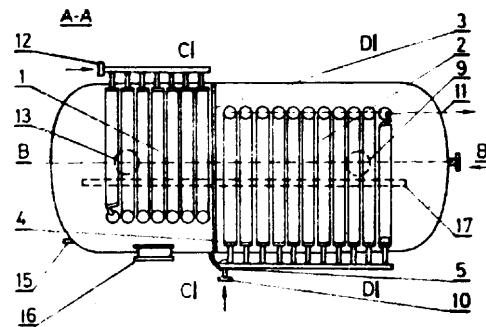
28.04.1983

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Szczecin, Polska (Dymitr Szwałik).

Dwustopniowy, poziomy, pojemnościowy wymiennik ciepła

Przedmiotem wynalazku jest konstrukcja dwustopniowego poziomego pojemnościowego wymiennika ciepła o zwiększonym stopniu wymiany i akumulacji ciepła.

Wymiennik wyposażony jest w układ węzownic grzejnych pierwszego (2) i drugiego (1) stopnia w postaci zespołów spiralnie zwiniętych węzownic połączonych równolegle i przedzielonych od dołu zbiornika półkolistą przegrodą (3) z trójkątnym wykrojem

(4) znajdującym się w pobliżu króćca **miedzystopniowego** (5) czynnika grzejącego (z obiegu cyrkulacyjnego CO.). Króćce dopływowe (10, 12) czynnika grzejącego pierwszego i drugiego stopnia wymiennika znajdują się na wysokości górnej krawędzi przegrody (3) i stanowią zakończenie poziomych kolektorów łączących węzownice grzejne tych stopni. (3 zastrzeżenia)

Dział G FIZYKA

G01B

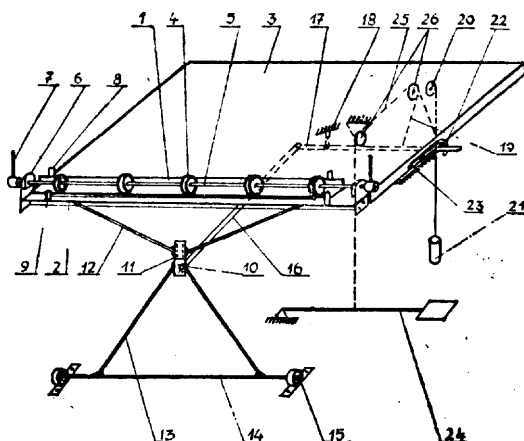
P. 241734

29.04.1983

Lubawskie Zakłady Konfekcji Technicznej, Lubawa, Polska (Andrzej Dorosiński, Kazimierz Knobloch, Edward Raszkowski, Henryk Preuss, Marian Leśniewski).

Urządzenie mechaniczne do pomiaru i kontroli długości taśm o zapięciu zawiasowym, zwłaszcza do snopowiązałek

Urządzenie składa się z dwóch mechanizmów: mechanizmu napinającego taśmę i mechanizmu naprężającego taśmę.

Mechanizm napinający ma dwie szczęki: górną (1) ruchomą i nieruchomą, dolną (2), których jedne boki przylegają do siebie. Do szczęki górnej (1) w sposób nierozłączny przymocowane są pierścienie (4) z umieszczonym wewnątrz obrotowo wałkiem (5) z mimośrodkami, którego końce ułożyskowane są w łożyskach (6), a ich obudowy przymocowane są do końców szczęki dolnej (2). Mechanizm naprężający taśmę składa się z tulei (10) współpracującej z tuleją (11) połączoną za pomocą wsporników (12) ze szczęką dolną (2), a tuleją (10) ułożyskowaną w łożyskach (15) i przymocowaną do nóg stołu (3). Oś tulei (10) połączona jest przegubowo poprzez ciągnio (16) z dźwignią dwuramienną (17) mającą oś obrotu na sworzniu (18). Do drugiego ramienia dźwigni (17), za pośrednictwem linki (19) i bloczka (20), przymocowany jest ciężar (21). (3 zastrzeżenia)

G01F
G05D

P. 241800

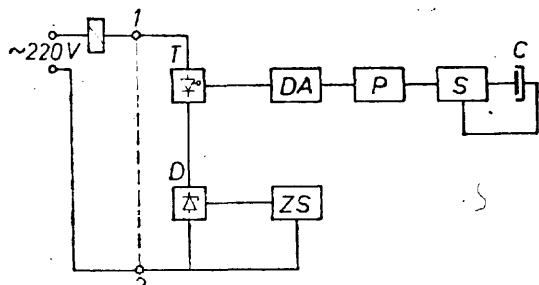
03.05.1983

Zakłady Płyt Pilśniowych i Wiórowych, Czarńków, Polska (Marek Jaworek, Paweł Jachimczyk, Piotr Kurkiewicz).

Pojemnościowy czujnik zbliżeniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania pojemnościowego czujnika zbliżeniowego służącego do sygnalizacji i regulacji poziomu napełnienia lub położenia materiałów o stałej dielektrycznej równej lub większej od 2.

W czujniku według wynalazku obecność medium w strefie pomiarowej powoduje zmianę pojemności kondensatora pomiarowego (C), wywołującą w układzie sondy pomiarowej (S) zmianę impedancji przekształcaną w przetworniku pomiarowym (P), stanowiącym generator o sprzężeniu pojemnościowym emiterowym, objęty ujemnym napięciowym sprzężeniem zwrotnym, na wzmacniony sygnał napięciowy, który ukształtowany w dyskryminatorze amplitudy (DA) steruje wykonawczym elementem bezstykowym (T). Wykonawczy element bezstykowy (T) w swoim obwodzie ma zasilacz stabilizowany (ZS), którego źródłem napięcia wejściowego jest element stabilizujący (D) połączony szeregowo z elementem wykonawczym bezstykowym (T). (3 zastrzeżenia)

G01G
H03K

P. 247845

24.05.1984

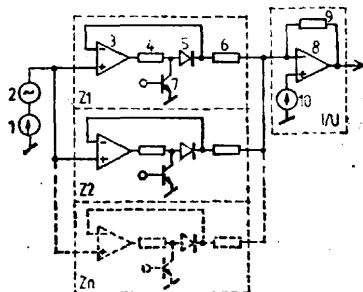
Zakład Urządzeń do Montażu Podzespołów Elektronicznych, Szczytno, Polska (Jan W. Bęjar).

Przetwornik cyfrowo-analogowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności kluczowania napięcia referencji. Przetwornik charakteryzuje się tym, że tranzystor kluczujący (7) jest włączony pomiędzy wyjście wzmacniacza operacyjnego (3), a punkt o stałym potencjale.

Przetwornik znajduje zastosowanie w kompensatorze cyfrowym, stosowanym w układach pomiarowych wag elektromechanicznych z czujnikami tensometrycznymi zasilanymi napięciem zmiennym.

(2 zastrzeżenia)

G01K

P. 241660

26.04.1983

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów, Warszawa, Polska (Tadeusz Goszczyński, Grzegorz Łuszczczyk).

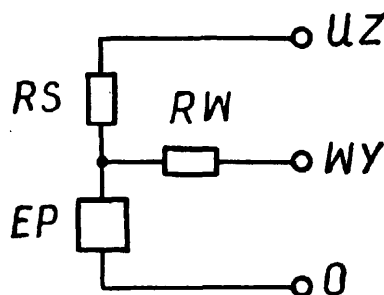
Półprzewodnikowy czujnik temperatury

Przedmiotem wynalazku jest półprzewodnikowy czujnik temperatury o znormalizowanej charakterystyce termometrycznej, przeznaczony, zwłaszcza do współpracy z miernikiem temperatury nie wymagającym przestrzajania przy wymianie egzemplarza czujnika z nim współpracującego na inny.

W układzie według wynalazku między zacisk zasilający (UZ) i zacisk wyjściowy (WY) czujnika są włączone dwa szeregowo połączone rezystory, rezystor szeregowy (RS) i rezystor wyjściowy (RW). Między

punkt połączenia rezystora szeregowego (RS) z rezystorem wyjściowym (RW) oraz zacisk zerowy (0) czujnika jest włączony element półprzewodnikowy (EP). Wartość rezystancji rezystora szeregowego (RS) dla każdego egzemplarza czujnika jest dobierana tak, by w temperaturze t_1 z zakresu pomiarowego czujnika występowało na elemencie półprzewodnikowym (EP) określone napięcie, natomiast wartość rezystancji rezystora wyjściowego (RW) dla każdego egzemplarza czujnika jest odbierana tak, by w temperaturze t_2 z zakresu pomiarowego czujnika przez zacisk wyjściowy (WY) czujnika płynął określony prąd.

(3 zastrzeżenia)

G01K
G01R

P. 241773

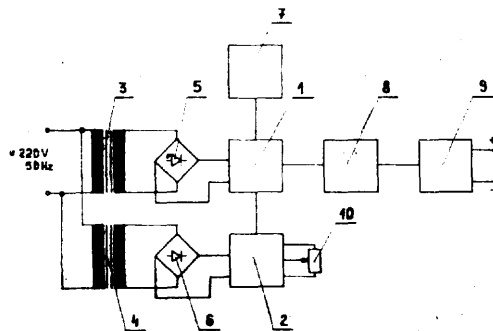
04.05.1983

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Wiesław Augustyniak, Tadeusz Burakowski, Andrzej Brzozowski, Kazimierz Derlacki, Henryk Hudzik, Władysław Kącki, Mirosław Witak).

Układ do sprawdzania wskazań miliwoltomierzy wyskalowanych w jednostkach temperatury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu do sprawdzania poprawności wskazań miliwoltomierzy wyskalowanych w jednostkach temperatury stosowanych w układach pomiaru, rejestracji lub regulacji temperatury z termoelektrycznym czujnikiem pomiarowym.

Układ, w skład którego wchodzi źródło napięcia stałego sterowane rezystancyjnie oraz układ wyjściowy o małej rezystancji, charakteryzuje się tym, że źródło napięcia stałego (1) sterowane rezystancyjnie połączone jest z programatorem (7) oraz z dzielnikiem rezystancyjnym (8). W szereg z tym dzielnikiem włączony jest układ (9) dopasowujący rezystancję linii pomiarowej. Zasilacz stabilizowany (2) jest przestrzajany potencjometrem (10). (7 zastrzeżeń)

G01K

P. 245494 T

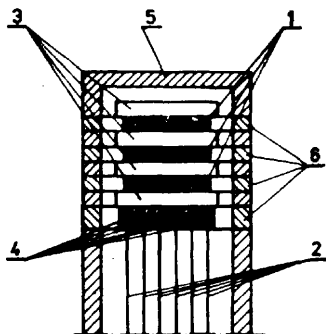
30.12.1983

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jerzy Karwacki).

Czujnik termoelektryczny do pomiaru temperatury warstw metalu

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji czujnika umożliwiającej dokładny pomiar temperatury równocześnie kilku warstw badanego metalu.

Czujnik termoelektryczny do pomiaru warstw metalu składa się z jednego lub zespołu kilku **termoelementów** o spoinie (1) elektrod (2) o rozwiniętej powierzchni, umieszczonej pomiędzy ekranami (3). Część (4) każdej z elektrod (2), znajdującą się poza skrajnym ekranem, ma również rozwiniętą powierzchnię. Osłona (5) otaczająca czujnik w miejscach usytuowania spoin (1) i części (4) elektrod (2) jest przezroczysta dla promieniowania cieplnego. (1 zastrzeżenie)

G01K

P. 245712 T

11.01.1984

Wojciech Stępniewski, Wrocław, Polska (Wojciech Stępniewski).

Sposób kalibracji czujnika natężenia strumienia ciepła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienia zmniejszenia błędów metody kalibracji czujnika natężenia strumienia ciepła.

Sposób kalibracji, polegający na umieszczeniu czujnika między grzejnikiem, a chłodnicą i pomiarze mocy **elektrycznej** doprowadzonej do grzejnika, napięcia termoelektrycznego na wyjściu czujnika, powierzchni przekroju poprzecznego czujnika oraz wyznaczeniu stałej czujnika, charakteryzuje się tym, że napięcie termoelektryczne na wyjściu czujnika mierzy się dwukrotnie, zachowując podczas obu pomiarów warunek $T_o \geq T_g > T_w$, gdzie T_o oznacza temperaturę otoczenia, T_g - temperaturę grzejnika, a T_w - temperaturę czynnika chłodzącego. Pierwszy pomiar napięcia termoelektrycznego przeprowadza się przy grzejniku odłączanym od zasilania, a drugi - doprowadzając do grzejnika celowo dobraną wartość mocy elektrycznej.

Sposób według wynalazku znajduje zastosowanie w laboratoriach badawczych i przemysłowych do wzorcowania i kontroli czujników natężenia strumienia ciepła. (1 zastrzeżenie)

G01L

P. 241631

25.04.1983

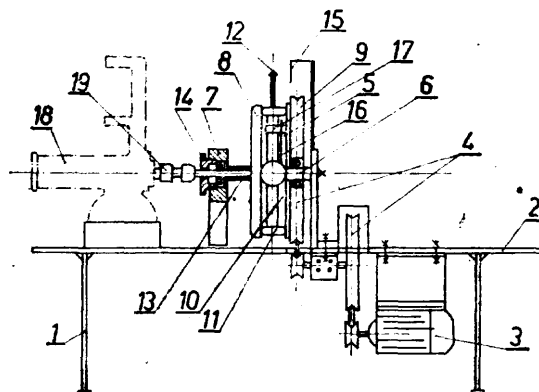
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Zakładów Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych „EMA-PROMEL”, Gliwice, Polska (Zbigniew Strycharczyk, Józef Wojnar).

Stanowisko pomiaru momentów oporowych, zwłaszcza maszyn do mięsa

Celem wynalazku jest opracowanie **prostej** i niezawodnej w działaniu konstrukcji stanowiska pomiarowego, pozwalającej na szybkie i bezbłędne sprawdzanie momentów oporowych urządzeń z obrotowym wałem.

Stanowisko według wynalazku składające się z konstrukcji nośnej, podstawy, mechanizmu napędu i przekładni różnicowej, charakteryzuje się tym, że na osi (6) pomiędzy ułożyskowaną w łożysku (7) z nakrętką (14) lewą tarczą (8) przekładni różnicowej i prawą tarczą (5) jest obrotowo osadzona rama (10), korzystnie w postaci gwiazdy, z ułożyskowanym na czopie co najmniej jednym satelitą (11). mogącym się swobodnie obracać w swojej osi. **Satelita** (11) jest do-

ciskany do tarcz (8 i 5) sprężyną (13) i pełni rolę połączenia pomiędzy tarczami (8 i 5) przekazując poprzez sprzęgło (19) moment **napędowy** silnika (3) z tarczy (5) prawej przekładni różnicowej na wał **odejmowalnie** mocowanej do podstawy (2) badanej maszyny (18). Do osi (6) jednym końcem, a do przesuwnego łącznika (17) drugim jest umocowana sprężyna (16), utrzymująca w równowadze ramę (10) podczas stawiania oporu przez **maszynkę** (18), przy czym wielkość tego oporu jest odczytywana za pomocą umocowanej do ramy (10) wskazówki (12) na skali (15) przymocowanej do podstawy (2). (4 zastrzeżenia)

G01M

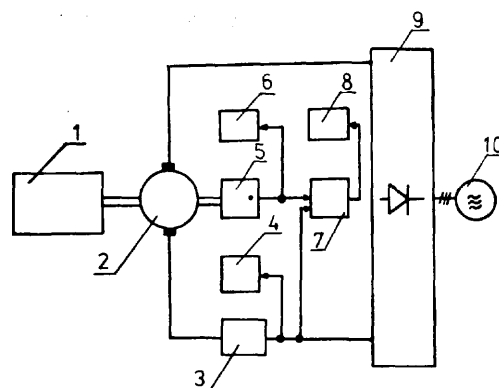
P. 245505 T

30.12.1983

Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Zdzisław Kobierski, Andrzej Pawłowski, Edward Zbrozczyk).

Elektromaszynowo-tyrystorowy układ do prób silników spalinowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu energooszczędnego, prostego w konstrukcji i eksploatacji, **przeznaczonego** do zastosowania w hamowaniach silników spalinowych w celu ich dociekania, regulacji i długotrwałych prób obciążeniowych.

W układzie według wynalazku maszyna obcowzbudna prądu stałego (2) połączona jest mechanicznie z układem pomiaru prędkości (5), a elektrycznie poprzez układ pomiaru momentu (3) z przekształtnikiem tyrystorowym (9) dołączonym do trójfazowej sieci zasilającej (10). Wyjście układu pomiaru prędkości (5) połączone jest jednocześnie z wejściem elektrycznego miernika odczytu prędkości (6) z jednym z wejść elektronicznego układu obliczania mocy (7), do wyjścia którego dołączone jest wejście elektrycznego miernika odczytu mocy (8), do drugiego wejścia układu (7) dołączone jest wyjście układu pomiaru momentu (3), połączone także z elektrycznym miernikiem odczytu momentu (4). (1 zastrzeżenie)

G01N

P. 241600

22.04.1983

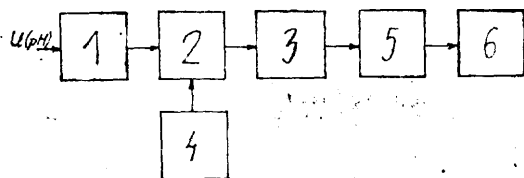
Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Wiesław Korczala).

Sposób i układ do zobrazowania wyników pomiaru, zwłaszcza pomiaru wykładnika aktywności jonów wodorowych - pH -

Przedmiotem wynalazku jest sposób i układ do zobrazowania wyników pomiaru, zwłaszcza pomiaru wykładnika aktywności jonów wodorowych - pH - mające zastosowanie w dziedzinie pomiarów fizykochemicznych cieczy.

W sposobie według wynalazku zakres pomiarowy pH dzieli się na podzakresy o jednakowej różnicy między maksymalną wartością pH, a minimalną wartością pH dla dowolnego podzakresu pomiaru, przy pomocy przełącznika zakresów (4), z którego odczytuje się wartość określającą początek ustalonego podzakresu pomiarowego i do tak odczytanej wartości dodaje się wartość wskazaną przy pomocy świecącej diody na wskaźniku (6), przy czym z tak zsumowanych wartości uzyskuje się liczbę obrazującą wynik pomiaru, natomiast stan przekroczenia przez wielkość wejściową ustalonego w danym momencie podzakresu ustala się przy pomocy pierwszej lub ostatniej diody wskaźnika (6).

Układ do realizacji sposobu charakteryzuje się tym, że różnicowy wzmacniacz (2) jest połączony z wejściowym wzmacniaczem (1) i ogranicznikiem napięcia (3), który jest połączony ze sterującym układem (4). (3 zastrzeżenia)

G01N
G01B

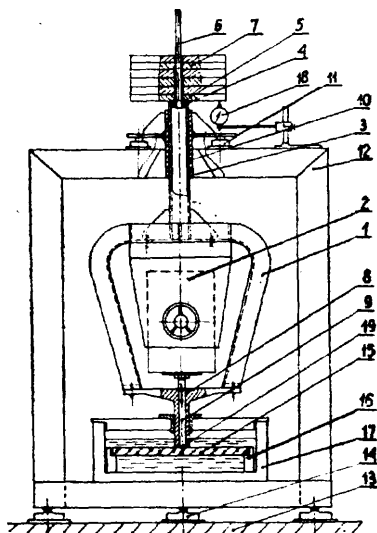
P. 241615

22.04.1983

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Ryszard Szymczak, Jan Kozłowski, Andrzej Niepiekło).

Stanowisko do badania statycznych i dynamicznych charakterystyk pełzania, zwłaszcza tworzyw sztucznych

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji stanowiska umożliwiającej wyznaczanie zarówno statycznych jak i dynamicznych charakterystyk pełzania.

Stanowisko według wynalazku składające się z czujnika przemieszczeń i urządzenia do obciążania, ma obciążnik w postaci obudowy (1) z wibratorem (2), wyposażonej z jednej strony w trzpień (3) z kołnierzem (4), mającym nagwintowany otwór (5) do mocowania elementu (6) z ciężarkami (7), zaś z drugiej strony w tuleję (8) z umieszczonym w niej bijakiem (9) połączonym z wibratorem (2) zamocowanym w obudowie (1). Trzpień (3) osadzony jest we wspólnościowej z tuleją (8) i wibratorem (2) przewodnicy (10), zamocowanej poprzez amortyzatory (11) do ramy (12) urządzenia. Pomiedzy ramą (12) i fundamentem (13) umieszczone są dodatkowe amortyzatory (14). (2 zastrzeżenia)

G01N

P. 241663

27.04.1983

PAN Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych, Łódź, Polska (Ewa Piórkowska-Palczewska, Andrzej Gałęski, Marian Kryszewski).

Sposób wyznaczania współczynnika przewodnictwa cieplnego i pojemności cieplnej materiałów oraz urządzenie do pomiaru współczynnika przewodnictwa cieplnego i pojemności cieplnej materiałów

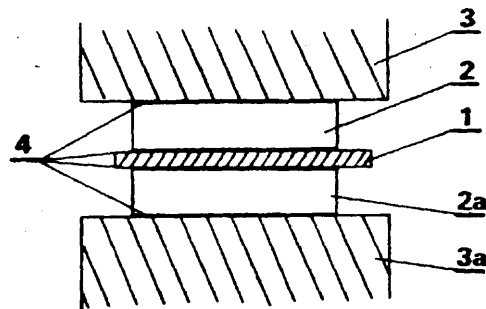
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia dokładnego wyznaczania współczynnika przewodnictwa cieplnego i pojemności cieplnej materiału.

Sposób według wynalazku polegający na pomiarze strumienia ciepła przepływającego przez badaną próbkę materiału, charakteryzuje się tym, że wyznacza się różnice między temperaturami obu powierzchni próbki prostopadłych do kierunku przepływu strumienia ciepła przy zadanej ciągłej zmianie temperatury jednej z powierzchni próbki, korzystnie zmiennej liniowo w czasie i dokonuje się pomiaru dostarczanego ciepła. Wartość współczynnika cieplnego i pojemności cieplnej materiału wyznacza się na podstawie zależności $2Q - b1c/l$

$$\lambda = \frac{2Q - b1c/l}{2 \Delta T}$$

gdzie: X - współczynnik przewodnictwa cieplnego, Q - strumień ciepła przepływającego przez próbkę w jednostce czasu, A T - różnicę temperatur między powierzchniami próbki, c - pojemność cieplna, l - grubość próbki, b - prędkość zmiany temperatury jednej z powierzchni próbki.

Urządzenie według wynalazku zawierające odbiorniki ciepła oraz grzejnik umieszczony między dwiema próbkami, charakteryzuje się tym, że ma cienko-warstwowy, korzystnie o grubości mniejszej od 1 mm grzejnik (1) zaopatrzony w cienko-warstwowe czujniki temperatur, który to grzejnik (1) jest umieszczony między próbką materiału (2) i próbką (2a), korzystnie o grubości nie większej od 10 mm. Próbkę (2) i (2a) mają kontakt termiczny z odbiornikami ciepła (3) i (3a) włączonymi w układ zadawania temperatury liniowo w czasie. (8 zastrzeżeń)

G01N

P. 241668

27.04.1983

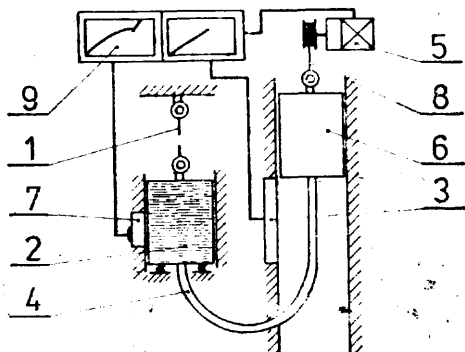
Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Felix Szlęzak).

Sposób i urządzenie do obciążania próbek w maszynach wytrzymałościowych

Celem wynalazku jest opracowanie prostego i dokładnego sposobu i urządzenia do obciążania próbek w funkcji zadanych parametrów siłowo-czasowych.

Sposób według wynalazku polega na obciążaniu próbki grawitacyjnie przez zbiornik, do którego w zadanej funkcji czasu wpływa ciecz z drugiego zbiornika.

Urządzenie według wynalazku składa się ze zbiornika (2) obciążającego próbkę (1), do którego przewodem (4) wpływa rtec z ruchomego zbiornika (3). Zbiornik (3) przemieszczany jest pionowo przez napędzający go układ (5). Do obu zbiorników (2) i (3) przyłączone są znane czujniki (7) i (8) mierzące wzajemne przemieszczenia zbiorników i połączone z układem rejestrującym (9) sprzężonym z napędzającym układem (5). (3 zastrzeżenia)

G01N

P. 245476 T

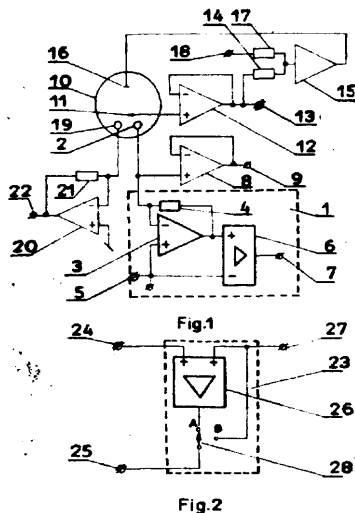
29.12.1983

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska, Jan Czajkowski, Tadeusz Błaszczyk).

Bipotencjostat

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przyrządu umożliwiającego bezpośrednie programowanie potencjału elektrody przykładowo pierścieniowej względem elektrody przykładowo dyskowej, przydatnego do badań elektrolizy cienkowarstwowej.

Bipotencjostat według wynalazku ma blok (1) pomiaru prądu badanej elektrody (2) mający różnicowy operacyjny wzmacniacz (3) mocy o wejściu odwracającym połączonym poprzez sprzęgający rezystor (4) z jego wyjściem oraz o wejściu nieodwracającym połączonym ze złączem (5) tego bloku, przy czym wyjścia tego wzmacniacza oraz złącze (5) są połączone odpowiednio z wejściami nieodwracającym i odwracającym różnicowego wzmacniacza (6)

o wyjściu (7) stanowiącym wyjście pomiaru prądu płynącego przez elektrodę (2).

Bipotencjostat ma dodatkowy dołączalny blok (23) programowania potencjału elektrody (2) zaopatrzony w dwuwejściowy sumujący wzmacniacz (26) o wejściu (27) będącym jednocześnie wejściem programowania potencjału elektrody (2) połączonym dodatkowo ze stykiem (B) przełącznika (28), którego styk (A) jest połączony z wyjściem (26), a styk ruchomy tego przełącznika jest połączony ze złączem (25), przy czym dodatkowe wejście wzmacniacza (26) jest połączone ze złączem (24) tego bloku.

Blok (23) w zależności od potrzeb jest dołączony za pośrednictwem złącza (24) do złącza (13) i złącza (25) do złącza (5). (4 zastrzeżenia)

G01N

P. 245679 T

10.01.1984

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Zbigniew Gorzka, Marek Kaźmierczak, Anna Michalska-Jednoralska).

Sposób oczyszczania gazów odlotowych zanieczyszczonych substancjami organicznymi zwłaszcza difenylosulfonem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prawie całkowitego unieszkodliwienia difenylosulfonu i innych substancji organicznych występujących w gazach odlotowych.

Sposób oczyszczania gazów odlotowych zanieczyszczonych substancjami organicznymi, zwłaszcza difenylosulfonem polega na tym, że gazy odlotowe zawierające difenylosulfon poddaje się utlenieniu powietrzem, tlenem lub powietrzem wzbogaconym w tlen, w obecności katalizatorów kontaktowych reakcji utleniania zawierających jako składnik aktywny pierwiastki przejściowe, pierwiastki z rodziny miedziowców lub tlenki tych pierwiastków, w temperaturze 300—800°C. (1 zastrzeżenie)

G01R

P. 241605

23.04.1983

Zakłady Maszyn i Urządzeń Technologicznych „UNITRA-UNIMA”, Zakład Urządzeń Elektronicznych, Warszawa, Polska (Jerzy Rydzewski).

Układ rozjaśniania obrazu na ekranie lampy oscyloskopowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na uzyskanie wyjściowego impulsu o amplitudzie kilkudziesięciu woltów i przednim, narastającym zboczem, o krótkim czasie narastania, oraz umożliwiającego sterowanie jaskrawości zewnętrznym sygnałem zarówno w kierunku wygaszania jak i rozjaśniania.

W układzie według wynalazku ujemny impuls prostokątny steruje wejście (WE1), które przez rezystor (R1) jest połączone z bazą tranzystora (T1) pracującego w układzie OC. Ujemny impuls wyjściowy z emitera tranzystora (T1) steruje przez rezystor (R4) i kondensator przyspieszający (C1) bazę tranzystora pnp (T2), który zaczyna przewodzić, a prąd kolektora płynący ze źródła (+E2) ładuje pojemności montażowe, formując w ten sposób zbocze narastające impulsu wyjściowego. Dodatnie tylne zbocze impulsu wyjściowego Uwe zablokuje tranzystor (T2), w wyniku czego uzyskuje się tylne, opadające zbocze impulsu wyjściowego U_{wy} .

Płynną regulację jaskrawości uzyskano w ten sposób, że impulsy prostokątne wytworzone w generatorze impulsów prostokątnych są obcinane przez diodę (D3) do poziomu ustawionego potencjometrem (R16).

Układ przeznaczony jest do sterowania w oscyloskopach elektronicznych z wyzwalaną podstawą czasową. (1 zastrzeżenie)

optyczny (3) stanowią diody elektroluminescencyjne (4), zasilane z zasilacza (6) poprzez układ kluczujący (5), który jest sterowany sygnałem mierzonym z układu formującego (7). (2 zastrzeżenia)

G01R

P. 241855

06.05.1983

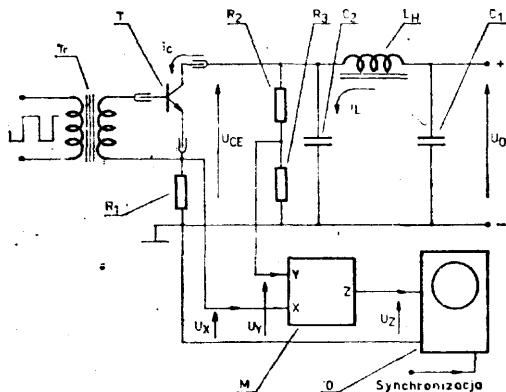
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Alfred Matusewicz).

Sposób testowania przyrządów półprzewodnikowych, pracujących w układach impulsowych dużej mocy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie testowania przyrządów półprzewodnikowych pracujących w układach impulsowych dużej mocy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że podczas pracy badanego przyrządu półprzewodnikowego (T) w układzie aplikacyjnym obserwuje się na oscyloskopie (0) przebieg mocy chwilowej wydzielanej w badanym przyrządzie, otrzymany przez przemnożenie, za pomocą szerokopasmowego układu mnożącego (M) chwilowej wartości napięcia (UCE) występującego na badanym przyrządzie półprzewodnikowym (T), przez chwilową wartość prądu (i_c) w obwodzie tego przyrządu. Przez porównanie oscylogramu tego przebiegu mocy z przebiegiem mocy chwilowej, uzyskiwanym w tym samym układzie aplikacyjnym przy zastosowaniu typowego, dobrego przyrządu półprzewodnikowego, oraz na podstawie analizy przyczyn stwierdzonych różnic w wartościach chwilowych mocy w wybranych przedziałach czasowych dokonuje się klasyfikacji badanego egzemplarza przyrządu półprzewodnikowego według ustalonych kryteriów liczbowych.

Wynalazek może być stosowany przez projektantów urządzeń elektronicznych do sprawdzania przydatności badanych tranzystorów lub tyrystorów do pracy w układach impulsowych, przez producentów urządzeń elektronicznych - do Kontroli dostaw i kontroli produkcji, jak również przez producentów przyrządów półprzewodnikowych - przy kontroli i klasyfikacji wyrobu. (2 zastrzeżenia)

G01R

P. 245475 T

29.12.1983

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Janusz Baczyński).

Sposób pomiaru potencjału ładunku zerowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dokładnego oczyszczania powierzchni elektrody badanej i mierzenia wartości potencjału zerowego w warunkach wysokiej próżni.

Sposób według wynalazku polega na wstępnym oczyszczeniu mechanicznym i chemicznym lub elektrochemicznym powierzchni elektrody badanej, a następnie dokładnym oczyszczeniu tej powierzchni na drodze wyładowań elektrycznych lub bombardowania strumieniem jonów albo elektronów i natrysku

na nią elektrolitu w komorze w warunkach wysokiej próżni. Natrysk elektrolitu odbywa się wskutek jego zassania spoza komory próżniowej. (1 zastrzeżenie)

G01R

P. 245723 T

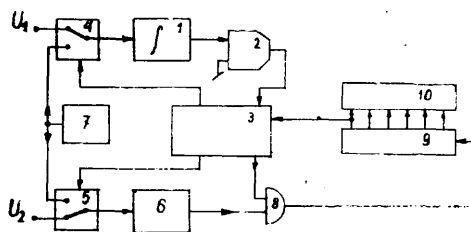
12.01.1984

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Kazimierz Kierus).

Układ do cyfrowego pomiaru stosunku dwóch napięć

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu do cyfrowego pomiaru stosunku dwóch napięć. Układ według wynalazku działa w oparciu o zasadę podwójnego całkowania.

W pierwszym cyklu pracy na integrator (1) podaje się napięcie (U_1), a na licznik impulsów (9) poprzez przetwornik U_f (6) impulsy o częstotliwości proporcjonalnej do napięcia (U_2). Pierwszy cykl pracy kończy się z chwilą przepełnienia licznika (9). W drugim cyklu pracy na integrator (1) oraz przetwornik U_f (6) podaje się napięcie odniesienia ze źródła (7) o takiej polaryzacji by integrator całkował w kierunku zera. (1 zastrzeżenie)

G01R

P.247148

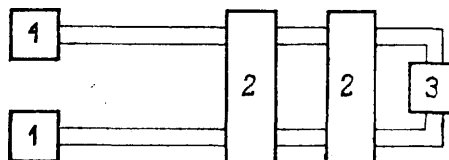
10.04.1984

Polskie Koleje Państwowe, Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Edward Bartochowski, Roman Korczak-Horodyski, Zbigniew Mościński).

Układ elektryczny do kontroli stanu elementów wykonawczych, zwłaszcza elektrycznych napędów zwrotnicowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu odpornego na zakłócenia wywołane różnego rodzaju uszkodzeniami, a zwłaszcza zwarciami powodującymi pominięcie elementu wykonawczego.

W układzie według wynalazku układ zasilający (1) jest połączony z czujnikiem przepływu prądu (4) poprzez elementy wykonawcze (2) i przetwornik rodzaju prądu (3), przy czym wszystkie elementy wykonawcze (2) są włączone przed i/lub za przetwornikiem rodzaju prądu (3). (1 zastrzeżenie)

G01S

P. 241726

29.04.1983

Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, Warszawa, Polska (Jan Kroszczyński).

Sposób i urządzenie do nadawania oraz odbioru sygnałów radiolokacyjnych z zastosowaniem preimpulsów do zmniejszenia minimalnego zakresu wykrywania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia, umożliwiających niezależną obróbkę sygnałów ech pochodzących od wąskiego i

szerokiego impulsu oraz wspólne zobrazowanie położenia ech, pochodzących od obu rodzajów sygnałów sondujących, przy jak najmniejszym nakładzie środków.

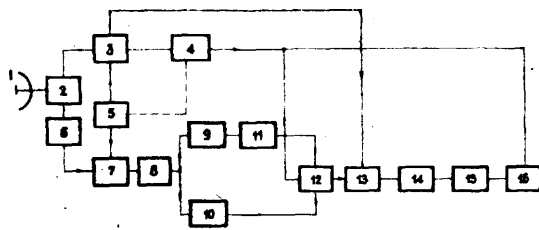
Sposób według wynalazku polega na tym, że przed szerokim impulsem sondującym wysyła się wąski impuls sondujący, modulowany inną funkcją częstotliwościową lub fazokodową niż zasadniczy szeroki impuls.

Sygnały echa wąskiego impulsu odbiera się za pomocą odbiornika z filtrem dopasowanym do tego impulsu w czasie po wysłaniu impulsu wąskiego aż do chwili wysłania impulsu szerokiego. Sygnały echa od szerokiego impulsu odbiera się za pomocą odbiornika z filtrem dopasowanym do tego impulsu w czasie od wysłania impulsu szerokiego aż do chwili wysłania impulsu wąskiego.

W urządzeniu według wynalazku wyjście wzmacniacza p. cz. (8) połączone jest z filtrem dopasowanym do wąskiego impulsu sondującego (9), i z filtrem dopasowanym do szerokiego impulsu sondującego (10).

Wyjścia obydwu filtrów połączone są z wejściami przełącznika elektronowego (12), którego wyjście jest połączone szeregowo z detektorem fazy (13), układem TES (14), układem integratora i stabilizacji fałszywego alarmu (15) i wskaźnikiem (16).

(6 zastrzeżeń)

G02F

P. 246416 T

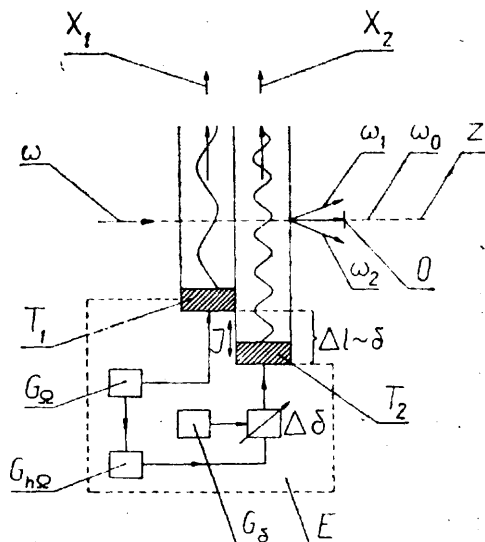
27.02.1984

Uniwersytet Gdański, Gdańsk, Polska (Piotr Kwiek, Antoni Sliwiński).

Sposób i urządzenie do modulacji przestrzennej i czasowej światła za pomocą ultradźwięków

Wynalazek umożliwia realizowanie prostej, szybkiej i szerokokresowej modulacji przestrzennej i czasowej światła za pomocą ultradźwięków.

Sposób polega na tym, że na wiązkę światła działa się prostopadle, kolejno dwiema wiązkami ultradźwięków. Częstota ultradźwięków drugiej wiązki jest harmoniczną częstotliwości ultradźwięków wiązki pierwszej. Obie wiązki ultradźwięków są ukierunkowane jednakowo (w tę samą stronę), a osie ich są

położone blisko siebie i zmienia się przesunięcie fazowe między nimi.

Urządzenie, stanowiące modulator światła, stanowią dwa układy o prostopadłych i krzyżujących się osiach, leżących w jednej płaszczyźnie: układ optyczny i układ ultradźwiękowy, wyposażony w mechaniczny układ justujący (J) i przesuwnik fazy ($\Delta\delta$). Układ akustyczny ultradźwiękowy tworzą dwa przetworniki ultraakustyczne (T_1 i T_2), ustawione obok siebie i ukierunkowane wzdłuż równoległych osi (x_1 i x_2). Są one usytuowane pośrodku w stosunku do osi (z) układu optycznego. Mechaniczny układ justujący (J) zawiera regulator przesuwu ($\Delta 1$) wzdłuż osi (x_1 i x_2). Przetworniki (T_1 i T_2) są zasilane z elektrycznego układu (E), zawierającego generatory ($G\Omega$) i ($G\Omega_n$), z których pierwszy zasilą bezpośrednio przetwornik (T_1) i połączony jest z drugim generatorem ($G\Omega_n$), a ten - za pośrednictwem przesuwnika fazy ($\Delta\delta$), sterowanego generatorem ($G\delta$) - z przetwornikiem (T_2). (2 zastrzeżenia)

G03B

P. 241595

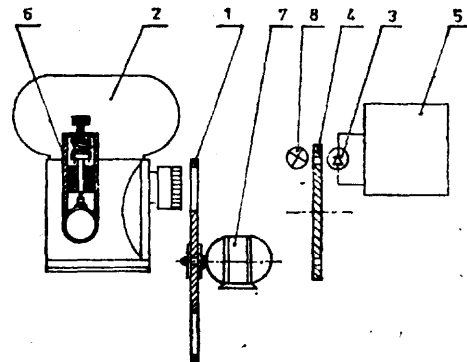
22.04.1983

Akademia Rolnicza, Kraków, Polska (Józef Walczyk).

Urządzenie stroboskopowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji urządzenia spełniającego funkcję stroboskopu i automatycznego wyzwalania migawki kamery oraz jej synchronizacji z filmowanym obiektem, przy ciągłym oświetleniu obiektu.

Urządzenie zawiera przed obiektywem kamery target z wycięciami (1), napędzaną silnikiem (7) mającym regulację prędkości obrotowej, elektromagnes zwalniający migawkę kamery (2), fototranzystor (3), element sterujący wzmacniacza (4), wzmacniacz impulsów (5), typową kamerę filmową (6) oraz źródło światła (8). (1 zastrzeżenie)

G05B
G05D

P. 241716

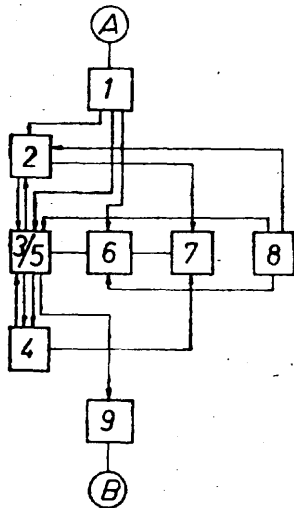
28.04.1983

Zakłady Przemysłu Dziwiarskiego „Olimpia” i Zakłady Urządzeń Klimatyzacyjnych i Automatyki Przemysłu Lekkiego „Uniprot”, Łódź, Polska (Zenon Mindykowski, Eugeniusz Grabke, Jacek Pietrzak, Aleksander Kaczmarek, Józef Antczak, Sławomir Kędzierski, Wielisław Ziętek, Andrzej Gruszczyński, Romuald Walczuk).

Układ elektroniczny do sterowania maszynami dziwiarskimi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o dużej niezawodności działania, umożliwiającego kontrolę w każdym miejscu programu.

Układ elektroniczny do sterowania maszynami dziwiarskimi składa się z bloku (1) wprowadzania równoległego, bloku (2) pamięci programu, bloku (3/5) sterowania wewnętrznego, bloku licznika (4), pola odczytowego (6), przełącznika informacji (7), bloku testowania (8) i układu (9) przełączników sterujących członami wykonawczymi (B). (3 zastrzeżenia)

G05F P. 245711 T 11.01.1984

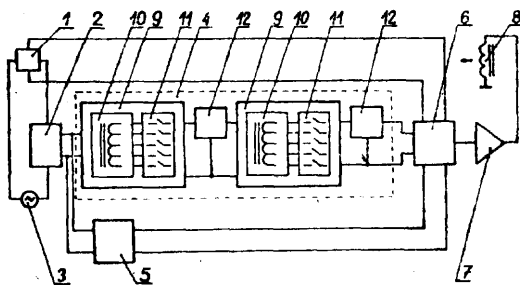
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Duchiewicz).

Układ zadający sygnał odniesienia w hallotronowym stabilizatorze pola magnetycznego

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** opracowania układu umożliwiającego uzyskanie większej dokładności i rozdzielności w **stosunku** do układów stosowanych dotychczas. Układ według wynalazku składa się z **dwóch** równoległych torów, utworzonych przez dwa mnożące **cyfrowo-analogowe** przetworniki (4) i (5), których wyjścia są połączone z wejściem sumatora (6). Jeden z przetworników (4) jest indukcyjny i składa się z co najmniej dwóch stopni (9), na wyjściu których są włączone precyzyjne wtórniki (12) napięcia. Drugi przetwornik (5) jest dowolnym mnożącym przetwornikiem **cyfrowo-analogowym**.

Układ zadający według wynalazku jest przeznaczony zwłaszcza do sterowania sygnałem cyfrowym.

(6 zastrzeżeń)

G06F P. 241546 18.04.1983

Zjednoczone Zakłady Urządzeń Jądrowych „POLON”, Zakład Aparatury Elektronicznej, Warszawa, Polska (Krzysztof Rzemek).

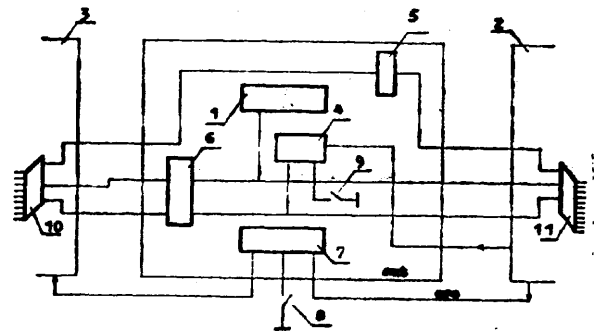
Układ sondy mikroprocesowej

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** opracowania prostego układu sondy mikroprocesorowej, ułatwiającego uruchomienie **sprzętu** mikrokomputerowego przy jego produkcji i serwisie.

W skład układu wchodzi mikroprocesor (1), układ sterowania (4) z przełącznikiem (9), układ synchronizacji (7) z przyciskiem (8), bufor szyn adresowych (5) i bufor szyn sygnałowych kontrolnych (6).

Układ połączony jest przez podstawki mikroprocesorowe (10) i (11) z mikrokomputerem nadrzędnym (2) i mikrokomputerowym układem uruchamianym (3).

(1 zastrzeżenie)

G07C P. 241718 28.04.1983

Kopalnia Węgla Brunatnego „KONIN”, Kleczew k. Konina, Polska (Ryszard Niewiarowski, Edmund Wlekiński, Marian Popiela, Mieczysław Kurpisz, Jerzy Kulczyński).

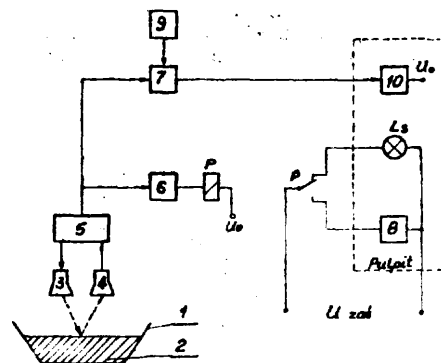
Sposób kontroli efektywności pracy koparki wielonaczyniowej

Wynalazek rozwiązuje **zagadnienie** umożliwienia prowadzenia ciągłego pomiaru i rejestracji **urobku wydobywanego** przez koparkę **wielonaczyniową**, rejestracji efektywnego czasu pracy koparki z wydajnością równą lub większą od wydajności przyjętej jako minimalna **ekonomiczna** oraz sygnalizacji pracy koparki przy wydajności niższej od minimalnej ekonomicznej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że nad przenośnikiem taśmowym (1) koparki, **transportującej** urobek (2) umieszcza się **nadajnik** (3) i odbiornik (4) ultradźwiękowy. Sygnały ultradźwiękowe wysyłane przez nadajnik (3) kieruje się na powierzchnię transportowanego urobku (2) i odbite przechwytuje przez odbiornik (4). Sygnały ultradźwiękowe przetwarza się na sygnały elektryczne w **nadawczo-odbiorczym** mierniku ultradźwiękowym (5) i **przekazuje** do wzmacniacza progowego (6) zasilającego przełącznik (P), sterującego **miernikiem** czasu pracy (8) koparki i lampką sygnalizacyjną (Ls).

Miernik czasu pracy (8) załącza się przy wartości sygnału odpowiadającej umownej minimalnej **ekonomicznej** wydajności koparki, a **lampka** sygnalizacyjna (Ls) załącza się przy wartości sygnału odpowiadającej wydajności mniejszej od umownej minimalnej **ekonomicznej**. Jednocześnie sygnały elektryczne z miernika ultradźwiękowego (5) **przekazuje** się do **miernika** całkującego (7) i **po** dokonaniu całkowania przekazuje się do licznika wydobywania (10) urobku. Ponadto do miernika **całkującego** (7) **przekazuje** się dodatkowo sygnały z układu (9) zadawania **współczynnika rozluźniania** urobku.

(2 zastrzeżenia)

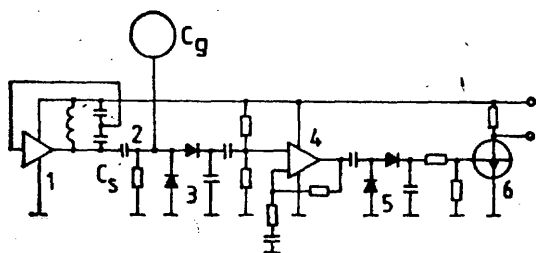
G08B P. 241682 28.04.1983

Przedsiębiorstwo Polonijno-Zagraniczne „POLONUS”, Bytom, Polska (Ryszard Wolski, Bogdan Kwiatkowski).

Czujka pojemnościowa
do sygnalizacji włamaniowej

Przedmiotem wynalazku jest czujka pojemnościowa do sygnalizacji **włamaniowej**, nie wymagająca dostrajania, **zarówno** podczas produkcji, **instalowania**, jak i w czasie jej długotrwałej pracy, przeznaczona do wykrywania obecności osób w pomieszczeniach strzeżonych.

Czujka pojemnościowa zawiera generator napięcia zmiennego (1), składający się z obwodu rezonansowego i wzmacniacza ze sprzężeniem zwrotnym, dzielnik pojemnościowy (2) włączony na wyjściu generatora napięcia zmiennego (1), składający się z pojemności szeregowej (C_s) i pojemności równoległej (C_g) utworzonej przez pojemność elektrody aktywnej względem ziemi, podwajacz napięcia (3) prostujący napięcie wyjściowe dzielnika pojemnościowego (2), wzmacniacz impulsowy (4), sprzężony pojemnościowo z podwajaczem napięcia (3), mający małe **wzmocnienie** dla napięcia stałego, a **duże** dla częstotliwości sygnału użytecznego, podwajacz napięcia (5) prostujący napięcie wyjściowe wzmacniacza impulsowego (4) i detektor poziomu (6) sterowany przez podwajacz napięcia (5). **<2 zastrzeżenia>**

G08B

P. 241814

04.05.1983

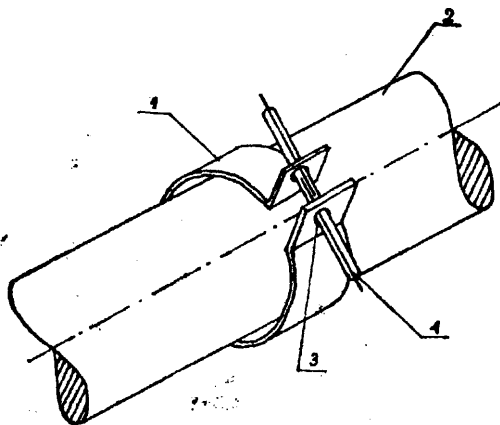
Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Stanisław Kruk, Tadeusz **Flesin**ski, Wojciech **Boroński**).

Urządzenie kontrolujące pracę kabli powrotnych
sieci prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego na natychmiastowe stwierdzenie przebicia lub przerwy na kablu powrotnym, a tym samym zapobiegającego powstawaniu prądów błądzących szkodliwych dla **elementów** metalowych **znajdujących** się w ziemi.

Urządzenie stanowi blacha transformatorowa (1), umieszczona na kablu powrotnym (2), której końce nie są zwarte galwanicznie, a przez wywiercony **otwór** (3) na końcach opaski (1) jest włożony **kontakt** (4) z zestykiem załączającym.

Urządzenie znajduje **zastosowanie** w trakcji **kolejowej**, tramwajowej i górniczej. **(1 zastrzeżenie)**

G08C
G08B

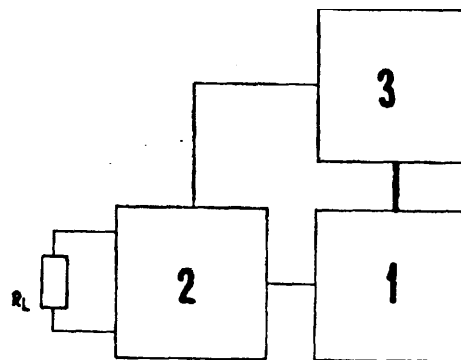
P. 241742

02.05.1983

Zakłady Teleelektroniczne „**Telkom-Telfa**”, Bydgoszcz, Polska (Waldemar **Tylus**).

Układ nadzorowania linii telemetrycznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia dozoru linii telemetrycznej w sposób ciągły w całym zakresie rezystancji z ograniczeniem maksymalnego prądu zwarcia linii. W układzie według wynalazku dzielnik napięciowy (2) i układ sterowania (3) połączone są ze sobą bezpośrednio oraz poprzez układ progowy (1). **(1 zastrzeżenie)**

G09B

P. 245545 T

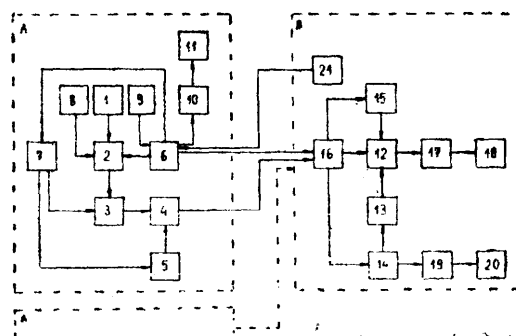
30.12.1983 -

Dowództwo Śląskiego Okręgu Wojskowego, Wrocław, Polska (Kazimierz Srednicki).

Wielostanowiskowe urządzenie do egzaminowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wielostanowiskowego urządzenia do egzaminowania grupy **osób** za pomocą serii pytań testowych.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że jego układ wprowadzania odpowiedzi (A) zawiera blok sterowania (6) połączony bezpośrednio z rejestrem buforowym (2), z programowanym generatorem taktu (7), z przyciskiem następnego kroku (9), oraz poprzez licznik pytań (10) z wyświetlaczem numeru pytania (11). Do wejścia rejestru buforowego (2) jest włączony zespół przycisków odpowiedzi (1) i przycisk kasowania ostatniej odpowiedzi (8). Wyjście rejestru buforowego (2) jest połączone poprzez rejestr PISO (3) z pamięcią statyczną RAM (4). Programowany generator taktu (7) jest połączony równolegle z rejestrem PISO (3) i z licznikiem adresów pamięci RAM (5). Natomiast układ porównywania odpowiedzi (B) zawiera blok sterowania (16) połączony bezpośrednio z blokiem porównującym (12), z rejestrem SIPO (15) oraz poprzez licznik adresów (14) z pamięcią stałą statyczną EPROM (13), a także z licznikiem pytań (19) i z wyświetlaczem numeru pytania (20). Blok porównujący (12) jest włączony pomiędzy rejestr SIPO (15) i pamięć EPROMs (13). Na wyjściu bloku **porównującego** jest włączony licznik prawidłowych odpowiedzi (17) z wyświetlaczem (18). **(1 zastrzeżenie)**

Dział H ELEKTROTECHNIKA

**H01F
B22F**
P. 245568 T
02.01.1984

Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Kraków, Polska (Ryszard Moszumański, Zbigniew Polański, Zenon Woźny).

Sposób kształtowania anizotropowych materiałów magnetycznych z proszku

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego na uzyskanie wyrobów o znacznie lepszych właściwościach magnetycznych, o wyższej dokładności wymiarowo-kształtowej oraz na zmniejszenie energii orientującego pola magnetycznego.

Sposób polegający na kolejnym: napełnieniu matrycy masą proszkową, włączeniu orientującego pola magnetycznego oraz prasowaniu, charakteryzuje się tym, że po zamknięciu napełnionej masą komory matrycy, przy włączonym polu magnetycznym, masę poddaje się przez pewien okres czasu pulsacyjnemu oddziaływaniu stempla dolnego, a prasowanie wykonuje się stemplem dolnym przez wywieranie nacisku pulsującego oraz wolno narastającego nacisku prasowania, przy czym częstotliwość pulsacji ma wartość w zakresie do 1000 Hz. W orientowaniu cząsteczek proszku korzystnie współdziała wprowadzenie pulsującego natężenia pola magnetycznego. (7 zastrzeżeń)

**H01H
H02H**
P. 240683
21.02.1983

Zakłady Wytwórcze • Urządzeń Telefonicznych im. Komuny Paryskiej „TELKOM-ZWUT”, Warszawa, Polska (Janusz Jurczak).

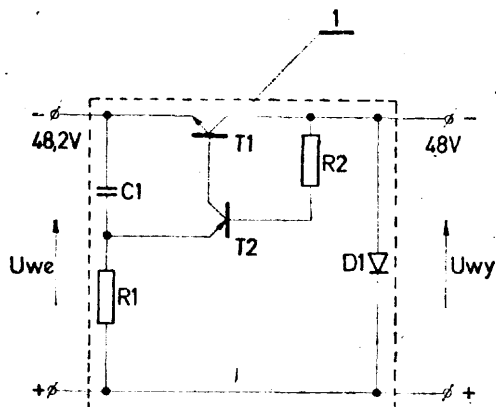
Układ bezpiecznika prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia wszelkich odbiorników elektronicznych przed uszkodzeniem lub zniszczeniem ich w wyniku zwarcia lub przekroczenia założonego progu prądowego.

Układ według wynalazku ma, tranzystor sterujący (T2), którego kolektor połączony jest z bazą tranzystora blokującego (T1), natomiast emiter poprzez rezystor prądu granicznego (R1) połączony jest z dodatnim biegunem zasilania, a poprzez kondensator przyłączający (C1) z ujemnym biegunem zasilania, przy czym baza tranzystora sterującego (T2) polaryzowana jest przez rezystor polaryzujący (R2) z kolektora tranzystora blokującego (T1). Na wyjściu układu między biegunami zasilania włączona jest dioda (D1) ograniczająca przenikanie napięć wstecznych do układu od odbiorników o charakterze indukcyjnym.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie jako zabezpieczenie w układach pomiarowych przy sprawdzaniu ram central telefonicznych podczas uruchamiania.

(5 zastrzeżeń)

H01H
P. 241517
14.04.1983

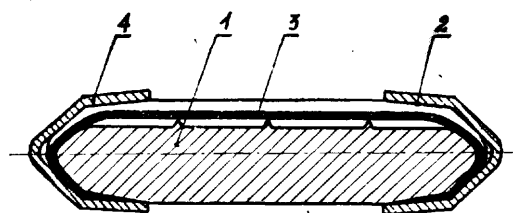
Spółdzielnia Inwalidów Niewidomych im. Modesta Sękowskiego, Lublin, Polska (Dariusz Städtnicki, Zbigniew Kowalski).

Bezpiecznik topikowy i sposób montażu bezpiecznika topikowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania bezpiecznika, którego konstrukcja pozwalałaby skrócić czas wykonywania i zwiększyć dokładność wykonywania bezpieczników.

Bezpiecznik składający się z trzonu topika i cylindrycznych końcówek, charakteryzuje się tym, że trzon (1), ma po obu stronach części walcowej powierzchnię stożkową (2) o zbieżności od 1:10 do 1:30, do których przylegają zagięte końce topika (3) w postaci klina.

Sposób montażu bezpiecznika według wynalazku polega na wciśnięciu na powierzchnię stożkową (2) trzonu (1) końcówek (4), aż do wystąpienia odkształceń plastycznych topika (3). (2 zastrzeżenia)

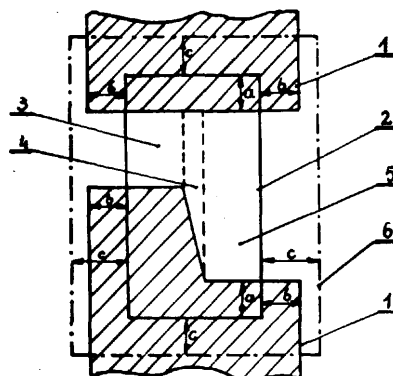

H01L
P. 241738
02.05.1983

Instytut Technologii Elektronowej, Warszawa, Polska (Alicja Gluzińska, Andrzej A. Czerwiński, Maria Czerwińska).

Struktura próbna do elektrycznego pomiaru zdecentrowania obszarów bramek względem obszarów dyfuzji w układach MOS

Przedmiotem wynalazku jest konstrukcja struktury próbnej, umożliwiająca prosty i szybki, a przy tym dokładny pomiar zdecentrowania obszarów bramek względem obszarów dyfuzji w układach MOS.

Struktura ma tranzystory MOS, z których każdy jest czuły na jeden kierunek zdecentrowania, oraz każdy ma dwa obszary kanału: długiego (5) i krótkiego (3), połączone pośrednim obszarem (4) o zmiennej długości kanału, przy czym bramka każdego tranzystora MOS pokrywa obszar długiego i krótkiego kanału, natomiast zakładki obszarów tworzących tranzystor MOS są większe od maksymalnego zdecentrowania, zaś zdecentrowanie bramki (2) w kierunku krótkiego czy długiego kanału zmienia wielkość prądu tranzystora w stanie przewodzenia. (4 zastrzeżenia)

H01M

P. 241641

26.04.1983

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Ryszard Dobrowolski, Jan Gawdzik, Zdzisław Suprynowicz, Roman Gawdzik).

Substancja aktywująca i sposób aktywacji zasiarzonych akumulatorów kwasowych

Przedmiotem wynalazku jest substancja aktywująca zasiarzone akumulatory kwasowe oraz sposób regeneracji tych akumulatorów.

Substancję aktywującą stanowi wodny roztwór **siarczanu kobaltowego**, **siarczanu magnezowego**, **siarczanu miedziowego** i **siarczanu niklowego**, o stosunku stężeń molowych 500:500:10:1, a stężenie siarczanu kobaltowego zawiera się w granicach 0,05 **mola/l**—2,0 **mola/l** roztworu.

Sposób aktywacji polega na tym, że prądem o natężeniu $I = 0,02—0,05 \text{ A}$, naładowuje się kilkakrotnie akumulator wypełniony elektrolitem, z tym, że po pierwszym pełnym naładowaniu pobiera się z każdej celi akumulatora część elektrolitu, a w zamian dodaje się taką ilość substancji aktywującej, aby stężenie siarczanu kobaltowego w elektrolicie wynosiło od 0,001 **mola/l** do 0,0025 **mola/l**. (2 zastrzeżenia)

H01S

P. 245721 T

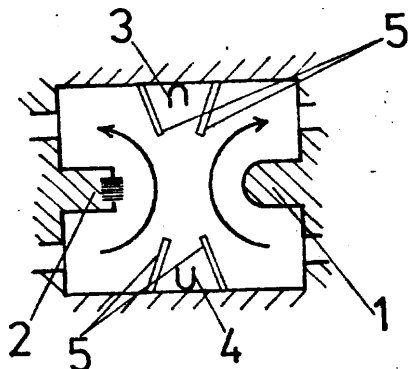
12.01.1984

Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska (Wojciech Gawlik, Jerzy Zachorski).

Sposób wytwarzania wyładowania w impulsowym laserze gazowym i urządzenie do wytwarzania promieniowania laserowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i urządzenia do wytwarzania jednorodnych wyładowań poprzecznych w dużej objętości gazu. Sposób polega na tym, że w osrodku przygotowanym przez ciągłe wyładowanie pomocnicze, usuwające jony i wstępnie jonizujące gaz oraz przez przepływ gazu odbywający się w kierunku tego wyładowania inicjuje się przez przyłożenie impulsów napięciowych wyładowanie główne, które rozwija się w kierunku prostopadłym do wyładowania pomocniczego i równocześnie w swoim początku powoduje jonizację całej objętości gazu czynnego.

Urządzenie według wynalazku ma dwie pary podłużnych elektrod (1, 2, 3 i 4) usytuowanych przeciwległe w dwu wzajemnie prostopadłych i równoległych do kierunku akcji laserowej płaszczyznach, przy czym elektrody (1 i 2) są elektrodami wyładowania głównego, a elektrody dodatkowe (3 i 4) ułatwiają usuwanie jonów pozostałych po poprzednich wyładowaniach i prejonizację gazu. (3 zastrzeżenia)

H03B
G01S

P. 247576

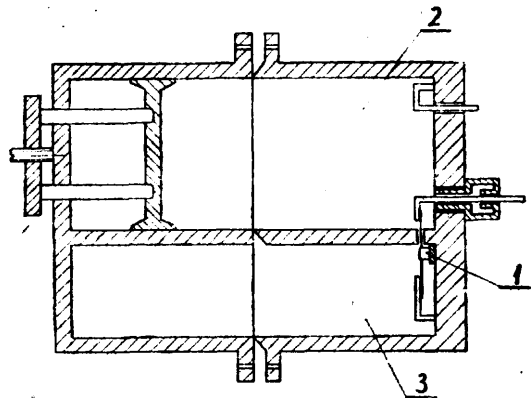
07.05.1984

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektroniki Profesjonalnej, „Unitra-Radwar”, Warszawskie Zakłady Ra-

diowe, „Rawar”, Warszawa, Polska (Barbara Deniszcuk, Tadeusz Małocha).

Wysokostabilny tranzystorowy generator mikrofalowy

Przedmiotem wynalazku jest wysokostabilny generator mikrofalowy, tranzystorowy, o prostej budowie i dużej niezawodności działania, mający zastosowanie zwłaszcza w **radiolokacji**. Generator według wynalazku zawiera tranzystor mikrofalowy (1) sprzężony za pomocą pętli indukcyjnych z rezonatorem faliowodowym (2) o dużej dobroci, zapewniającym wysoką krótkoterminową stałość częstotliwości i z rezonatorem (3) o mniejszej **dobroci**, zapewniającym odpowiednią fazę **współczynnika** sprzężenia zwrotnego. (1 zastrzeżenie)

H03K

P. 241723

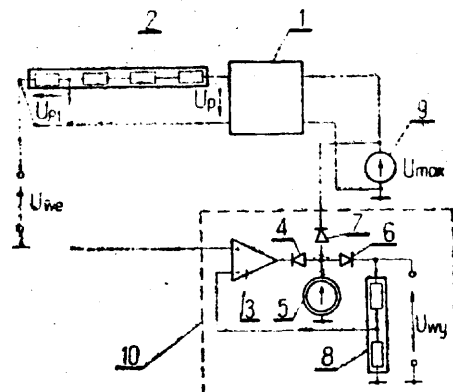
29.04.1983

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP”, Warszawa, Polska (Jacek Korytkowski).

Wzmacniaczowo-diodowy okład nieliniowy o charakterystyce półtrapezowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej budowie, umożliwiającego realizację jednej lub kilku dokładnych charakterystyk półtrapezowych. W układzie według wynalazku końcówka **nieinwersyjna** wzmacniacza (3) **połączona** jest z punktem pośrednim **rezystancyjnego** dzielnika (2) źródła napięcia polaryzacji (1), końcówka inwersyjna wzmacniacza (3) połączona jest z punktem pośrednim rezystancyjnego **dzielnika** wyjściowego (8), a końcówka wyjściowa wzmacniacza (3) połączona jest poprzez diodę szeregową (4) ze źródłem prądu pomocniczego (5), które poprzez diodę wyjściową (6) połączone jest z wyjściem układu i rezystancyjnym dzielnikiem wyjściowym (8), a poprzez diodę odcinającą (7) ze źródłem napięcia ograniczenia górnego (9), sterującym źródłem napięcia polaryzacji (1).

Wynalazek stosowany jest w urządzeniach pomiarowych oraz w urządzeniach automatyki analogowej do przetwarzania nieliniowego według aproksymacji wieloodcinkowej sygnałów analogowych. (2 zastrzeżenia)

H03K

P. 241724

29.04.1983

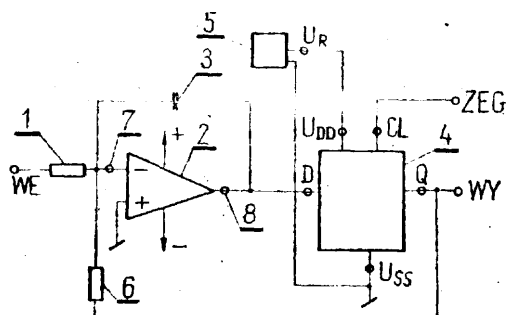
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP”, Warszawa, Polska (Andrzej Cichy, Jerzy Harasimowicz, Tadeusz Goszczyński, Jacek Korytkowski).

Układ przetwornika napięcia na sygnał impulsowy o zmiennym wypełnieniu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu przetwornika napięcia na sygnał **impulsowy** o zmiennym wypełnieniu, charakteryzującego się prostą budową i wysokim poziomem parametrów technicznych.

W układzie przetwornika zawierającym przerzutnik typu D, końcówka wejściowa (D) przerzutnika (4) dołączona jest do zacisku wyjściowego (8) **wzmacniacza** całkującego (2), końcówki zasilania (U_{DD}) i (U_{SS}) dołączone są do źródła napięcia odniesienia (5), końcówka wyjściowa (Q) dołączona jest poprzez rezystor zakresowy (6) do zacisku inwersyjnego wejścia (7), wzmacniacza całkującego (2), a końcówka impulsów zegarowych (Cl) połączona jest z zewnętrznym urządzeniem sygnałów zegarowych (ZEG).

Układ, według wynalazku, **znajduje** zastosowanie w układach pomiarowych oraz w układach automatyki przemysłowej. (4 zastrzeżenia)

H03K

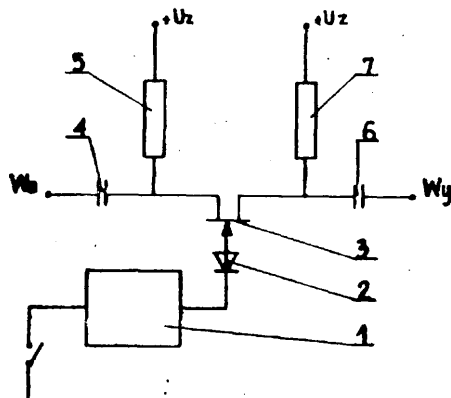
P. 247133 T

09.04.1984

Zespół Szkół Łączności, Gliwice, Polska (Wojciech Pawłowski, Zbigniew Matyjaszczuk, Edward Krężel).

Elektroniczny analogowy przełącznik, zwłaszcza do **urządzeń** o niskim napięciu zasilania i małym poborze prądu

Elektroniczny analogowy przełącznik ma układ sterujący (1), który wyjściem połączony jest poprzez diodę (2) z bramką tranzystora unipolarnego złączowego J-FET (3), natomiast dren tego tranzystora jest połączony poprzez kondensator (4) z wejściem (W_e) i poprzez rezystor (5) z napięciem zasilania (U_z). Zaś źródło tego tranzystora połączony jest poprzez kondensator (6) z wyjściem (W_y) i poprzez rezystor (7) z napięciem zasilania (U_z). (1 zastrzeżenie)

H02H

P. 239661

20.12.1982

Eugeniusz Włodarczyk, Lublin, Polska (Eugeniusz Włodarczyk).

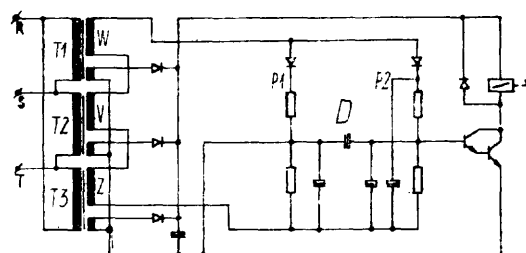
Sposób zabezpieczenia silników trójfazowych przed skutkami zaniku jednej fazy i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób według wynalazku polega na wydzieleniu zniekształceń z przebiegu trójfazowego, w którym nastąpił zanik fazy i podaniu go na detektor kształtu.

Urządzenie zabezpieczające silniki trójfazowe **przed** skutkami zaniku jednej fazy zbudowane jest z trzech transformatorów (T_1 , T_2 , T_3) zasilanych napięciami międzyfazowymi, detektora kształtu (D) i układu wykonawczego.

Na wyjściu transformatorów uzyskuje się niezależne napięcia zasilające oraz sumę napięć trójfazowych podawanych na detektor kształtu (D).

(3 zastrzeżenia)

H02K

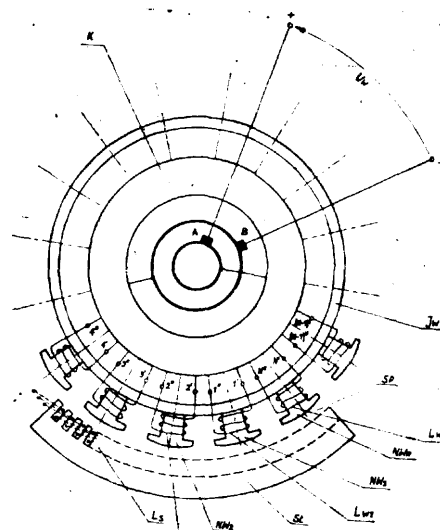
P. 245506 T

30.12.1983

Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Tadeusz Sobczyk, Jerzy Syrek).

Elektryczna łukowa maszyna synchroniczna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie przetwarzania energii przy małych prędkościach obrotowych i dużych momentach w urządzeniach **wolnoobrotowych** bez pośrednictwa przekładni mechanicznych.

Maszyna według wynalazku charakteryzuje się tym, że ruchoma część maszyny roboczej, stanowiąca ferromagnetyczne jarzmo wzbudzenia (JW), ma przymocowane bezpośrednio nabiegunki wzbudzenia ($NW_1...NW_n$), na których nawinięte są cewki wzbudzenia zasilane prądem stałym poprzez komutator łączący te cewki, które znajdują się w strefie magnetycznego oddziaływania stojana (SL).

(1 zastrzeżenie)

H02P

P. 241831

06.05.1983

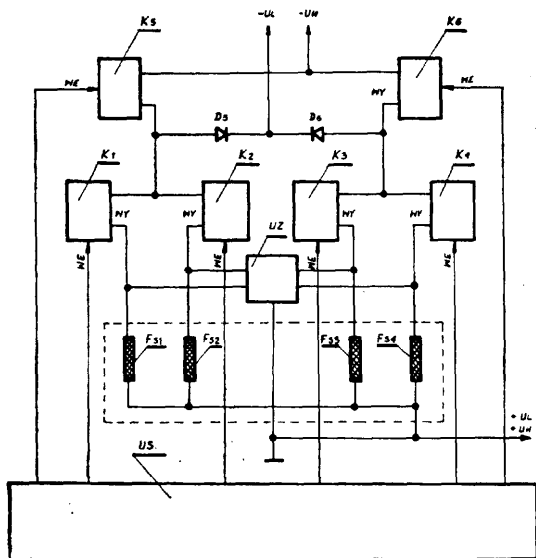
Naukowo-Produkcyjne Centrum Półprzewodników. Zakład Doświadczalny Urządzeń Technologicznych, Warszawa, Polska (Jan Gorzelak, Andrzej Wiczorek, Marek Kowalski).

Sterownik do silników krokowych czterofazowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sterownika do silników krokowych czterofazowych, zwłaszcza o zwartych uzwojeniach wyjściowych.

Sterownik odznacza się tym, że ma wyprowadzenia uzwojeń silnika (F_{S1}), (F_{S2}), (F_{S3}), (F_{S4}) z jednej strony zwarte i połączone z wyjściem układu zabezpieczeń przed przepięciami (U_2) oraz dodatnim biegunem niskiego napięcia zasilającego (U_1) stanowiącym masę układu, a z drugiej strony połączone z dolnymi wyprowadzeniami wyjść kluczy dolnych (K_1), (K_2), (K_3), (K_4) oraz wejściami układu zabezpieczającego przed przepięciami (U_2), przy czym wejścia kluczy dolnych (K_1), (K_2), (K_3), (K_4) oraz wejścia kluczy górnych (K_5), (K_6) są połączone z wyjściem układu sterującego (U_3). Górne wyprowadzenia wyjść kluczy dolnych (K_1), (K_2) zwarte ze sobą są połączone ponadto z dolnym wyprowadzeniem wyjścia klucza górnego (K_5), a górne wyprowadzenia kluczy dolnych (K_3), (K_4) zwarte ze sobą są połączone z dolnym wyprowadzeniem drugiego klucza górnego (K_6). Przy czym górne wyprowadzenia wyjść kluczy górnych (K_5) i (K_6) są połączone z ujemnym biegunem źródła wysokiego napięcia (U_H).

(2 zastrzeżenia)

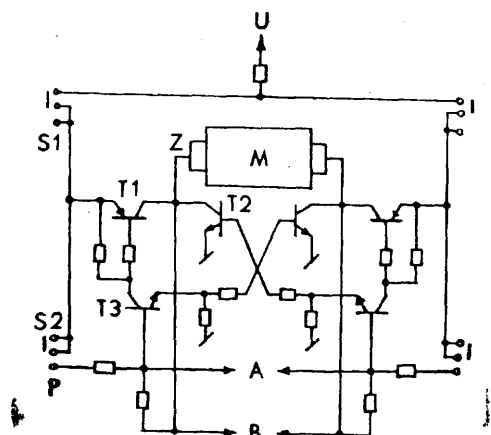

H02P

P. 245341 T

23.12.1983

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej, Dzierżoniów, Polska (Piotr Sobczak).

Układ sterowania silnika prądu stałego, stosowanego zwłaszcza w magnetofonie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej budowie, a przy tym o dużej niezawodności działania.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że włączone symetrycznie w gałęziach mostka pary wykonawczych tranzystorów ($T1$) oraz pomocniczych tranzystorów ($T2$) i sterujących tranzystorów ($T3$) są podłączone do źródła zasilającego napięcia (U) poprzez dwa dwusekcyjne przyciski (P).

Pierwsze sekcje ($S1$) tych przycisków (P) włączone są między źródłem zasilającego napięcia (U) a emiterami wykonawczych tranzystorów ($T1$).

Drugie sekcje ($S2$) przycisków (P) są poprzez rezystory włączone pomiędzy emiterami wykonawczych tranzystorów ($T1$) i bazy sterujących tranzystorów ($T3$).

(1 zastrzeżenie)

H02P
G06G

P. 247778

22.05.1984

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Sławomir Łukjanow).

Sposób generacji przebiegu okresowego prędkości kątowej silnika elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu generacji, zapewniającego dużą dokładność odwzorowania przebiegu prędkości kątowej silnika elektrycznego. Sposób według wynalazku polega na ustaleniu, na podstawie charakterystyki układu napędowo-regulacyjnego silnika elektrycznego, kształtu napięcia zadającego ($u_z = f(t)$), odpowiadającego przebiegowi prędkości kątowej ($w = f(t)$). Następnie napięcie to zastępuje się przebiegiem napięć w układzie współrzędnych prostokątnych w postaci funkcji nieliniowej ($U_y = f(u_x)$). Otrzymaną wartość napięcia (u_x) wprowadza się z kolei, w ciągu okresu (T), do układu napędowo-regulacyjnego.

(2 zastrzeżenia)

H02P

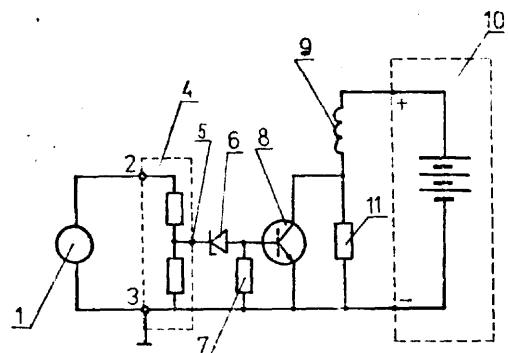
P. 245507 T

30.12.1933

Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Zdzisław Kobierski).

Układ do stabilizacji wartości prędkości silnika obcowzbudnego prądu stałego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej budowie, niezawodnego w działaniu, nie wymagającego stosowania zasilaczy stabilizowanych. Układ według wynalazku zawiera diodę Zenera (6), której katoda połączona jest z wyjściem (5) dzielnika rezystorowego (4) włączonego na zaciski (2) i (3) tachogeneratora (1). Anoda diody Zenera (6) jest połączona z bazą tranzystora (8), oraz poprzez rezystor (7) z masą układu. Kolektor tranzystora (8) poprzez uzwojenie wzbudzenia (9) silnika obcowzbudnego prądu stałego połączony jest z dodatnim zaciskiem źródła

zasilania (10), a jednocześnie poprzez rezystor (11) połączony jest z masą układu, do której dołączony jest również emiter tranzystora (8) i ujemny zacisk źródła zasilania (10). (1 zastrzeżenie)

H02P

P. 247779

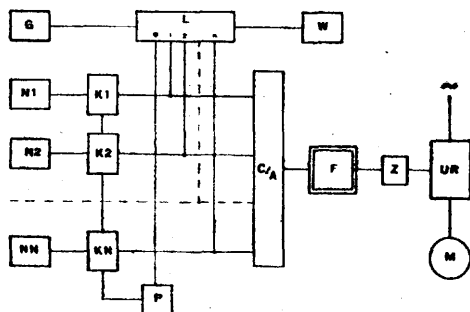
22.05.1984

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Sławomir Łukjanow, Zdzisław Krawczyk).

Układ do generacji przebiegu okresowego, zwłaszcza prędkości obrotowej silnika elektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego dużą dokładność odwzorowania przebiegu okresowego.

Układ według wynalazku zawiera przetwornik funkcji nieliniowej (F) połączony na wejściu, poprzez przetwornik **cyfrowo-analogowy** (C/A) i licznik (L), z generatorem impulsów (G), zaś na wyjściu - poprzez podzespół dopasowujący (Z) - z układem regulacyjnym (UR). Wejścia cyfrowe przetwornika cyfrowo-analogowego (C/A) połączone są z wyjściami (1, 2..., n) licznika (L) oraz z wyjściami komparatorów cyfrowych (K1, K2..., KN) połączonych z nastawnikami cyfrowymi (N1, N2..., NN). Wyjścia porównujące komparatorów cyfrowych (K1, K2..., KN) połączone są ze sobą i, poprzez przycisk kasujący (P), z wyjściem (0) licznika (L), do którego z kolei dołączony jest wyświetlacz (W). (1 zastrzeżenie)

H04M

P. 24602

02.02.1984

Pierwszeństwo: 02.02.1983 - Bułgaria (nr 59555)

Sofijska **Telegrafna** i Telefonna **Stanzia**, Sofia, Bułgaria (Kiril Naumov Popov).

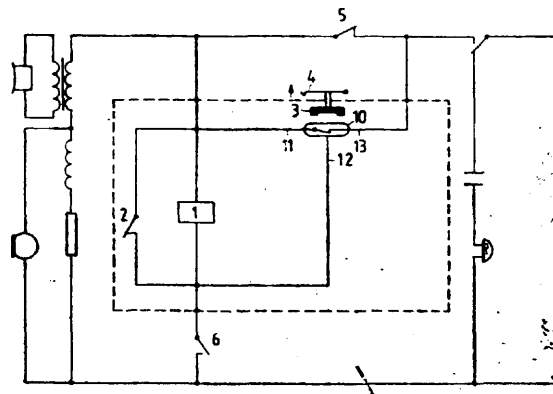
Urządzenie do ograniczania wybierania numerów aparatu telefonicznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia, które nie powodowałoby asymetrii w linii telefonicznej i które nie wymagałoby zasilania obwodu z linii telefonicznej, **zarówno** podczas przesyłania sekwencji impulsów, jak i podczas rozmowy z abonentem.

Urządzenie zawierające przekąznik, do którego dołączony jest zestyk rozwierny mechanizmu wybierania numerów aparatu telefonicznego, a równolegle do zestyku impulsującego mechanizmu wybierania numerów dołączony jest zestyk przekąznika, charakteryzuje się tym, że przekąznik (1) sterowany magnetycznie, połączony jest szeregowo z zestykiem roboczym (6) tarczy numerowej. Obwód szeregowy dołączony jest równolegle do jednostki **rozmównej** aparatu telefonicznego, przy czym zestyk sterowanego magnetycznie przekąznika (1) wykonany jest jako zestyk przełączny <10>, którego sprężyna stykowa robocza (12) dołączona jest do wspólnego punktu uzwojenia sterowanego magnetycznie przekąznika (1) i zestyku roboczego (6) tarczy numerowej. Środkowa sprężyna (11) stykowa połączona jest z zestykiem impulsującym (5) i drugim wyprowadzeniem uzwojenia sterowanego magnetycznie przekąznika (1), który zamocowany jest w pewnej odległości od magnesu trwałego <3>, **który**

jest umieszczony na widelkach przełącznika obwodów (4) aparatu telefonicznego.

Urządzenie to znajduje zastosowanie w aparatach telefonicznych publicznego użytku, które są wyposażone w mechaniczny zespół wybierania numerów i służą do rozmów międzymiastowych i zagranicznych. (2 zastrzeżenia)

H04N

P. 241750

02.05.1983

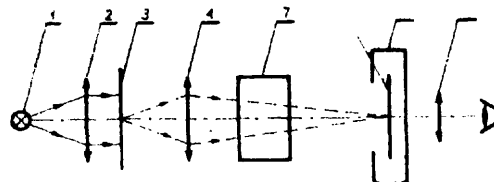
Centralne Laboratorium Optyki, Warszawa, Polska (Marek **Daszkiewicz**, Jacek Galas).

Sposób eliminacji rastra **liniowego** oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **opracowania** prostego i taniego sposobu eliminacji rastra liniowego z obrazu, przy zachowaniu zdolności rozdzielczej i kontrastu w obrazie oraz prostego urządzenia do realizacji tego sposobu.

Sposób polega na kopiowaniu rastrowanego obrazu z równoczesnym przemieszczaniem go podczas ekspozycji w kierunku prostopadłym do linii rastra.

W urządzeniu wiązka światła wychodząca ze źródła (1) za pomocą kondensatora (2) oświetla zamocowane w ramce (3) przezroczce obrazu z rastrem. Obiektów (4) **odwzorowuje** obraz przezroczca w płaszczyznę filmu (5), na którym wykonywane są kopie, umieszczone w kamerze (6). Między płaszczyzną przezroczca (3), a płaszczyzną kopiowanego obrazu (5) znajduje się zespół (7), przemieszczający okresowo, ruchem drgającym w trakcie wykonywania kopii obraz przezroczca (3) w płaszczyźnie filmu do kopiowania (5). Zespół (7) ma możliwość zmiany amplitudy drgań i rodzaju ruchu drgającego. (5 zastrzeżeń)

H04N

P. 246828

23.03.1984

Pierwszeństwo: 24.03.1983 - Francja (nr 8304870)

SODECOM, Paryż, Francja Antoine Mikrut).

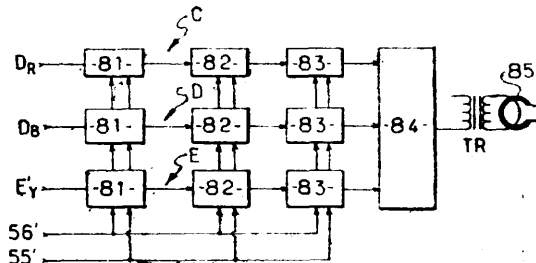
Urządzenie do przetwarzania sygnałów **wizyjnych**, zwłaszcza **sygnałów** telewizji kolorowej standardu SECAM

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego uzyskać właściwe kolory.

W urządzeniu według wynalazku układ zapisu sygnałów wizyjnych zawiera trzy tory zapisu (C, D, E). Dwa tory zapisu (C, D) odbierają sygnały chromina-

cji D_R i DB , podczas gdy trzeci tor zapisu E odbiera sygnał informacji $E'y$ **luminancji**. Sygnały wyjściowe trzech torów zapisu są dostarczane do układu mieszania (84), którego wyjście jest dołączone do co najmniej jednego elementu zapisu (85) sygnałów wizyjnych **na** nośniku zapisu.

Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza przy zapisie sygnałów wizyjnych uzyskiwanych z kamery telewizji kolorowej **lub** z układu odtwarzania takiego, jak magnetowid z płytą wizyjną. (24 zastrzeżenia)

H04N

P. 246829

23.03.1984

Pierwszeństwo: 24.03.1983 - Francja (nr 8304869)

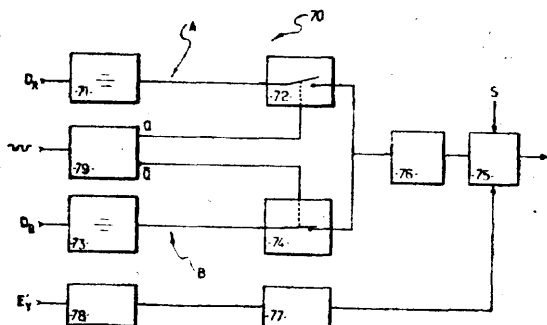
SODECOM, Paryż, Francja (Antoine Mikrut).

Urządzenie do przetwarzania **sygnałów**
telewizji kolorowej,
zwłaszcza standardu SECAM

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego uzyskać właściwe kolory.

Urządzenie zawiera układ przetwarzania (70) umożliwiający zmianę sposobu przesyłania równoległego w sposób przesyłania kolejno, sygnałów podnośnych D_R i DB **chrominacji**. Układ przetwarzania (70) jest dołączony do **mieszacza** (75).

Przedstawiony wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza w odbiornikach telewizji kolorowej standardu SECAM. (13 zastrzeżeń)

H04N

P. 246830

23.03.1984

Pierwszeństwo: 24.03.1983 - Francja (nr 8304868)

SODECOM, Paryż **Francja** (Antoine Mikrut).

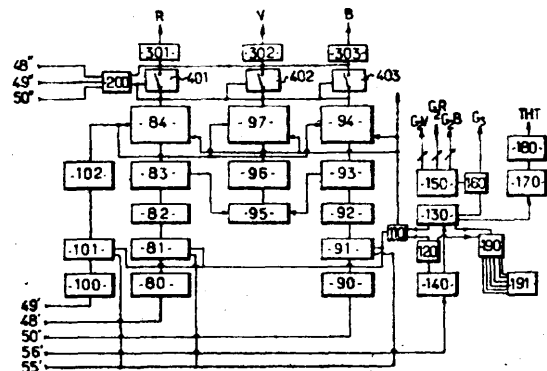
Urządzenie do przetwarzania sygnałów
telewizji kolorowej,
zwłaszcza standardu SECAM,
w układzie odbiorczym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia pozwalającego **uzyskać** właściwe kolory.

Urządzenie ma układ odbiornika sygnałów wizyjnych, zawierający dwa tory **przetwarzania** sygnałów podnośnej chrominacji, z których każdy ma obwód strojony (80, 90) odbierający bezpośrednio sygnał podnośnej **chrominacji**, dołączony do **dyskryminatora** (81, 91) dostarczającego sygnały różnicowe ($E'y - E'y$) — $E'y$) koloru i tor przetwarzania sygnału infor-

macji luminancji, zawierający obwód strojony (100) dołączony do **dyskryminatora** (101).

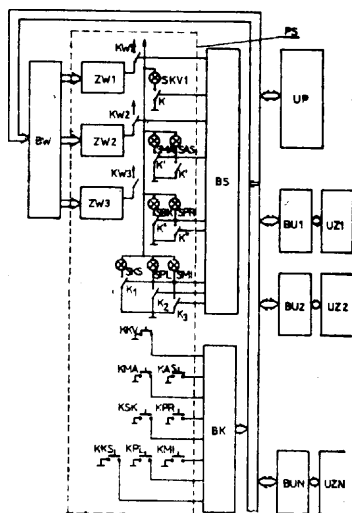
Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza w odbiornikach telewizji kolorowej oraz monitorach kontrolnych. (12 zastrzeżeń)

zliwych, istotnych z punktu widzenia radiologicznego, systemów nastaw jakie dopuszcza konfiguracja elementów pulpitu sterującego.

W urządzeniu według wynalazku pulpit sterujący nastaw zawiera przycisk kilowoltów (**KKV**) połączony poprzez bufor przycisków (**BK**) oraz magistralą urządzenia (**BS**) z kluczem sterującym (**K**) elementami sygnalizacyjnymi (**SKV**), a także z zespołem prezentacji (**ZW1**) kilowoltów poprzez klucz (**KW1**). Pulpit ma też przyciski miliamperów (**KMA**) i miliamperosekund (**KAS**) połączone poprzez bufor przycisków (**BK**) i magistralę urządzenia z układem programowalnym (**UP**), a także poprzez bufor sterujący (**BS**) z kluczami (**K'**) sterującymi elementami sygnalizacyjnymi zadziałania tych przycisków (**SMA**), (**SAS**). Przyciski (**KMA**) i (**KAS**) połączone są z zespołem prezentacji (**ZW2**) poprzez klucz tego zespołu (**KW2**). Pulpit ma też przyciski sekund (**KSK**) i procentowego wykorzystania lampy (**KPR**) połączone poprzez bufor przycisków (**BK**), magistralę urządzenia i bufor sterujący (**BS**) z kluczami (**K''**) sterującymi elementami sygnalizacyjnymi zadziałania tych przycisków (**SBK**), (**SPR**) i połączone z zespołem prezentacji (**ZW3**) poprzez klucz tego zespołu (**KW3**). Pulpit sterujący ma także przycisk kasowania (**KKS**) połączony poprzez magistralę i układ programowalny (**UP**) z elementami sygnalizacyjnymi i z zespołem prezentacji tego parametru **ekspozycji**, który był sekwencyjnie wybrany z tym przyciskiem kasowania (**KKS**). Wszystkie zespoły prezentacji (**ZW1**, **ZW2**, **ZW3**) i elementy sygnalizacyjne (**SKV**, **SMA**, **SAS**, **SBK**, **SPR**) połączone są z przyciskiem kasowania (**KKS**) w przypadku, gdy zadziałanie przycisku kasowania (**KKS**) było sekwencyjne z wybraniem parametru kilowoltów.

(4 zastrzeżenia)

H05H

P. 247667

11.05.1984

Instytut Energii Atomowej. Otwock-Świerk, Polska (Janusz Reda).

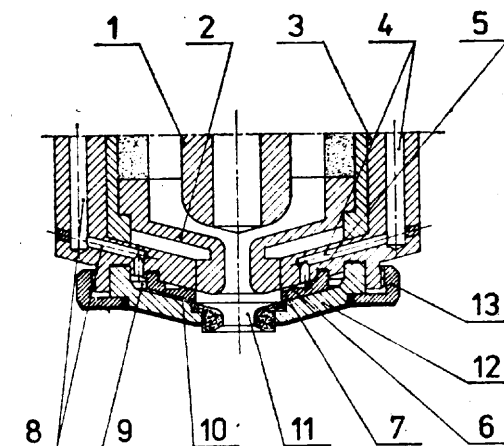
Sposób zabezpieczenia katody plazmotronu łukowego do cięcia pod wodą przed kontaktem z wodą i plazmotron łukowy do cięcia pod wodą

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie bezpiecznego cięcia pod wodą plazmotronem łukowym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do strumienia gazu roboczego o przepływie wirowym, w miejscu jego przepływu przez przestrzeń znajdującą się pomiędzy dyszą-anodą a dyszą zewnętrzną, doprowadza się strumień gazu dodatkowego o przepływie osiowym.

W plazmotronie według wynalazku, pomiędzy dyszą-anodą (2), a dyszą zewnętrzną (11), znajduje się stożkowa wkładka pierścieniowa (7), która z jednej strony ma promieniowe kanałki (6) dla doprowadzenia gazu dodatkowego do kanału przepływowego dy-

szy zewnętrznej (11), a z drugiej strony ma kanałki (10) - wyprowadzone stycznie do obwodu tego kanału - dla wirowego przepływu wody chłodzącej dyszę zewnętrzną (11). (3 zastrzeżenia)

H05K

P. 241683

28.04.1983

Przedsiębiorstwo Polonijno-Zagraniczne „POLONUS”, Bytom, Polska (Bogdan Kwiatkowski, Ryszard Wolski).

Obudowa urządzeń i przyrządów elektronicznych

Obudowa urządzeń i przyrządów elektronicznych składa się z dwóch identycznych elementów korytkowych (1), zwróconych do siebie korytkami, połączonych listwami łączącymi (2) nasuniętymi na występy trapezowe (7) elementów korytkowych (1) oraz z płytą

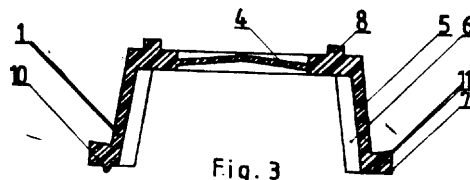

Fig. 3

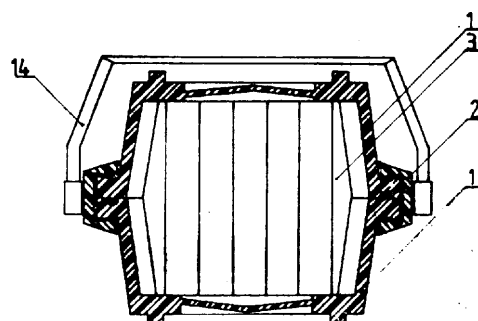

Fig. 5

czołowych (3) zamocowanych w zagłębieniach elementów korytkowych (1). Ścianki boczne (5) elementu korytkowego (1) tworzą z denkiem (4) kąt rozwarty. Na zewnętrznej powierzchni każdego narożnika denka (4) znajduje się występ owalny (8) o osi równoległej do elementu korytkowego (1) oraz zagłębienie owalne odpowiadające występowi owalnemu (8), usytuowane na tej samej osi, za występem owalnym (8), ustalające względem siebie obudowy, postawione jedna na drugiej.

Na płaszczyźnie krawędziowej jednej ścianki bocznej (5) znajduje się podłużny występ (10) a na drugiej podłużny rowek (11), ustalające względem siebie dwa współpracujące elementy korytkowe (1).

(4 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01D

W. 71853

03.02.1984

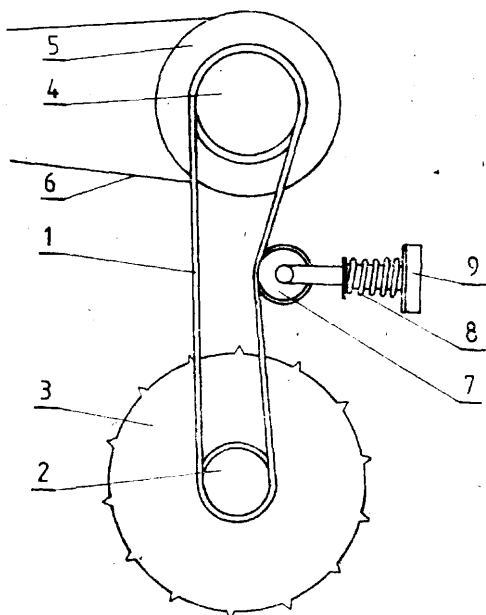
Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Gołymin, Polska
(Piotr Grabowski).

Przekładnia łańcuchowa do napędu motowidła w kombajnie

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie równomiernej współpracy **motowidła** z innymi pracującymi elementami kombajnu.

Łańcuch (1) przekładni łączy bezpośrednio koło czynne (2) przekładni, osadzone na wale **zgniatacza** (3) z kołem biernym (4) osadzonym na wale koła napędowego (5) poruszającego motowidło.

(1 zastrzeżenie)

A01G

W. 71782

23.01.1984

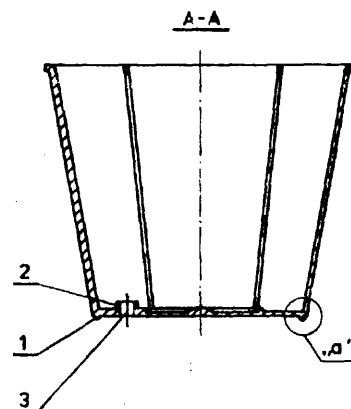
Przedsiębiorstwo Doświadczalne Opakowań, Białystok, Polska (Zygmunt Danilczuk).

Doniczka

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania doniczki zapewniającej dopływ powietrza do dolnych partii korzeni i zatrzymanie właściwej ilości wody.

Doniczka ma na obrzeżu dna nóżki (1), a w dnie od wewnętrznej strony walcowe występy (2), w których wykonane są lejkowate zwężające się ku wylotowi otwory (3).

(2 zastrzeżenia)

A42B

W. 71799

26.01.84

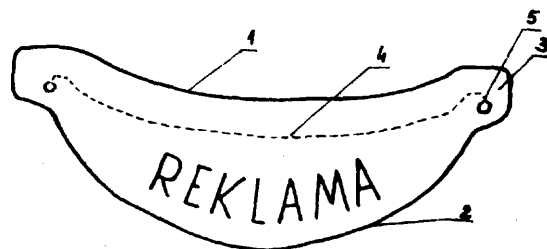
Paweł Klatt, Warszawa, Polska (Paweł Klatt).

Daszek przeciwsłoneczny

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej w wykonaniu, zapewniającej uniwersalność w użytkowaniu, osłony przeciwsłonecznej, która równocześnie spełniać może rolę ozdobną i reklamową.

Daszek przeciwsłoneczny wykonany jest z dowolnego sztywnego materiału w kształcie figury symetrycznej, płaskiej, jednostronnie wklęsłej, mającej łukowe przecięcie (4) równoległe do krawędzi górnej (1), zakończone z obu stron otworami (5) umieszczonymi na skrzydełkach (3), które stanowią sprężyste złącze części przedniej i tylnej daszka podczas użytkowania.

(2 zastrzeżenia)

A47B

W. 71832

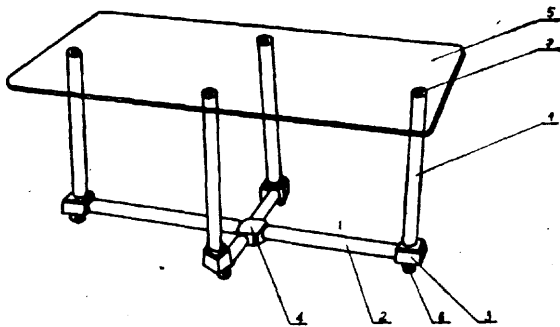
08.06.1983

Stanisław Kwiatkowski, Rajec Poduchowny, Polska
(Stanisław Kwiatkowski).

Stolik okolicznościowy

Stolik okolicznościowy - rozbieralny charakteryzuje się tym, że nogi stanowiące podstawę płyty (5) skła-

dają się z ramion, pionowego (1) i poziomego (2), połączonych kostką (3). Nogi tworzą kształt litery „L” i są poziomymi ramionami (2) mocowane we wspólnej łączącej kostce (3). (2 zastrzeżenia)

A47D
A47B

W. 71836

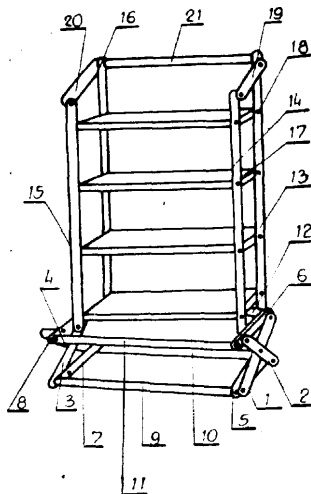
31.01.1984

Przedsiębiorstwo Zagraniczne „AART” Michael Stai-ger, Łódź, Polska (Michał Witczak, Adam Szczepaniak).

Regał dziecięcy

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie regału o regulowanej wysokości.

Regał dziecięcy składa się z ramiaków, łączników, słupków nośnych i półek a podstawę stanowią po dwa

ramiaki (1), (2), (3), (4) z każdej strony krzyżujące się i połączone z jednego boku z równoległymi ramiakami (5), (6) a z drugiego boku z równoległymi ramiakami (7), (8) poprzez łączniki (9), (10), (11), (12). Ramiaki (6), (8) są nośne dla słupków (13), (14), (15), (16) przymocowanych wkrętami, na których usytuowane są cztery półki (17). (1 zastrzeżenie)

A61F

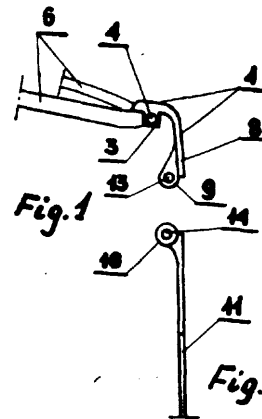
W. 71860

03.02.1984

Wiesław Szulc, Warszawa, Polska (Wiesław Szulc).

Zawias okularów

Zawias ma wygiętą po łuku płytkę (1) wyposażoną na jednym ramieniu w kostkę (3) z gwintowanym otworem (4), a na drugim ramieniu w krążki (9). Drugą część zawiasu stanowią krążki (10) znajdujące się na końcu zauszniaka (11). Płytkę (1), kostkę (4) i krążki (9) oraz zauszniak (11) i krążki (10) wykonane są z jednolitych bloków materiału. (1 zastrzeżenie)

A63F

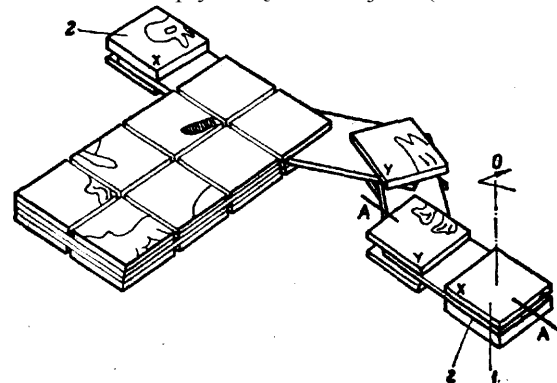
W. 71837

31.01.1984

Zakład Doświadczalny Krajowego Związku Spółdzielni Zabawkarskich Kielce, Polska (Stefan Antoszewski).

Układanka logiczna

Układanka składa się z kwadratowych członów połączonych ze sobą płytkami łącznikowymi w łańcuch łamiący się w jednej płaszczyźnie. Ciąg członów daje możliwość manipulowania nim tak, aby z fragmentów obrazkowych naniesionych na powierzchni poszczególnych członów ułożyć jedną całą figurę. Każdy człon składa się z dwóch płytek (1 i 2) połączonych zatrzaśkowo przez własne wypusty w jednym z dwu otworów płytki łącznikowej (4). Pozwala to na obrót całego członu względem własnego środka powierzchni oraz daje możliwość przesuwania go w granicach wielkości otworu płytki łącznikowej. (1 zastrzeżenie)

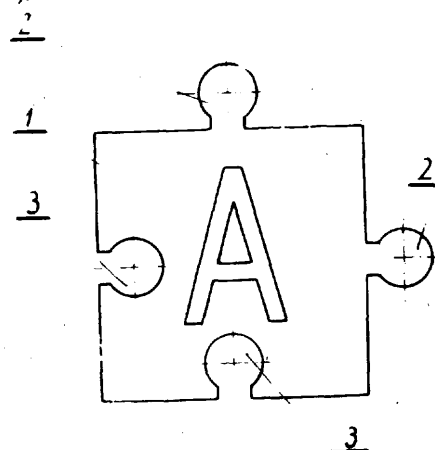

A63F
A63H

W. 71861

03.02.1984

Krzysztof Tomczyk, Warszawa, Polska (Krzysztof Tomczyk).

Zabawka w postaci układanki

Zabawka składa się z dowolnej ilości **plytek** (1) o zarysie czworokąta. Na dwóch sąsiednich bokach każdej płytki znajdują się występy (2), a na pozostałych dwóch bokach wycięcia (3) o tym samym wymiarze i zarysie co występy (2). (1 zastrzeżenie)

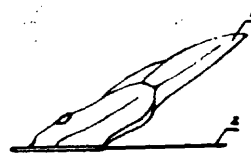

Fig. 1

A63H

W. 71879

06 02 1984

Krzysztof Rolski, Poznań, Polska i Wojciech Rolski,
Poznań, Polska (Krzysztof Rolski, Wojciech Rolski).

Zabawka metalowa dźwiękowa

Zabawka składa się z części górnej (1) wytłoczonej z blachy w kształt zwierzęcia oraz części dolnej (2), w postaci płytki z **blachy** sprężystej. W części dolnej wyciśnięte jest wgłębienie (3). Naciśnięcie płytki w miejscu wgłębienia wywołuje efekt akustyczny. (2 zastrzeżenia)

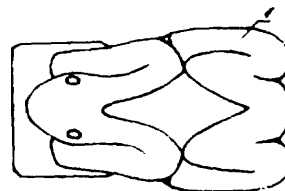

Fig. 2

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01J

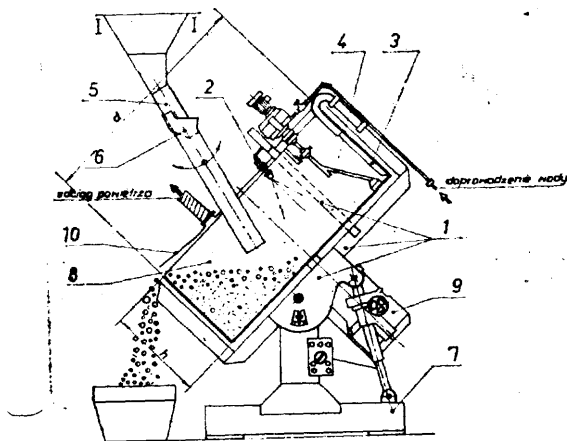
W. 71501

14.12.1983

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Urządzeń
**Ochrony Powietrza „OPAM”, Katowice, Polska (Leon
Jenel, Eugeniusz Cwięczek, Stanisław Kielboń, Leszek
Mazur).**

Grudkownik talerzowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania grudekownika talerzowego, służącego zwłaszcza do granulowania pyłu wychwyconego w instalacjach odpylających.

Grudkownik ma ramę (1) okalającą talerz (8), a osadzoną w stożaku (7). Do ramy (1) przymocowany jest zespół natryskowy (2) oraz skrobaki nalepy (3) i (4). Do zasypu pyłu służy rura zasypowa (5) z przegubem (6). Stosunek wysokości h do średnicy d talerza (8) wynosi **0,35—0,45**. (3 zastrzeżenia)

B02C
A01F
B27C

W. 71801

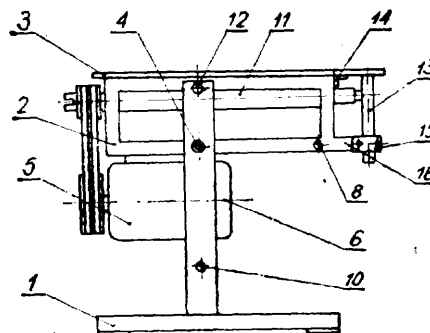
26.01.1984

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Predom”, Warszawa, Polska (Tadeusz Olszański, Marian Kwapisz, Jerzy Lewandowski).

Wieloczynnościowe urządzenie zwłaszcza do wykorzystania w gospodarstwie wiejskim

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie uniwersalnego urządzenia **umożliwiającego** wykonywanie różnych czynności za pomocą jednego napędu.

Urządzenie ma obrotową ramę (2) ze stołem roboczym (3), której oś obrotu (4) jest prostopadła do pionowej płaszczyzny przeprowadzonej przez oś (6) silnika (5), przy jego poziomym położeniu. Oś (6) jest usytuowana asymetrycznie względem blatu stołu roboczego (3) w odległości $\frac{1}{3}$ szerokości stołu roboczego (3) bliżej przekładni. Rama (2) ma dwa otwory bazujące (8), odpowiadające otworom ustalającym (10) podstawy (1), przy czym rama (2) stołu roboczego (3) ma wsporniki (16) z zaciskami (15) i występy (14), w których ustalana jest przystawka (13) stołu roboczego (3). Przystawkę (13) można montować w zaciskach (15) wsporników (16) w dwóch **położeniach**: w jednym poniżej wałka roboczego (11), co umożliwia pracę na przykład frezami lub wiertłami, w drugim zaś przystawka (13) jest przedłużeniem stołu roboczego (3) i umożliwia pracę na przykład piłą tarczową. (5 zastrzeżeń)

B23B

W. 71795

24.01.1984

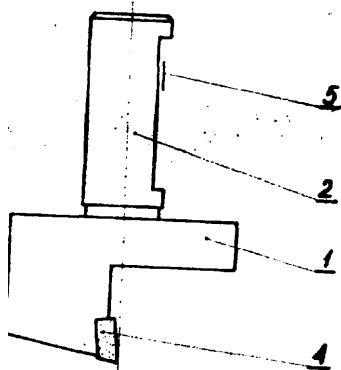
Jarocińska Fabryka Obrabiarek „**Ponar-Jafo**”, Jarocin, Polska (Andrzej Antczak, Czesław **Boguszyński**, Zbigniew Stepień).

Nóż do kanałków

Przedmiotem wzoru użytkowego jest nóż służący do wykonywania kołowych kanałków.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania noża cechującego się dużą wytrzymałością i łatwego w wykonaniu.

Noż charakteryzuje się tym, że ma korpus w postaci tarczy (1), do której przylega trzpień (2), stanowiący część chwytową. Część robocza noża ma kształt wycinka ścianki walca. (3 zastrzeżenia)

B23B

W. 71796

24.01.1984

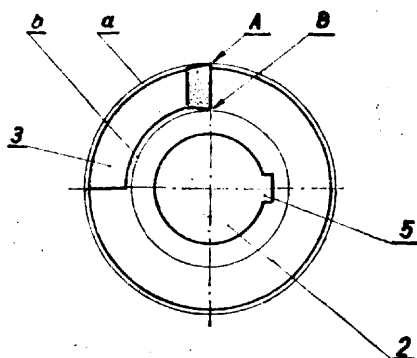
Jarocińska Fabryka Obrabiarek „Ponar-Jafo”, Jarocin, Polska (Andrzej Antczak, Czesław Boguszyński, Zbigniew Stępień).

Noż do kanałków

Przedmiotem wzoru użytkowego jest noż służący do wykonywania kołowych kanałków.

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania noża cechującego się dużą wytrzymałością, łatwego w wykonaniu.

Noż charakteryzuje się tym, że ma korpus w postaci tarczy, w której wykonany jest otwór (2) stanowiący część chwytową. Część robocza (3) noża tworzy, zaopatrzony w krawędź skrawającą, wycinek ścianki walca. (3 zastrzeżenia)

B23G

W. 71834

30.01.1984

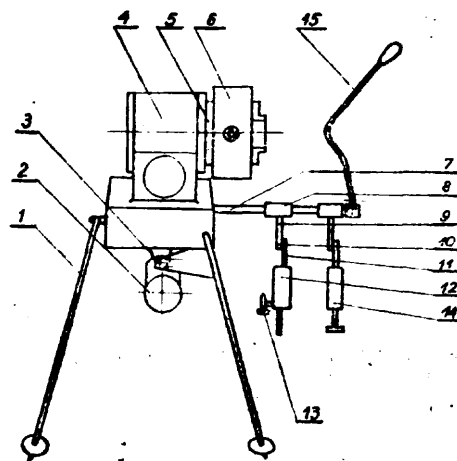
Stanisław Buczyński, Gołdap, Polaka (Stanisław Buczyński).

Przenośna gwinciarka rur

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zmechanizowania czynności gwintowania rur instalacyjnych.

Przenośna gwinciarka do rur w swojej składanej konstrukcji (1) ma własne źródło napędu (2), skrzynię przekładniową z **przekładnią** pasową (3) i przekładnią ślimakową (4) osadzoną na tulei wrzeciona (5), które jest wyposażone w uchwyt samocentrujący (6). **Support** roboczy wyposażony jest w gwintownicę do rur (12) i hakowy obcinak do rur (14).

(6 zastrzeżeń)

B24B

W. 71880

07.02.1984

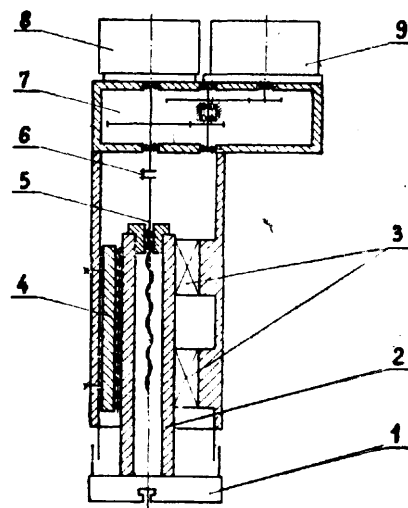
Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Wit Woda, Marek Bazan).

Głowica obrabiarki erozyyjnej

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności i wydajności pracy obrabiarki erozyyjnej.

Suwak (2) ustalony jest w co najmniej dwóch prowadnicach stałych (3) i dociskany co najmniej jedną nastawną prowadnicą **wahliwą**. Prowadnice (3), (4) stanowią elementy rolkowe lub ślizgowe z nakładkami z tworzywa sztucznego a ponadto bezpośrednio na przedłużeniu śruby tocznej (5) osadzony jest przekładnik obrotowo-impulsowy (8).

(2 zastrzeżenia)

B24B

W. 71783

25.01.1984

B23B

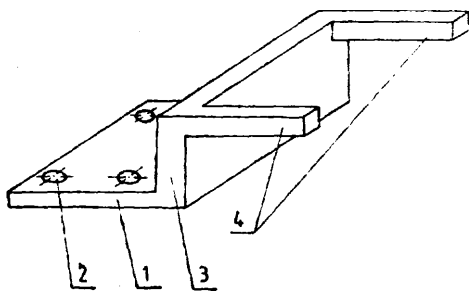
Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego, Poświętne, Polska (Waldemar Pokrzywnicki).

Przystawka szlifierska do tokarni

Wzór rozwiązuje zagadnienie przystosowania tokarki do szlifowania zużytych wałów, celem uzyskania potrzebnej klasy chropowatości ich powierzchni.

Przystawkę stanowi płyta (1) z otworami (2), do której ścianki pionowej (3), ograniczającej płytkę (1) od strony imaka, przymocowane są poziomo dwa pręty (4), wchodzące w gniazda na **noże** imaka i tam **zamocowywane**.

(1 zastrzeżenie)

B24D

W. 72692

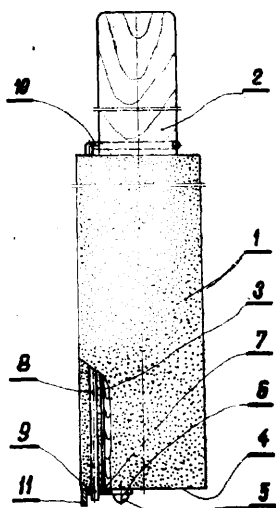
07.06.1984

Kombinat Przemysłu Narzędziowego „Vis”, Zakłady Artykułów Ściernych, **Bielsko-Biała**, Polska (Adam Wróbel).

Uchwyt materiału ściernego w postaci arkuszy, do ręcznych robót tokarskich i ślusarskich

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie łatwego i pewnego mocowania arkuszy papieru lub płótna ściernego.

Uchwyt mający kształt pilnika o przekroju prostokątnym, na jednej z płaszczyzn części roboczej (1) ma wzdłużny, przelotowy rowek (3), w którym umieszczony jest zaciskający pręt (8), końcówką (9) osadzony w podłużnym otworze (7) płytki (6) przytwierdzonej wkrętem (5) na czołowej płaszczyźnie (4) uchwytu. Natomiast drugi koniec zaciskającego pręta (8) mający kształt wielkiej litery „J” jest zaczepiony na rękojeści (2) uchwytu. (3 zastrzeżenia)

B25B

W. 71803

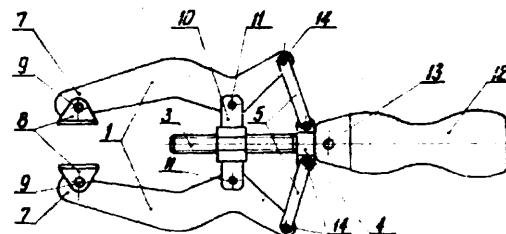
26.01.1984

Jan Romanik, Białe Błota, Polska (Jan Romanik).

Ścisk stolarski

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie lekkiej i o małych gabarytach konstrukcji ścisku stolarskiego, przeznaczonej do prac stolarskich dokładnych, np. w modelarstwie.

Ścisk stolarski składa się z dwóch symetrycznych dźwigni zaciskających (1), symetrycznie połączonych przegubowo w miejscu podparcia z częścią gwintowaną, w której osadzona jest śruba pociągowa (3) przechodząca przez obejmę (4) połączoną za pomocą cięgieł (5) z krótszymi ramionami dźwigni zaciskających (1). Na końcu dłuższych ramion (7) dźwigni zaciskających (1) zamocowane są szczęki zaciskające (8). (5 zastrzeżeń)

B26D

W. 71816

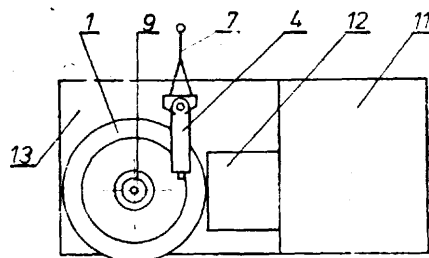
27.01.1984

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Gniezno, Polska (Czesław Olejnicza'k, Ryszard Stachowiak, Bogumił Sobański).

Obcinarka elementów **złącznych**, zwłaszcza nitów

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji obcinarki nitów lub śrub osadzonych w tarczach płaskich, która w szybki i bezpieczny sposób mechanicznie usuwa łby nitów.

Obcinarka ma umieszczony na podstawie stołowej (13) obrotowy talerz mocujący (1) z uchwytem mocującym (9), a nad talerzem, stycznie do niego, podzespół ścinający, składający się z oprawy (4) ścinaka dłutowego i ręcznego uchwytu (7) z regulatorem śrubowym wysokości ustawienia podzespołu. Talerz mocujący otrzymuje obroty od silnika umieszczonego w skrzyni (11) poprzez przekładnię (12). (1 zastrzeżenie)

B30B

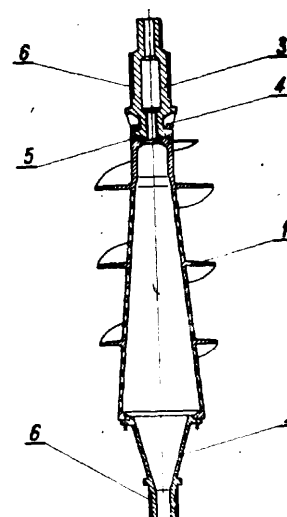
W. 71781

23.01.1984

Zakłady Urządzeń Przemysłowych, Nysa, Polska (Lesław Majewski, Karol Buck, Ludwik Niedźwiecki).

Wrzeciono prasy ślimakowej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wrzeciono prasy ślimakowej do wydzielania cieczy z surowca roślinnego, zwłaszcza z wyśrodków.

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania konstrukcji **wrzeciona** umożliwiającej w przypadku zużycia wymianę poszczególnych części ślimaka wrzeciona bez konieczności wymiany całego ślimaka oraz umożliwiającej stosowanie różnych materiałów na poszczególne elementy konstrukcji. Wrzeciono składające się z roboczego żeliwnego ślimaka oraz połączonego z nim rozłącznie żeliwnego wsporcze czopa zaopatrzonego w odpływowy otwór wody poprasowej ma również żeliwny napędowo oporowy czop (3) połączony rozłącznie ze ślimakiem (1) za pomocą gwintowego spoczynkowego połączenia (4) i zabierakowego wpustowego połączenia (5). Wsporczy czop (2) i napędowo oporowy **czop** (3) mają w miejscach usytuowania łożysk zainstalowane łożyskowe tuleje (6). (2 zastrzeżenia)

B30B

W. 71793

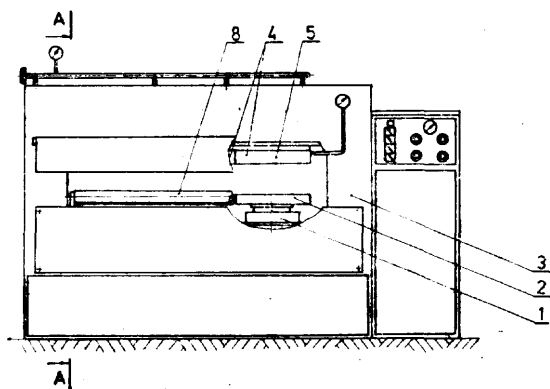
24.01.1984

Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu **Gumowego „Stomil”**, Łódź, Polska (Stanisław Lipiński, Jerzy Sułocki).

Prasa do napraw **taśm** przenośnikowych

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania budowy prasy zużywającej mniej grzewczego medium oraz energii elektrycznej na uruchomienie siłownika niż prasy dotychczas stosowane oraz nie powodującej **de wulkanizacji nieuszkodzonych** części przenośników taśmowych.

Prasa według wzoru ma górną grzewczą płytę (4) podzieloną na segmenty (5) oraz zamocowane na siłownikach (1) dolne grzewcze płyty (2) w ilości odpowiadającej ilości segmentów (5). Każda płyta (2) i każdy **segment** (5) są indywidualnie połączone z grzewczym medium. Po wprowadzeniu uszkodzonego odcinka przenośnikowej taśmy (9) między płytę (4) a płyty (2) za pomocą siłownika (1) unosi się właściwą grzewczą płytę (2) ku górze oraz włącza się do niej i do odpowiadającemu jej segmentu (5) medium grzewcze co zapoczątkowuje proces wulkanizacyjny uszkodzonego miejsca. (1 zastrzeżenie)

B42D

W. 71840

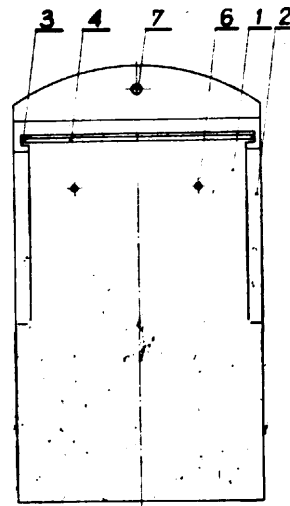
02.02.1984

Ryszard **Kliszyński**, Warszawa, Polska (Ryszard Kliszyński).

Oprawka do kalendarza z **kartkami** zrywanyymi

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania oprawki prostej w produkcji, trwałej i łatwej w użytkowaniu.

Oprawka składa się z płytki (1) posiadającej w górnej części obrzeże (2) w kształcie **ceowym**, przy czym w narożach tego obrzeża (2) są wycięcia (3) dla wkładki (4) stanowiącej grzbiet kalendarza. (2 zastrzeżenia)

B42F

W. 72201

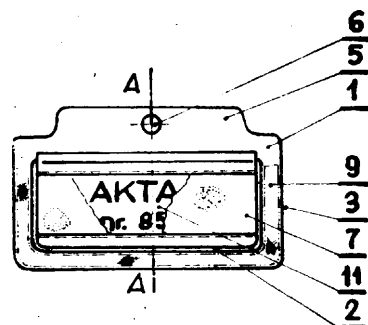
26.03.1984

Ośrodek Doradztwa i Treningu **Kierowniczego**, Spółdzielnia Pracy w Gdańsku, **Gdańsk**, Polska (Zbigniew Kwiatkowski, Andrzej Socha).

Spinacz uniwersalny zwłaszcza do papieru

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania uniwersalnego spinacza nadającego się do **rozłącznego** kojarzenia **kartek** «papieru dowolnego formatu, z wystarczającą trwałością zamocowania zarówno co do czasu przechowywania jak i kształtu pakietu, nie wykazującego tendencji do zmiany miejsca osadzenia oraz umożliwiającego zamieszczanie na nim danych **notacyjnych** lub identyfikacyjnych.

Spinacz do akt charakteryzuje się tym, że stanowi go płaska prostokątna płytek (1) o zaokrąglonych narożach, mająca wykonaną szczelinę (2) w kształcie litery U o stałej szerokości i o ciągłym zarysie. Dzieli ona utworzoną w ten sposób zewnętrzną ramkę (3) od wewnętrznej prostokątnej płaskiej, czołowej płytki, utwierdzonej jednym końcem sztywno do płytki (1), pod kątem ostrym do jej powierzchni, wzdłuż poszerzonej w tym miejscu jej płaszczyzny czołowej (5), zaopatrzonej w umieszczony w środkowej partii centralny otwór przelotowy (6) o wyoblonych krawędziach. Czołowa płytka ma wysokość stanowiącą od 1,3 do 3,5 jej długości i ma wykonane na jej powierzchni zewnętrznej płaski szeroki rowek ekspozycyjny (7), którego krawędzie są **zukosowane** do wewnątrz w kształt „jaskółczego ogona”, na wymienną wkładkę informacyjną (11). (4 zastrzeżenia)

B42F

W. 72202

26.03.1984

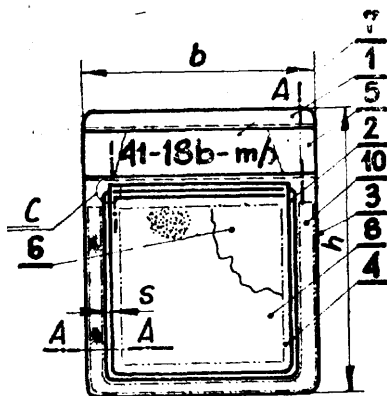
Ośrodek Doradztwa i Treningu **Kierowniczego**, Spółdzielnia Pracy w Gdańsku, **Gdańsk**, Polska (Zbigniew Kwiatkowski, Andrzej Socha).

Spinacz do papieru

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania spinacza do papieru nadającego się do rozłącznego kojarzenia kartek papieru dowolnego formatu, z wystarczającą trwałością zamocowania zarówno co do czasu przechowywania, jak kształtu pakietu, nie wykazującego tendencji do zmiany miejsca osadzenia na pakiecie oraz umożliwiającego zamieszczanie na nim danych notacyjnych lub identyfikacyjnych.

Spinacz charakteryzuje się tym, że stanowi go płaska prostokątna płytką (1) o zaokrąglonych narożach, mająca wzdłuż dłuższych jej boków na niecałej długości, oraz wzdłuż jednego z krótszych jej boków wykonaną szczelinę (2) w kształcie litery U o stałej szerokości (s). Szczelina (2) dzieli utworzoną w ten sposób zewnętrzną ramkę (3) od wewnętrznej kwadratowej części będącej płaską czołową płytką (4), utwierdzoną jednym bokiem sztywno do płytki (1), równoległe do drugiego z jej krótszych boków, pod kątem ostrym do powierzchni płytki (1). Płytką (4) jest usytuowana wzdłuż i w bezpośrednim sąsiedztwie płaskiego szerokiego rowka ekspozycyjnego (5) uformowanego na zewnętrznej jej powierzchni na wymienną wkładkę informacyjną (7). Dłuższe krawędzie rowka (5) są zukosowane do wewnątrz w kształt „jaskółczego ogona” i przebiegają przelotowo na całej szerokości (b) płytki (1). Szerokość ta stanowi od 1,1 do 1,7 wysokości (h) płytki (1). Kąt pochylenia płaskiej czołowej płytki (4) w stosunku do płytki (1) ma wierzchołek usytuowany w pobliżu środkowego odcinka szczeliny (2).

(12 zastrzeżeń)

B42F

W. 72203

26.03.1984

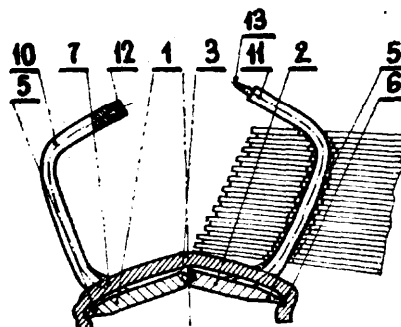
Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego, Spółdzielnia Pracy w Gdańsku, Gdańsk, Polska (Zbigniew Kwiatkowski, Stefan Rakowski).

Urządzenie do spinania dziurkowanych kartek papieru

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania nowego urządzenia do spinania znacznej liczby dziurkowanych kartek papieru w segregatorach, składającego się z **małej** ilości części składowych, nadającego się do urzeczywistnienia w tworzywach sztucznych oraz niewrażliwego na błędy montażu i eksploatacji.

Urządzenie do spinania dziurkowanych kartek papieru charakteryzuje się tym, że jego listwy (1 i 2) mają w miejscu ich liniowego styku wykonane ułożyskowanie składające się z ukształtowanego na krawędzi listwy (1) wałka (3) i na krawędzi listwy (2) odpowiadającego wałkowi (3) gniazda. Na przeciwnych im, nożowo ukształtowanych krawędziach listew (1 i 2) wykonane są łukowo zatoczone ostrza (5), osadzone w odpowiadających im gniazdach (6) strzemięcia sprężystego (7). Strzemię (7) ma na obydwu końcach osadzony na osi palec kształtowy. Stanowiące integralną część składową listew (1 i 2) półpierścień (10) i półpierścień (11) są ukształtowane w złożeniu w postać prostokąta o znacznie zaokrąglonych

narożach i o lekko łukowych ramionach. Półpierścień (10) ma na wolnym końcu wykonane stożkowe gniazdo (12), a półpierścień (11) odpowiadający gniazdu (12) stożkowy czop (13). (1 zastrzeżenie)

B60D

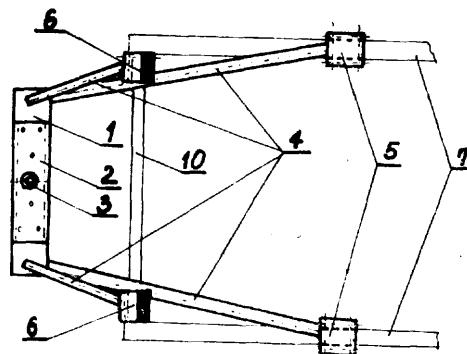
W. 71792

24.01.1984

Spółdzielnia Pracy „Mechanik”, Słupsk, Polska (Stanisław Kondracki).

Hak holowniczy do samochodu zwłaszcza dostawczego

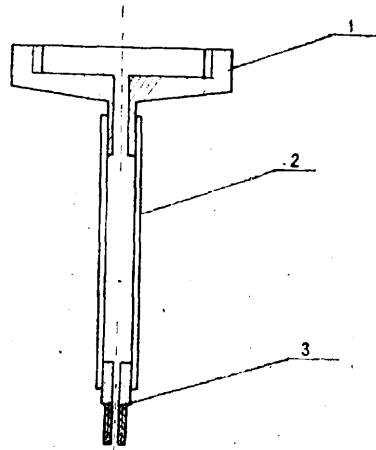
Hak ma belkę (1), czop kulisty (3) i ramiona (4) zakończone obejmami (5) i (6). Obejmy (5) i (6) służą do mocowania haka do podłużnicy (7) ramy i kątownika (10) samochodu. (2 zastrzeżenia)

B60K
B67D

W. 71851

03.02.1984

Sławomir Berus, Bydgoszcz, Polska (Sławomir Berus).

Przyrząd do opróżniania z paliwa
zbiornika samochodu osobowego Fiat 126p
metodą wtłaczania powietrza
do zbiornika paliwowego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie łatwego
opróżniania zbiornika samochodu osobowego Fiat 126p
z paliwa.

Przyrząd składa się z nakrętki (1) z gwintem umożliwiający nakręcenie jej na wlew paliwa samochodu, z którą połączony jest wąż paliwowy (2).

W końcówkę węża (2) wciśnięta jest częściowo tulejka (3), mająca gwint zewnętrzny umożliwiający podłączenie pompki do pompowania kół samochodowych. (1 zastrzeżenie)

B60T

W. 72616

26.05.1984

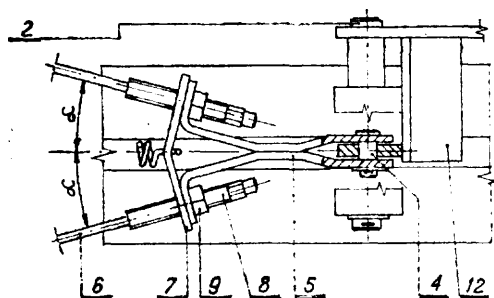
Zakłady Metalowe „Predom-Mesko”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Jerzy Szkurlat, Ryszard Kapusta, Tadeusz Materek, Fryderyk Semaniak, Jerzy Koźmiński).

Urządzenie do sterowania hamulców
przyczepy mikrociagnika

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji takiego urządzenia do sterowania hamulców przyczepy jednoosiowej mikrociagnika, która byłaby prosta w budowie, a jednocześnie spełniała wymogi przepisów Kodeksu Drogowego.

Efekt ten uzyskano przez zastosowanie takiego uchwytu linek hamulcowych, który pozwala na niezależne mocowanie linek tworzących z kierunkiem jazdy kąt a zawarty w granicach 0÷30

Urządzenie składa się z dźwigni zamocowanej obrotowo na sworzniu (2), z którą połączony jest wahliwie uchwyt (5) linek hamulcowych (6). W ramionach (7) uchwytu (5) osadzone są tulejki gwintowane (8), w których zamocowane są linie (6). Tulejki (8) wyposażone są w nakrętki (9) do regulacji naciągu linek. Dźwignia zaopatrzona jest w wycinek zębany do blokowania urządzenia oraz zderzak (12) ograniczający ruch powrotny dźwigni po odblokowaniu hamulców pod działaniem sprężyny. (2 zastrzeżenia)

B62J

W. 71790

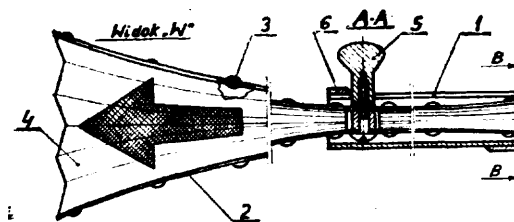
24.01.1984

Lech Nowocień, Kalisz, Polska (Lech Nowocień).

Kierunkowskaz rowerowy
i ewentualnie dla innych
pojazdów jednośladowych

W rurze (1) o długości równej kierownicy pojazdu jednośladowego, umieszczone są dwie taśmy sprężyste (2) łukowato wygięte. Między taśmami jest przymocowane złożone w harmonijkę płótno impregnowane (4) z wymalowanymi na końcach czerwonymi strzałkami. Do taśm w połowie ich długości, zamocowany jest uchwyt (5), który w zależności od zamierzonej zmiany kierunku jazdy kierujący przesuwa w lewo lub w prawo. Wtedy z rury wysuwają się taśmy, które rozprężając się naprężają płótno, powodując odsłonięcie się strzałki kierunkowskazu. Po wy-

konaniu skrętu przesunięcie uchwytu do położenia środkowego spowoduje schowanie się do rury taśmy wraz z płótnem, które składa się w harmonijkę. Kierunkowskaz przymocowany jest do kierownicy za pomocą uchwytu. (2 zastrzeżenia)

B62J

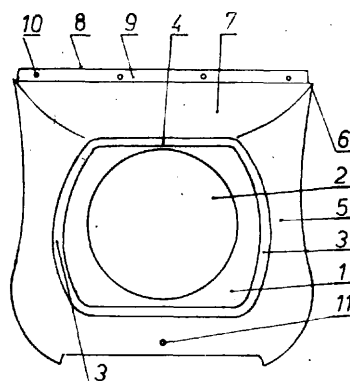
W. 71835

31.01.1984

Jacek Sobolski, Zegrze, Polska (Jacek Sobolski).

Ośłona aerodynamiczna do motocykla

Płaska ścianka czołowa (1) z otworem (2) dostosowanym do średnicy reflektora, ma poobwodowy występ (3), stanowiący w górnej części daszek (4). Występ (3) jest styczny z trzema wypukłymi ściankami opływowymi, zaś daszek (4) jest styczny z wklęsłą ścianką opływową (7), przylegającą do skośnego obrzeża (9) poziomej półki wzmacniającej (8). Na obrzeżu (9) są otwory (10) do mocowania ochraniacza przeciwwiatrowego, natomiast w dolnej ściance opływowej (5) jest otwór (11) służący do mocowania osłony. (2 zastrzeżenia)

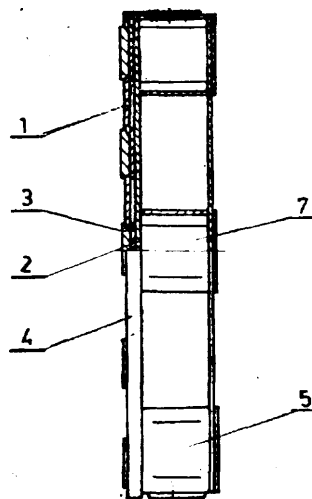

B65D

W. 71733

13.01.1984

Przedsiębiorstwo Produkcji Palet i Pojemników „Wuteh”, Strumień, Polska (Jan Czakon).

Paleta niska

Zaletą palety niskiej jest możliwość uchwycenia jej przez wózek widłowy z każdej strony oraz stosowanie jej w transporcie podwieszonym bez konieczności stosowania dodatkowych elementów.

Paleta ma platformę roboczą profilową, gdzie we wgłębieniach (2) osadzono w skrajnych wzmocnieniach profilowych (4) elementy robocze (3), a skrajne profilowe słupki (5) mające wzmocnione otwory i profilowe słupki podporowe (7) związane są w sposób nierozłączny z jednej strony z platformą roboczą, a z drugiej strony z pasami wzmacniającymi.

(1 zastrzeżenie)

B65D
F24D
B65G

W. 71809

25.01.1984

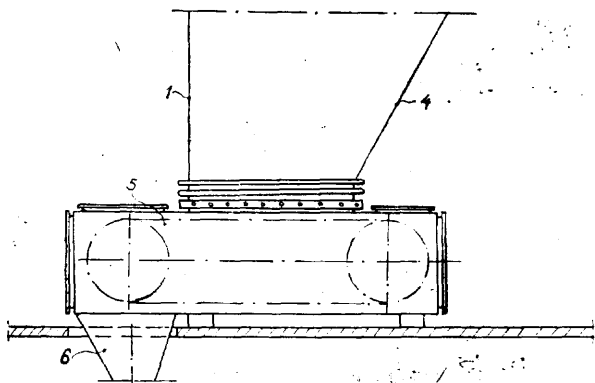
Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego, Elektrownia „Kozienice”, Świerże Górne, Polska (Marek Adamczyk, Mieczysław Fornal).

Zasobnik węgla dla bloku energetycznego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zmniejszenie do minimum tworzenia się nawisów węgla na ściankach zasobnika.

Zasobnik węgla dla bloku energetycznego, składa się z czterech ścian, z których ściana pionowa (1) usytuowana jest nad podajnikiem węgla (5) od strony zsypu do młyna (6) i wykonana jest w kształcie trapezu równoramiennego, natomiast druga ściana (4), również w kształcie trapezu równoramiennego, znajduje się naprzeciw ścianie pionowej i jest pochylona dołem w kierunku ściany pionowej. Pozostałe dwie ściany pochyłoskośne przylegają krawędziami do boków ścian (1) i (4).

(1 zastrzeżenie)

B65D
B65G

W. 71842

02.02.1984

Polski Związek Głuchych, Zakład Szkoleniowo-Produkcyjny „Tomiz”, Warszawa, Polska (Stanisław Łada, Mieczysław Stanicki, Romuald Fajencki, Władysław Wojciechowski).

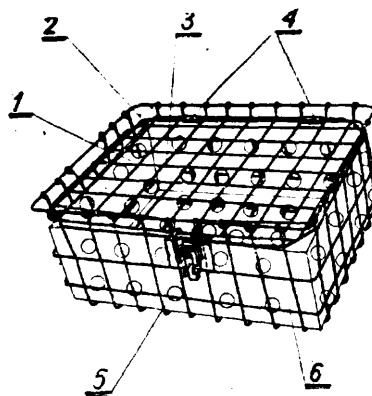
Pojemnik do magazynowania i transportu produktów spożywczych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji pojemnika, która zapewnia jego niewielki ciężar oraz znaczną trwałość, a jednocześnie umożliwia magazynowanie i transport produktów spożywczych w stosach bez możliwości wzajemnego przesuwania się pojemników.

Pojemnik do magazynowania i transportu produktów spożywczych wykonany z drutu, w którym dno i ściany boczne stanowią kratownica z połączonych ze sobą prętów poziomych i pionowych, charakteryzuje się tym, że składa się z prostopadłościennych komór (1) przechodzących łagodnie ku górze w kołnierz (2) w kształcie ostrosłupa ściętego, przy czym obie te

części oddzielone są prostokątną pokrywą (3), która zamocowana jest zawiasami (4) do dłuższej ściany bocznej pojemników. Pokrywa (3) zamykana jest na zamek (5) usytuowany na przeciwległej ścianie. Dno i ściany boczne komory (1) wyłożone są sztywną wkładką (6), która ma otwory w kształcie koła.

(2 zastrzeżenia)

B65D
B65G

W. 71843

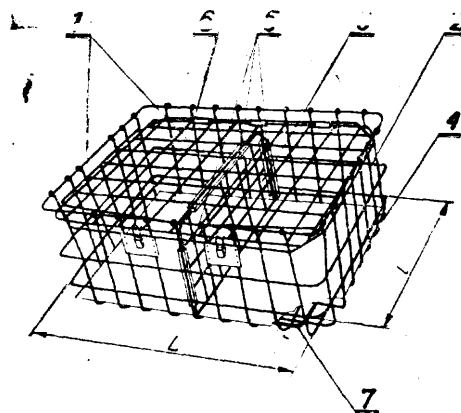
02.02.1984

Polski Związek Głuchych, Zakład Szkoleniowo-Produkcyjny „Tomiz”, Warszawa, Polska (Władysław Rasz, Stanisław Łada, Mieczysław Stanicki, Ireneusz Babiczuk).

Pojemnik do magazynowania i transportu produktów spożywczych, zwłaszcza jaj

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji pojemnika do magazynowania i transportu produktów spożywczych, zwłaszcza jaj, w typowych paletach ułożonych w dwóch stosach.

Pojemnik wykonany z drutu w kształcie prostopadłościanu, zamykany pokrywą i rozszerzający się w górnej części w kołnierz w kształcie ostrosłupa ściętego, charakteryzuje się tym, że jego dłuższe ściany

boczne (1) mają długość (L) równą dwukrotnej szerokości boku typowej palety do jaj, natomiast długość (1) krótszych ścian bocznych (2) jest równa długości boku wspomnianej palety. Pojemnik ma przegrodę (3) prostopadłą do dna (4), umieszczoną przesuwnie w prowadnicach (5) o przekroju ceowym, które przytwierdzone są do dłuższych ścian bocznych (1) oraz do pokrywy pojemnika. Przegroda (3) dzieli pojemnik na dwie równe części. Dno (4) pojemnika wyłożone jest sztywną wkładką (6), a od spodu ma prostokątną ramkę ślizgową (7) wyprofilowaną tak, że jej krótsze boki znajdują się w płaszczyźnie dna (4).

(3 zastrzeżenia)

B65G

W. 71815

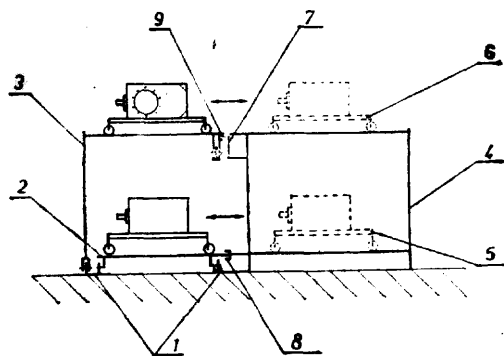
27.01.1984

Państwowy Ośrodek Maszynowy, Gniezno, Polska (Bogumił Sobański).

Linia przemieszczania elementów, zwłaszcza ciężkich wraz z regałem odkładczym

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie sprawnego przemieszczania ciężkich elementów lub podzespołów w trakcie montażu, demontażu i prac naprawczych.

Linia ma dwuszynowy tor jezdny (1) usytuowany wzdłuż dwupoziomowego regału odkładczego (4) a na tym torze osadzone są na kółkach jezdnych wózek transportowy dolny (2) i wózek górny (3), zaś regał odkładczy ma na każdym poziomie także dwuszynowe tory ułożone poprzecznie dla wózków regatowych (5) i (6). (2 zastrzeżenia)

B65G

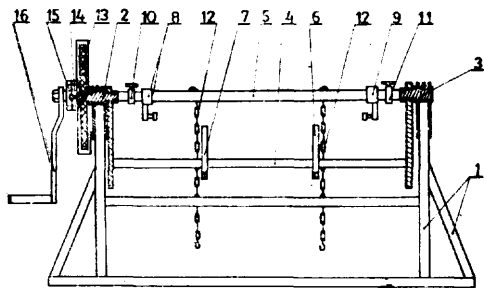
W. 71856

02.02.1984

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa, Poznań, Polska (Józef Sosniński).

Samozaładowcze urządzenie do opróżniania beczek z płynów

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania samozaładowczego urządzenia umożliwiającego łatwe opróżnianie beczek z płynów, szczególnie z płynów gęstych i żrących.

Urządzenie składa się z zawieszenia obrotowego, które stanowią wsporniki podłużne (4, 5) i wsporniki poprzeczne (6, 7), przesuwanych zaczepów (8, 9) wraz z blokadami (10, 11) usytuowanymi na wsporniku podłużnym (5) oraz z przekładni zębatej (13) wraz z dwoma przeciwnie działającymi zapadkami (14, 15). (1 zastrzeżenie)

B65G

W. 71864

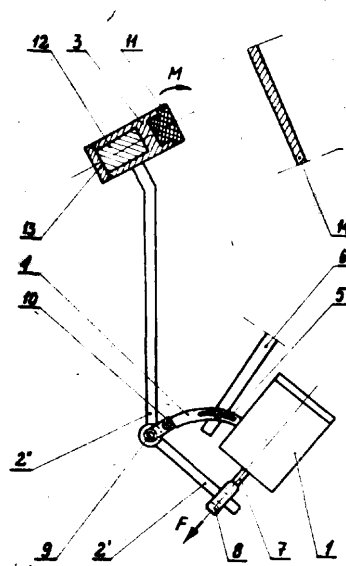
03.02.1984

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki i Urządzeń Precyzyjnych, Łódź, Polska (Roman Alfred Zoręga).

Urządzenie do opukiwania ścianki leja zbiornika materiałów sypkich

Urządzenie do opukiwania ścianki leja zbiornika materiałów sypkich w celu strząsania zalegającego od wewnątrz ścianki materiału sypkiego ma silownik elektromagnetyczny kubkowy (1), ustawiony skośnie i mocowany rozłącznie do konstrukcji wsporczej zbiornika (6) za pomocą wspornika (4) z otworem łukowym (5), na którego końcu znajduje się w uchwyście widelkowym ośka (9) obrotu ramienia (2', 2'') młotka.

Bijak (3) młotka, umocowany na odcinku (2'') ramienia, ma wkładkę (11) elastyczną i wkładkę (12) z materiału ciężkiego, zakrytą pokrywą (3). Zwora siłownika (1) połączona jest z odcinkiem (2') ramienia poprzez popychacz (7) i łącznik (8). (3 zastrzeżenia)

B65H

W. 71626

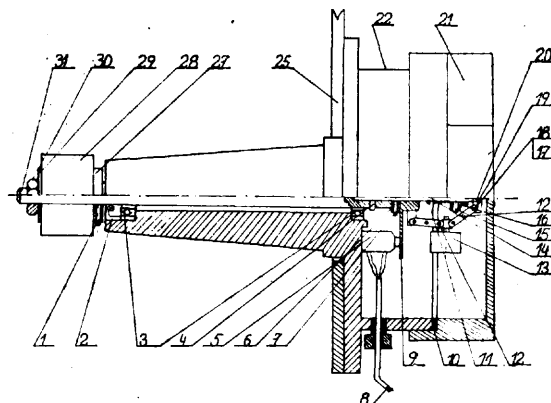
29.12.1983

Zakłady Azotowe „Włocławek”, Włocławek, Polska (Bolesław Chlewicki, Adam Tomaszewski, Lech Waćkowski).

Urządzenie sygnalizacyjne ruchu taśm przenośnikowych

Urządzenie zapewnia poprawne działanie całego układu taśmociągów, informuje obsługę o zaistniałej awarii, może również wyłączyć dany układ taśmociągów z ruchu.

Urządzenie składa się z wałka (31), na którym osadzona jest rolka (28), a na osi (14) osadzono pierścień regulujący (16) i pierścień ustalający (6) wyłącznika krańcowego (5), dającego sygnał wyjściowy do układu elektrycznego poprzez przewód (8). Ciągła ruchome (12) osadzone są na kostce (19) przy pomo-

cy sworzni (17) i pierścienia osadczego (18), ciężarki (13) umocowane są z jednej strony za pomocą cięgieł (12) do pierścienia ruchomego (9) z drugiej strony do kostki (19). (1 zastrzeżenie)

B66C

W. 71874

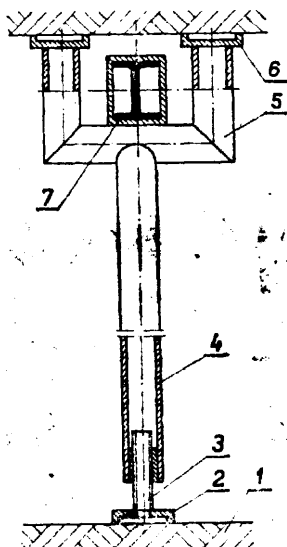
06.02.1984

Zakład Usług Technicznych, Wojewódzki Związek Spółdzielni Inwalidów, Opole, Polska (Adam Mazurkiewicz, Bogusław Bachorz, Alojzy Wójcikowski).

Urządzenie do transportu osób niepełnosprawnych fizycznie w pomieszczeniach zamkniętych

Urządzenie umożliwia przemieszczanie się osoby niepełnosprawnej w pionie i poziomie bez dodatkowej pomocy osób trzecich. Urządzenie charakteryzuje się tym, że belka jezdna (7) umieszczona jest przesuwnie w dwu prowadnicach, które osadzone są na stałe niesymetrycznie w głowicy (5) o kształcie litery U, a ta osadzona jest na nośnym słupku (4) połączonym z stopką (2) śrubą rozpierającą (3). Po belce (7) przemieszcza się wciągnik z podwieszonym zestawem wieszaka obrotowego z wyposażeniem.

(1 zastrzeżenie)

B66F

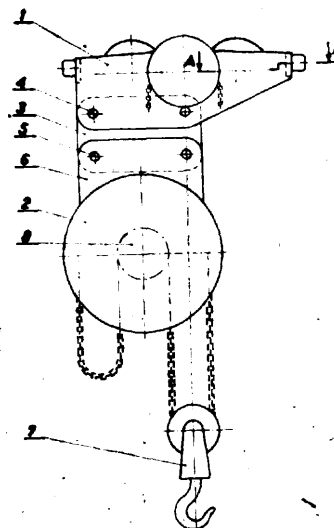
W. 71822

30.01.1984

Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Gospodarki Remontowej Energetyki. Wrocław, Polska (Maciej Galicki, Bernardyn Sawicki, Alfred Leda).

Wciągnik łańcuchowy przejezdny

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest zwiększenie bezpieczeństwa pracy wciągnika, służącego do pionowego i poziomego przemieszczania ciężarów.

Wciągnik łańcuchowy przejezdny ma wózek (1) połączony rozłącznie z wciągnikiem (2) za pośrednictwem pośredniej płyty (3) przy pomocy sworzni (4) przechodzących przez otwory w płytach bocznych wózka i w płycie pośredniej oraz sworzni (5) przechodzących przez otwory w płycie pośredniej i w wieszakowych płytach (6) wciągnika, oraz ma hakowe zblozce (7) umieszczone w osi symetrii kół jezdnych wózka, nie przechodzącej przez oś gniazdowego przewijającego koła (8). Płyty boczne wózka (1) wystają poza skrajnię jego kół i wyposażone są z obu końców w podporowe łapy i sprężyste zderzaki.

(2 zastrzeżenia)

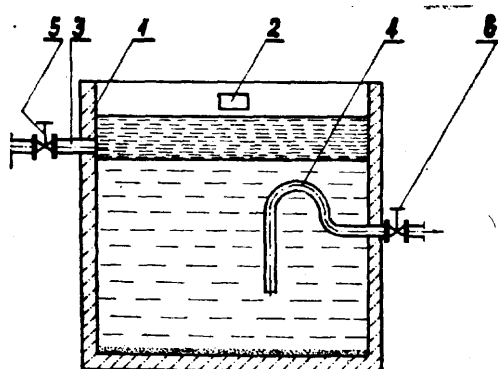
Dział C CHEMIA I METALURGIA

C02F

W. 71814

27.01.1984

Przedsiębiorstwo Przerobu Złomu Metali, Herby, Polska (Romuald Grabałowski, Roman Machoń, Józef Olczyk).

Urządzenie do oczyszczania ścieków, zwłaszcza oleju

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia cechującego się małymi wymiarami i prostotą konstrukcji.

Urządzenie stanowi zbiornik (1) do którego przez otwór (2) doprowadzane są ścieki przemysłowe. W górnej części zbiornika (1) znajduje się kanał (3) odprowadzający olej z zaworem (5), natomiast w środkowej części zastosowano rurę, spełniającą rolę syfonu (4) z zaworem (6) do odprowadzenia najczystszej warstwy ścieków.

(1 zastrzeżenie)

C02F

W. 71865

03.02.1984

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych Obiektów „Chemadex”, Kraków, Instytut Fizyki Jądrowej, Kraków, Polska (Antoni Szkatuła, Henryk Modrzewski, Marek Sulczyński, Andrzej Bania, Andrzej Podolski, Tadeusz Ratajczyk).

Aparat do magnetycznej obróbki wody

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji aparatu do obróbki wody za pomocą pola magnetycznego, przeznaczonego do zapobiegania osadzaniu się kamienia kotłowego w urządzeniach energetycznych lub ciepłych.

Aparat zawiera rozbieralny wkład magnetyczny (4) umieszczony rozłącznie w obudowie (1), składający się

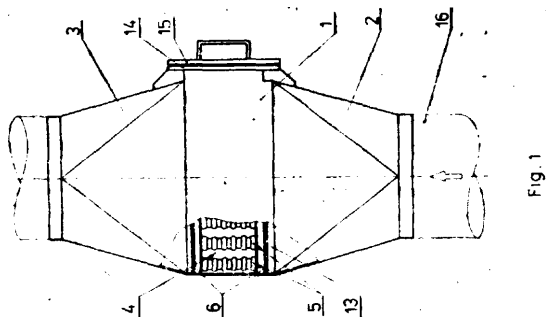

Fig. 1

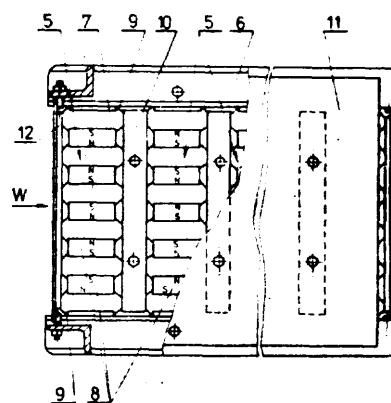

Fig. 2

ze ścian (5), które stanowią ułożone przemiennie nabiegunki (7) i stałe magnesy płytkowe (8).

Ściany są rozmieszczone względem siebie w jednakowych odstępach tworzących kanały przepływowe wody. Magnesy (8) w sąsiednich rzędach każdej ściany (5) są skierowane do siebie - poprzez nabiegunki (7) - tymi samymi biegunami. (3 zastrzeżenia)

Dział D

WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01G

W. 71859

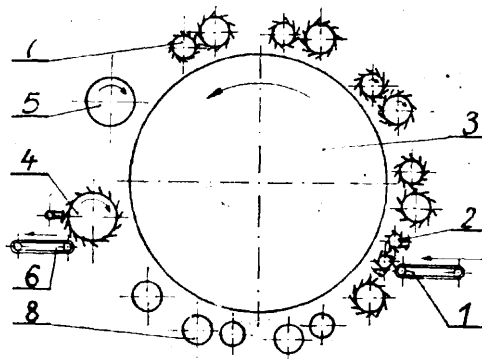
03.02.1984

Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego, Żyrardów, Polska (Władysław Salkowski, Zdzisław Chudy, Andrzej Zajfert).

Zgrzeblarka lniarska

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zgrzeblarki zapewniającej prawidłowe przygotowanie surowca lnianego do produkcji włóknin przesywanych i umożliwiającej bezpośrednio podawanie włókna na układacz runa przygotowujący je do przesywania.

Zgrzeblarka lniarska ma transporter zasilający (1) i wałki zasilające (2) po przeciwnej stronie bębna (3) niż zbieracz uigłony (4), zbieracz nieuigłony (5) i transporter (6) odbierający runo z całej szerokości maszyny. Nad elementami zasilającymi i wydającymi surowiec znajdują się uigłone pary (wałków roboczych zgrzeblark - zwrotnik (7) a pod nimi iden-

tyczne pary wałków (8) nie mających uiglenia. Zgrzeblarka przystosowana jest do współpracy z innymi maszynami w jednej linii technologicznej.

(1 zastrzeżenie)

Dział E

BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01B

W. 71848

01.02.1984

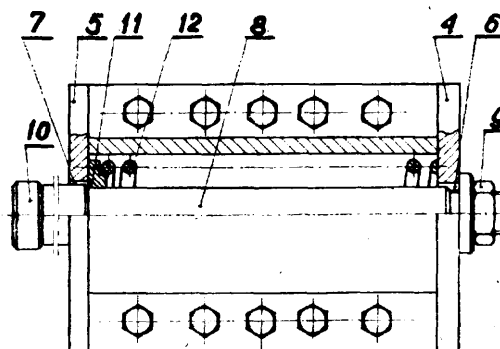
Fabryka Maszyn Górniczych im. Tadeusza Żarskiego, „Pioma”, Piotrków Trybunalski, Polska (Ryszard Helman).

Obojnica

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji i zmniejszenia momentów gnących przenoszonych przez korpusy podczas pracy odbojnicy.

Odbojnica składa się z dwóch półotwartych korpusów docišniętych śrubami do powierzchni bocznych półek dwuteownika. W otworach (6, 7) ścian (4, 5) czołowych korpusów (1) są osadzone suwliwie dwustopniowe trzpienie, (8) zabezpieczone na zewnątrz korpusów (1) nakrętkami (9). Wewnątrz każdego korpusu, na części trzpienia (8) o mniejszej średnicy jest osadzona podkładka (11) a pomiędzy ścianą (4) czołową z otworem o mniejszej średnicy i podkładką <11) znajduje się sprężyna (12) spiralna.

(1 zastrzeżenie)

E01F

W. 71849

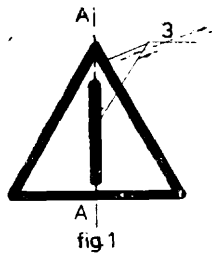
03.02.1984

Włodzimierz Mysłowski, Bielsko-Biała, Polska (Włodzimierz Mysłowski).

Znak drogowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania znaku drogowego lekkiego i trwałego.

Znak drogowy składa się z rdzenia (1) wykonanego ze stryropianu i otoczki (2) wykonanej z folii lub podobnego materiału, przy czym otoczka (2) jest od strony czoła znaku przezroczysta. (1 zastrzeżenie)

E02B

W. 71852

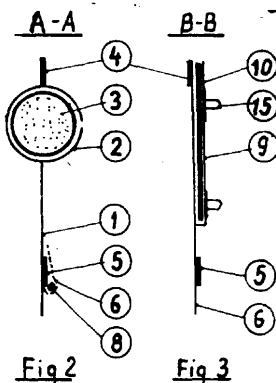
03.02.1984

Instytut Kształtowania Środowiska, Warszawa, Polska {Marek Małaczynski, Zbigniew Bałut, Zbigniew Stępniewski, Mirosław Wolski}.

Przeciwolejowa zapora pływająca

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie konstrukcji przeciwolejowej zapory pływającej do zwalczania rozlewów olejowych zwłaszcza na śródlądowych lub osłoniętych wodach powierzchniowych. Zapora składa się z elastycznego płaszcza (1) z przymocowanym w górnej części pływakiem (3) oraz w dolnej części balastem (8). Górna (krawędź i dolna część płaszcza (1) jest usztywniona taśmą (4 i 5), a poniżej górnej taśmy (4) jest przymocowana do płaszcza (1) kieszeń (2) przeznaczona do umieszczenia pływaka (3). Kolejne pływaki (3) są rozdzielone listwami usztywniającymi (10) umieszczonymi w pianowych kieszeniach (9) przymocowanych do płaszcza (1).

Na pionowych krańcach płaszcza są przymocowane dodatkowe pionowe kieszenie z listwami usztywniającymi, zaopatrzone w otwory służące do łączenia kolejnych segmentów w otwory. Dolny pas (6) płaszcza (1) ma odpowiednią szerokość oraz jest zaopatrzone w uchwyty, których napięcie tworzy z dolnego pasa (6) pojemnik przeznaczony do umieszczenia balastu (8). (3 zastrzeżenia)

E04D

W. 71813

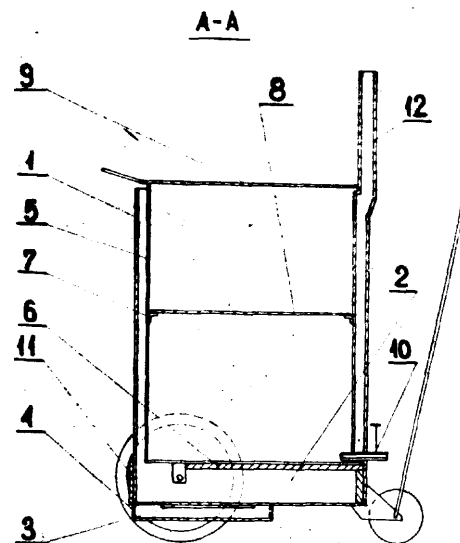
26.01.1984

Biłgorajskie Przedsiębiorstwo Budowlane, Biłgoraj, Polska, (Zbigniew Zapasek).

Urządzenie do podgrzewania mas bitumicznych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego urządzenia, umożliwiającego bezpieczne podgrzewanie oraz rozprowadzanie mas bitumicznych na stanowiska robocze, przy pracach związanych z kryciem dachów papowych, zwłaszcza o mniejszych powierzchniach, naprawie dachów papowych oraz wykonywaniu izolacji posadzkowych i innych.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że zawiera obudowę (1) w kształcie walca wyposażoną w podwozie jezdne. W dolnej części obudowy (1) znajduje się palenisko (2) z rusztem (3) i popielnikiem (4). Wewnątrz obudowy (1) umieszczony jest zbiornik (5) osadzony nieco nad paleniskiem (2) na podporach (6). Zbiornik (5) wewnątrz przegrodzony jest w połowie wysokości rusztem siatkowym (8), od góry zamknięty pokrywą (9) zamocowaną na zawiasie, a w bocznej ścianie tuż nad dnem ma zawór spustowy (10), zaś w górnej części obudowy (1) wyprowadzony jest komin (12) do odprowadzania spalin. (4 zastrzeżenia)

E04H
E04B

W. 71802

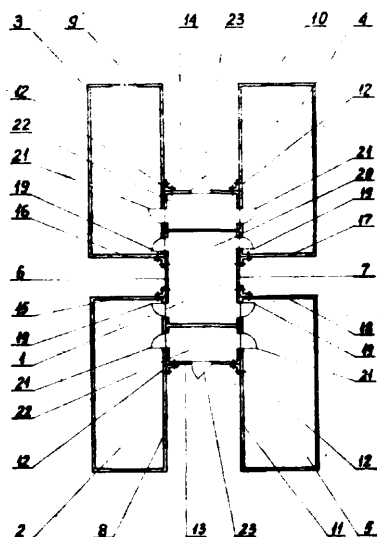
26.01.1984

Lubelskie Zakłady Naprawy Samochodów, Lublin, Polska (Eugeniusz Chroma).

Zespół obiektów mieszkalnych składający się z jednostek kontenerowych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania zespołu mieszkalnego zapewniającego dobre warunki socjalno-bytowe.

Zespół składa się z pięciu jednostek kontenerowych (1), (2), (3), (4), (5) a cztery jednostki kontenerów mieszkalnych (2), (3), (4), (5) są przesunięte symetrycznie w stosunku do usytuowanej w środku zespołu jednostki kontenera socjalno-bytowego (1), którego dłuższe ścianki (6), (7) przylegają do 1/3 długości dłuższych ścianek (8), (9), (10), (11) jednostek kontenerów mieszkalnych (2), (3), (4), (5) i są połączone śrubami (12) w narożnych zewnętrznych utworzonych przez złączenie ścianek bocznych (6), (7), (8), (9), (10), (11) ze ściankami czołowymi (13), (14), (15), (16), (17), (18), przy czym z każdej jednostki kontenera mieszkalnego (2), (3), (4), (5) są bezpośrednie drzwi wejściowe (19) do części sanitarnej (20) jednostki kontenera socjalno-bytowego (1). (1 zastrzeżenie)

E21C

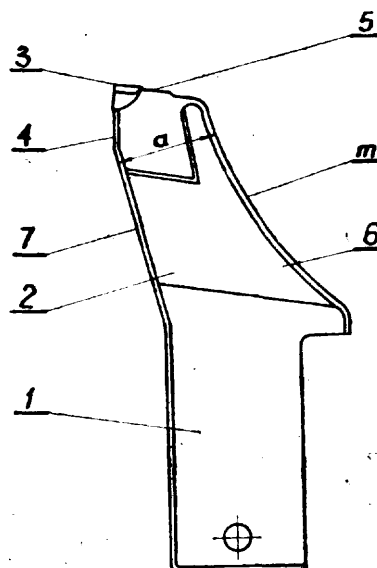
W. 71797

24.01.1984

Fabryka Sprzętu i Narzędzi **Górnictwych im. Generała Karola Świerczewskiego**, Katowice, Polska (Zenon Wasyleczko, Henryk Rogoń).

Nóż kombajnowy płaski

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** opracowania noża o **takim zarysie** grzbietu części roboczej aby

w miarę zużywania się ostrza nie wzrastała powierzchnia przyłożenia.

Nóż według wzoru charakteryzuje się tym, że tworząca (m) zarysu grzbietu (6) jest łukiem wklęsłym. Natomiast odległość (a) pomiędzy przedłużeniem (7) **powierzchni** natarcia (4) a zarysem grzbietu (6) jest w przybliżeniu stała na pewnym **odcinku** od strony ostrza (3) noża.

Nóż przeznaczony jest **do** urabiania węgla kombajnami górnictwymi, zwłaszcza **węgla** łatwo urabialnego. (2 **zastrzeżenia**)

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F04C

W. 71821

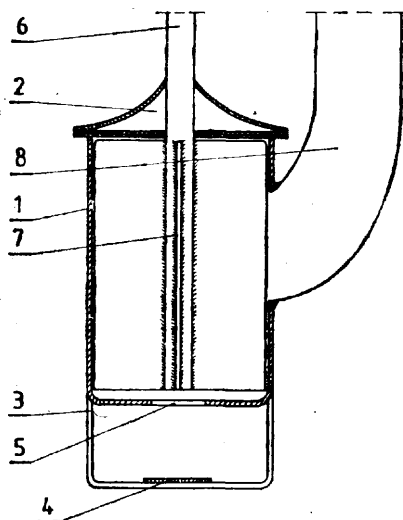
30.01.1984

Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Nasielsk, Polska (Stanisław Lewandowski).

Pompa łopatkowa

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie prostej i lekkiej konstrukcji pomocy umożliwiającej wypompowywanie zanieczyszczonych płynów zwłaszcza gnojowicy, z dołu i polewanie nimi pola w dowolnych kierunkach na odległość **kilkudziesięciu** metrów przez jedną osobę.

Pompa składa się z pionowego cylindra (1) z obracającym się w jego osi **prętem pionowym** (6), do któ-

rego przymocowane są **radialnie** pionowe prostokątne łopatki (7). Płyn **zasysany** jest przez otwór (5) w dnie cylindra (1) i tłoczony za pomocą obrotów łopatek (7) do pionowej rury wylotowej (8). Górny koniec pręta (6) połączony jest z wałem **silnika** elektrycznego przymocowanego **do** pionowej rury wylotowej (8).

Do dna cylindra (1) przyspawany jest prostokątny pałak (3) z poziomą płytką (4). (3 **zastrzeżenia**)

F16H

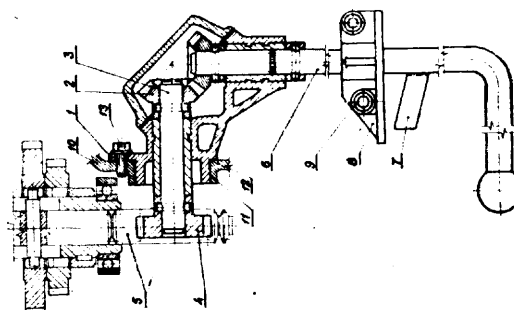
W. 72618

26.05.1984

Zakłady Metalowe „**Predom-Mesko**”, Skarżysko-Kamienna, Polska (Fryderyk Semaniak, Roman Łachmański, Andrzej Wilczyński, Jerzy Koźmiński, Tadeusz Materek).

Urządzenie do zmiany **biegów przekładni** zębatych

Wzór użytkowy rozwiązuje **zagadnienie** przełączania biegów przekładni zębatych z **klinem** przesuw-

nym, stosowanych do napędu ciągników jednoosio-
wych prowadzonych ręcznie, wyposażonych w regu-
lowany układ kierowniczy. Urządzenie składa się z
korpusu (1), w którym **umieszczona** jest przekładnia
stożkowa (2), której **jedno** z kół osadzone jest na
dźwigni (6), a drugie na wspólnym wałku (3) z ko-
łem walcowym (4), współpracującym z zębatką (5).
Dźwignia (6) jest dodatkowo podparta wspornikiem
(8) na którym jest naniesiona skala biegów.

Urządzenie pozwala na płynną i wygodną zmianę
biegów z pozycji operatora. (2 **zastrzeżenia**)

F16K
C01B

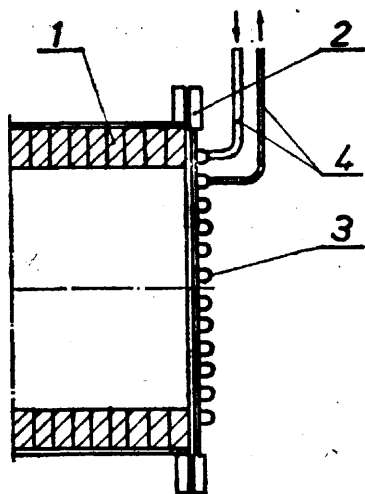
W. 71780

23.01.1984

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji
Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice,
Polska (Michał Rudnicki, Zdzisław Czelnny).

Kłapa eksplozyjna

Kłapa eksplozyjna zabezpiecza przed nadmiernym
ciśnieniem, zwłaszcza w urządzeniach pracujących w
wysokich temperaturach. Ma postać zaślepki z cien-
kiej blachy z naciętymi rowkami, zabudowanej na
krótcu (1) w kołnierzu zaślepiającym (2). Na zew-
nętrzną **powierzchni** zaślepki umieszczona jest ru-
choma chłodnica spiralna (3, 4). (2 **zastrzeżenia**)

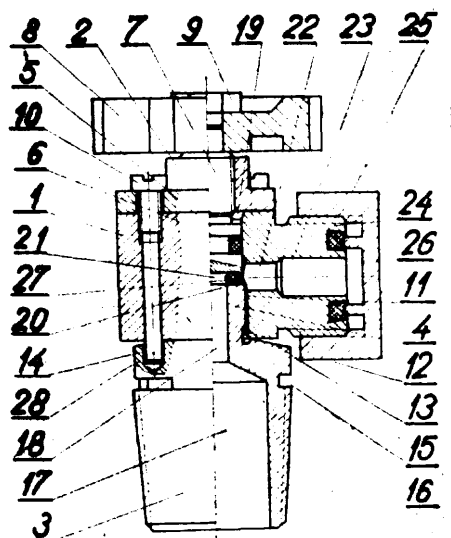

F16K

W. 71818

28.01.1984

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania
Postępu Technicznego i Organizacyjnego POSTEOR,
Sopot, Polska (Czesław Spychalski, Wacław Skibicki).

Zawór do gazów sprężonych

Celem wzoru jest **opracowanie** konstrukcji zaworu
nadającej się do wykonania na obrabiarkach uniwer-
salnych bez użycia specjalnego wyposażenia.

Zawór charakteryzuje się tym, że znajdująca się
w korpusie króćca bocznego (1) komora wewnętrzna
(21) ograniczona jest czołową powierzchnią (20) grzy-
bka (5) oraz czołową powierzchnią szyjki (4) czopa
przyłączeniowego (3). Prowadnica **grzybka** (2) przy-
mocowana jest do korpusu króćca bocznego (1) wkrę-
tami (10), **natomiast** szyjka (4) czopa przyłączeniowe-
go (3) jest wkręcona w gwintowany otwór (12) wy-
konany w korpusie króćca **bocznego** (1).
(1 **zastrzeżenie**)

F16K

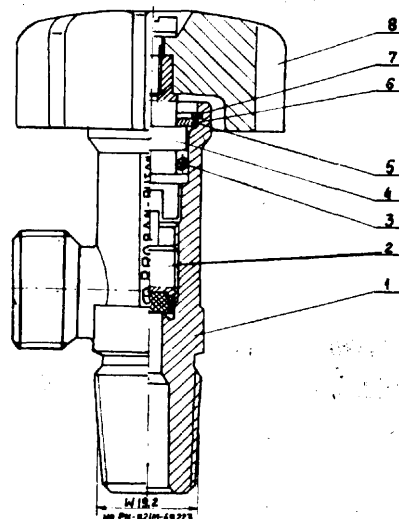
W. 71819

28.01.1984

Grodzkowskie Zakłady Wytwarzania Metalowych, Grod-
ków, Polska (Marian Zawada, Aleksander Grzeszek,
Zbigniew Klimiuk).

Zawór, zwłaszcza do butli gazowych

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji zaworu
o małych gabarytach, łatwej obsłudze i naprawie,
zapewniającej prawidłową eksploatację.

Zawór ma siedlisko (5) w górnej części korpusu,
umożliwiające zainstalowanie ślizgu (6) i pierścienia
osadczego (7), tworzących połączenie pozostałych ele-
mentów zaworu w jeden zespół. (3 **zastrzeżenia**)

F16K

W. 71846

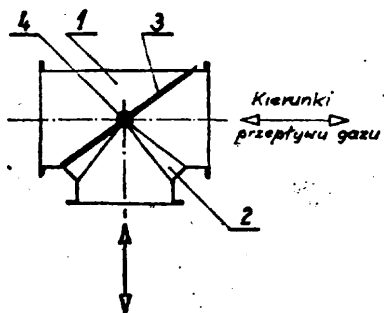
01.02.1984

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Urządzeń
Ochrony Powietrza „Opam”, Katowice, Polska (Ry-
szard Hadrian, Zbigniew Niedziela).

Przepustnica **dwudrogowa**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania **przepust-**
nicy **dwudrogowej** do sterowania strumieniem gazów,
która zastępuje dwie przepustnice jednodrogowe.
Przepustnica składa się z **trójnika** (1) z dwoma prze-
jściami klinowymi (2), z kłapy **przepustnicy** (3) oraz
z osi (4) posiadającej znany napęd usytuowany na
zewnątrz **przepustnicy**.

Przepustnica znajduje zastosowanie w instalacjach
odpylających. (1 **zastrzeżenie**)

F24J
F26B

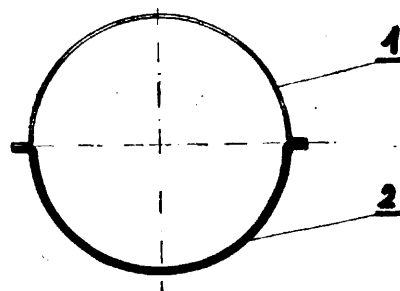
W. 71875

07.02.1984

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Witold Niemiec).

Słoneczny podgrzewacz powietrza do suszenia płodów rolnych

Przedmiotem wzoru jest słoneczny podgrzewacz powietrza do suszenia płodów rolnych, korzystniej za-

mieniający energię słoneczną na ciepłą w porównaniu do podgrzewaczy stosowanych dotychczas.

Podgrzewacz zbudowany jest w kształcie rury, którą tworzą dwie ryny (1) i (2) połączone trwale krawędziami.

Rynna (1) wykonana jest z przezroczystej cienkiej folii, a rynna (2) z folii ciemnej, grubszej od folii przezroczystej. (1 zastrzeżenie)

Dział G FIZYKA

G01K

W. 71811

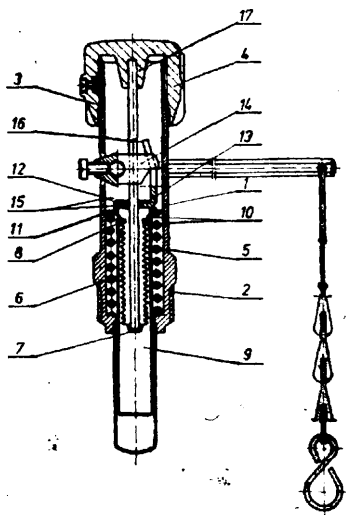
25.01.1984

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Wytopów Instalacyjno-Sanitarnych i Grzewczych, Radom, Polska (Zenon Beresiński, Edward Siak, Jan Sadek, Wiesław Idasiak, Romuald Morawski, Władysław Brzozowski, Andrzej Majszczyk, Sylwester Galas).

Miarkownik powietrza samoczynny

Celem wzoru jest opracowanie prostej (konstrukcji miarkownika, łatwej do wykonania.

Miarkownik powietrza samoczynny, dźwigniowy z nastawianą z zewnątrz żadaną temperaturą wody w kotłach, za pomocą obrotowej głowicy nastawczej, charakteryzuje się tym, że jest zaopatrzony w czujnik, w którym sprężysty metalowy mieszek (6) i jego dno (7) stanowią jednolitą całość, a otwarty koniec mieszka jest zaopatrzony w kołnierz (8), przy pomocy którego jest zamocowany w pojemniku (9) na ciecz termostatyczną przez obustronne obwodowe jego zaciśnięcie w ścianie tego pojemnika i uszczelnienie za pomocą lutowania. Pokrywa pojemnika jest zaopatrzona w przesunięty w osi występ (13), podpierający dźwignię

nię (14) miarkownika i jako jeden element jest połączona z pojemnikiem przez zagięcie jego **obrzeża** z utworzeniem kołnierza oporowego. Natomiast głowica (4) nastawcza miarkownika jest prowadzona po gwincie metrycznym znormalizowanym jednozwojnym (3), w który jest zaopatrzony korpus (1) miarkownika. (3 zastrzeżenia)

G01R

W. 71844

02.02.1984

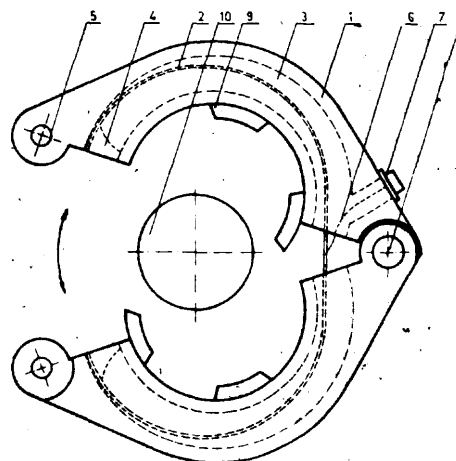
Pierwszeństwo: 21.11.1983 - Wystawa w OPT Katowice

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Miroslaw Bujanowski, Zbigniew Dmochowski, Jan Surowski, Andrzej Gryczko).

Przetwornik cęgowy

Celem wzoru jest opracowanie konstrukcji przetwornika zapewniającej szybkie i trwałe umieszczenie go na badanym kablu wielkoprądowym.

Przetwornik składa się z dwóch półkolistych szczęk (1) połączonych trzpieniem (8). Wewnątrz szczęki jest wydrążony tunel (3) z uzwojeniem przetwornika pomiarowego (2). Wyjścia uzwojenia są zamocowane do

końców szczęk (1) spoiną (4), stanowiącą jednocześnie zamknięcie tunelu (3). Na wewnętrznej powierzchni szczęki (1) mają osadzone elastyczne zderzaki (9).
(2 zastrzeżenia)

G10H

W. 71829

31.01.1984

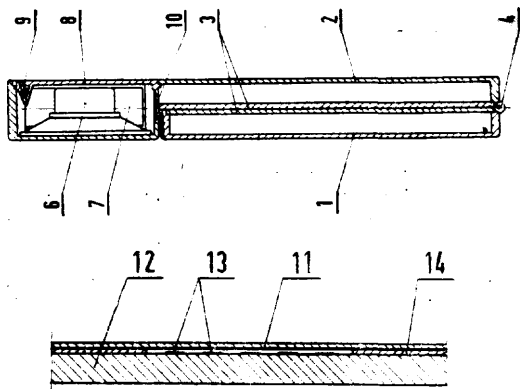
Kazimierz Kwiatkowski, Białe Błota, Polska (Kazimierz Kwiatkowski).

Elektroniczny instrument muzyczny

Przedmiotem wzoru jest elektroniczny instrument muzyczny o zwartej budowie, przydatny do rozbudzenia zainteresowań muzycznych u dzieci, zwłaszcza w klasach I—III szkoły podstawowej.

Wzór charakteryzuje się tym, że klawiatura (3) podzielona jest na dwie części i umieszczona w oddzielnych segmentach (1) i (2) połączonych ze sobą zawiasem (4), co umożliwia składanie instrumentu.

Segment (2) jest zakończony komorą mieszczącą głośnik (6) i ogniwa zasilające (7). Wysokość segmentów (1) i (2) jest jednakowa i równa się połowie wysokości komory. Klawiatura (3) składa się z folii (11) z metalizowanym spodem i z płytki drukowanej (12) ze stykami (13). W miejscach poza stykami (13) folię (11) od płytki drukowanej (12) oddziela cienka warstwa izolacyjna (14). Styki (13) są rozmieszczone odpowiednio do rysunku klawiszy i oznaczeń namalowanych na folii (11).
(2 zastrzeżenia)

G10K
F16L

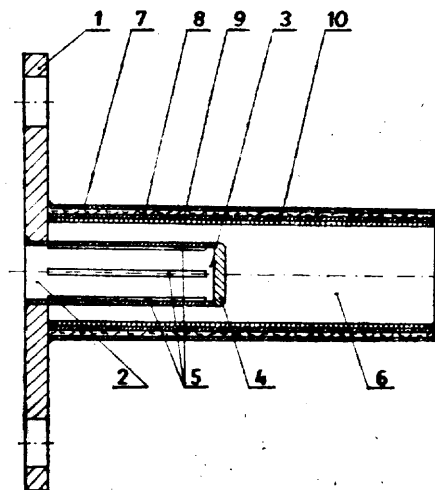
W. 71857

02.02.1984

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa, Poznań, Polska (Ewa Siwecka, Tadeusz Zugehoer).

Tłumik hałasu przepływu rozprężonego gazu

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania tłumika, który byłby prosty w konstrukcji i nie wymagałby przebudowy ciągów technologicznych redukcji gazów palnych.

Tłumik składa się z metalowej rury (3) o przekroju odpowiednim do dyszy urządzenia redukcyjnego, posiadającej od strony «przeciwnej do wlotu gazu zaślepkę (4), która na obwodzie ma podłużne szczeliny (5) oraz z osłony (6), którą stanowi metalowy płaszcz zewnętrzny (7) wyłożony wewnątrz warstwami materiałów dźwiękochłonnych (8, 9) i metalową siatką (10). Długość osłony (6) równa się co najmniej dwukrotnej długości metalowej rury (3). Sumaryczny przekrój podłużnych szczelin (5) metalowej rury (3) równa się przekrojowi dyszy urządzenia redukcyjnego gazu.
(3 zastrzeżenia)

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01B

W. 71794

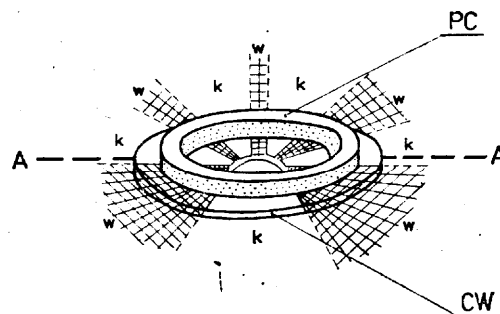
24.01.1984

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego i Zakład Doświadczalny przy Instytucie Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy im. Sylwestra Kaliskiego, Warszawa, Polska (Henryk Polakowski, Wiesława Olesińska, Mirosław Grudzień, Zbigniew Raczkowski).

Izolator detektora chłodzonego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania izolatora, którego konstrukcja zapewniałaby dobre sprzężenie cieplne między detektorem a chłodnicą.

Izolator detektora chłodzonego ma płaską, okrągłą podstawę (CW), z której wystaje współśrodkowo pierścień (PC) o średnicy mniejszej od podstawy (CW). Wierzchnia strona podstawy (CW) izolatora ma metalowe pola kontaktowe (k), odizolowane elektrycznie od siebie polami (w) i przechodzące pod warstwą materiału stanowiącego pierścień (PC) z wnętrza pierścienia (PC) na zewnątrz. Spodnia strona podstawy (CW) izolatora jest metalizowana, również wierzchnia płaska strona pierścienia (PC) jest całkowicie metalizowana.
(6 zastrzeżeń)

H01H

W. 72285

09.04.1984

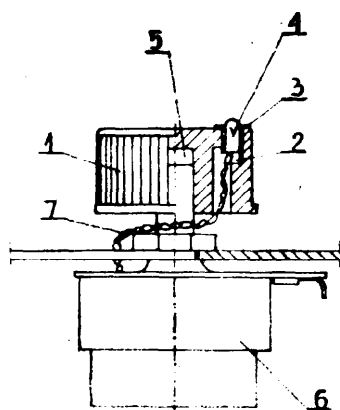
Zespół Szkół Łączności, Gliwice, Polska (Wojciech Pawłowski, Zbigniew Matyjaszczuk, Edward Krężel).

Pokrętło ze wskaźnikiem świetlnym, zwłaszcza do urządzeń elektronicznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania pokrętła, którego konstrukcja umożliwiałaby określenie para-

metru pracy urządzenia, zwłaszcza w pomieszczeniach o słabym oświetleniu.

Pokrętko ma gałkę (1), która zaopatrzona jest na czole w pobliżu obwodu w gniazdo (2), w którym umieszczona jest **oprawka** (3), a w oprawie (3) osadzony jest **wskaźnik** świetlny (4). (2 zastrzeżenia)

H01H

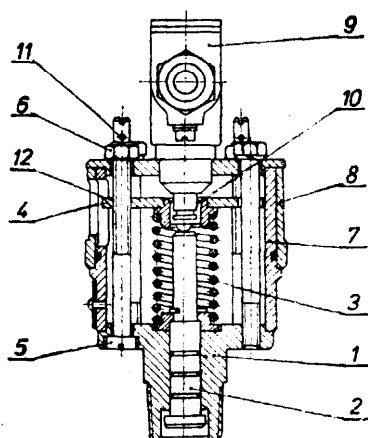
W. 72516

14.05.1984

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Plastycznej Metali „**Plasomet**”, Warszawa, Polska (Włodzimierz Kurzela).

Wylłącznik ciśnieniowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania wyłącznika ciśnieniowego działającego na zasadzie (przekazników elektropneumatycznych, które w przypadku zmiany ciśnienia w instalacji pneumatycznej reagują zamknięciem lub otwarciem obwodu elektrycznego.

Wylłącznik ma jarzmo (4) w postaci blachy o kształcie wydłużonego prostokąta połączone za pomocą gwintu w co najmniej dwóch otworach (12) z regulacyjnymi śrubami (5), osadzonymi w korpusie (1). Śruby (5) przechodzą obok sprężyny (3), która z jednej strony **opiera** się o sterujący tłoczek (2), a z drugiej o wspomniane wyżej jarzmo (4). Jarzmo (4) ma ponadto współśrodkowy otwór, przez który sterujący tłoczek (2) połączony jest z końcówką elektrycznego łącznika. (1 zastrzeżenie)

H01R

W. 71806

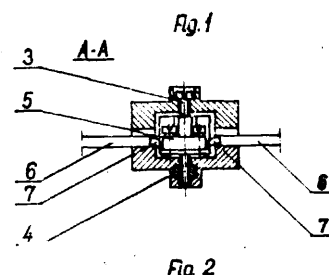
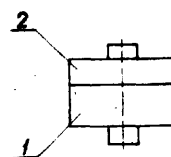
25.01.1984

Kopalnia Węgla Kamiennego „**Makoszowy**”, Zabrze, Polska (Miroslaw Maślanka, Hubert Magiera, Bolesław Szeliga, Władysław Dordzik).

Puszka do łączenia przewodów strzałowych typu PSY

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania puszki przeznaczonej do wykonywania napraw **oraz** łączenia odcinków przewodów strzałowych.

Puszka składa się z części złącznej (1) oraz pokrywy uszczelniającej (2), **złączonych ze sobą śrubą** (3) i nakrętką (4), przy czym część złączna (1) wyposażona jest w listwę zaciskową (5). (1 zastrzeżenie)

H01R

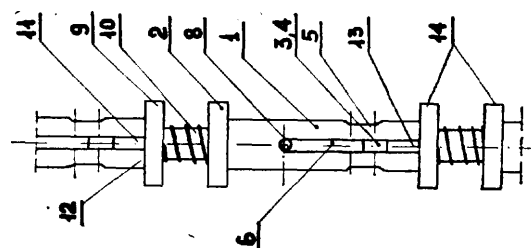
W. 71862

03.02.1984

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Pomocy Naukowych i Sprzętu Szkolnego, Warszawa, Polska (Barbara Choroś, Jerzy **Dąbkowski**).

Wspornik płytki montażowej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wspornik płytki montażowej do układów, w szczególności dla potrzeb dydaktycznych. Wspornik stanowi tuleja (1) z kołnierzem (2), w której wykonane są dwa wycięcia (3 i 4) oraz przetłotowy otwór (5). Wewnątrz **tulei** (1) osadzony jest trzpień (6) z przetłotowym otworem oraz bolcem (8), którego końce umieszczone są w wycięciach (3 i 4), natomiast na górnym końcu trzpienia (6), pomiędzy kołnierzem (3) tulei (1) i kołnierzem (9) trzpienia (6), osadzona jest sprężyna (10). (1 zastrzeżenie)

H05K

W. 72254

05.04.1984

Zakłady Radiowe „**Unitra-Radmor**”, Gdynia, Polska (Brunon Westfal, Roman Nadolski, Jerzy Guz, Kazimierz Paliświat).

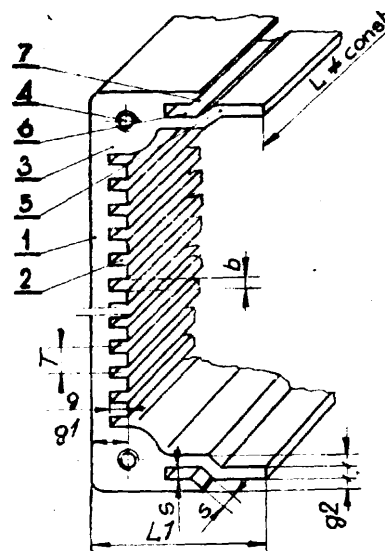
Obudowa zespolona

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania obudowy zespolonej do aparatury elektronicznej, zwłaszcza profesjonalnej, dla umieszczania w jej wnętrzu licznych równoległych do siebie płytek obwodów

drukowanych, eliminującej konieczność stosowania odrębnych wymiennych ustrojów przestrzennych w postaci **ram**, zawierających **indywidualne** rowkowe przewodnice płytek.

Obudowa charakteryzuje się **tym**, że jej boczna ścianka (1) o gładkiej od strony **zewnątrznej** powierzchni, jest od strony wewnętrznej zaopatrzona na całej powierzchni w liczne, jednakowe, niezmiennie na całej dowolnie ustalonej długości (L) kanały wgłębne (2), rozstawione w stałej **podziałce** (T), mające szerokość (b) **odpowiadającą** stolerowanej w plusie grubości płytki drukowanej i głębokość (**g**) równą w przybliżeniu **połowię** grubości (**g₁**) ścianki (1). Ścianka (1) ma na obu końcach jednakowe w lustrzanym odbiciu cokoły **mocujące** (3) z gwintowanymi, najlepiej nieprzelotowymi otworami (4), zaopatrzone w hakokształtne **listwowe** występy (5), o całkowitej długości (**L₁**) równej co najmniej podwojonej grubości (**g₁**) ścianki (1). Występy (5) od strony zewnętrznej mają wgłębne montażowe kanały (6), z ukośnie pod **kątem** na zewnątrz ukształtowanymi wyprowadzeniami (7), których szerokość, podobnie jak szerokość (s) kanałów (6) jest w przybliżeniu równa grubości (**g₂**) półki występu (5).

(1 zastrzeżenie)

**Wykaz numerowy
zgłoszonych wynalazków opublikowanych w BUP Nr 23/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
237585	F04C	37
239092	F04D	37
239661	H02H	53
240541	A01N	2
240571	A01N	3
240638 T	B06B	7
240657	A01N	3
240683	H01H	23
240717	D06N	51
240734	C07D	28
241376	B63B	21
241400	H05G	14
241454	C08G	56
241517	H01H	51
241546	G06F	49
241595	G03B	48
241596	B65H	15
241597	C08L	24
241598	F02M	35
241600	G 1N	44
241605	G01R	45
241615	G01N	44
241616	B22D	9
241617	C25D	28
241618	D21C	29
241619	F15B	37
241620	E21D	33
241621	G01R	46
241623	B21H	9
241625 T	A61K	5
241626	C08G	23
241627	C08T	24
241628	E21D	34
241629	F23D	39
241630	B23Q	11
241631	G01L	43
241637	C07F	21
241638	B01D	5
241639	B64D	14
241641	H01M	52
241646	C08L	24
241647	C08L	24
241648	E04B	31
241649	F16P	39
241652	C08L	24
241654	E04B	31
241655	F02M	35
241656	B65G	15
241658	B01F	6

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
241659	C07C	19
241660	G01K	42
241663	G01N	44
241664	C07H	22
241668	G01N	44
241672	B65G	15
241673	H05B	56
241674	B66C	16
241676	B23Q	12
241678	B23K	10
241679	B23K	10
241680	C07C	19
241681	C07C	20
241682	G08B	49
241683	H05K	57
241692	B27C	12
241693	B60C	13
241696	F23D	39
241701	B01J	6
241702	B28C	13
241703	B28C	13
241704	E04C	32
241705	E04C	32
241710	A61F	5
241711	F23K	40
241715	F28D	41
241716	G05B	48
241717	C22C	27
241718	G07C	49
241721	F16J	38
241723	H03K	52
241724	H03K	53
241725	C23C	27
241726	G01S	47
241727	C21B	26
241728	C22B	26
241729	C22B	26
241731	A61N	5
241734	G01B	41
241735	E02B	30
241736	C13F	25
241737	C13D	25
241738	H01L	51
241741	C01B	17
241742	G08C	50
241744	F04B	36
241745	C07F	22
241747	E04C	33
241749	C03C	19

1	2	3
241750	H04N	55
241751	C01B	17
241752	C01B	17
241754	E04B	31
241755	E04B	31
241763	E04B	32
241770	F26B	40
241772	C22C	27
241773	G01K	42
241774	B66C	16
241783	C23C	27
241791	G01R	46
241794	C 1B	19
241796	B29H	7
241797	B08B	7
241798	B66B	15
241800	G01F	41
241801	B66B	16
241803	C04B	19
241809	D02G	28
241810	C02F	18
241811	G01R	46
241814	G08B	50
241816	F04B	36
241820	C07C	20
241824	C02F	18
241831	H02P	54
241845	F27D	41
241847	E21D	34
241848	B63A	13
241850	E21C	33
241853	B66D	16
241854	E21D	34
241855	G01R	47
241858	A41H	4
241862	B21H	9
241868	B21C	8
242769	C08G	24
243307	C07H	22
244349	B21D	8
245230 T	B22C	9
245341 T	H02P	54
245349 T	B23K	11
245371	A01N	4
245413 T	F16H	38
245437 T	F24F	40
245468 T	C01F	18
245474 T	C08F	23
245475 T	G01R	47
245476 T	G01N	45
245477 T	F01P	35
245482 T	B01J	6
245485 T	A22B	4
245487 T	B27B	12
245490 T	F16M	39
245494 T	G01K	42
245505 T	G01M	43
245506 T	H02K	53
245507 T	H02P	54

1	2	3
245509 T	A22B	4
245510 T	F16B	38
245517 T	F16L	38
245524 T	B24B	12
245530 T	B23K	11
245545 T	G09B	50
245550 T	D06P	29
245568 T	H01F	51
245575 T	A01D	2
245588 T	C07C	20
245590 T	A01K	2
245606 T	C09B	25
245607 T	C09B	25
245609 T	F04B	36
245616 T	B21D	8
245619 T	A01B	1
245622 T	A01B	1
245623 T	A01B	1
245633 T	C07C	20
245634 T	C07C	20
245652 T	F02M	35
245655 T	B05B	7
245658 T	E04B	32
245679 T	G01N	45
245696 T	B21J	9
245711 T	G05F	49
245712 T	G01K	43
245721 T	H01S	52
245723 T	G01R	47
245929	C07D	21
245930	C07D	21
245968	C07F	22
245976	A01N	4
246020	H04M	55
246117	B01D	5
246416 T	G02F	48
246593	C01B	17
246666	B07B	7
246711	D21F	29
246712	D21F	30
246828	H04N	55
246829	H04N	56
246830	H04N	56
246957	D21D	29
247043	C22B	27
247103	B65B	14
247133 T	H03K	53
247148	G01R	47
247450 T	C21C	26
247483 T	F04B	37
247576	H03B	52
247667	H05H	57
247672	E21F	34
247778	H02P	54
247779	H02P	55
247786 T	E21B	33
247795	B23C	10
247832	B66F	17
247845	G01G	42

**Wykaz numerowy
zgłoszonych wzorów użytkowych opublikowanych w BUP Nr 23/84**

Nr zgłoszenia	Int. Cl.	Strona
71501	B01J	60
71626	B65H	67
71733	B65D	65
71780	F16K	72
71781	B60B	62
71782	A01G	58
71783	B24B	61
71790	B62J	65
71792	B60D	64
71793	B30B	63
71794	B01D	74
71795	B23B	60
71796	B23B	61
71797	E21C	71
71799	A42B	58
71801	B02C	60
71802	E04H	70
71803	B25B	62
71806	H01R	75
71809	B65D	66
71811	G01K	73
71813	E04D	70
71814	C02F	68
71815	B65G	67
71816	B26D	62
71818	F16K	72
71819	F16K	72
71821	F04C	71
71822	B66D	68
71829	G10H	74
71832	A47B	58
71834	B23G	61
71835	B62J	65

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
71836	A47D	59
71837	A63F	59
71840	B42D	63
71842	B65D	66
71843	B65D	66
71844	G01R	73
71846	F16K	72
71848	E01B	69
71849	E01F	69
71851	B60K	64
71852	E02B	70
71853	A01D	58
71856	B65G	67
71857	G10K	74
71859	D01G	69
71860	A61F	59
71861	A63F	59
71862	H01R	75
71864	B65G	67
71865	C02F	68
71874	B66C	68
71875	F24J	73
71879	A63H	60
71880	B23P	61
72201	B42F	63
72202	B42F	63
72203	B42F	64
72254	H05K	75
72285	H01H	74
72516	H01H	75
72616	B60T	65
72618	F16H	71
72692	B24D	62

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	.1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	5
Dział C - Chemia i metalurgia	17
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	28
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	30
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	35
Dział G - Fizyka	41
Dział H - Elektrotechnika	51
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków.	.77

II. Wzory użytkowe

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	.58
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	.60
Dział C - Chemia i metalurgia	.68
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo	.69
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.69
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	71
Dział G - Fizyka	.73
Dział H - Elektrotechnika	.74
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych.	.79

I N F O R M A C J A
o cenach i warunkach prenumeraty
na 1985 r. - dla czasopism

„BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO”
cena prenumeraty: kwart. 1300 zł, półr. 2600 zł, rocznie 5200 zł

WARUNKI PRENUMERATY:

1. DLA OSÓB PRAWNYCH - INSTYTUCJI I ZAKŁADÓW PRACY:

- instytucje i zakłady pracy zlokalizowane w miastach wojewódzkich i pozostałych miastach, w których znajdują się siedziby Oddziałów RSW „Prasa - Książka - Ruch” zamawiają prenumeratę w tych oddziałach,
- instytucje i zakłady pracy zlokalizowane w miejscowościach, gdzie nie ma oddziałów RSW „Prasa - Książka - Ruch” i na terenach wiejskich opłacają prenumeratę w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

2. DLA OSÓB FIZYCZNYCH - INDYWIDUALNYCH PRENUMERATORÓW:

- osoby fizyczne zamieszkałe na wsi i w miejscowościach, gdzie nie ma Oddziałów RSW „Prasa - Książka - Ruch”, opłacają prenumeratę w urzędach pocztowych i u doręczycieli,
- osoby fizyczne zamieszkałe w miastach - siedzibach Oddziałów RSW „Prasa - Książka - Ruch”, opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych nadawczo-oddawczych właściwych dla miejsca zamieszkania prenumeratora.
Wpłaty dokonują używając „blankietu wpłaty” na rachunek bankowy miejscowego Oddziału RSW „Prasa - Książka - Ruch”.

3. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa - Książka - Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zlec% dla zlece-niodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

TERMINY PRZYJMOWANIA PRENUMERATY:

- do dnia 10 listopada na I kwartał, I półrocze roku następnego oraz cały rok następny,
- do pierwszego każdego miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty roku bieżącego.

Cena 200 zł

INDEKS 35326